Süleymaniye U. Kütüphanesi
Kısım: Hacı Mahmud Ef.
Yeni Kayıt No: 4601
Eski Kayıt No: -

معارف
نظارت جلیله‌سنك
اذن و رخصت سنیه‌سیله
درونده امام اعظم رحمة الله
علیه حضرتلرینك مناقبلرینه دائر
شمس الدین سواسی‌نك قلمه آلدقلری منظومه‌سی
وحاشیه‌ده تذکرة الحکم فی طبقات
الامم نام کتاب لطیف محمود پاشا مدرسه‌سی
سنده محمد و یوسف و اسماعیل افندیلرك
معرفتلریله خطاط توفیق
افندینك مطبعه سنگ طبع
قلنمشدر

HACI MAHMUD EFENDİ
BEŞİKTAŞ
Vakıf Kütüphanesi
T.C.
1923
Kütüphanesi

طبقات الامم

مناقب امام اعظم

بسم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين

بسم الله الرحمن الرحيم

پیرایهٔ صحایف امرزی بال وزینت افزای صفحات اوراق هر مقال که سرلوحهٔ دیباجهٔ ابتدا وردونفقره

خدا وند علیم رب بینا	حکیم قادر بر توانا
سمیع باسط قدوس رحمان	سلام مؤمن وهاب منان
رؤف راحم ستار غفار	عزیز خافض جبار قهار
رحیم رازق فتاح نافع	لطیف مقسط خلاق رافع
وکیل والی محصی مقدم	عفو مالك الملك مکرم
متین حی قیوم مقدر	غنی ظاهر باطن مؤخر
علی اول تواب جامع	ولی منتقم معبود مانع
مجیب واسع حق مؤید	ودود باعث محصی مشید
مجید واحد واجد مصور	شهید مبدی محیی مکرم
بدیع باقی هادی المضلین	کبیر عدل رزاق المقلین
حمید ماجد مغنی المساکین	رشید وارث ملك الخواقین
خبیر شاکر مشکور الآثار	قوی ضار شاهد نور الانوار

خاتمهٔ انتها تحسین کلام آدم وزیور افزای لطائف زبان جمله امم اولان جواهر محامد زاکیات وزواهر مدایح فایحات اول مبدع کائنات وموجد مصنوعات جنابنه اتحاف قلنور که معلا ساحه تقدیسی اولمغله حقیقت ولقد کرمنا بنی آدم * مفادینجه ابناء آدمی کرامت وثنا باندر که علوم وحکم ایله جمیع امم ایله مکرم ومکمل وفضائل قیلدی وامراض مهلکه عصیان اوزرینه منغمس ومفضل قیلدی شفابخش شفاعت جمیع ایله اسیران بستان محنته نوشدارو شفا اسالهٔ زلال ویاران سحاب عاطفتدن جمنزار آمال امته سید المرسلین رحمت ایدن عالم علوم الاولین والآخرین ونقاوهٔ جملهٔ خاتم النبیین خلاصهٔ دانشوران حکیم ان کمیای جنابنه اکسیر شفاعت اولان خاکپای نامیات وسنبل ثنا دائمه شایان کلدسته صلوات هزاران عجز وقصور ایله اهدا بیستهٔ غیبات فایحات سعادت دستکاهلری قبلنوب وآل واصحاب وهادی راه یقین رضوان الله علیهم پیشکاه سعادت رسانه ... مقدمات ضروریهٔ جلیله دنلرکه اجمعین * جمیع ارباب افهام ومجموع اختصاص ایله تحصیل کمال علمیه وتزکیه نفس وتهذیب افاده انام سعادت دارینه فائز اولملری سجیهٔ دن عبارتدر وکمال حاصل قیلمق

احد

٢

وبو سعادتنه واصل اولمق دولتیله سرفراز اولمغله ذراری عالمدن بر ذره مفتون دلائل انشاء حکم ایله ممتاز اولمغله ذراری عالمدن بر ذره صوریه ومعنویه ومراتب صوریه ومعنویه نقلیه ایله خاصیت فرزند آدم ویرلمش وبراهین صریحهٔ نقلیه ایله کاثنا من کان مرتبهٔ انسانیه یه ایرشمشدر ودلائل صحیحهٔ عقلیه ایله معین ومبرهندر که ابنای آدم اشرف مخلوقات واکمل موجودات اولدیغی اکتساب کمالات وفضائل وعوارف واتصاف علوم ومعارف ایله اولوب مجرد نطق ایله انسان حیوانادن تمیز ایدرزیرا حلال فضائلدن عاری اولان صورتا انسان ومعنی بهایم صفت حیوان اولدیغی عند العقول ثبوت یافته صحیفهٔ قبولدر وبو مدارج علیه یه ارتقا ومراتب جلیله یه اعتلا ده اصناف بنی آدمك استعداد ذاتی وقابلیت عدیدهٔ منفاوت ... بنا علی ذلك بوفقیر قلیل البضاعه وحقیر عدیم الاستطاعه احقر واضعف عبد الرحمن اشرف بصره الله ... نفسه وجعل یومه خیرا من امسه ایله معروف اولنلردن ... موضوع ومعارف ریاضیه ایله مذکوری ... سنای ثبت صحایف ایله ... ترکیب وبو اوراق ... الیهٔ کلام ... الدوب ... وکتب ذکرلرینه دخی تصدی

احد حنان مهیمن دخی منعم	معین هر ضعیف هم معظم
صبور ذی الجلال خالق انکال	رقیب الخلق علیم الاصل والظل
صمد عالم مدبر في البرایا	ممیت الحی اول قاضی القضایا
یراندی جمله اشیایی مکمل	خطیر وکر حقیرین صنعه مهمل
که هر برشیده قویمش بر کمالی	انکله مالیدر ظن ایتمه خالی
حقیر دیرکرچه کم صورتده ذرات	انا الطائر دیو ایلر مباهات
یوزین خاکه ایتمکین راه فناده	قنت ویرلدی اولمشکن فناده
سبق آل ذره دن ای مرد اعلم	سلوك اهلینه بودر راه اسلم
تواضع یولینی کل آندن اوکرن	یوزینه پا قویه اعلا وادون
جناحیته ایره سین آنده في لبین	اودم برا اوله شرقین وغربین
بودر مرده فاصل اولدك جون سبقدن	بودر سی کل اوقی هر بر ورقدن
جو طوییدك ذره نك جزئی کمالین	قیاس ایت بو کا اشرافك مآلین
بو اشیاده ظهور ایدن کمالات	قموا انسانه راجعدر عطیات

قال الله تعالى ألم تروا أن الله سخر لكم ما في السموات وما في الارض وقال خلق لكم ما في الارض

نثار ایده سکا بوتجه کمالی	نه ایشتر سن بودر سون شوبله حالی
اکرچه هر کمال انسانه ایجوندر	ولی انسان دخی عرفان ایجوندر
کمالاتی سکا ویردی جو تواب	کل ایمدی قیل وجودك حرفك اعراب
درونیده نه وار در ایله اظهار	ضمیرك کیمه راجع ایتمه اضمار
حقیقت وجهته راجعسه یارا	جنینکده کل اولدی سنك خارا
سنك بودر کمالك بین الاکوان	خبر آل ما خلقنا الجندن ای جان

قلنوب بر مقدمه واو نوز التی تذکره وخاتمه ایله ترتیب و (تذکرة الحکم في طبقات الامم) تسمیه اولندی بر آوازهٔ دست نیاز درکاه جناب فیاض چاره سازه که دنیاده سبب بقاء ذکر جمیل وروز جزاده بادی احراز رتبهٔ اجر جزیل ایلیه آمین والله الموفق والمعین علیه توکلت والیه انیب

(مقدمه) معلوم اوله که اصناف بنی آدم ایکی طبقه اولوب طبقهٔ اولی علوم ومعارفدن حصه مند وصنایع وحرفده هنرمند اولوب علوم حکمیه دن خبردار وفنون ریاضیه دن بهره دار وکندیلردن نیجه علوم ومعارف ظهور وکتب وتصانیفلرین بث صحایف آثار ایتمشلردر وطبقهٔ ثانیه اول امم درکه نتایج افکار ودقایق انظارلرندن عند العلماء معتد به اولمجق فائدهٔ حکمیه صادر اولمشدر اهالی صین ویاجوج وترك وصقالبه وبلغار وروس وبربر وحبش وبونلرد امثالی جهلا دورر لرینه نسبت اشیبیلر ... اهل صین وطائفه ... ممتاز اولملری صنایع ... امثالی ... دخی فایقلر در ... مهارتلری بوقدر ... ضرب وطعن ... صنعت طائفه در ... اهالی صین علومدن حصه ... کلار سارلر ... وطائفهٔ اتراك اگرچه صنایع ... شجاعت وجلادت وفروسیته ...

پس انسانك كمالی معرفتدر — كمالات ايچره بوخسه صقندر
ولی مقبول بودر كه علم وحكمت — عبادندن طوغه اكله كتابت

قال الله تعالی وما خلقت الجن والانس الا ليعبدون

جو علمچون يرادلمشدر انسان — طلب ايله كمالك اولمه كسلان
بيورمش سيد روز قيامت — كه انسان ايكيدر ديدكله امت
بری عالم بريسی اوگرنيجی — همجدر باقيسی يعنی اوچنجی

قال صلی الله عليه وسلم الناس عالم او متعلم والباقی همج

همج ناميني پس جهاله سلطان — اورونيدر كمسه يه كل اتمه بهتان
كل ايمدی علمه وير ساعات عمری — ديكر سلك اولميه سن انده جمری
اكر آل اورمه سك اشبو كماله — برابرسين حميريله بغاله
نه استرلكه سندن كم اوله سن — نه بيلورسنكه انده كم اوله سن
جماد ونامی وحيوان معادن — دلرجز اوله سندن كورمرادين
سنكله اولمق استركن مكرم — مكرم كن نيچون سن اوله سين كم

قال الله تعالی ولقد كرمنا بنی آدم وحملناهم الآية

كرامت صنعنه كيم حسن وجمالن — اوله كل صوفی فكر ايله مآلين
جو يربلرده وار حسن مكمل — كوركدی اوله لردی يزدن اكمل
كمالی صنعنه هم در قوت وزور — بهايمه دخی يك اولمه مغرور
به خود اوله منقشيه لباسك — تفوق ايده سن اوسننه ناسك

بوطاووسيله هم بعضی طيورده — بولنور عجبله دوشمه فسرده
اوكر بلكه مزينيدر حريردن — كه چرك اولمز بهار ورمهريردن
ياخود اوله كمالن خوردوآشام — قيودك بو اوله ازصبح وتاشام
زياده در بقرده اشبو خصلت — بونكله فخرايدرمی اهل ملت
ياخود سنده اوله شرت شقاوت — بونكله بوله سن خلق ايچره شهرت
بوبوزدن قوردقوداسن فرمانی — صوره سن ناس ايچنده كامرانی
ايدوب هر كمسه نه غرضين صيانت — تحاشی ايده لر اهل مروت
بوشيطانك خلقيدر وصفی نيدر — بونكله فخرايدن آندن دنيدر
بواوصافيله اولمزسن مكرم — ايشت بندن ندر ای عزيز اكرم
كمالك علميله در آكله انسان — دخی تبديل اخلاقيله يكسان
بوركلو انبيا كلدی مهذب — قموسی علميله اولدی مقرب
خصوصا سيد ما سيد الكل — كه انی مدح ايدر هر جزء وهر كل
كمال علميله چون اولمشدی مخصوص — كيرو علميله اولدی فضلی منصوص
صحابه زمره سی اولديلر اخيار — قمو علميله در هب فضل وآثار
تناكر اوقنور هم تابعينه — كه علميله اوكرايرمشدی عينه
خصوصا بوحنيفه سيد التا — بعين اولمشدی علميله خوش ابها
سراج امت اولدی كيدی ظلمت — بيل ايدی علميله اولمش كرامت

فی مدح النبي الامي صلی الله عليه وسلم

الا ای نور عالم امر لاهوت — مكوندر سنكله خلق ناسوت
سنكله هم شكسته اولدی باتا — سنكله بولدی رونق نظم دنيا

سنکچون کاف و نون هم اولدی منظم — آنکله روشن اولدی جمله مبهم

بیلندی قاف و لامدن چونکه شٔ هذا — کفایت احرینی اولدی مشاهد

سریر وحدتك سنسین حبیبی — ضریر کثرتك اولدی طبیبی

ابیت خوانینك مهمانی سنسین — اوجمعك زبده سی و خانی سنسین

معلم سن جناب کبریادن — معلم سن بزه جهر و خفادن

اودر مضمار عشقك بحنده سابق — آنکچون جلده سی هم اولدی فایق

صفات الله اولوبدر معجزاتی — نه طك محتاج اوله ماضی و آتی

آنکدر سدره و هم قاب قوسین — نه شرح ایتسون آنك متننده درسین

اودر مقصود اودر محبوب درکاه — بورمزی کشف ایدوب دیرلی مع الله

قصیدة فی مدح النبی صلی الله علیه وسلم

ای رسول عربی شاه دو کون و مدنی — شاه اولور سائل بابك نه قدر اولسه دنی

انسکی بولمغله محرم عرش اولمدیمی — بر وحشتده شبانیکن اویس قرنی

زیر نعلینده اولان قوملرینه غبطه ایدر — تاج شاهانه ده اولان در یمین عدنی

سنك صحراسنه رشك ایدر کن لعل جنان — هیچ حسابه کله می انده عقیق یمنی

سلطنت منصبنی ویرمکه جوق منت ایده — خوان فضلکده ذباب اولمغه خاقانسی

بر عشقکده شها شوقله عشاق صفا — بولمده زیر مغیلان کبی زیبا چمنی

نطق جان پروری هر قنده اوله روح فزا — دم حکمتله اودم اچه می عیسی دهنی

لی مع الله طورنه اغدقده سن شار رسل — طور سیناده کلیم ایله کوته سخنی

دامن محملکه ایتدی تمسك شمسنی — دلده اعزاز هزار کننه المش کفنی

کرد کویکده شها شمه ایدن اثار کدن — نیلر اول عنبر خامی و دخی مشك ختنی

ایچون مدح ایدر انجیل و توراة — زبور هم دخی قرآنده آیات

نه دیسون بن تکی بر لال و ابکم — که اولدر مدح مداحندن اعظم

بو بسدرکه آنك رب توانا — ایدر قرآن ایچنده قدرین اعلا

و یروب اسماء حسنی دن آکا نام — سمی ایتدی انی نفسینه علام

طقوز یرده ایدوبدر انی آداش — ایشت بر بر دیم سکا قرنداش

چو حقدر حضرت حقه نه تردد — آکاده حق دیدی و یردی تفرد

قال الله تعالی وقل جاء الحق وزهق الباطل

دیمشدر کندویه نور السموات — حبیبنه دیدی نور البریات

قال الله تعالی قد جاءکم من الله نور وکتاب منیر

چو داعیدر خدا دار السلامه — آکا داعی دیدی و یردی کرامه

قال الله تعالی وداعیا الی الله باذنه وسراجا منیرا

بیلورسن ها دیدر الله عباده — آکاده دیدی هادی ذی زیاده

قال الله تعالی انما انت منذر ولکل قوم هاد

عزیزدر چون خدای رب اعلا — عزیز دیدی وقدرین قیلدی اعلا

قال الله تعالی لقد جاءکم رسول من انفسکم عزیز علیه

کریمدر چون خداوند توانا — کریمله کرمدن قیلدی آشنا

قال الله تعالى * انه لقول رسول كريم

رؤف وهم رحيمدر حق تعالى	اگاده ویردی اسمینی نجلا

قال الله تعالى بالمؤمنين رؤف رحيم

دیدی چون ذاتنه شاهد خداوند	رسولینه ده قیلدی آنی پیوند

قال الله تعالى انا ارسلناك شاهدا ومبشرا ونذيرا

چودرت یرده محمد نام من الله	صریحا یاد ایدر قرانده اول شاه

قال الله تعالى وما محمد الا رسول قد خلت

بریسی آل عمران ایچره مسطور	اولوبدر قیل نظر اول چشم نور
ایکنجی سوره احزاب ایچنده	اکلدی اولکه شهلر آکا بنده

قال الله تعالى ما كان محمد ابا احد من رجالكم

محمد سوره سنده اولدی ثالث	نه کونا یاد اولور کوز خیر حاثث

قال الله تعالى وامنوا بما نزل على محمد وهو الحق من ربهم

برابع سوره فتح ایچره فتاح	اوکرتام شریفین ایدوب افصاح

قال الله تعالى وكفى بالله شهيدا محمد رسول الله

کل امعانیله آیات تفکر	ایدوب آیله کما لائق تذکر

نه رتبه وصف ایدر کورهر محلده	بو صحرادن خبر ویر قالمه کلده
بیله سین کمدر اول سلطان کونین	فدا اولسون یولینه جان کونین
که محبوبی اکلدیکجه او سبحان	نیجه اجلال ایدر خوش آیله اذعان
بزه تعلیم ایچوندر بونیجه آیات	که تعظیم ایده وز بز دخی بالذات

في مدايح آل واصحاب صلى الله عليه وعليهم في كل فصل وباب

اولوردر راه دینك مقتداسی	اولردر اوج عرفانك هماسی
شرایع باغنك بعوانی درلر	طریقت شاهنك اعوانی درلر
معارف درنك درجی اولوردر	حقیقت شمسنك برجی اولردر
خصوصا چاریار بر کرامت	ارشیدك چکدیکر انواع زحمت
دوزتدیکر بزنچون براولوراه	که اولمیه بوچوقدن کمسه کمراه
صداقت اسبنه بنمشدی صدیق	اوبصدی صدق آیاغین بونده تحقیق

رضى الله تعالى عنه وعمن رضى عنه

عمر دوشینه الذی عدل وداد ی	یتوردی منزله قیلوب جهاد ی

رضى الله تعالى عنه وعمن رضى عنه

اولوب عثمان حیا بحرنده مکنون	کهرلر صاحبی آخر اولدی مدفون

رضى الله تعالى عنه وعمن رضى عنه

علی میدانه چون مردانه کلدی	اودم سیف قلمدن بهره آلدی

رضی الله تعالی عنه وعمن رضی عنه

تعصب چشمیله هر کیمکه باقدی — او دینن کلشن فرقن ایجره یاقدی
روافضدن اولیسر یا خوارج — گروه ناجیاندن شویله خارج
بری اصحابی سومز بری آلین — نه حالین فهم ایدرلر نه مآلین
الهی آل و اصحابیله جمعا — بزی حشر ایت بودر مقصود مرما

مقدمه

الا ای سالک راه حقیقت — چو قیلدک راه اسلامه عزیمت
سنکچون واردر نیجه مهمات — تدارک ایله دیمه فات مافات
چوکیتمک اوزره در نقد حیاتک — بوکا خرج ایله فکر ایدوب مماتک
یورییه سرسری یول کاروانی — جگردن چیقمه جانم کوزله آنی
محمد اول شهی جند هدایت — چون اولدی قافله سالار امت
بیلشدامانی باکیته اوشاهک — ایدک انی سلوکنده بناهک
سلوک ایله صراط مستقیمه — صقنک میل ایتمه هر راه سقیمه
گرکدر اول تعیین مذاهب — که یولسز کیم یولور منجا و مهرب
چوحقدر مطلبک استه طریقین — طریقنجه کیدن بولور فریقین
که واردر هر طریقک رهنماسی — انکله صید اولور دولت هماسی
گل ایمدی مقتدانی ایله تعیین — که مقصوده ایرشمز مرد خودبین
دیلرسک مقصده بو نقد ایمان — ایرشسه اصلنه بی خسر و خذلان
ایکیدر مؤمنه مذهب معین — بری ظاهر بری باطن مبین

او باطندر دیدیکمز اعتقادک — مزین قیله کوزلرنده نهادک
عقایددر چون اسلامک اساسی — بو محکم اولمسه اولماز بقاسی
عقیده اولمسه پاک و مطهر — هب اعمال اولیسر مردود و ابتر
نه حج و نه صلات و نه زکاتی — نه صوم و نه عبادات و صلاتی
اوبولک نامیدر سنت جماعت — گرکدر زیره گر بو بولده امت
پس ایمدی لازم اولدی بره ایضاح — که بولینی شاشمیه فلاح و ملاح
خصوصا فتنه آیامیده الآن — جهالت غالب اولدی قالدی میدان
کساده دوشدی علم ولیکه دینار — رواجه واردی جانم ایتمه انکار
مقید قالمدی اصلاح دینه — زوایاده مکر چوق وار خزینه
صورار قالمدی بو یولدن نشانه — کیدرلر سرسری راده کمانه
انکچون شاشدی بوندن نیجه فرقه — ایرشمدی بو جمعه دوشدی خرقه
کمیسی اعتزال و کمی رفضه — دوشوب تغییر ایدردیکر بو فرضه
کمی جبری کمی اولدی اباحی — ابیلک کبی صورر صورر حرمباحی
ولی سنت جماعت یولی یارا — بو اشلردن قمو ایلر تبرا
بو یولک سالکی مرد انه لردر — مرادین ترک ایدن فرزانه لردر
خصوصا حضرت سلطان والا — محمد مصطفی اول بحر آلا
بو یولک سالکی قیلدی تعیین — دخی اول مذهب میمونی تبیین

قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم ستفترق امتی ثلثا وسبعین فرقة کلهم فی النار الا واحدة قالوا من هم یا رسول الله قال هم علی ما انا علیه واصحابی ❊ صدق رسول الله ونطق حبیب الله

تامسطیوس * اسکندره * وافردوس * و
وفرفوریوس درکه کتب فلاسفه فهمنه وحقیقتنه
ووقفلری بونلر سرفراز وزمانلرنده جمله دن
ممتاز ایدیلر وعلماء یونانیه دن بعض علوم فلسفه ده
ماهر ووقتنده کالظاهر اولان بقراط دخی طبیعیده
وعلم طبع یکانهٔ زمانی وفرید اوانی سید الطبیعی
ایدی واسکندردن بوزسنه مقدم کلمشدر وبلاد
شامده حمصده ساکن ایدی طقسان بش یاشنده

نبوت نوریله بیلدی چو سلطان	قریشور امته اصحاب خذلان
نه نازکلکله ویردی امتیازی	کل تردن سچوب منبین بیازی
که امت یتمش اوچ فرقه اولیسر	قموسی دوزخه لایق کلیسر
ولی بو جمله دن بر فرقه انجق	اولاره اولمیه دوزخده ملحق
دیدیلر ای امیدی اهل عصیان	اولکمدر کرمدن ایله تبیان
دهان حقه حکمتدن اول شاه	شودرلو صحبدی کم روشن اولور راه
که شول یول اوزره درلر غیرهالك	بن واصحابم اولدی اکا سالك
اشتدکجی جوابی مرد طالب	مبتن اولدیمی اعلی المطالب
بو سوزدر کوچه کم صورتده اجمال	نه تفصیل ایلدی کورشاه اجلال
جورمز ایله ایدر اجمالی تفصیل	کل ایمدی بو رموزی ایله تحصیل
اشارت بیورر اول شاه اسنی	که یولمدر بنم اجلادن اجلا
بنم یولمده یوق در ذره شبهه	تمکر اعمی دوشیسر انده شبهه
که قرآن یولیدر بللو طریقم	انکله کلدی هب صحب وفریقم
ولجبر فرقه کورایتدی شهوات	مفید اولورمی اکا بوجلیات
اوکرخارجده دربحث هدادن	تمایز اولمه الوانه عمیدن
بوستره رمز ایدوب اول بحر عرفان	صاچر حکمت زلالین بهر عطشان
صبوحیت اقداح القاطیله صهبا	بیورر امته اول شاه والا

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم تركتم على المحجة البيضاء ليلها كنهارها ولا يزيغ عنها بعدها الا هالك

اشتدکجی خطاب مستطابی	نه رمز ایدر کور اول عالی جنابی

سر شفقتله دیر شاه مروت	یکرمی اوچ بیل چکوب زحمت مشقت
دوزتدم امتیچون راه روشن	بیاضدر هم کلشدر شونیله احسن
بو یولدن کمسه شاشمز تا مکر اول	هلاکی مبرم اوله نیلسون یولك
نعم بر قولکه اولور حقدن اعمی	تحیرده براولوز کوه وصحرا
کونش روشن ایدر کن جمله راهی	انکله اول شاشر بولورتباهی

لقوله تعالى يسجدون للشمس من دون الله

کنشکن ادمه ایات ایمان	انی معبود ایدندی اهل خذلان
هوا در کور ایدن عین عبادی	هوا اهلی اولان بولمز رشادی

كما قال سلطان العشاق في تائيته بلسان الجمع

ونهج سبيلي واضح لمن اهتدى	ولكنما الاهواء عمت فاعمت
حبیب الله بودکلو ایتدی ایضاح	اونازك لفظله خوش قیلدی افصاح
کفایت الذی اذهان قویه	ولی طویمادی افهام ردیه
ابو منصور اعنی ما تریدی	بو مذهب ایچره اول دهرك فریدی
دخی هم بو الحسن کم اشعریدر	بو میدانك اودخی سروریدر
بزه شفقت ایدوب اول ایکی نیکان	بو یوله قودیلر اعلام وارکان
قوانین وقواعد برله منصوص	اولوبدر شونیله کم بنیان مرصوص
کل ایمدی سالکا سنت جماعت	یولین الده قومه ایله رعایت
بوکا سالك در ابرار واخیار	بوکا شاهد در ایات واخبار
مجددر بو یولك رهنماسی	خطا ایتدی خطادر ماعداسی

وقتنده فرید ایدی وبری دخی یوحنا بن ماسویه
طبیب درکه هارون رشید و اوغلی مأمون
خدمت ایدوب وقت متوکله دك حیاتده ایدی
زمان هارون رشیدده انقره فتح اولنوب
و کتبخانه ده محفوظ کتب قدیمه دن وافر کتابلر
بولندی بغداده کتوردیلر هارون یوحنا یه لسان
عربیه یه ترجمه سنه امر ایدوب اولدخی اکثرینی
ترجمه ایلدی و کتب کثیره تصنیف ایلدی کتاب البرهان
کتاب البصیرة کتاب الحمیات کتاب الفصد والحجامة
کتاب الجذام کتاب الاغذیه کتاب المعده کتاب ادویة مسهله
وغیر ذلك و بری دخی حنین بن اسحق در یوحنای مزبورك
تلمیذیدر وقتنده امام اطبا ایدی لغت یونانیه ده ماهر
و لسان عربیه ده دخی کمالی ظاهر ایدی علوم عربیه یی
خلیل نحویدن تحصیل ایدوب بغداده کلدی مأمونك
کتب فلاسفه ترجمه سنه رغبت تامه سی اولمغله فلاسفه کتابلرندن
کتب عدیده ترجمه ایتدردی ابو معشر بلخی کتاب مذاکراتنده
ذکر ایدرکه ترجمه اسلامیه ده درت کمسه عمده مترجمیندر
حنین بن اسحق * و یعقوب کندی * و ثابت بن قرة الحرانی
* و عمر بن فرخان طبری * اما حنینك جمله سندن
ترجمه سی اوضح و تعبیراتی احسن و اصحدر بقراط
و جالینوس کتابلرین ترجمه و تلخیص و تنقیحده زیاده

بودر حق یول ادی سنت جماعت	جماعت یوزله اولور مجاعت
بوکا رمز ایلیوب سلطان اسری	بیورمش بو حدیثی ایله اصغا

قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم
الجماعة رحمة والفرقة عذاب

بو مذهب کرچه کم باطن بولیدر	نصوصیله ولی غایت جلیدر
کل ایمدی شمسیا ای عبد بی زور	توکل قیل خدایه قالمه مهجور
وسیله ایت حبیب کردکاری	چو ظهر کدر او سرور حکمه زاری
بو اجمالی بررجك ایله تفصیل	محلیدر قیلورسك بسط تذییل
ضعیفانه بو یولده دستکیر اول	تعاون عائداتندن خبیر اول
عوام الناس بکلی سرسریدر	اولاره یولی کوستر سم بریدر
کل ایمدی بو کلامه ایله اصغا	قولاغوکه دیرم انجولر اصغا
دیم سنت جماعتدن علامت	علامتله کیدن چکمز غرامت
بو سوزه محکم ایله اعتقادی	که بودر دین اسلامك عمادی

الهیات

اله الخلق رحمان رحیم	قدیر عالم حی قدیر
عزیز عادل شاء مرید	سلام صابر رضا حمید
قدیمدر ذات هم فعل و صفاتی	ابددر یوقدر فوت و مماتی
وجودی ذاتنکدر مقتضاسی	محالدر انتفاسی انقضاسی
بو فرشدن عرشه دك اجسام اعراض	هب انك صنعدر ای مرد مرتاض

اهتمام و تهذیب ایتدی و کتب کثیره تألیفی واردر کتاب فی الادویة المسهله
کتاب فی تدبیر الناقهین کتاب ... که هر روز حمامه کیدوب
کتاب فی الاغذیه ... مستمره سی بو ایدی ... اندنصکره طعام
و هر بار عادت ... قدح عرق ... بخار ایدردی ... و اویقودن قالقدقده
طشره چیقدقده عود و عنبر ایله ... الما و ایوا اکل
اسبابن کیوب و هر کون طاوق اکل ایدردی و فواکهدن
یردی و هر کون شراب عتیق ایچردی و ایکی اوغلی قالدی
درت رطل شراب ... عصرنده اولدی ... علوم فلسفه ده عالم و اول
ایلدی متوکل خلیفه ... اسحق علوم طبده ماهر و علاج مرضا
بری اسحق و بری داود ... صاعد معروف
دخی مترجم اولدی اما داود علم طبده ... بن جالینوس
ایله مقید ایدی و بری دخی هبة الله بن ... بقراط و جالینوس
ابن التلمیذ النصرانی در علم طبده ... خوش صحبت
انصکره بونك مثلی کمسه ... طالب ایدی وزرا
و مجلسلری ... ابن سینا ... شرحی واردر بغداده
و رجال دولت ... عقل ایله شرف اسلامه ... کتاب اقرابادین
اکرام ایدردی و لکن ... علم طبده متوسع
طبع و ظرافت ... اولدی و بری دخی
و کلیات ابن سینا ... علوم حکمیه ده
دولته نائل اوله ... فوت اولدی
عبید نصارا ... در
بن قرة الحرانی در

و ضبط حکم و فلسفه ده معتبر و عصرنده
سرفراز و وقتنده اقرانندن ممتاز ایدی خلافت
تا سونده بغداده رصد بنا ایدوب حرکت شمسی
استخراج ایلدی و خلفاء عباسیه دولتی منقضی
اولوب بر از مدت مرور ایدنصکره یونان و روم
بعضیلرندن غزات مسلمین استیلا ایدوب
ضبط اولندی و ملوك اسلامیه اله کچوب
اکثرا اهالیسی شرف اسلام ایله مشرف اولوب اوله
و لایتلرده دخی نیر عالمتاب شریعت محمدی بر تو افکن
اولدقده ابنای رومدن نیجه افاضل کرام و علماء عظام
لا یعد و لا یحصی وجوده کلدیکی و تصانیف و آثاری خطه
رومده دکل بلکه اقطار ارضده عراق و فارس و بلاد عرب
و هند و سند و شام و مصر و مغرب زمینده منتشر علمای
بیننده مقبول و مسلم اولوب صیت فضائل علماء روم
انداز سامعه عالمیان اولدی خصوصا سلاطین عثمانیه
لا زالت سلسلة دولتهم الی انتهاء الزمان حضرتلرینك
خورشید دولت عالی منزلتلری شعله فروز و شعشعه
تیغ ظلمت سوزلری اول اقلیمه لمعه انداز اولوب کرسی خطه
روم اولان قسطنطنیه یه مالك و انده جار بالش زرین
تخت شهنشاهی و مسند نشین عالی بخت پادشاهی اولدقده
حکمیه طبع معارف پرور و همت فضائل کسترلری التفات

عدمدن کائناتی قیلدی ایجاد	دیلرسه یوق ایدر بر دمده برباد
شریکی یوقدر دخی نظیری	وزیری قنده اولور یا مشیری
انکدر عز و استغنای مطلق	پس اولدر کبر و استقلاله الیق
صمددر کمسه یه یوق احتیاجی	قمو محتاجیدر بو خلقك راجی
نه دکلو وار محامد اکا مخصوص	انکدر کبریا و عز منصوص
قدیردر قدرتنده یوق نهایت	علیمدر علمنه یوق حد و غایت
حکیمدر حکمتنده قاصر افکار	رحیمدر رحمتنه ایرمز انظار
ثنامزدن منزهدر بلا ریب	نه دیسون اول جنابه عبد پرعیب
ولی چون امرله در حمد مذکور	بورو شندر که المأمور معذور
منزهدر نقایصدن جو ذاتی	منزهدر کذا فعل و صفاتی
تحیزدن تمکندن مبرا	تقاربدن تباعددن معرا
افولیله طلوعدن پاك طاهر	نزولیله صعوددن منافر
تغیر کردی قونمز اول جنابه	حدث لایقمی اول نعم المآبه
نه طوغدی کمسه دن نه کمسه اندن	کل اوقو سورة الاخلاصی جاندن
نه کفوی واردر انك نه مثالی	اریت بو نقطه دن صحف خیالی
نه عرشی در نه فرشی نه سماوی	محیط الکل در بودر فحاوی
جهات اندن دررر اول بی جهتدر	سپاهی یوق بو طرفه سلطنتده
اودر اول که اندن اولدی اشیا	اودر آخر که باقی بعد الافنا
نه واردر اولیتده بدایت	نه اولور آخرتده نهایت
اودر ظاهر که اشیا هب شهودی	اودر رازق یوغیکن دخی مرزوق
اکا یوق قبل و بعد دخی هم بین	اکا یوق قرب و بعد کیف هم این

ارباب کمال و محبت اصحاب فضل و افاضله رغبت تام
اوزره مجبول * و ارباب حاجات و مطالب و نظم شناده
مآربلرینه کمال عطا و سخالری مبذول اولمغله اول
درکاه سعادت دستکاهه انتساب سبیله جلوه کر
منصه ظهور اولان علما فضائل کستر و شعرای بلاغت
پرور لا یعد و لا یحصی در و سائر معارف و کمالده
هنرور و انواع خطوطده سائر طوائف و امملك
آثارلرین نسخ ایلدیلر و نقوش و تصاویروندهیده
سائر حرف و صنایعده قابلیت و استعدادلری کمالده
و طبیعت و نهادلری اعتدالده اولمغله اکثر طوائفدن
تفوق ایلدیلر ❁ التذکرة السابعة ❁ اهالی مصر
ذکرنده در اهالی مصر امم عظیمه و اهالی کثیره در که
امم مختلفة الاصنافدر * قبطی * یونانی * و
روم * و عملیقی * وغیرهم اما اصل جمهور اهالی
مصر قبط در اختلاط لرینه سبب بارات الله تعالی
اهل مصردن متوالیه مصره مالك اولوب حکومت
ایتمش بو قدر کاه عمالقه و کاه یونانیین و کاه
رومی یدلرنده اولمغله امم متخالفه دن مرکب
و قدیم زمانده اهالی مصر صابئه اولوب
عبادت اصنام و هیاکل ایدرلردی ابیر
نصرانیت ظهور ایلدکده جمله سی نصرانی اولوب

صفات افعال قدیمدر هم ذاتنك ... نه عینیدر نه غیریدر صفاتنك

کلامندن سنکله ایتدی توصیف ... جناب لایزالن دخی تعریف

آکا ایمان کتورمکدر وظیفه ... بودر مذهب وضیعه و شریفه

مکدرکه امتناع ایده آنی عقل ... یتیشناویله بس اولدم بودر نقل

آزلدر هم آبدذات و صفاتی ... کلوب کیتمکده در بو مبدعاتی

اودر باقی همیشه اول آخر ... حدث تیهمندن باقیلر مسافر

آنك خلقیله در کفر ایله ایمان ... ولی کفره رضاسی یوقدر ای جان

قمو اشیای ایتمشدر احاطه ... محاط اولموق محال اولور محیطه

حلول و اتحاد و هم سرایت ... آنك شاننده یوقدر ایتمه تهمت

براتمز هم آکا تشبیه و تعطیل ... سزادر آنلیسك تعظیم و تجلیل

اودر معطی اودر وهاب مطلق ... اودر واجب اودر بالذات اودر حق

عطاسندن زمین کم سفره سیدر ... عذابندن جحیم برحفره سیدر

چو مصنوعیده عاجز فهم و ادراك ... آنکچون دیدی عارف ما عرفناك

بحث کلام

کلامیدر اشبت قرآن موحی ... رسولینه بلا کیف ایتدی ایحی

کلام نفسیدر اول نور بر ذات ... منزه صوت و حرفدن آنله اذعان

دوالدر دیدیکز صوت و حروفه ... صغارمی بحر زخار هیچ ظروفه

صفات حقدر محدث دکلدر ... دلن قطع آنله هرکیم دیرد کلدر

دلیله اوقونر سمعیله مسموع ... مصاحفده یازیلور خوب مطبوع

کوکلده حفظ ایدر حفاظ تالی ... ولی بوجمله ده یوقدر حلولی

حدوثیله اولور بزه تعلق ... ولی یوقدر بوجمله یه تحقق

تکیم رسمی هب السنده مذکور ... موشحدر انکله رق منشور

کوکللرده اولور محبوب مودود ... مساجدده اودر مسجود و معبود

حقیقتده نه رقده نه لسانده ... نه صدرکده نه خود سائر مکانده

همین بو کونه دیر ذاتیله اوصاف ... بو عقدیله ایده کورسینه نی صاف

بحث رؤیة الله

نه جسم و نه عرضدر ذات بیچون ... نه جزء و کل نه جوهر دیمه نیچون

آکا یوق قرب و بعد و هم محاذات ... دخی هم وصل و بین و غیر حالات

مع هذا بو کوزله روز فردا ... کورر بیشک جمله مؤمن انده ماشا

ولی دنیاده کورمکدن روایت ... بودر قول صحیح آنله درایت

بو کوزله کورمکه کرچه وار امکان ... ولی امکانده قالمشدر قیل اذعان

ولی عینی یقینیله رجاله ... کورلمك وار صفقین دوشمه شکاله

امیدك کسمیوب کوزله مجالی ... قولاقدن صال کلام اعتزالی

بحث نبوت

بو خلقك کی اولوسی انبیادر ... کمی مرسل قموسی اصفیادر

که اول آدم و آخر محمد ... آرادده کلدی کندی نیجه امجد

بولردر جمله دن ابرار و اخیار ... بولردر قرب حقده صاحب اسرار

بولردر مقتدا و مقتفالر ... بولردر منزلنده منتهالر

هدایتدر اوکر حقدن بو خلقه ... سعادت بولدی کم ایردی بو جوقه

كه خلقی دعوت ایشدیلر خدایه … تحمل قیلدیلر بونجه جفایه
دوکلدیلر سوکلدیلر مرارا … قومدیلر سوزی سترآ جهارا
بو یولده ویردیلر جان و جهانی … آنکچون بولدیلر سر نهانی
معاصیدن بولردر جمله معصوم … عزل یوقدر اولره آنله معلوم
اینانمق جمله سنه ویردک ایمان … که یوقدر فرق ایمانده یکسان
ولی قرآن ایچنده رب علام … بره تفضیل بعضه ایتدی اعلام

قال جل شانه تلك الرسل فضلنا بعضهم على بعض

چو قرآن ایچره اولمدی مصرح … مفضل کیمدر قیلدی مسرح
ولی عقد اولدی بل اجماع امجد … که افضل اوله غیریدن محمد

تفضیل محمد علیه الصلوة والسلام

تفاسیر ایچره چوق اسباب اجماع … یتر انوار تنزیل اولمه طماع
رسول الله کم اول خیر الرسلدر … قمو عالملره هادی السبلدر
اودر ختم الرسل فخر القیامه … شفاعت خواه اودرهم خاص و عامه
اودر مرسللر ایچره شمس تابان … اودر بین الرسل محبوب رحمان
آنك مدحن اوقور انجیل و تورات … زبور و هم صحف قرآنده آیات
مبشردر آنی موسی و عیسی … نه رغبت بیلسه قدرینی ترسا
اودر منشا وجود کائناته … شفیع اولدر قیامتده عصاته
آنکچوندر لوا هم حوض مورود … آکا موعود اولوبدر جای محمود

امر معراج

اکا مخصوص اولوبدر سیر معراج … اکا ده اعتقاد ایله کوزلك آچ
بو جسمیله اوپانقکن او شهباز … جواهر اولدی جنابه قیلدی پرواز
بجه نك برجزنده ای دلارا … الی ماشاء ربه اولدی اسرا

قال الله تعالى سبحان الذي اسرى بعبده ليلا من المسجد الحرام الى المسجد الاقصى الذي باركنا حوله

چو نص واردر اکا بیت الحرامدن … حریم قدسه دك طوبدك مرامدن
مقردر کفر اولیسر بونی انکار … نه لایق زمره ایمانه اینکار
ولی قدسدن الی ماشاء منان … سما و قاب قوسین عرش رحمان
بو کا شاهددر اخبار واحاد … بونك انکاری فسقدر ایتمه الحاد
اوشبکی قیلدی معراج سید ما … محمد مصطفی اول ماه اسرا
بو کوزله کوردیمی اول کیجه انی … یا خود قلبیله در کوستر بیانی
روایت ایکیدر بونده محصل … ایشت بودر دیم قول معول
بو کوزله کرچه کورمدی او سلطان … ولی سلب اولدی کینونات امکان
بقا بیله شهود ایتدی بقایی … نه شهباز اولدی اکله مصطفی‌یی
اورتبکه اکا ویرلدی انده … اکا مخصوص ایدی قالمه کمانده

لا یدرك ولی مقام الانبیاء علیهم السلام

ولی ایرمز مقام انبیایه … نه دکلو ایرسه اول اوج علایه
بوقدرکه نبی‌دن اوله فاضل … قولاغه کیرمسون اقوال جاهل
اونیبی صورتنده نیجه جهال … مزخرف سوزله قیلدیلر اضلال

اویس بربنده سیدر مصطفینك | اویس فكنده سیدر اول فنانك

لا یبلغ ولی ولا نبی درجة یسقط عنه التكلیف

برابر اوله بی حد مله مخدوم | تجاوز اولمسون ازحد معلوم
نبی وكر ولیدن بر مقامه | ایرشمز كیمسه خوش باق بو مرامه
كه ساقط اوله اندن امر مشروع | صلات و صوم دخی اركان موضوع
بو اولمدی هم اولمز تا قیامه | قولاق طوتمه عوامه كالهوامه
مگر معذور اوله شرعیله بر كس | او معفودر شها اندن سوزی كس
میسر اولسه برفرده بو معنا | اولیدی انبیایه ای مولی
بلا انجره اولوردی حال پیری | بو بابده قیلمدیلر هیچ قصوری

تقریب

ولی بر قوم اولوبدر شیمدی ظاهر | ملاهی و معاصیده مظاهر
حیاسزلر ایدرلر كشف عورت | بو قبحینی صیار عین عبادت
اشقلردر كه تقویدن معرا | ادبسزلر كه سنتدن مبرا
خوارجلردر ازسنت جماعت | روافضلردر اول چوق نكبت
بكا هی جمع اولور اول جند دجال | اوشرلر اوسننه ارذال جهال
دف و دنبلك نفیر و دخی ناقوس | زیل و هم وار جلاجل قرن جاموس
بو هیئتله گزرلر شهر و بازار | خدا و هم رسولی اوله بیزار
شعاردر انلره لعب و خرافات | بولردر دین اسلامه چون آفات
بو دعوایی ایدر اول چوق قلاش | كه اوله شیخلری شیخ حاجی بكتاش

تحاشا اول ولیدن كه او فرقه | اكا منسوب اوله ذی جهل و خرقه
دخی شول سوزی دیرمش قوم ناشی | كه نقل ایتمكدن ایلردل تحاشی
صلات و صوم هم حج و زكاتی | نكیر وار دین اسلامده صلاتی
بغشلامش بزه دیر حاجی بكتاش | زهی قوم ضلالت جند فحاش
خدانك نه احتیاجی وار نمازه | همین دوشمك گرك دیر قول نیازه
دخی دیرلرمش اول قوم ضلالت | نه وار اولدیسه بو امر عبادت
همین بر ایتمكیله قورتیلور قولت | سفیهلردر اولان عمر یچه مشغول
بو سوزلر جمله سی كفر و شقادر | دیین زندیق و ملحددر خطادر
ولاته لازم اولور قتل و منعی | مهماتدندر دفعیله قمعی
بودر سنت جماعتدن علامت | ایده بو فرقه یه بغض و عداوت
انكچون بو محله ایتدم ایراد | نه تقریب وار ده بو سوز ایتم ایراد
بولره هر كیم اولورسه معاون | منافقدر علیه لعن لاعن

بحث خلق افعال

خدادر خالق اجسام و افعال | انك صنعنده یوق انباز و امثال
نه كه بزدن گلور خیر ایله شردن | خدانك خلقیدر صنعه بشردن
بزمدر لیكه كسبا اختیاری | دگلدر كیمسه مجبور اضطراری
انكچون قول معاقب یا مثابدر | بو مضمونك عمده امر الكتابدر
نه جبر و نه ظلم وار بو ارادده | انكچون امر و نهی اولدی عباده
بزه كسبیله در انجق تعلق | خدانكدر بو خلقیله تحقق

بحث قضا و قدر

نه که یزدن صدور ایلر عوارض — قضا وهم قدردن اولدی عارض
ازلده اولسه تقدیر و مشیت — وجوده اول کلور وفق ارادت
مقدر اولمین کلمز وجوده — بودر قول صحیح دوشمه جحوده

الکبیرة لا تخرج العبد المؤمن من الایمان

کبائر مؤمنی ایماندن اخراج — ایدوب قیلمز انی هم کفره ایلاج
ولکن عاصی و فاسق اولور اول — خدا یی خشمنه لایق اولور اول
دیلرسه فضلله عفو ایده انی — دیلرسه عدلله اخذ اوله جانی
شفاعتله دیلرسه قیله مغفور — مآلی جنت اوله قالمیه دور

سؤال قبر

اولورسن قبر اوله حقدر مصیرك — جوابن حاضر ایت منکر و نکیرك
سعیده ایره روضاندن اثرلر — شقییه ویره حفراتدن خبرلر

حشر اجساد

چو اولدك قبر ایچنده انده ماشا — بو کز حشر ایده الله قیله انشا
کیرو جمع اوله روحیله بو اجسام — بوکه خوش اعتقاد ایت کزمه سرسام
همانده جمع اوله بو خلق مهموم — شو یره کم ادی میقات معلوم
کله لر اول یره عریان و عاری — مکر شول کمسه کم ستر ایده باری

تطایر الکتب

تطایر ایده پس اولدم مکاتب — که اعمالك یزیدی انده کاتب
نکه کسب ایلدکسه فعل و اقوال — یازلمش اوله انده جمله احوال
سعیدك صاغ الینه آق کتابی — ویریله اوقویه نعم الخطابی
شقینك صول الینه هم وزر ادن — ویریله قاره بیتی ماجرادن

میزان

دخی هم قورله میزان عدلی — عملر طارتله فرق اوله عدلی
کمی رجح ایده اعمالندن اول آن — کیمیسی بولیسر خسران و خذلان
کیمینه حله لر خضرا و حمرا — براق و تاج و اکلیل و عطایا
کیمیسنه کله قطران لباسی — معجل بو اوله انده جزاسی
تمام اوله حسابیله چو میزان — صراطه سوره لر بو خلقی یکسان

صراط

جهنم اوزره در اول جسر ممدود — که اوچیلك بیلدرانده سیر معدود
سعیدلر قوش کبی هم برق خاطف — کچیسر کیم اولردی غیر خائف
کیمیسی یوکرك آت کیمیسی سرعان — کیمی ایمکلیوبن آله میدان
صراط شرعی دنیاده نه کونه — کچوبدی کوستره انده نمونه
شقیلر لیکه قاله انده حیران — کیمی اول قدمده بوله خذلان
دوشیسر لر مراتب برله ناره — که دوشمشلر دیحق یولده فکار
قمو مؤمن جنان ایچنده باقی — کیمی مضطرب کیمیسی اوله سابق

خلود دارین و موجودیتهما الآن

مخلّددر مؤبّد بو ایکی دار ... قمو اسباب برله جنت و نار
دخی بیل حالیا دوزخله جنّات ... یرادلمشدرلر هم مهیّات
جنانک نعمتی هم نوش و سازی ... شو نازک حلّه لر خیّم طرازی
قمو حورا و ولدان هر نه کم وار ... مهیّادر طلب قیل تا لمه بی کار
دخی دوزخده انواع عقوبت ... زبانیلر طوتر زقّوم آفات
مهیّادر او دخی شمدی موجود ... بو فنّی حکمت اعداد ایتدی معبود

بحث الملائکة

ملائکدر عباد الله معصوم ... اولورلر هر بری ذکار معلوم
اولر هیچ عاصی اولمزلر خدایه ... نه امر اولدیسه قائمدر ادایه
ذکورتله انوثتدن بریلر ... هوا و حرص شهوتدن آریلر
عبادتدن فتوری یوق اولارک ... عبودتده قصوری یوق اولارک
اولر محفوظ دررد و عزلدن ... اولورنا مون دررطرد و خذلدن
ملائکدن دکلدی چونکه ابلیس ... ایردی اول کروهدن اولدی تلبیس
رسلمی یا ملک می اولدی افضل ... ایکی سنده ده وار قول مفصّل
ملک افضل دیمشلر اعتزالی ... ولی سنّت جماعت دکله حالی
ایکی وجه اوزره اولدی انلره قول ... ایشت بندن ندر قول معوّل
تعرّفده ابو بکر کلاباذ ... بیورمشدر بزمچون بهر ارشاد
دینلدی کرچه بوندن نیجه اقوال ... سکوتدرلیکه طالب خیر الاحوال
که هم جمهور بوکا ایتدیلر اطباق ... بودر راه سلامت قیلمه اشفاق

کرامات الاولیاء حق

کرامت حقدر عبد ولیدن ... صلاح اوزره اولان مرد علیدن
که جائزدر دکلدر امر منکر ... صلاح شرطدر ولی قیل بونی ازبر
اکر بر عاصیدن اولسه ظهوری ... بیل استدراجدر آنله عبوری
یا دعوای کرامت ایتسه بر کس ... اوزاغرینه هماندم سوزینی کس
رسول مجتبی محمود و احمد ... صلوات الله علیه اعنی محمّد

تفضیل خلفاء راشدین بعضهم من بعض

اولردن نصکره افضل آنله تحقیق ... خلافه اولغیلدر بو بکر صدّیق
عمردر ثانیا افضل بو جوقه ... ایشتدککه نه رونق ویردی خلقه
اوچنجی اولدی ذو النورین عثمان ... حیاسندن اوتانوردی فریقان
بوکا رابع علی شیر خدادر ... اولودر باقیدن صاحب لوادر
خلافت اولدی بو ترتیبه مخصوص ... عقیدک بوکا بغله آیله مرصوص

تقریب

روافض باطلن قومیمه قولاغه ... نه لایق همدم اولورسون کلاغه
بولردن راضیم دیرکن اورحمان ... نه جرأتدر اولاره بغض و عدوان
تعصّبدن کوزینه بتدیسه خار ... بو آیت سوزنیله آیله بیمار

قال الله تعالی وَالسَّابِقُونَ الْأَوَّلُونَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ☙ صدق الله العظيم

والا قالیسرسن شونیله اعما ... نه دامنکر مفید اولمیه قطعا

بولاره دکذی محراب خلافت	ویرلدی بونلره رشد و هدایت
محبت ایلمك بو چار یاره	محبت در رسول کریمه کاره
بولردن برسینه اولسه بغضك	نه نفلك اوله مقبول و نه فرضك
روافض فرقه‌سی اول جند خذلان	قد استولی علیهم حزب شیطان
تعصب چاهنه دوشدیلر اول قوم	فکانوا لا یقین اللوم و اللوم
دیلرسك فضلنی اول چار یارك	کما هی بیله‌سن کل اوله خارك
ریاض اذ بودر زیور بو مناقب	اولوبدر سنیا ایچون مواهب
تفرقه‌یا اکا بولور قناعت	تعصب اهلنه اولور هدایت
الهی اول همت ایله برنظر قیل	بو محتاجه دعای منتظر قیل

نفع صدقات للاموات

اکر اموات ایچون ایتسك تصدق	یا قرآن اوقوسك قیلسك ترفق
یا اینسك اکا استغفار و دعوات	اولاشور آنلره بونجه مثوبات
اولارك روحیچون ویرسك طعامی	بولور قبر ایچره آنلر چوق قرامی
قبوره وار اوقو سبع المثانی	اولارك شاد اوله قبر ایچره جانی
نکیرلره سکا و انلره حق	بودر سنت جماعت یولی الحق
بودر بزه خدادن فضل عالی	قولاغه صالمه قول اعتزالی
ولی بیلمك کرك دعوات و مقبول	خلوصیله کرك تا اوله مقبول
حلالندن کرکدر دخی اطعام	اولاشه روحنه اذکار و اطعام

اشراط ساعات

رسول اکرم فخر قیامت	ملاذ دهر ضعیف و زخرامت
قیامتدن علامتلر بیوردی	بزیچون بونهایتی قیوردی
که قوبمزدر قیامت اون علامت	ظهوره کلمینجه قیل درایت
اول اوندندر چیقار دجال کذاب	ازبدر امتی کذبیله هر باب
بو خلقه کوستره سطحیله طامات	صنه احلاف انی اندن کرامات
اوشرکر باشنه اولورلر اعوان	شونلرکه حقی ایتامشدی اذعان
بوین صونمزدیلر شرع شریفه	همان اتباع اولورلر اولحریفه
ویره کوبس انك کفرینه ایمان	خواصندن اوله‌لر چوق خانان
دوشه بو امت ایچره ذنب ضاری	خدا مؤمنلر ایچون قیله یاری
ولی شونلرکه شرعه پایبشدی	اوزین قرآن ایچنده طایشدی
سلوك ایتمشدیلر سنت یولنه	کوریجك بوکله اولدم دلبینه
که بوکافردر اویمالك مسلمان	اولوبدر جبهه سنك کفری عنوان
حذر ایتمیه تهدیدندن انك	ایکی اوده بوله ذوقن جنانك

خروج دابة الارض

چقیسردر دخی هم دابة الارض	جهانی سیر ایده بالطول و العرض
صفا و مروه بیننده چیقه اول	مسلمان اوله شرعیله طوته یول
ایده مؤمنلره تلطیف و احسان	ویره کافرلره نکبتله خسران

نزول عیسی علیه السلام

اینسر یریوزینه دخی عیسا	سوینه مؤمنون قهر اوله ترسا

نصارى قومنه ایده عقوبت ‏ اوتاندردی بنی حقدن بو ملت
صلیبی کسر ایده هم قتل خنزیر ‏ قومیه یر یوزنده درهم وزبر
اوله شرع محمدا وزره رفتار ‏ قیله بش وقت نمازی بیله هموار
یوروبه مذهب سنت جماعت ‏ اوله اخر زمان شاهینه امت
مقارن اوله مهدی زمانه ‏ محبتلر اوله اندر میانه
دیدیلر قز الور ال رسولدن ‏ نیجه اولاد اولیسر بر اصولدن
دیدیلر هم ایدر مهدی امامت ‏ اویبیسر اکا عیسای کرامت
دخی دیرلر امامت قیله عیسا ‏ اویه مهدی اکا من غیر بأسا

باب طلوع الشمس من مغربها وخروج یأجوج ومأجوج

دخی طوغر کونش مغربدن ای جان ‏ بیکلور توبه نك قپوسی اول آن
کرکدر هر کسه تعجیل توبه ‏ که باقی قالمیه ذمتده حوبه
چیقار یأجوج ومأجوج ایله اذعان ‏ بنی ادمدر انلر دخی یکسان
که یافثدن کلوبدر کسر وجوده ‏ قومامشلردر انلر باش سجوده
دخی یوقدر اولرده دین وملت ‏ اولادین وآیین در شقاوت
دخی سچمز اولر حل وحرامی ‏ نه بولسه یالدونا یاك یرحامی
فساده ویره لر دنیایی یکسر ‏ کیده دین وصلاح اوله مکدر

بیان خسوف وخروج نار من یمن

دخی خسف اولیسر شرقیله غربده ‏ اوچنجیسی اوله ارض عربده
چیقه اخر یمندن نار بیکار ‏ سوره خلقی دیار شامه ناخواه

تمام اولدقده پس عشر علامت ‏ باذن الله قوپه اولدم قیامت
شقیلر اوزره قوپر یوم معلوم ‏ اکا قالمیه ایمان اهلی مرحوم
یقیله کوکلر ودوشه کواکب ‏ اوچه طاغلر یرندن چون عناکب

فصل

شو سوزلر که دیدم تا اولندن ‏ اگرچه کلدی بو عاجز دلندن
ولی شول سوز درر بونلر تمامت ‏ اولوبدر دین واسلامدن علامت
ابو منصور شیخ ماتریدی ‏ اول ایدی راه اسلامك فریدی
دخی اول بو الحسن که اشعریدر ‏ بو راهك اولدی یکلو سروریدر
حسن بصری که اولدر قطب ارشاد ‏ اولوبدر ظاهر وباطنده استاد
بودین ایچره بو اوچ سرور یکانه ‏ دوزندیلر بو یولی زایکانه
کذا فن صنمه بو نجه بو مسائل ‏ چکلمشدر اکا درلو دلائل
که عقل ونقلله هب اولدی منصوص ‏ یاپلدی دین ایچون برحصن مرصوص
بوکا معمار اولوب ایتدیلر احکام ‏ کل ایمدی کیر بو یوله کزمه سرسام
حقیرا نه چوقیلدم بنده خدمت ‏ ضعیف وبی نوایه بهر شفقت
اولواولوکیا بدن ایتدم اخراج ‏ موافقله مقاصد دخی منهاج
تعرف هم تقا سیر زبده سندن ‏ دیدم سائر کتابلر عمده سندن
عرب دلدن چیقاردم همت ایتدم ‏ اوکلجه بیلمیه شفقت ایتدم
که تا ازبرلیه ارخاص وکرعام ‏ خصوصا کودکان ومرد وهم خام
طبیعتده قاله شاید عبارت ‏ عقیدت پاك اوله دروقت آفات
سبب اوله بو عاجز اول مرامه ‏ که عفو اوله بنم چون چوق غرامه

بحمد الله كه بو منظومه يي بن | اولورلر ايجديكي مشربده يم بن
بوكه اول كيدن شاه رسالت | اولوبدر اوندكيسه ذي بشارت
صحب اكا اوبديلر صحب هدايت | پس اندن تابعين چوق كرامت
بولوردن نصكره عصرا بعد عصر | بوبوله كتديلر من غير حصر
خدا توفيق ايده جمله عباده | كه سالك اوله وزراه رشاده

شروع الى المقصود

يوقاروده دينلمشدى خداوند | كه يول ايكيدر اول بونكله پيوند
بري ظاهر بريسي باطنيدر | بولنمز كيمسه كم بوندن غنيدر
او باطن يولده قيلدم وعد انجاز | ولي حفظيچون ايتدم آني ايجاز
عقايد يوليدر چوق سوزيراشمز | وهم آذهان قاصر كوره ايرشمز
بوعذريله تمام ايتدم اوراهي | ايشت ظاهر يولي ديم كماهي
اومادم فيض ايده فياض مطلق | او فيضيله اوله قولم محقق
رسول مجتبى (معين) اوله پناهم | قلوب اصفيا (عونيله) هم دستكاهم
ايشت اي خادم باغ شريعت | يا نشدل باغبانه ايتمه ضنت
اوباغك ميوه سندن ايله ايثار | رياضك حاصلندن كوستر ازهار
نشاط اوزره اوله تا اكا سالك | سهولتله اوله سير المسالك
شريعت يوليدر حقه كيدن يول | بويوله كيرمين قاچنور اولور قول

تقريب

طريقت شهرينه بوندن كيدر راه | آچيلور انده وار اولور سوا آكاه

(عباد الله تداووا فان الله عزوجل لم يضع داء الا وضع له دواء الا واحدا او هو الهرم) صدق رسول الله حديث شريفلري وارد اولوب زمان همايون سعادت مقرونلرنده حارث بن كلده تقفى كه علم طبده ماهر ايدى فارسده ويمنده تعلم ايدوب مدينه منوره ده ساكن اولدى وزمان معاويه ده وفات ايلدى وبري دخي ابن ابي رومية التميميدر كه حضرت خاتم رسالتك كتف مباركلرنده مهر نبوتي كوروب مرض ظنيله يا رسول الله امر ايكز اولورسه معالجه ايدهيم ديدكده (بعده جناب ...) الطبيب الله ...

طريقتدن معارف ملكنه راه | بويوليله كيدن اولميه كمراه
آچيلور معرفتدن باب رابع | حقيقت كشوريدر اول مرابع
بورمزي چونكه اذعان ايتدك اي شاب | شريعتدر پس ايمدي باب الابواب
بومعراجه حقي كور بايه بايه | ايرنجه صوفي لاهوت سرايه
شريعت كوك طريقت اكا اوزرك | معارف اكا دال الدر ايله طك
بواغصانه حقيقت اولدي ميوه | بونخلطا تميه نك شانندن ايواه
هيچ اوزدك كوكسز اولورمي مصنوع | به ذال اوزدكسز اولورمي مقرر
يا دالسز ميوه اولورمي هويدا | خدا همرا ايتمدي بو صنعي بيدا
شريعتسز نجه جنكال جمرى | طريقتدن دم اورر سوزه فوري
معارفدن جكر اولسه نفاقي | عراقدن كوستر صوت نهاقي
ملامت سوقي بحره جمري دلال | چغيرر كل حقيقتدن متاع ال
حقيقت جوهري شكلند اولعوز | صتار زخرف مهره بو خلقه مستور
شريعتسز صتاركر خلقه طامات | آشقلر مذهبيدر بوخرافات

شروع بمقصود

شريعتده قورلدي چار مذهب | مبينندر قموسي هب مرتب
امام اعظم امام شافعي خوش | امام مالك امام حنبل قيلوب كوشش
فنا واده دروشديلر شب وروز | دوزنديلر هر بري بر راه فيروز
امامكزدر بولكز راه هداده | قوشتديلر نطاقي اجتهاده
خطاده ايتسه لر انلر مثابدر | اكا نسبت بولي راه صوابدر
ولي الله دربونلر بلاريب | خدا راضي اوله درجهره درغيب

نواحي شامدن مدينه شماسيه ده ايكيوز اون درتده رصد بنا ايلدكلرنده يحيى بن ابو منصورك عصرنده رئيس المنجمين عبد الملك وعباس بن سعيد الجوهري بتعيين ايدوب زيج جديدي استخراج ايلديلر وابتدا اسلامده بنا اولنان رصد اولدر ويعقوب بن اسحق الكندي فيلسوف العرب ابناء ملوكدن عبدندر واسلامده فيلسوف تام اولمغله مشهور بوندن غيري بوقدر واكثر علومده تصنيفاتي واردر عدد مصنفاتي خمسينه بالغ اولديغي روايت كرده نقاندر كتب مشهوره سندن كتاب التوحيد ايله معروفدر ...

قمو ناك يولليريدر كعبهٔ حق … نهايت يولليرى دوشمش مفرق
ولى بو جمله دن راه كزيده … امام اعظم يوليدر نوردیده
بو مذهبدر مذاهب ايچره شه راه … يولن بودر صقينوب اولمه كمراه
امامكرشاهيدر بيل بوحنيفه … امام اولدى بزه دين حنيفه
اوكردن واردر بونده مزيت … ديمم بربر ولى ايله درايت
بودر اوكه اول نعمان خوشكان … كلوبدر قرن ثالثده او سلطان
كه انك خيريتنه ذخر عالم … شهادت ايلمشدر فاصغ وافهم

قال صلى الله عليه وسلم خير القرون قرنى ثم الذين يلونهم ثم الذين يلونهم

چو قرن تابعيندى قرن ثالث … انكچون اوكدى سلطان اولدى حانث
ايكنجى بيور فخرى قيامت … كل اوقو بو كلامى قيل درايت

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم طوبى لمن ابصرنى وابصر من ابصرنى

كورنلردن رسول مجتبايى … يديسين كوردى نعمان هدايى
كه يقينده كلسه ذر مبين … صحابيدن كم اولديغى معين
اوكجيسى بودر اولور روايت … كه كلدى حضرته بيك رسالت
ديديكم يا محمد البشاره … بولشوى ايچره ايدرون اشاره
چو لقمان كلدى سابق بيك نشاده … اوقومه ويردى حكمتله رشادى
دوا ايلدى امراض جسمه … نصايحدن قودى بويولده وسمه

نه غم بولنمسه عصرنده لقمان … تعاون ايليه دين متينه
قاله اثارى تا يوم القيمه … بودر دوجيسى كم نام نعمان
رسول مجتبى دن مژده كانه … چو اولدى بو فضائل برله تأييد
شريعت ايچره اولدر مقتدا من … بو يولده بيلمين كمدر امامك
كلسه امتندن فرد نعمان … دوا ايليه امراض دينه
اوله دين ايچره سلطان الائمه … سراج امتيله دخى عنوان
كلوبدر دخى طوغمه دن اوشانه … حقيقتله يا پشدق ضم تقليد
فضائل ايچره شاه منتها من … نه طرفه بيلمسه خلف امامك

نعت حضرت نعمان عليه الرحمة والرضوان

امام اعظم فخر العراقين … همام افخم غربين و شرقين
فقاهتك شكريننك خسرويدر … هدايت كاربانى پيرويدر
شريعت بوستاننده ثمردر … طريقت آسماننده قمردر
معارف سفينك اولدر شراعى … طتوب الده دمانن اولدى داعى
اودر سابق بو راه اجتهاده … اودر سائق كروه انقياده
بناى شرعه اولدى تازه معمار … اساسين محكم ايتدى چار ديوار
براهينيله قيلدى رفع اركان … شرايع مخزننده اجدى دكان
مسائلدن كتوردى چوق شعاعى … آلوب زخسار معنيدن قناعى
رياض شرعك اولوب باغبانى … قلاع دهرك اولدى پاسبانى
كروه امتك اولوب سراجى … قرار ايتدى بو جمعك انده تاجى
نه طرفه ايتدى كوز دينه آسابى … كتاب وسنت اجماع وقياسى

يحيى بن حسن بن اميرك الملقب بشهاب الدين السهروردی الحكيم المقتول علوم وفلسفه ده وحيد زمان وفنون حكميه ده فريد دوران فارع الفروع والاصول جامع المعقول والمنقول فصيح اللسان مليح البيان نظماً ونثراً ... وكتاب تلويحات واشارات وقانون وغيرلردر ... وفات ايلدی رحمة الله عليه رحمة واسعة

بو دوره اورزه قورلدی سقف مرفوع	كملك وار بو بله شرع ودين مطبوع
كه چار اركان فرايضله مبرهن	اولوبدر نفل وواجبله مزين
اكا مستحسنات قنديل ومصابح	عجب جامع دكلمی صنع فتاح
دورشدی بوكا معمار اولدی نعمان	لقاسيله عوض ويره رحمان
اما مين هما مين ايكی سرور	ابو يوسف محمد قوديلر سر
امامندن اولديلردی چونكه مأذون	بولرده ايتدی بونده سعی افزون
بزم چون چكديلر چوق رياضات	قيلوب نصدن مسائل اقتباسات
چو دين امرنده سرور بونده تمكين	دورشدی قيلدی تدوين قوانين
بونی صانمه كه قانون دوادر	ولی امراض دينچون شفادر
چو قيلدی بزه بو وضع شريفی	عيان اولدی بو دم دين حنيفی
مذاهبدن بودر روشن محجه	دريرم آتيده سكا نيجه حجه

قصيدة في مدح الاعظم والهمام الافخم

ظهور ايتسه دهانندن عجبمی در له مرجان	كه جوش ايتدی بو دم دريای دلده مدحت نعمان
نه طرفه كرسه ند شوقله جابك سوار اولسم	بتون الله بو ميدانده بولوربن طوبله جوكان
سراج امتم ديو شهادت ايتدی چون سرور	عجبمی طلب جهل جهاندن سور سنه اولنابان
رسول الله سنادتله اكا بو نام ميمونی	وجوده كلدی ويرد زهی عز وزهی رضوان
شو نعماندر اولكيم عمانی حكمت اندن برجزدر	ايرشسه عقبرحكمت تلمذ ايدی لقمان
فقاهتده نه مخزندر مهيا ايدی دورنده	عيال اولسه نه طك مالك وحنبل شافعی يكسان
عجبمی اشبو سرور ايدرسه فضله قران	كه فضل اهلك اينه فضل اهليدر سلطان
ايدردی فكر صائبله معارف نوريله اتمام	اكا قالمزمی يا تلمه قسم ايتسه نه وار رحمان

كتاب الطبايع ... كتاب الالوف كتاب الدول والملل كتاب المدخل الكبير كتاب الملاحم كتاب الاقاليم كتاب السلاح كتاب المثالات في المواليد ونيچه رسائل وكتب تصنيفی واردر ... (التذكرة الثانية عشرة) ...

اميدوارم كه ظلماتی كماننده كيتيه شمسی	كه شمعين اول سراجدن بعدی اول حضرت منانه

سبب تأليف اين مناقب سنيه

حقير يجون برادروار مكرم	كه استاد دُرّ ثانی محرم
اولور هر جهتدن بزدن اول شان	اودر علم وعملده فخر اقران
يازوبدر تحفه يه برشرح شافی	هديه در آدی مقصوده كافی
دخی تركيجه يازمش چوق رسائل	اوله تا امته خير الوسائل
اوتورمشدق ايكيمز در جبينه	خطاب ايدوب بيوردی بوحزينه
كه برسوز سويلرم ای نورديده	قبول ايله سوزم اولمه رميده
امام اعظم كه اولدر بوحنيفه	هم اولدر مقتدا دين حنيفه
اولوبدر مذهبی خير المذاهب	طلودر قولی اقطاره مناكب
اودر ارباب دينك درتاجی	آنكله اولدی بو علمك رواجی
اوسردی امته علمك سماطين	اوعهودی فهدنه علمك قماطين
جهانده يوقدر فرد موالی	كه آندن آلمامش اوله نوالی
نيجون نشر اولميه آندن مناقب	كه اولميه عموم آندن مواهب
چو يازمشدك مناقب چاره يارة	زماننده يابلدی هر دياره
آنكله شاد اولوب احباب واصحاب	روا فيض چشمنه خار اولدی هر باب
كل ايمدی چاره يارة بو امامی	بستنجی ايله يازيوندن كلامی
بيان ايله خصالندن اوشاهك	عيان ايله كلامندن او ماهك
قرير العين اوله چوق حنيفی	ضيا ويره دله ذكر شريفی
كه نعمان ذكرين ايتدكجه اعاده	چو نافه اولسه ضوع زياده

دیدم ای روح روحم خوش سوردك | بو خدمتله دل و جانم طوبردك
ولی همتکز ایله بو مرامی | برندن جمع ایدوب قیل اهتمامی
که تا نظم ایلیم بر وفق مأمور | بو عجز بله که المأمور معذور
چو سند اولمشدی اکا باب ضنت | اجابت بیوروب اول عالی همت
یازوب هر برکتابدن نقل و اخبار | کورمش هر دیاردن نقله یار
بو اسلوب اوزره بر الطف رساله | یتوردی طالبین ایچون عجاله
که هر بابدن بیان ایتمش خصالن | نقولیله دیمش هب حسب حالن
قیلور طالبلره جلب محبت | اکا رحمت دین اخوانه رحمت
اولورچون وعده سنه قیلدی اسعاف | کمینه ایتمک اولورمی انصاف
شروع ایتدم ضروری بو مرامه | خدا عون ایده ایرکورم تمامه
عرب دیلندن ایتدم انی اخراج | کیورمش اکا ترکیجه دیباج
که نفعی عام اوله هر مستفیده | بو دررة آه و آفاتدن مفیده
کتابم اولدی اون بر بابه محصور | دخی برخاتمیله کلدی مقصور

الباب الاول فی نسب الامام ابی حنیفة قدس سره

نسبله هم حسبله خوشدر احوال | بونکله امتیازك بولور اخیار
نیجه خصلت نسبدن اولدی ساری | انکچوندر کفائت اعتباری

كما قال النبی صلی الله علیه وسلم الرضاع یغیر الطباع

قبائل زبده سندن کلدی مرسل | بولنمدی بری از نسل ارذل
قریشیدر عربده خیر الانساب | کمال اوزره هم انلرده احساب

شجاعت عفت وجود و مروت | سخاوت فطنت و غیرت امانت
علو همت وجاه فتوت | ضیافت هم اعانت هم صداقت
بولینوردی قریشده هب مفاخر | ویرلدی احمده بو جمله آخر
مکافات ایتمکیچون ذخر ملت | اولارك دعوتندن چکدی زحمت
چو خیر التابعین در بو حنیفه | امام اولدی بزه دین حنیفه
دیم انساب و احسابندن انك | که قلمیه هیچ فضلینه کمانك
آدی نعمان و کنیت بو حنیفه | که ثابت اب اولوبدر اول شریفه
انك باباسی طاوس ابن هرمز | بنی شیبان ایچنده مرد کربز
اودم کسری ملوکندندی اولخان | عمر دستیله اولمشدر مسلمان
مشرفدر نسبدن ایتدم اعلام | دیم بودم حسبدن قیلم الهام
روایتدر که ثابت ابن طاوس | ایروب شیر خدایه قالدی پابوس
دعالر التماس ایتدی علیدن | ولایت معدنی مرد ولیدن
اکا همتلو ایتدی انده کرار | نظر صالدی درونی صاحب اسرار
دعا ایتمش مبارکلکله اولدم | دخی اولاد و اسباطینه محکم
روایتدر که حضرت بو حنیفه | اکا مفخر اولوبدی بو لطیفه
که باباسی حضرت کراره ایرمش | آیاغین بوس ایدوب آثاره ایرمش
مبارکلکله بیزه همت ایتمش | کرامتلو ایدوب منتلر ایتمش
دیو ایلردی هر یرده مباهات | زهی فهم فحاوی ذی کرامات
انکچون دیدیلر ابنای ثابت | کرامت روضه سینك اولدی ثابت
صلاح و علمله اولاد و اسباط | عراق ایچره اولوبدی قوم اوساط
نسبدن بر دخی واردر روایت | ایدم اجمالله آنی رعایت

که نعمان ابن ثابت ابن زوطی	بنی تیمه ملکدی اول سماطی
حقایقله مصفی ایکی زافوت	اولورلر قول اوزلده موافق

الحکایة الاولی فی عصمة ابیه عن الحرام

روایتدر که ثابت خیر الابا
امامه اولمشدی دخی بابا
ورعله زهدله مشهور ایدی اول
صلاح وعلمله پرنور ایدی اول
مکر بر صوده اول ابدست آلوردی
بناگاه انده بر تفاح بلوردی
اوکینه کلدی چون الما بی آلدی
آنی آلماملیدی پس یکلدی
وضودن صکره چون اکل ایتدی آنی
براقنده کوررد مدن پیشانی
همان نادم اولدی او پریشان
دیدی بو الما مشتبه هیچ الی الان
بو تفاح اکلیدر بو که بهانه
بو شبهه ایله عجب دوشدم زیانه
تفحص ایتمکیچون نهری سوردی
کوردر تهرا وزرع بر آغاج اولوردی
که تفاح اکا یکوردی همواره
سؤاله بشلدی باشندن اول یار
دیدیلر که فلاندر بونك اسمی
سخا وجود ایچنده حرمتاسی
بو کیله السك اول مرده دیمز لا
ندر قانده بر تفاح آدلی
بولنوب اول کسنه یه حالی اعلام
ایدوب قیلدی حلال ایتمکده ابرام
که حل ایله بونی یا قیمتن آل
بنی غصه ایله قوم فرحنه صال
چو کوردی صاحب تفاح بو حالك
جوابیکن ورعده بو کمالن
بودم یوز طوتدی عارف امتحانه
که واقف اوله صدقنده جوانه
دیدی پس نه ویرسن ایله ایثار
دیدی هر نه دیلرسك سیم و دینار
دیدیکم سیم و زر ایسه مرامك
میسر می اولور قو طمع خامك

وعلماء رسول الله صلی الله علیه
وسلم ده قرآن عظیم الشان بونلر جمع و
ترتیب بیوردیلر و بونلرده زمان سعادت
اقترانلرنده قرآن کریمده بین المؤمنین اختلاف
واقع اولدی حضرت حذیفة بن الیمان رضی الله
عنه ارمینیه غزاسندن عودتلرنده یا امیر
المؤمنین ناسك احوالنه مطلع اول یهود و نصارا کبی
کتابلرنده کی اختلافلری کبی کتاب الهیده دخی اختلاف
ایده یورلر دیدکده اصلنی استفسار ایلدکده ارمینیه
غزاسنده اولان اهل شام و اهل عراق هر بر لری
قرائتلرنده اخری تکفیر و قرآن کریمك الفاظنده
دخی بر برلرینه مخالفت ایده یورلر دیو خبر ویردی حضرت
علی کرم الله وجهه وطلحه وزبیر وسائر صحابه عظام
رضوان الله تعالی علیهم اجمعین مشورتلریله زید بن
ثابت رضی الله عنه حضرتلرینه امر ایدوب
بر مصحف شریف یازدیروب شام ومصر وعراق وسائر
بلاد مسلمینه ارسال ایدوب بونلره مخالف اولنلری
احراق ایدلك دیو والیلرینه امرلر ارسال ایلدی و بین
الصحابه حلم وحیا ایله مشهور ومعروف ووقار و
مهابت ایله معروف وموصوف ایدیلر وحضرت ابا بکر
وحضرت عمر حین ملاقاتلرنده احترام ایدوب
ملاقی اولدقلرنده ایبزلردی رسول اکرم صلی الله علیه
وسلم حضرتلری نك در صدف عصمت اولان بانو
حور ابستار ایکی دختر پاکیزه اخترلرین
تزوج بیوردقلرنده ذی النورین

ایله ملقب اولدیلر وزمان
خلافتلرنده افریقیه مغرب و بلاد کرمان
شرقدن نیسابور وهرات وفارس خراسان فتح اولندی
وسیستان وطبرستان وجمیع دولت عجم منضمل
وکسرای عجم یزدجرد قتل اولنوب باغیلر الندن
اولدی واون ایکی سنه خلافت ایدوب سکسان ایکی
مظلوما شهید اولدیلر سن شریفلری اسد الله الغالب حضرت
بالغ اولمشدی (در رنجی) در که نظم کریم و قرآن
علی بن ابی طالب بن عبد المطلب حضرتلرندن تعلم
عظیمی بالذات خاتم المرسلین نبی امین حضرت رسول الله
بیوروب حافظ قرآن اولدیلر وصاحب سر اولدقلری
صلی الله علیه وسلم اولوب عالم علم لدنی اولوب اسلام ایله مشرف
بجمع علیه در ویدی یاشنده شرف شجاعت و حلاوتنده
اولدیلر فصیح اللسان ملیح البیان داستان در علم
وفضل وکمال قابلیتیله سی دلالرده زمان خلافتنده
بی اقران ومناقب جلیله بیان دکلدر بحار یه ومقاتله سی مشهور
اهل بغی وطغیان ایله شریفده صباح نمازنه شروع
افاقدر رمضان شریفده عبد الرحمن بن ملجم ملعون زخم
بیورمشلردی اوروب اوله جراحتدن شهید رحلت
خنجر ایله مدت خلافتلری درت سنه لقمغه
بیوردیلر سن شریفلری التمش اوچ بالغ اولمشدی
آی در (رنجی) ابی بن کعب رضی
رضی الله عنه حضرتلریدر که بالذات جناب پیغمبر تعلم نظم
عنه حضرتلریدر علیه السلام
نعم بیوردن

ولی بر مصلحت وار اگر ایدرسك	بو امرده مرادنجه کیدرسك
حلال ایدم که تا روز قیامت	بوکا رکن جکلمیه غرامت
دیدی ثابت بیان ایله بو حالی	اجابتله بولم شاید مجالی
دیدی صاحب بنم بر دخترم وار	انك حالیله طرفه اخترم وار
که کوز سوزدر قولاقسز دخی ابکم	زمیندر شویله کوترطنمه ابسم
نکاحیله قبول ایدرسك آنی	حلال ایدم بوله جانك امانی
والا نزد حقده بهر تفاح	خصومتده ایدرون نیجه الحاح
ایشتدی فکره واردی انده ثابت	دیدی نفسینه ای دیننده ثابت
قیامت وار طه سن چکمکدن انده	قبول ایتمك انی یکدر جهانده
دیوب ویردی رضا سن خواه و ناخواه	بو معنیدن چو صاحب اولدی آگاه
سوندی غایتیله اولدی دلشاد	که بویله زاهد اولدی بکا داماد
همان دم اولدی انده عقد شرعی	ایکی باشدن لوازم اولدی مرعی
کتوردیلر زفافه پس جواری	ولی غم آتشی یا تزنها بن
جو داخل اولدی ثابت وفق معتاد	کورر بر دختر انده خیلی آباد
کمال حسنله اعضا یرنده	مکملدر قصوری یوق برنده
همان دم ایتدی استقبال و اکرام	یدین بو سیله قیلدی سونه اعظام
دیدی ثابت که یا رب بونه ایشدر	خیالمیدر بکا بو یوخسه دوشدر
شب غمده ایرشدم آفتابه	دم کربتده هم نعم المثابه
دیوب قلبنده حاصل اولدی شبهه	دیدی کیمسین که دوشدن سنده شبهه
لطافتله دیدی اول شقه ماه	حلالك بنون ای مقبول درگاه
دیدی ثابت بدرا ایتدی سنی ذم	که کور و کوترم هم دخی ابکم

سید القراء
مبین ایدوب وقتنده سید القراء عبد الله
والمعلمین صحابه ایدیلر وتابعیندن عبد الله بن حبیب
بن عیاش بن ابی ربیعه و عبد الله بن حبیب
وابو عبد الرحمن السلمی وابو العالیة الریاحی
بو جمله تماما قرائت قرآن عظیم وختیم کلام قدیم
ایلدیلر وروایت اولندیکه رسول اکرم صلی الله
تعالی علیه وسلم (اقرأهم ابی بن کعب) بیوردیلر
زمان وفاتلرنده اختلاف کثیره وارد بعضیلر
اون لتشدر بعضیلر اوتوز اوجده دیرلر مدینه
منوره ده بقیع شریفده دفن اولندی (التنجی)
زید بن ثابت الانصاری الخزرجیدر حضرت رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه کاتب وامین وحی
ایدیلر عهد رسول الله ده انصاردن مصحف شریف
جمع ایدن بونلردر رسول اکرم ونبی محترم صلی الله علیه
وسلم حضرتلرینه قرآن عظیمی تماما قرائت ایله عرض
ایلدی وصحابه عظامدن ابو هریره وابن عباس حضرتلری
دخی بوندن تعلم قرآن ایلدیلر وتابعیندن ابو العالیه
وابو عبد الرحمن دخی تعلم ایلدیلر (یدنجی) عبد الله
بن مسعود رضی الله عنه حضرتلریدر سابقیندن
واهل بدردندر حضرت عمردن اول شرف اسلام
ایله مشرف اولدیلر وصحابه کرام وعلماء عظامك
کبارندندر ولسان بدیع البیان نمودن الثناء قرآن
عظیم الشان ایدن انلردر وزبان شکر افشان
نجه بیدن تیمش سوره حفظ ایلدم دیو
بیوردیلر ودائما سلطان

عالم واشرف بنی آدم صلی الله
علیه وسلم حضرتلرینك درگاه سعادت
بناهلرینه ملازم اولوب نعلین شریفلرین
ومسواك مطهرهلرین حفظ ایدوب دامن جیبت
خدمت علیه لری اولمغله باب سعادت انتساب
نبویدن برآن منفك اولمزدی ومحرم اسرار سید
الابرار علیه افضل صلوات الله الملك الستار ایدی
وصحابه عظام علم دینده بر کمسنه یی انلك اوزرینه
تفضیل ایتمزدی ونظم مبین وقرآن کریمك تجوید
وتحقیق وترتیلنه امام عصری اولوب با حسن صوت ایله
قرآنی قرائت ایدردی عاصم وحمزه وکسائی واعمش
قرائتلری ابن مسعود حضرتلرینه منتهی اولور اوتوز
ایکی سنه سنك اخرنده مدینه منوره ده وفات
ایدوب بقیع شریفنده دفن اولندی سن شریفلری
التمشی تجاوز ایتمشدر (ابو الدرداء) عویمر بن
زید الانصاری الخزرجی حکیم الامتدر عهد رسول الله
صلی الله علیه وسلمدن قرآن عظیمی حفظ ایله جمع
ایدنلرك بری دخی بونلردر وحضرت عمر رضی الله عنه
دمشقی فتح بیوردقلرنده ابو الدرداء حضرتلرینی
قاضی نصب ایلدی ابتدا قاضی اولان اولدر سیبویه
احمد بن عبد العزیزك روایت ایلدیکی ابو الدرداء
حضرتلری دمشقك جامع کبیرنده صلوة صبحی
ادا ایدوب محرابده اوتورر ایکن ناسه تعلیم
قرآن کریم ایچون جمع اولورلردی وهر اون عدد
کسه یه بر عریف تعیین ایتمشدی

دیدی مقعد درر یوقاندە رفتار — ندرسندە بورفتار و بوکفتار
ندر باعث بوکذب وافترا یە — بوتهمتلو بنی صالدی برایە
دهان حکمتندن ایتدی رمزی — دیدی کشف ایلیم سکا بو رازی
بدر کاذب دکلدر اول سوزندە — موکلدر ولی معنی یوزندن
کە نیجە ییللر اولدی کیجدی چاغم — بوآودن طشرە بصمدی آیاغم
بومعبدن بواودە مقعدم بن — رموز اهلی بیلور معبدن احسن
یوزومی کورمدی هرکز اجانب — دخی بن کورمدم اولوب مجانب
اشتمدم اجانبدن کلامی — دخی بندن اجانب کاف ولامی
بدر قولن بوکونا ایتدی تفسیر — تعجب قیلدی بوندن اهل تعبیر
جوثابت عفتندن طویدی اخبار — خصوصا بویلە برکونا کهربار
دیدی شکر ایلیوب ای رب دانا — کە سنسین کل شیء اوزرە توانا
چە کە تفاح ایچون حکدم برآز — کە کورمەیم اوجمع ایچندە وزهم
رضا ویرمیشدر اخر غرامە — ایرشدردك بودم خیر المرامە
کە هم حسنا وهم دینندە همراه — نە خاتندر کە بولدی مردکمراه
تفکر ایلە کیم نعمان عثمان — بوایکیدن طغوبدر بحر عرفان
عجمیجە دین ایچندە اولسە رهبر — کلك وار بویلە براب بویلە مادر
جواب جددن آلوبدر بری نعمان — نە وار ابجد اوقوزکن اولسە عثمان
رضاع ونطفەنك چوق دخلی واردر — ولی بوایشدە خلقك بخلی واردر
ملکدی صورت انساندە اولشاە — اولوبدی آسمان دینە چون ماه
علوم انبیایە وارشیدی — علوم دینە خلقی حاجت ایدی
نە یرە کیم واروبدر دین احمد — واروبدر مذهب نعمان موید

روایت ایلمشدر کورجنابی — نە رمزیلە آچار بیزە بوبابی
کە کر اکل ایتمسە شبهەیلە تفاح — لزاد العلم منی فاح مافاح
دیوب دائم ایدرلردی تأسف — بوعرقی اکلیان ایتسون تخفف

فصل

ایشت یحیی بن نصر مشهور جمهور — اما مك سیرتندن قیلدی مزبور
کە خلقی خلقی غایت احسنیدی — مبارك جسمی الطف الین ایدی
سوزی کوکجکدی غایت نغمەسی خوب — اوقوردی حضرت قرآنی مرغوب
حلاوتلر ویرردی خلق جانە — سخادە قصد ایدردی خلق جانە
مطیبدی اوزی مانندی طیبە — تطیب عادتیدی اول طبیبە
سعادتخانەسندن چقسە سرور — طوتاردی اول دیاری مشك اذفر
مبارك قامتیدی خوش میانە — نە اوزون نە قصیدی مردمانە
کیدیدی خلق اولوردی کا نظار — جبیننده ظهور ایلردی انوار
کیردی جبەلر مشروع وخالی — حریر کیمزدی ایتمزدی تعالی
کیردی کاه ردای غالی مقدار — دیکردی چارصد قیمتندە دینار
رزالت سومزیدی عالی همت — ولی خیر ایشە ایلردی مذلت
حرام وشبهەدن ایلردی پرهیز — اوزینە غیری یە ایتمزدی تجویز
تلامیذە بیورردی اوسلطان — تحکم ایتسکوردی عزم اوطان
نفیس طونلر لە وارك اول بلادە — یراشمز اولە علم اهلی فنادە
کرکدر عالمە معظم عمامە — تشبە ایتمیە زی عوامە

تقریب

رضی الله عنه حضرتلرندن ... ایلدی واجلهٔ تابعیندندر ابن شهاب الدین ... ایددی والمادح ... روایت ایدرلر سوزن ... یکجون حفظی زیاده ... یدی (وبریلدی)

عبد الله بن ... یدیده وفات ایلدی ... عبد الرحمن بن هرمز الاعرج ابو داود ... روایت ایدردی اسکندریه ده ... محمد بن مسلم ... نافع بن نعیم

صقینین عالم بو سوزدن اولمه مغرور	گیوب منکر لباسی دوشمه مشهور
تجاوز ایتمه عرفی کچمه حددن	صقینین روز قیامت انده حددن
کتورمه دوشکه بی وجه اجمالک	دیمیه عارفان تا سکا حمالک
خصوصا کیم حرام اوله لباسک	روا میدر صلاته التباسک
سوزرسن عالما مشروع فاخر	حلالدن کی حرام ایسکه دوشمه فاجر
لباسیله صقینین قیلمه مباحات	که اولمشدر مآل شهرت آفات
دیر ایسک حدنی بیلدر بو زارک	کفایتدر عوامدن امتیازک
خلاص اولمق دیلرسک هر خللدن	هر ایشده اقتصادی قومه الدن
جناجینی بیلورسک اقتصادک	بری ذلت بری کبر فسادک
خللدر امته بو ایکی خصلت	قومه الدن میانی حکمه بحجت

فصل

ابو یوسف روایت ایلر اول یار	حصالندن اوشاهک دکله اخبار
صبور ایدی امور دینیه حامی	شبههدن ایلر ایدی خوش تحامی
فجردی اهل دنیادن او سلطان	سباعدن تکیم فجردی انسان
قتی بذل اوزره ایدی علم وماله	صورردی طالبه اندن نواله
عوام الناسه استغنا صتردی	خدادن جمله مقصودی بتردی
حریصیدی عجب طاعات حقه	قیلوردی حقه هم طاعات حقه
طویل الصمت ایدی فکرنده دائم	سوزه گلسه سوزی خیر الغرائم
سؤال اولنسه ویرردی جوابی	کتاب وسنت ایچنده صوابی
ظفر بولنسه اندن بو ایکیده	قیاس ایلردی منصوص قوتیه

مشهور ایلدی ... وفات ایلدی ... رباح بن اسلمه ... رضی الله عنهمادن اخذ ایلدی ... طاوس بن کیسان ... ابو عبد الله ... تابعین ... هشام بن عبد الملک ... طاوس ابو الحجاج ... عبد الله بن عباس ...

رقی بولنمش ورقیت اوزره قالمشدر ... عبیده ... زنبیل ... خیبر ... علمی ... نادم اولوب ... اعتاق ایدوب ... ایلدی ... وفات ایلدی

بو ایدی عادت حسناسی انک	نظر قیل عقدهٔ پاکینه خانک

فصل فی ابتداء حاله وورعه

روایت ایلمشدر ابن اسحاق	که کوفه سروراندن بر خوش باق
ندر دیرسک امامک ابتداسی	دوشوندی قلبنه علمک هواسی
ولی امر معاشه واردی فکره	که مال اولمسه آل ویره حضوره
ضروری میل ایدر کسب حلاله	که باعث اوله علمیله کماله
دیدیلر بیت مالدن حصه کی آل	قبول ایتمدی بر هیز ایله خوش حال
آچر ایمش سوق بزازنده دکان	نه دکانه بلکه علمیچون اولوکان
اوقوردی درس قیلوب استفاده	کلوب دکانه قیلوردی افاده
قتینه جمع اولوردی چوق طلاب	اولوبدی بو ایکی وجهیله کسب
چو بولدی بعض علم ایچره مهارت	قویوب دکانی اولدی اهل عزلت
مشارکلر طوتوب دکانه شرکت	معاش امرینه ایلردی کفایت
علومه اولدی جمله اشتغالی	ترقی بولدی کون کون اولدی عالی
زمانلدی اول علم کلامه	عقیده دوزمکیچون خاص وعامه
چو حاصل اولدی اندن قدر او جب	ویرردی سائله اندن مواجب

فصل فی رجوعه الی الفقه

ایدوبدی کونکلو ایچره عقد مجلس	ایدردی خوش کلامندن انده تدریس
جوابه قادر اولمدیلر انده	بو دم حماده کتدی اول فکرنده
بنا کاه حاضر اولدی انده بر زال	فراغتندن بو جمعه صوردی احوال

علقمه بن قیس ... عبد الله بن مسعود رضی الله عنه ... ابو الدرداء ... حضرتلرینه ... رسول الله صلی الله علیه وسلم ... اسود بن یزید ... امام جلیل ... اخذ قرائت ... مسعود رضی الله عنه ... عبد الله بن حبیب ... عثمان بن عفان ... زید بن ثابت ...

وارُوب آندن جواب الدی اول زال — رجوع ایدوب امامه كلدی درحال

دیدی بر سوز دیمه ای جمیع امت — سوزم صنمك سفاهت بلكه حكمت

نه حاصل شول دروشدنای جوانان — قرائضدن خبر بلمیه ایشان

دیوب بونی روان اولدی كیمسنه — صالوب آتش امامك خرمانینه

جو سوز نعمانه ایتدی حیلی تأثیر — پس ایتدی بو مرایه حسن تدبیر

همانده خدمت حماده واردی — بو امرك قیدنی آندن قیوردی

فقاهت یولنه ایتدی عزیمت — امام الكل اولوب بولدی كرامت

روایت ایلمش بو قولی هارون — كه اولدر واسطی معروف وموزون

كوردم بن بر یوزنده الف زاهد — اولردیلر بو دین ایچره مجاهد

ورعده كورمدم هیچ مثل نعمان — جزاه الله فی روح وریحان

دیدی كوردم اوتورمش بر كونشانه — قتی اسی كونیدی اول كورشده

قتنده بر یایپو وار سایه سی خوب — اكا وارمز اوتورمش شویلهم غوب

سؤال ایتدم بو رازی بیان ایت — نیچون بو ظله وارمزسن عیان ایت

دیدی نعمان كه مدیونمدر اسی — بكا بیكدر آنك ظلندن اسی

روایتدر كه حجاج بن یوسف — قتی ظالمدی ایتمزدی تأسف

هدیه كوندرر نعمانه اول خوش — تمام بیك نعلدی یعنی كه پاپوش

اولشدردی همان اصحاب فقره — هیچ آندن برین ایتمدی ذخیره

خصوصا كندیه لازمدی پاپوش — زهی پرهیز زهی عفت زهی هوش

خواصندن بری ایتدی سؤالی — كه نیچون قویمدك آندن تعالی

لطافتله بیوردی بودر آیین — كه بونله مالنه لایقدر مساكین

خلیفه دیجو منصور اولدیاردا — ابو لیلایی قاضی قلدی شهره

امام چوق رد ایدر آنك قضاسن — خطا ایتدكده كورمزدی رضاسن

امامدن قیلدی منصوره شكایت — كه فتوا ویرمیه اول بین امت

امامی چونكه منع ایتمشدی منصور — كه فتوا ویرمیه اول نور دیجور

اوتورمشلردی حمادیله برشب — اكا بر مسئله صوردی مؤدب

سكوت ایتدی جوابه بی بهانه — دیدی حماد بونی ایر كوربانه

دیدی منع ایلمش بزی خلیفه — كه فتوا ویرمسم وضع شریفه

دیدی خلوتده كم وار خوف ایدرسن — بودم منعیله بونله حرف ایدرسن

دیدی لایقمیدر ای اهل ملت — بره بر اولمیه خلوتله جلوت

خلیفه غائبیسه نوله جانا — خلیفه ربیمی حاضر توانا

نظر قیلنه ورعدر بونه پرهیز — كه قیلمز خلوتنده خلفی تجویز

خصوصا كم اولو الامر اوله انسان — كه وصفیدر آنك جمله نسیان

خصوصا كه اوله خلوتده بوكار — علیه الروح والریحان هربار

شونك كم بودر انسانله حالی — قیاس ایله خدایه امتثالی

الباب الثانی فی فضائله السنیة قدس سره

روی ابو هریرة رضی الله عنه عن رسول الله صلی الله علیه وسلم انه قال ان فی امتی رجلا اسمه النعمان وكنیته ابو حنیفة هو سراج امتی هو سراج امتی هو سراج امتی وهو یحیی دین الله وسنتی (وروی انس بن مالك رضی الله عنه عن رسول الله صلی الله علیه وسلم انه قال سیأتی من بعدی رجل یقال له النعمان بن ثابت ویكنی بابی حنیفة یحیی دین الله وسنتی علی یده ثم شرفه بالذكر

قرائتده امام ورزمانلرنده اعلم وطالبین وقارئینه تعلیم
رضوان الله تعالی علیهم اجمعین دن ماعدا منبسط
منفك اولمزدی وبوانئه دین وعلمای تابعین
رضی الله عنهمدن اخذ ایلدی ودائما مجلس شریفلرنده
(یزیدتحی) خلیفه بن سعد در حضرت ابی الدرداء
تعلیم قرآن ایدردی طقسان برده وفات ایلدی
عنهمدن اخذ روایت ایلدی شامده زمان معاویه ده
المخزومی الشامیدر حضرت عثمان رضی الله
(وبری دخی) مغیره شهاب بن عبد الله عمر
تابعین کرامدن علیهم رحمة الملك العلام
شام دار السلامده اولان قراء

فی حدیث آخر طویل هو ملأ قلبه علماً وحکمةً الحدیث بطوله

رسول مجتبی ذخر قیامت — نبی مرتضی غمخوار امت
بیلوب نور نبوتله او سلطان — کوائیندن خبر لر سویلر اول خان
بو جمع امته ایدوب اشارت — امامیله ایدر بیزه بشارت
بیورر امتمدن اوله بر ار — آدی نعمان اوله بو خلقه رهبر
هم انك کنیتیدر بو حنیفه — اولیسر مقتدا دین حنیفه
بیوردی هم سراج امتمدر — بو امت ایچره حامی ملتمدر
ایدیسردر اودین الله احیا — قیلیسر امتم قدرینی اعلا
نه شاندر که انی مدح ایده سلطان — محمد مصطفی محبوب رحمان
وجوده کلمدین آدین ویره اول — دم میمونله یاد این ویره اول
دخی هم کنیتیله ایده رمزی — اولو الابصار اوقور انجق بو غمزی
لقب ویره آکا نام سراجی — کیمه ویرمشدر اشبو رواجی
انك شاننده نیشدر بو مدایح — طوتار نسلی بوی معتمدن فوایح
آنندن هم روایتدر بو بشری — بیورمش در کبیر و سلطان والا
که بند نصکره یا قندر کلیسر — شوکیم آدی انك نعمان اولیسر
که ثابت اوغلی کنیت بو حنیفه — امام اوله وضیعه و شریفه
انك دستیله احیا ایده الله — بو دین و سنتی کور کیمدر اول شاه
اوله قلبی طلو از علم و حکمت — زهی عزت سعادت ذی کرامت
نه عزتدر اکا کیم بونجه مدحت — اوله فخر قیامتدن حکایت
روایتدر امام شافعیدن — سلیم الصدر اول مرد ولیدن
که خلق اوغ کیمسه نك اولدی عیالی — اولردن الذیلر جمله نوالی

اولوبدرلر عیال بو حنیفه — کلام و فقه ایچنده اول شریفه
عیالدرلر مقاتل حضرتینه — تفاسیر ایچره ایرش رتبتینه
عیالیدر زهیرك دخی بو خلق — قوافی دخی شعر ایچنده الحق
روایتدر بیورمش بو حنیفه — سقاه الله بالخمر اللطیفه
قچنکم علمه ایتدم اشتغالی — میسر اوله دیو قدر عالی
بو اولدی اولا دلده مصور — که ایدم حضرت قرآنی ازبر
مشید اولدی صدرمده بو عقده — دتیلم اوله تا هر حل عقده
قولاغوز اوله تا هر نه ایدر رسم — سراجم اوله هر قنده کیدر رسم
جو حاصل اولدی نعمانده بو طلبه — مصاحفدن یازلدی کوچ قلبه
نظر قیل فطنتینه کور امامك — نه عالی همتی وار در همامك
که قرآنی امام ایدندی اول — انکچون اولدی خلق ایچره معول
امامت اکا دکدی مظهر اولدی — بو خلق ایچره سراج انور اولدی
بودر تورات حکمت ایچره جاری — که هر کس همتنجه بولدی قدری

وصل

روایت ایلمش یحیی بن آدم — امام اعظم که نعماندر اول افخم
احادیثدن اولان جمله کتابی — تمو جمع ایلدی کور مستطابی
تتبع ایلدی اخباری آخر — بیله تا قنغی اول قنغی آخر
بودم تاریخنه همت ایتدی — تعارض قربنه دقت ایتدی
جو بولدی بولدی تواریخ حدیثه — قدیمی قودی یا بشدی حدیثه
که اول اخری ناسخ اولیسر — بوامری اکلین راسخ اولیسر

در بعضیلر اهل فارسدن کازرون نام محلدندر
السید عمر التمیمی المازنی البصری واحد القراء السبعه
ابو عمرو بن علاء واسمی زبان بن العلاء بن عمار الامام
بلشده رحلت ایلدی (ثالث قراء سبعه)
ابو عبد الله بن زیاد وعکرمه بن سلیمان وغیرهدر
بینلکه معروفدر مسجد حرامده موذن ایدی
بن ابی بزه موذن مکه کنیتی ابو الحسن بزی
احمد بن محمد بن عبد الله بن قاسم بن نافع
اولمشدر (بر راویسی بزی)

بو دُرِّ ما خذ امامه در مسائل ... خلافیات آنکچون اولدی حاصل
بونکله بولدی فقه ایچره مهارت ... زهی علم و کمال و ذی فقاهت
دلیلی اولنسه موثوق و محکم ... ائمه ایچره دینلمز دی اعظم
آنس اوغلی چو مالک اولدی داوی ... کمالندن بیان ایلر او حاوی
که دیدیلر بکا بر شاب کوفی ... ادی نعماندر هم مرد صوفی
ویرر رأیله فتوا خلقه بی هم ... بو خلق اکثر آنی فضلیله اعلم
ایشیدوب آنی اولدم پس غضبناک ... یقین اولدیکه تیکلم سنیمی چالاک
که واریکن بو دم آیات و سنت ... سفاهتدنرر رأییله جرأت
قسم ایتدمکه آنی کر بولورسم ... همان قتل ایلیم قتنه کوررسم
بنا کاه حجه وار دم روز موسم ... بو عقده بندن اولمامشدی هیچ کم
حرم ایچره کوریرم چوق عالی ... بو خلق وارر کلور جمع الاهالی
دیدم کمدر بو جمع اسی بو راده ... نه ایسترلر هم اندن بو آراده
دیدیلر بو درر نعمان کوفی ... که حل مشکلات ایلر او وافی
ایشیدوب پس یمینم کلدی یاده ... وار روب لکن اوتوردم بر اراده
که تا تحقیق ایدم بن حسبحالی ... بوکم شرعاً یمینه انحلالی
یوزین کوردم تنزل بولدی غیظم ... بودم کلدی بکا یاب یاب تهاظم
مراد ایتدم ولی اندن اشتمک ... بلوغ علمی اوزن برایش ایتمک
هماندم بر کمسنه طوردی ناکاه ... امامه دیر سوزم وارای یوزی ماه
اوزکدر کعبه مقصود حاجات ... سنی طوف ایلیان بولور مرادات
که بر مشکل ایشم وار مبتلا یم ... مجالم یوق خلاصه بر بلا یم
کیمه عرض ایلدمسه قیلدی حل ... بودم حل ایله شیخا قوته مهمل

سنه سنده تولد ایلدم بعده شام فتح اولندقده رحلت
نام محلده تولد ایلدم وصحابه عظامدن معاویه
انده ساکن اولدم رضی الله عنهما حضرتلرندن
وفضائله قرائت ایتمشدر بوزاون سکزده بعوم
استماع عاشوراده دمشقده وفات ایلدی وابن عامرک
راوی اولوبی ایکیدر (بری هشام) بن عمار بن
نصیر بن میسره ابو الولید دمشقیدر اهالی شامک
امام وخطیبی ومحدثی ومقرئی ومفتیسی وفصیح
اللسان وکثیر العلم وواسع الروایه ایدی قرائت
ومحدثینه ناسک مراجعت ایدردی ایکیوز قرق
وفات ایلدی (بری ده ابن ذکوان عبد الله بن

دیدی نعمان آکا ای پیر سائل ... خدا عون ایلیه عرضت مسائل
دیدیکه حاصل عمرم جهانده ... بر اوغلم وار دیم آنی نه شان دع
سفیه و احمق و بیهوده گفتار ... عجول و مسرف بیهوده رفتار
آکا چوق مال ویروب دخترلر الدم ... تحری برله سعد اخترلر الدم
که کلنجه اوله هم بکا فرزند ... هم اندن نصکره اولمایه درم بند
قچن بر نچ کون اولدی ایتدی اطلاق ... بو حالتدن اولوبدر طاقتم طاق
بودم ویردم آکا نیجه جواری ... صفا بیله سورم تا روز کاری
آنیده ایتدی بر قچ کوندنا عتاق ... بکا بر چاره قیل ای شاه آفاق
چو حکمت مخزنندن اچدی مصراع ... صچلدی در مرجان شاع ما شاع
بیوردی دکله کل ای پیر سائل ... بو اساندر دیم سکا مسائل
یوری نفسک ایچون بر جاریه آل ... نکاح ایت اوغلنه بر وجه افضل
طلاق ویرر ملکک سنه ملکک ... زیان اولمز سکا دفع ایله شکک
اگر اعتاق ایدرسه هزل و باطل ... که ملکنده دکل بو در مسائل
بیوردی بو جوابی اول یوزی ماه ... دیدیلر یر یرین پس بارک الله
مکر بو مسئله مشهور اولوبدی ... حجاز ایچره بونی هر کس بیلوردی
ولکن ویرمیوب کمسه جوابی ... بو اشکال اوزره قالمشدی نقابی
خصوصا مالکه عرض اولمشیدی ... بونک حلنده عاجز قالمشیدی
ایشتدی چونکه مالک قیلدی انصاف ... همان طوردی یرندن سینه صاف
امامک اوپدی باشن ایتدی تحسین ... بیوردی بارک الله ای قوی دین
چو ظاهر اولدی زائده صوابک ... مضاعف اوله اجرکله ثوابک
یمیننده چو حانث اولدی مالک ... بودم اعتاق ایله قلدی تدارک

اوتوردیلر بودم بو ایکی فاضل
علومدن آنده نشر اولدی مسائل

ایکی باشدن جو اولدی دور کمنا ز
وداع ایتدیلر آخر بو ایکی یار

دیدیلر مالکه ای یار صادق
نیجه بولدك امامی سونکله لایق

دیدی شول قدرتی ویرمش خداسی
مدار ایتمش کتاب سنت قیاسی

اگر شول طاشه آلتون دیسه الحق
آنی اثبات ایدردی اول محقق

امامه صوردیلر ابن انسدن
نیجه بولدك آنی بالا و پستدن

دیدی بر یوزی ملکم دیسه مالك
دلائلله اولیدی آکا مالك

نه کوجك دین اولوردی محمد
که آهلنده حسد یوق جمله احمد

وصل

دیم بردخی فضلندن اوشاهك
سراجی مقتداسی اشبو راهك

که نعمان ذکری مسکدر آنله تکرار
فوائحلر ویرر تکراری هربار

امام الکل سرور بو حنیفه
واروب جامعده کوردی بر لطیفه

ابو لیلا ایدی اولدمده قاضی
خدا ایده آنی دارینده راضی

اوتورمشدی اودمده حکمة لله
اورردی برکسه حدینی ناگاه

که برسوزله ایدوب زوجنه قذفی
غضبله چوق سوز اولمشدی حرفی

ابو لیلا مکر طوروب قضادن
اوینه کیدردی برقضادن

جدا ازدندن ایردی آکا برسس
که برشخصه طوروب سوکردی برکس

که ابن زانیین سنسن محقق
نه عارت وارسنك ای مرد احمق

ابو لیلا اشیدوب اولدی بدکار
همان دم قاذفی ایتدیلر احضار

دونوب بس جامعه کلدی او ساعتدا
ایدردی بو ایکی حدی اقامت

امام چون واقف اولدی بو خصوصه
تفکر ایلدی اولدم نصوصه

ابو لیلایه دیدی ای خداوند
ندندر بو کسه بو زجر و بو بند

که بر دفعه آکا حد اوله لازم
بو شرع ایچنده یوقدر اولمه عازم

دیدی قاضی ایشتدم بونی بالذات
ورای پردهدن سویلردی قذفات

تمام بو قصه یی قیلوب حکایت
دیدی لازم کلوبدر بو نکایت

امام ایدر که ای قاضی مکهوف
طلب قیلدیمی بو حدینی مقذوف

جوابنده دیدی مردود یا صبی
کفایت ایلمزمی علم قاضی

امام ایدر که ای منلای اکرم
خطا وار بو خصوصده ظن ایلیم

ابو لیلا دیدی بیلدر خطایی
نیجه بر قیله سن بونده جفایی

امام ایدر مراد اظهار حقدر
جفا بیله بونی بیلمك احقدر

کل انصافیله باق بو مسئلنده
ایدوب سن بش خطا معیار آلنده

بودر اول مجرد علم قاضی
خصومت اولمسه اولمیه مرضی

که زنا محتملدر ایده اقرار
بودمحدن اولور اولمز بوآزار

ایکنجیسی قیلور بر حد کفایت
تداخل درء ایدر اولمز نکایت

اوچنجی بو که حدین بالتوالی
اورلمیه مفصل اولمه حالی

گرکدر برایکی کون بینی مفصول
که خفت بوله ضربی اوله مقبول

بودر دردنجیسی که حد مشروع
مساجدده اورلمق اولدی ممنوع

که بیورمشدر سلطان کونین
فدا اولسون یولینه جان کونین

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم جنبوا مساجدكم عن اقامة حدودكم صدق رسول الله

بشنجیسی بودر اول ایکی مقذوف
دریمیدر به خود اولمشمی محذوف

سید ربکار تابعیندن جلیل القدر امامدر بعضیلر اسمی جندب بن فیروزدر دیمشلر قرآن کریمی مولاسی عبد الله بن عیاش وعبد الله عباس وابو هریره رضی الله عنهم حضرتلرندن عرضا اخذ وانلردن روایت ایتمشدر و زید بن ثابت وعبد الله ابن عمر رضی الله عنهما دن استماع قرآن ایلدی جزری روایت ایلدیکه حال صغرنده ام المؤمنین ام سلمه رضی الله عنها حضرتلرینه کتوردیلر مبارك الیله باشنه مسح ایدوب خیر برکت ایله دعا ایلدیلر سلیمان بن ابی سلیمان العمریده روایت اولندیکه رؤیاده ابو جعفری کوردم کعبه نك اوزرینه طورمش بکا خطاب ایدوب اخوان و احبابمه بندن سلام ایله و خبر ویرکه خدای متعال جل عن الشبیه والمثال بنی شهدا احیاء مرزوقیندن ایلدی

ولغتده وحید وقرائتده فرید عصر ایدی وکسائی تسمیه اولنمسنده اقوال کثیره واردر لکن اصح بودرکه بر کسایه صاریلوب مجلس حمزه ده قرائت حلقه سنده اوتوروردی وحمزه بعض تلامذه سنه عرضا اعلی صاحب الکسا دیو خطاب اتمکله کسائی ایله ملقب اولدی یوز سکسان طقوزده شهر رییه ده وفات ایلدی وکسائینك دخی راویسی ایکیدر (بری حفص) بن عمردر ابو عمرك دخی راویسیدر ذکری سبقت ایلدی (بریدخی لیث) بن خالد ابو الوارث البغدادی امام القراء وروایتی موثوق علوم عربیه ده فاضل وفنون ادبیه ده کامل

مساعيهم كثب عديده تأليف ونظم
ونثرا نجه رسائل تصنيف ايلديلر وبونلرده
مقدم وپيشواسي ومشايخ قرا بيننده
جمله نك پسنديده ومعتمداسي اولنلر صاحب
التيسير وشاطبي وجعبري وجزريدر (شيخ
قرادن برى عثمان) بن سعيد بن عثمان الداني
ابن الصيرفي ديمكله مشهور شيخ مشايخ القرادر
اوجيوز يتمش درده تولد ايدوب اوچيوز سكسان سكزده طلب علمه
شروع ايدوب مصره كلدي وبرسنه اقامتدن
صكره حج شريف ايدوب اندلسه كتدي بر زماندن
صكره قرطبه يه عودت و الى ان يموت انده توطن
اقامتدن صكره
ايلدي عصرنده امام قرا ونظم مبينك روايت وقرائت
وتفسير ومعاني واعراب ونكت ومزاياسنده اعلم زماني
وعلم حديث وطرق روايت واسماء رجالده اقدم اواني
وحسن خطه مالك وراه زهد وصلاحمه سالك
ومستجاب الدعوة بر ذات ستوده صفات ايدي اشهر
مصنفاتي تيسير وجامع البيان في قراءة السبعة
وارجوزة في رسم المصحف ومحكم في النقط وطبقات
القراء والفتن والملاحم وغير ذلك معربده دانيه نام
قصبه ده درتيوز قرق درتده وفات ايلدي (امام
شاطبي) القاسم بن فيره بن احمد ابو محمد الشاطبي
امام علامه عصريدر علم قرائتده مشار بالبنان وتفسير
وحديث و علوم ادبيه وفنون عربيه ده فايق
الاقران وزهد وصلاح حليه سيله اراسته
وولايت وكرامتي ظاهر

ديرگا اولورسه خصم انكا اولبسر	والاوارث والى كلبسر
سكوت ايتدي بوكيلا ضروري	ولى غيرت چكوب كتدي حضوري
خليفه يه آنكچون آيلدي غمز	كه قنوا ويرميه ديلدي بو رمز

وصل

ايشت بودم بنه فضلندن آنك	طونا سين رتبتن اول عالي شانك
تناده حضرت اول پير تنوير	كه اولدر تابعيندن شيخ تفسير
كلوب بس كوفده ايتدي مجالس	فوائد الذي اندن هب مجالس
ديكر بر مجلس ايتدي انده عالي	اما حاضردي انده والاهالي
چوخ حضار حالتيله كلدي شوقه	ديدي كرميتيله اشبو چوقه
بو جمع اهلي نيچون ايتمز سؤالي	دقايقدنكه ديسم حسب حالي
كه حاصل اوله بزدن چوق فوائد	سورلمشكن معارفدن موائد
ديدي نعمان بودم اى كان عرفان	بو عقد مدن بكا ور حل وتبيان
كه بر كمسنه اوندن اولسه غائب	خبر بولماسه لر اندن آرايوب
نيجه بيلر بو اسلوب اوزره مفقود	اولوب بيلنمسه هيچ بودو نابود
بو حال اوزره نكن ايرسه انده ناعي	كه فوت اولدي فلان يرده اوداعي
بوسوزله زوجه اندن اولسه مايوس	بولوب بر زوج اخر اولسه مرؤس
براوغلي اولسه الثي ايدن آقلدة	بناكاه كلسه زوجي اول محلده
چوق آكاه اولدي بوندن زوج اول	همان نفي ايتسه اني اول معول
ولي بندن ديرايدي زوج اخر	بيان ايله بوني اى ذو المفاخر
بو ايكيسي بيله قاذف اولور مي	يه منكر قذف ايدر اول قوتلور مي

بر عزيز ايدي شاطبه اندلس
اعمالندن بر قريه در انده بشيوز اوتوز
سكزده تولد ايدوب ايكي كوزلري اعمى ايدي قرآن
عظيمي حفظ ايليوب ابن هذيلدن استماع حديث
ايلدي ابو عبد الله ... كتاب سيبويه وكامل وادب
نام كتابلري قرائت واندن اسكندريه يه كلوب ابو الطاهر
استماع حديث ايلدكدنصكره مصره كلدي انده قاضي فاضل
اكرام واحترام ايدوب كندي مدرسه سنده قونداردي
قرائنده مشهور امامدر وقصيده لاميه ورائيه سن
انده نظم ايلدي وطالبينه تعليم قرآن عظيم ايدردي الآن
بموت مصرده اقامت ايلدي مرجاني معمور وهم فنع كلام
انده نظم ايلدي ... رسم مصحفه بشيوز
مشهور وتصانيفي فضلنه برهاندر بي مثل وعديلدر مرقد منوره
قصيده لاميه سي قاهره ده وفات ايلدي رحمة الله عليه (شيخ سخاوي)
طقسان انده مصرده مشهوردر علي بن محمد بن عبد الصمد الهمداني السخاوي المقري المفسر
النحوي اللغوي شافعي المذهب درو دمشقده شيخ
مشايخ القرا ايدي سخاوي اعمال مصردن بر
قريه در بشيوز اللي طقوزده تولد ايدوب
اسكندريه ده ابو طاهردن تعلم ايلدكدنصكره مصره
كلوب ابو القاسم شاطبيدن و ابو الفضلدن
تعلم ايدوب واندن دمشقه كلدي ابو اليمن كنديدن
نحو وتفسير وسائر علوم عربيه وفنون ادبيه دن
تعلم واتقان وعصرنده مشار بالبنان اولدي حتى
النحو عالم وفاضل وفنون شتاده

تأمل

كامل زاهد ومتواضع ومتورع وحسن خلق
ايله اراسته ومحاضرات ومباحثاتده وحدت طبع وذكا ايله
موصوف ومعروف اذكيا زمانندن ايدي مشكلاتده اجوبه بعيد
ايله معروف حضرت يحيى صلوات الله على نبينا
جامع كبيرنده حضرتلرينك مرقد منورلري عندنده
وعليه ... سنه مقداري تدريس وتعليم ايله اوقات
ترقي ... كذار اولدي حافظ عبد الله تاريخ اسلامده
نقل ايدركه مشايخ قرادن بركمسنه سخاوي قدر
اصحابه مالك اولمدي وجزري بكري بيك مقداري روايت ايدركه
سخاوينك تلامذه سي واردي قصيده شاطبيه شرحدركه فتح
مصنفاتي شرح قصيده لطيف شرحدر سي
اشهر مصنفاتي ايلدي عاتيله رائيه قصيده سي وكتاب المفضل
الوصيه تسميه ايلدي وشاطبينك رائيه سي وكتاب السعاده
سبقت اتمشدر وسيله تسميه اتمشدر كه سفر السعاده
شرح ايدوب وشرحى آخرى واردركه شرح الاحاجي النحويه
شرح المفصل وشرح تسميه اتمشدر اوليغي نكت ومنايبه
في شرح الافاده تسميه اتمشدر حاوي اولورلر وكتاب قصايد
وسفير وكتاب سفير علوشاني بلورلر بين دمشق
زمخشري وكتاب مصنفنك مفاخره اوجنه وفات
نظم ايدلر مصنفنك خير البرية وكتاب فرق اوچده ابراهيم بن عمر
سبعه في مدح خير البرية التيوز ابو اسحق العلامه التقي
ومصر قاهره وغير ذلك) ابو العباس تولد ايدوب
ايلدي (شيخ جعبري) ابراهيم بن خليل ابن ابو جعبرده سبعه
بن ابراهيم قلعة جعبر قرادن مشايخ

تأمل برنه بيورردي قتاده	بو واقع اولديمي هيچ بر آراده
ديدي نعمان بلا كلمزدن اوكك	مهيا اولمق ايسترون معول
ديدي نعمان شها اولمدي واقع	ديدي اولمايه سوز ايتمه ضايع
جنابك كبي هيهات بحر عرفان	بولنه قيلله بزه حل وتبيان
كه فتنه دفع اوله تيزجك دريزدير	ديله دمكه كورم فرصتده قيدين
ديدي واقع اولمدن قيل سؤالي	تغافل ايدمزدن سؤال ايت قو محالي
ديدي اعظم بيور اى شيخ تفسير	بو آيتدن قلوبي ايله تنوير

قال الله تعالى قال الذي عنده علم من الكتاب انا آتيك به الاية

كه كمدر اول بلان علم كتابي	سليمانك محضرنده وير جوابي
ديدي اول آصف بن برخيا درز	سليمانه وزير وكتخدا درز
جو معلوميدي آنك اسم اعظم	آنكله اولدي بس بو امر معظم
ديدي آيا سليمان نبي هم	بيلورميدي خبر آز اسم اعظم
ديدي بيلمزدي لكن آصف آني	بيلوردي احدي آنكله بو كاني
ديدي هيچ وارميدر اى شيخ اكرم	نبيسي محضرنده بر مكرم
كه اول اعلم اوله پيغمبرندن	بيان ايله كورملر قيل يرندن
سكوتيله قتاده اولدي مفخم	روايت بوله در والله اعلم
ديلمزون حفظ ايده اول رب هادي	ترفع وارطه سندن بو عبادي
كه هر رفعك اوليسر انخفاضي	دخي بسطك قربندر انقباضي

وصل

ابو ليلاى فاضل اول رياضي	شو دمكه كوفده اولمشدي قاضي

شرح ايدوب وطن ايلدي ابلدكدنصكره وعشره قرائت واتقان
ابلدي كنز المعاني تسميه ايلدي حديث شريفده فاضل شاطبيه بر
وعربيه ده كمالي اولمغين نكت ومزاياسي مثل كلا بلوردر علم قرائت
اوله من بديوز اوتوز ايكيده وفات ايلدي ورائيه سن شرح
محمد بن محمد بن محمد بن علي بن يوسف الجزري (شيخ جزري) كنيتي ابو الخير
دمشقده يديوز اللي بر ده تولد ايدوب حافظ قرآن عظيم
اولدقدنصكره مشايخ حديثدن استماع احاديث نبوي
ايدوب محدث اولدقدنصكره مشايخ قرادن قرائت
سبعه يي تعليم واتقان ايليوب بعده عازم سفر حجاز اولدي
نساء حج ايله سر فراز ومصره ارتحال انده دخي قرائت
عشره ايله كسب كمال وبعده دمشقه عودت وار توجه
واصحاب دنيا طيبدن استماع احاديث ايدوب بر زمان
مكثدنصكره بنه عودت واصول معاني وبيان
اتقان واندن اسكندريه يه رحلت وانده دخي
استماع احاديث شريفه ايدوب شيخ الاسلام
ابو الفداء اسمعيل بن كثير افنا ايد اذن ويردي
وبنجه زمان افنا ايدوب ومقام تعليمده
صدر نشين افاده اولوب جماعت كثيره
قرائت قرآن عظيم الشان ايلدي بعده شام
قاضي نصب اولندي مدت بسيره
دنصكره عساكر مصريه نك
بعض متغلبه سي مصادره

ایدوب را موالی الدیلر والجلد
هجرت ایدوب رومه کلدی وبروسه ده
یلدرم بایزید خانه انتساب ایدوب مظهر
الثفاتی اولمغله انده اقامت وطلبه علوم
سبعه وعشره یی قرائت ایتدردکه تا وقعه
عظیم تیمور بی نور ظهوریدن دک قالدی جبرت
فضیلتی وقبولنه انداز جهان اولمغله تیموریانه
دعوت وزیاده اکرام وعزت ایدوب ماوراء
النهره بیله کتوردی وسمرقنده اقامت ایتدیروب
جمع کثیره تعلیم قرائت ایلدیلر تیمورک وفاتندنصکره
اندن رحلت ایدوب خراسانه کلدی هراتده وشهر
یزده واصفهانده بر از اقامتدنصکره شیرازه کلدی
والی شیراز پیر محمد اکرام ایدوب شیراز نواحیسنده
قاضی ایلدی اکراها قبول ایدوب انده دخی تعلیم قرائت
ایلدی واندن رحلت ایدوب بصره یه کلوب اندن
مکه مکرمه یه کلدی واندن مدینه منوره یه واروب انده
اولان مجاورینه تعلیم قرائت ایله اوقات کچورر اولدی
وانده کتاب النشر فی قرائت العشر نام کتابی تألیف
ایلدی ایکی مجلددر وتقریب وطبقات القراء وتاریخ
الکبری وصغری تألیف ایلدی وتیمور ایله ماوراء
النهره کلدکده شرح مصابیح تصنیف ایلدی اوچ
مجلددر وتفسیر وحدیث وفقه ده تصنیفاتی واردر
وغایة المهره فی الزیادة علی العشره نام منظومه سی
ونحوده جوهر نام کتابی واردر
سکز یوز اوتوز اوچده وفات ایتدی شیرازده

دخی حجاج عالم ابن ارطات — اوچنجی بو حنیفه ذو الکرامات
اوتورمشلردی جامع ایچره بونلر — مسائل سویلشورده اوچ ارنلر
کلوب ابن هبیره انده ناگاه — یاننجه برکیسنه شویله کم آه
ابو لیلایه دیدی ای یوزی نور — بودر شولکه کتوردم شاهد زور
نه در لازم بوکا بیور جزاسین — که تا بنده ایدم شرعی سزاسین
دیدی قاضی که در تیوز سوط اورلسون — جزاسی بس بودر قیدده کورلسون
دونوب حجاجه ایتدی بس خطابی — دیدی بیلدر ندر بونک عقابی
دیدی باشنی ودخی صقالین — اصولندن تراش ایت ویر نکالین
بودم نعمانه دیر ای شیخ اکرم — ندر بو ایشده بر وجه اسلم
بیوزدی شول سوزی اول اهل حکمت — که اولدر هم دیانت هم سیاست
دیدی کلدی شریحدن بزه اخبار — که قاضی دوکنشیدی آنی کرار
قچن واقع اولیدی بویله قصه — سیاستدن بونی ویرردی حصه
یوزینه قاره سورتوب بر حماره — آنی تحمیل ایدردی ذی خساره
اگر سوقیه سوقین دور ایدرلر — آنی تشهیر ایله خوش جور ایدرلر
که غیره عبرت اوله بوکا توبه — بو وجهیله رجا در کیده حوبه
عمر بدنسه اگر اول مرد منحوس — قبائلده قالورلر بویله منکوس
چو معلوم اولدی جوهر هر خبیره — آنی کوشینه داقدی ابن هبیره
که نعمان دیدوکی اوله سیاست — چو بودر هم سیاست هم دیانت
سؤال ایدوب بودم نعمان خوشکان — ابو لیلایه در ای اهل ایمان
بودر تیوز سوطه که اکا بیوردک — سیاست امرینی بویله قیوردک
بو حکمی قندن آلدک آیله تبیان — جوابن نه اولیسر نزد رحمان

ایلدی رحمة الله علیه) لغت
(التذکرة السابعة عشرة) کتابلر ذکرنده در
وانده تألیفا اولنان بدیع البیان عربیه نک
عربیه دکلدرکه لسانا ومضمون منیفنی بیلمک
ارباب الباب خفی دکلدر لطیف ومفهوم علمیه توقف ایدر
معنای شریف ومفهوم عربیه بی تحصیل علمه شریفی
علی وجه الاتقان لغت عربیه وارمق ومعنای دینیه علمانک
ولغت عربیه نک مزایا سنه عرفانه وسیله دور ایدوب
بیلمک قرآن عظیم الشانی اجتهاد ایله بذل مقدور ایدوب
علمای سلف سعی واجتهاد ایله لغت عرب عبادتن اخذ
تدوین کتب ایلدیلر وعلم لغت قریش وهذیل وهوازن
اولنمشلردرکه بدی قبیله در وتمیم بونلر واسد
وکنانه وبنی تمیم وقیس وغیلان وکمن بونلر دکلدرلر
عربلدر بونلردن غیری قبائلک لغتلری معتبر دکلدر
عجم وحبش ایله خلط وطاری سبیله تنبه فصاحتدن
دوشمشلردر علمای سلف رحمهم الله مقصد علم لغتی
ایکی اسلوب اوزره بنا ایتمشلردر جانب لفظدن
معنایه ذاهب اولوب لفظی استماع ایلدوکی معانی
طلب ایدرلر وبعضیلر جانب معنادن لفظه
ذاهب اولمشلردر اسلوب اوله ذاهب اولنلر حروف
ایتمشلردر اسلوب اوله ذاهب اولنلر حروف هجاده ترتیب
اوزره وضع ایلدیلر واخری ابوابدر فارسک عملی
فصلده ترتیب ایتمشلردر ابن فارس
ومطرزینک معربی کبی واسلوب ثانی نیزیده
اولنلر معانی حسبیله اجناسی جمع ایدوب
مرصفی بابدر ذکر ایتمشلردر

زمخشری مقدمة الادبیه قسم
اسماده اتیدیکی کبی بعده ارباب همدن علمای
اعلام علیهم رحمة الملک العلام طرایق شتی
احداث ایدوب بالکلیه قرآن مجید لغتنی جمع ایتمشلردر
وبعضیلر غرایب حدیث قصائد واشعار عرب
لغتلرینی جمع ایلمشلردر ابتدا مدون لغت
ابو عبیده معمر بن المثنی درکه زماننده اعلم اهل
لغتلر خلفای عباسیدن هارون الرشیده دندرکه انلر عرب
علم ایلمشلردر لکن طائفه شعوبیه دن بره
عجم اوزره تفضیل ایتمشلر واهل قبله کبیره موحد غیر مؤمن
کفار غیر مشرکدر دیرلر ومرتکب کبیره دیرلر وبونک امثالی
کفر کفر نعمتدر کفر ملت دکلدر دیرلر ایکیوز اون سکزده فوت
وکافر کلاملری چوقدر مختصردن کتاب العین
فحشیات کلاملری اولان کتب الطیب لغوی لیث بن
اولدی وبو فنده اولان تصنیفلردر ابو الطیب لغوی وبعضیلر
خلیل بن احمدک اولمق اوزره تحریر ایلمش وبعضیلر
نصر بن سیارک اولمق اوزره جمع ایدوب لیث تکمیل ایلدی
حروف عینه وارنجه خلیل جمع دیرلر اما ابن معشر تحقیق
زیرا اول آخرینه مناسب دکلدر ایدوب لیث دخی
ایتدیکی اوزره خلیل لیث ایچون تصنیف ایدردی ولیث
قرائت وحفظنده اهتمام ودقت ایدردی انتقام قصد ایدوب
عورتی بر جاریه ماجراسی ایچون لیثه اولمدیغن ازعاج
عندنده کتاب مرقومدن غیری احب مالی اولمدیغین ولیمون
اتمکله کتابی احراق ایلدی واندن غیری نسخه اولمادی
خلیل دخی رحلت ایلدی بعد حفظنده اولانی
املا ایلدی علمای عصر جمع

دیدی کوردم عمامک فوق حاجب — مهابت ویروب اولدی فهمه حاجب
مرادم فرق دیمکدی اولدی چارصد — بورمز بله شها اورمه بره حد
دیدی حجاجه ای مولانا قاضی — بو حکمکله خدای ایله راضی
اگر اصلندن اولسه لحیه سی حلق — بو مثله در بوکا راضی دکل حق
اگر بیترسه بو شخصک صقالی — دیت کیم ویریسر سویله مآلی
دیدی عذر ایلیوب ای بحر عرفان — مهابت ویردی سزدن بزه خذلان
مرادم راس ایدی پس باشدن اشدم — قبول ایت عذرمزی شاهم دلده شاشدم
نه کونه در نظر قیل فضل نعمان — که قطره اولدیلر بو ایکی عمان

فصل

ایشت فضلندن اول شاهک درایت — وکیع ایلر اوسروردن حکایت
که وار ایدی بکا بر جار صادق — قمو امرنده بولنشدم موافق
حلالیله مکر بر کیجه ناگاه — چکشمش بوشامش اولدمده بیگاه
دیمش بندن بوش اول بو کیجه کرسن — کلوب بوزه طلاق استرسن ای زن
بو شرطیله که ویرمزسم طلاق — کلامی بویله دوشمش اتفاقی
دیمش خاتون اگر بو کیجه سندن — طلاقی استمزسم دکله بندن
قولم هم جاریم اولسون هب آزاد — دخی هر نم وار ایسه نذر و بر باد
غضب کیلنده اولمشلردی مستور — سکونت شمس طوغدی ایتدی پرنور
بیلوردی چون زوایاده خفایا — بو سوز کردن کوردی چوق خطایا
طلاق استرسه هر حالده اولور بوش — اگر ایتمزسه ملکندن اولور بوش
ضروری کلدیلر لیلا وکیعه — دیدیلر ای یوزی شمس طلیعه

بلدیلر وتکمیلن رجا ایدوب
وانلر دخی جد وسعی ایله تکمیل ایتدیلر
لکن اصحاب فطنت بینهماده عدم مناسبتی فهم
ایدر (خلیل بن احمد) بن عمرو بن تمیم الازدی البصری درکه
صاحب العربیه والعروضدر زیارت بیت الله الحرام
ایچون مکه مکرمه یه کلوب جناب مجیب السائلیندن
نیاز منده عنایت اولدیکه کندویه بر علم احسان ایده که
هرکسنه انی سبقت ایتمش اولمیه بعد اداء نسک حج
عودت ایدوب بصره یه کلدی فتح ربانی اولوب فن
سندن علم عروضی استخراج ایلدی وناسدن منقطع
اولوب افاده علومه مشغول وزهد وصلاح ایله
مشهور ایدی (نضر بن شمیل) تاریخ خانده نقل ایدرکه
خلیل بصره ده ایکن اوقدر درویش ایدیکه ایکی
مالک دکل ایکن ینه غنی القلب اولوب بر فرده عرض
احتیاج ایتمزدی وعربدن بعد الصحابه خلیل قدر
ذکی کیمسه کلمشدر برسنه حج ایدر وبرسنه غزا
ایدردی ورسول اکرم صلی الله علیه وسلمدن
صکره احمد اسمی ایله مسمی اولان خلیلدن
پدر پدر بو زمانه دک بشده وفات ایلدی
(ابن فارس) بن زکریا ابو الحسین اللغوی القزوینی
الشافعی المذهب مجمل نام کتاب لغت بونک تصنیفیدر
اوچیوز طقسان بشده وفات ایلدی (فارابی)
اسحق بن ابراهیم دیوان الادب نام کتابی واردر
اوچیوز اللیده وفات ایتمشدر (محمد بن احمد
بن ازهر بن طلحه

ابن نوح الازهری الشافعی التهذیب والجامع نام لغت بونك تصنیفیدر ... ادیب وکامل ومحدث ایدی اوچیوز یتمشده وفات ایلدی (صاغانی حسن بن محمد بن حسن بن حیدر بن علی العدوی العمری الامام رضی الدین ابو الفضل زماننده حامل لواء لغت در شیود ... یدیده شهر لاهورده قدم زن کلشن وجود اولوب شهر غزنه ده نشو نما بولمشدر وصاحب عندنده ریاست وشهرت بولدی حج شریف ایدوب بنه هنده کیتدی حد ذاتنده صالح ومتورع زهد ووقور ولغت فقهده وحدیثده امام عصر دیمسه لایق جلیله صاحبی در ولغتده مجمع البحرین اون ایکی مجلددر وتکمله علی الصحاح وشواهد فی اللغة وتوابع الدرندیه وتراکیب واضداد واسماء سعاده کتاب الاثر واسماء الذیب ومشارق الانوار فی الحدیث وشرح البخاری برقاچ مجلددر ودرة السحابه فی وفیات الصحابه وعروض وشرح ابیات مفصل وکتاب فی التصریف وکتاب مناسك حج بو مرتبه ماعدا بچه رسائل تألیفی واردر النیور (؟) الکلاده وفات ایتمشدر (جوهری اسمعیل بن حماد الامام ابو نصر الفارابی زماننده ذکا وفطنت وعلم ومعرفت ایله معلوم ومنشور تألیفی مشهور ومتدار بالبنان وصنعت کتابتده ابن مقله یه معادل وبو فضل ومعرفت ایله فارس الخیل وشجاعت وجلادتده کامل وتام سیاحت ایدوب حجاز اوزره سفری اختیار ایتمشدی بعده شهر ...

بوردم بر قصه اولدی بزه واقع	گوردن مسئله بول بوکه نافع
دیدی بن بیلمزم بوکا جواب	امامه وارك اول بیلور صوابی
مکر سومزدی اول کیسنه امامی	آکا شاشی بقاردی مرد عامی
دیدیکه آکا وارمغه یوزم یوق	حضورنده قیامه هم اوزم یوق
ابو لیلایه کتدیلر صوردی	بجواب اولمدی ایتدیلر عبوری
بولوب سفیانی قیلدیلر سؤالی	اوده بولمادی بو حله مجالی
ایدوب هر عالمك بابك زیارت	مریض مشکله اولمادی صحت
وکیجه کلدیلر آخر او زوجین	دیدیلر چاره بولنمدی فی البین
وسیله اول امامه واره لم تیز	کیجه فوت اولمدن لطف ایله برخیز
حضورینه ایلندم بونلری خوش	امامدن عین رحمت ایلدی جوش
دیدیلر قصه بر بر امامه	چو معلوم اولدی صورت اول همامه
دیدی نادم میسز بو ماجرایه	که دوشمشدر بو کیجه بو آرایه
دیدیلر نادم کل الندامه	که ایکوکز بهر حال بر غرامه
دیدی اول زوجه یه ایسته طلاقی	طلاق ویر دیدی اولدی اتفاقی
ارینه دیدی ایله بونی تطلیق	دیلرسك دیو لکن ایله تعلیق
دیدی خاتونه سرور اولمه محزون	دی آکا دیلمزون کتمه برخون
دیدی خاتونه دیلرسك طلاقی	طلاق ویردم سوزم بودر وفاقی
دیدی خاتون طلاقی دیلمزون	شوکده اغضدر انی ایلمزون
بشارتله دیدی اول شاه مختار	ایکیکزده یمینده اولدیکز بار
چوکوز دیلر بو حلم وعلمی اندن	علاج ایتدی ایکی سوزه ایکی اندن
محبت ایتدیلر بس بالضرورة	یویوب دلده عداوتدن غباری

نیشابورده مقیم ... متعلمینه ... صحاحی انصف ... جامع ... خط تعلیم ... ایدردی ...

... ایدوب سیاحتنده روم کلدی احسان ... عطیه جلیله ایدوب ... شرقا وغربا سیر ایلدی بایزید خان عصرنده ... اکرام ایدوب ... بلخ وبخارا وعراق وخراسانه ... احترام ایدوب ... بلیدم بایزید خان ... پادشاه اکرام ایدوب ... امیر تیمور ... بشبیك دینار اعطا ایلدی ویمن ولایتنده ... ملك اسمعیل عظیم اکرام ایدوب زبید شهرینه قاضی ایلدی وانده قاضی ایکن ... علم لغتده لامع المعلم العجاب ... قاضی ایلدی ووفات ایلدی ... العباب که اتمامی ... بلدیع ... الجامع بین المحکم والعباب ... قاموس ... اشارت ... زیاده ایدوب ... زیاده ایدوب مؤاخذه ایدوب ... کثیره ده صحاحی ... وجمله مصنفاتی مقبول ... امام سیوطی تصریح ایتمشدر مصنفاتی اولدیغنی فی شرح البخاری ... فتح الباری ... قاموس ... الاصعاد ... ایتمشدر ... تسهیل الوصول الی الاحادیث ... الاسعاد ... الاصول ... الاجتهاد ... علی جامع الاصول ... الزائده ... کتاب الله العزیز ... الشافعیة ... طبقات ... فی تراجم ائمة ... عدة الاحکام ... الحنفیه وکتاب البلغة فی ... اسمان ... الوفیة فی طبقات المسلوف ... روض ... اللغة ... الاخلاص ...

فصل

اشتت ینه کالیتدن اوشانك	فضائل سفره سندن طوی جانك
روایتدر که اعمش اقرأ الاخیار	محدثلر شیوخندندی اول یار
اولوبدی شمع جمع و مخزن نور	امام اعظمه آندیدی او مجبور
سؤال ایتدیلر اعمش حضرتینه	بر ایندکه فتادو صحتینه
تفکر ایلیوب قیلدی کمانی	دیدی نعمانه ای بحر المعانی
بو اشکالی کرم کرم ایله حل ایت	جوابك قدرنه صدری محل ایت
اجابت بیوروب نعمان عثمان	چو آبندن صاچلدی در و مرجان
دیدی اعمش بونك اصلین عیان ایت	دلیلك نه بکا آنی بیان ایت
دیدی شول بر حدیثکه فلاندن	اشتمشدم جنابندن مقدم
سند ایدوب آنی انکله دیدم	بو امرك فتویی انکله بیدم
اشیدوب اعمش انی قیلدی انصاف	ایدوب صدر مجلاسین آکا صاف
دیدی ساباش ای نعمان خوشکان	دخیلکر بر صنازسن در و مرجان
اولوبدر چونکه آکا سبق حسنی	تموج ایتسه طکمه بحر معنی

وصل

اولوبدر ابن عاصمدن روایت	که آنلر فضل نعماندن حکایت
زماننده اولان جمله علومی	امام علمیله وزن اولنسه تمامی
امامك علمی راجح اوله جقدر	قیاس ایله کالی بوله جقدر
بیورمشدر کبیر ابن المبارك	که عبد الله در آدی اول مبارك

تصانیف جلیله سی واردر غریب حدیثده نهایه نظیردر
علماء واکابر بلغا واوحد فضلاء دنیادر هرفنده
محمد بن عبد الکریم العلامه مجد الدین جزری مشاهد
بشیوز اوتوز سکزده وفات ایتمشدر (مبارکزی)
نظم البلدی وخلافیاته منظومه سی واردر
نفیس کتابدر هرفنده تصنیفی وطلبة الطلبه نسیم ایلا
لغاتی جمع ایتمشدر کتب فقه حنفیه ده اولان
ابو حفص النسفی وارددر جامع الصغیر
اونده وفات ایتمشدر (شیخ نجم الدین
اشهر مصنفاتیدر التیوز

زمانه‌ده اولوب ممتاز و مشهور … قیلوبدی عالمی علمیله پرنور
امامک فضلنه انصاف ایدوب اول … بیورمش صدر پاکین صاف ایدوب اول
اگر اولمسه ایدی بو حنیفه … احادیثدن بیلنمزدی لطیفه
بیان ایتمش یره اول مشکلاتن … تواریخیله ضبط ایتمش نکاتن
تفکر ایله بو فضلیله اول شان … مسلم اولدی اکا فضل نعمان

وصل

روایت ایلمش قاضی سمرقند … شکردن طلو سوزلرد دخی دلبند
که حجه بغلمشدق برلک باری … برهمراه اولور برکمسه یاری
قتی زیرکدی اوظالم اوزنده … دخی جاریدی هرکون سوزنده
قدر بحثن ایدنلر دیمش اولکس … ویردی اعتزالدن دمبدم سس
قدردن سویلرایدی قنده وارسه … جسارت ایلریدی کیمی کورسه
یمکله که مجاور اولدی اول کم … کسنه ایتمدی هیچ آنی ملزم
تنفح ویردی غایتده غروری … بره حق غیرتی کلدی ضروری
بعون الله کجون بولدق عراقی … ممری کوفه ایتدک اتفاقی
امامک آلته وز تاخذ متینه … بله قدرینی دخی قیمتی نه
والا ویردی خلقی اضطرابه … ایلتدک بونی اول عالی جنابه
چو بولدق محضرینه انده زاهی … اوتورمش انده بولدق برگروهی
آلوب دستنده برنامه یازار اول … اکا در التفاتی کورلمز بول
ادا اولدی چو سوز ایله قدردن … خلاص ایله بزی شاهم کدردن
دیلر بحث ایده چو رسم ملاقات … میانه دوشدی چوق کسدن حکایات

کتب احادیثدر التیوز … الثامنة عشره) علم صرف واندن تصنیف (التذکره)
عربیه بر زبان لطیف … لطافت ومعانیسنده …
ومدلولات اولوب (موضوع) حیثیت مذکوره … (وغایة) …
مقدمات علم ومبادیسی … مستنبط اولان مقدماتدر …

الامام خصم قادر ایدی اشیاء کتابیله …
واخفش ایله مناظره ایدوب اسکات ایلمشدر …
وسیبویه بحثده نصکره … کتاب سیبویه …
عالم اولمشدر ابو عثمان …

قیلوب اول شخصه جزئی التفاتی … قومدی لیکه قرطاس و دواتی
دیدی روشن کیدرکن مذهب حق … قدر یولن ندن طوتدک هی احمق
اکا زغنجه ویردی بر جوابی … آنی دکلدی حضرت جنابی
ولی ایتدی اکا برخوش سؤالی … صحیفه آلده دخی دکله حالی
چو کوش ایتدی سؤالی مرد منحوس … قالوب چنکال حیرتی ایچره منکوس
تحیر بحرینه چوق طالدی آخر … عرق موجی یوزندن اولدی ظاهر
اودم سخریه ایتدی اکا حضار … همان دم قالدیروب باشین ایدر زار
دیدی استغفر الله الف مرات … که شاشمشم یولمدن فات مافات
دعالر قیلدی نعمانه فراوان … که نصرتلر ایرزدی کندی خذلان
رجوع ایتدم او باطل مذهبمدن … سوار اولدم اینوب لنک مرکبمدن
قبول ایتدم بودم سنت جماعت … یولن شاهد اولک بکا جماعت
کل انصاف ایله طب بوحنیفه … نه شربتلر ایچردی اول حریفه
فساده وارمشیکن هب نهادی … بودمقی ایتدی فاسد اعتقادی
نه تریاقیدی یا خود بو ایله افعی … آنی شمیله خوش دم اولدی دفعی

وصل

روایت ایلمشدر ابن نعمان … که حماد دیر آدی اول کان عرفان
چو کلدی کوفه یه برمرد جاری … که عیلان صاحبیدی اول مجاری
کلورشامدن که تا نعمان ایله اول … قدردن بحث ایده بوله اکا یول
اما ایدن کمکله ایتدی بحثی … او باطل مذهبینه قیلدی حثی
فلانیدن ایدی اول اعتزالک … رئیسیدی کروه اعتزالک

زمانه‌ده قرق سنه اجتهاد …
علم صرف ایله …
شرح المتنبی …
دیوان المتنبی …
وشواذ …
امام محاذر …

وحسن صحت ورقت وکمال عقل …
الابار …
ابو عثمان بن عمر بن ابی بکر بن یونس …
امام بوصیری …
ومسائل علوم …
مالکیه سنده …
کلوبرانده اقامت ایدوب …

ابی الحامه قادر اولمدی کس
تکبر وادبسنه دوشمی اخس

امامه گلدیلر هب اهل کوفه
صلا اولدی وضیعه وشریفه

دیدیلر ای رئیس چوق امت
کلوبدر شهره بو اهل ضلالت

مموّج سوزلریله خلقی اضلال
ایدوب سویلر قدردن خلقه اولضال

دیکر بحث ایده سز کله قدردن
خلاص ایت خلقی شاهم بو کدردن

بیوردیلر او جمعه اهل همت
قدردن بحثه منع اولمشدر امت

نیچه بحث ایلیم ممنوع اولندن
صورلک بیلمزمی بونی اول کلندن

که بودر مذلق اقدام عالی
انکچون منع ایدر بوندن کلامی

دیدیلر ای امیدی خاص و کر عام
اگر اولمز سه بو کس بونده انجام

طفیله کرکیدر بوندن او ملعون
بو تحبیله قیلیس خلقی مفتون

که ویردم کوفه نک خلقینه خذلان
که حتی قاچدی بندن انده نعمان

واروب شامه ویریجک بو کمانی
شقاوت نارنه یقار جهانی

چو اخیار ایتدیلر بو حالی اعلام
امامده واقع اولدی عزم انجام

بیوردیلر صلادر بعد جمعه
بیله کلسون اوفنه انده جمعه

بعون الله ایدم اول ناری انجام
یوزین قاره قیلم تخمیله انجام

چو بیلدیلر بو عزمی طولدی جامع
کچوب محرابه طوردی نورلی مع

چو کلدی صاحب عیلان او جمعه
دلرکم کوستره بو جمعه لمعه

مقابلده اوتوردی مرد مغرور
کونش قانده شمعه ویره می نور

بیوردی فتح ایدوب اول نور عالم
سوزک وار ایسه دی ای حنظل خام

جوها نابیدی قیلدی بحث فرعون
نه سویلرسه اشیدر کورکی عون

دیدی فرعونک کلمشدی اوقاسی
نه دیلردی اودم اندن خداسی

دیدی کفرین دیلردی اندن الله
ازلده اولدی بیلمشدی اول آگاه

دیدی ابلیس نه دیلردی زفرعون
دیدی کفرین دیلردی هم اولی عون

دیدی فرعون نه دیلردی اوزندن
دیدی کفرین دیلردی صوی سوزندن

دیدی موسی نه دیلردی یه اندن
دیدی ایمان دیلردی اول زغندن

دیدی صاحب چو کفرین دیلر الله
اودم کفرین دیلر ابلیس گمراه

چو موسی دیلدی فرعوندن ایمانت
خدا کفرین دیلر پس اولدی ضدان

خداسینه مخالف دوشدی موسی
موافق اولدی اول شیطان ناسا

گرک موسی اولیدی حقه تابع
مخالف اوله دی ابلیس ضایع

نیچون اولدی بو ایشده امر برعکس
یا ویر شافی جوابی یا سوزی کس

اجوب حکمت دهان انده نعمان
نه شربتلر صونار عطشانه ریان

صچیلور ناقه دن بولی مطر تا
اودم عطریله طولر شهر و صحرا

دیدی دکله بنی ای مرد مفتون
عنادک قاپوسین یاپ قالمه مغبون

بودم انصافله دکله کلامی
عرضله جوهری سیچ اولمه عامی

تخالف اکلمه موسی سوزنده
بیان ایدم سوزنده هم بوزنده

چه کر کفرین دیلر اول رب دانا
که اول اولیه بیلمشدی او مولا

ولی اولدی کلیمندن مرادی
که ایمان استیه اندن او هادی

چو ایمان استدی فرعوندن اول ماه
مراد الهی ویردی اولمه گمراه

موافق اولدی پس موسی خدایه
تأمل ایله نظر قیل بو آدایه

مراد الله درر اورتاده جاری
موافقدر اکا قول اختیاری

قال الله تعالی وما تشاؤن الا ان یشاء الله

اِرادَتْ بِرْدُرْ بُو قَدَرْ اِرادَاتْ … مُرادْ هَبْ بِرْدُرْ بُو قَدَرْ مُرادَاتْ

فَسُبْحَانَ مَنْ لَا يَجْرِي فِي مُلْكِهِ اِلَّا مَا يَشَاءُ

اَزَلْدَه بِيلْدِي اَللّٰه كِه جِهَارَا … دِيلَرْ كُفْرِيني فِرْعَونْ اِخْتِيَارَا

چُو بُونْلَرْ اِخْتِيَارَا كَافِرْ اوْلْدِي … اَزَلْدَه رَبِّ دَانَا اوْلَه بِيلْدِي

بُودُرْ مَعْلُومَه تَابِعْ اوْلْدِي عِلْمِي … عِبَادَه يُوقْدُرْ جَبْرِي وَظُلْمِي

چُو صَاحِبْ بُو آدَادَنْ اَنْلَدِي كُوشْ … اِيدَنْدِي كُوشَنَه بُو بِنَا كُوشْ

سُكُوتَه وَارْدِي اَنْدَه اوْلْدِي مُلْزَمْ … بُو فِتْنَه تَارِي خُوشْ قِيلْدِي مُفَخَّمْ

دِيدِي اَعْظَمْ دَخِي وَارْمِي سُؤَالِكْ … بِعَوْنِ اَللّٰه بِيلُورْسِنْ سُبْحَانَكْ

اِيدُوبْ بِرْ قَاچْ سُؤَالِي دَخِي اوْلْ مَرْدْ … جَوَابِنْ وِيرْدِي قُوتْ اوْلْدِي رُوزْ زَرْدْ

چُو اِنْصَافْ اِيلَه يَقْدِي كَا صَاحِبْ … كُورُرْ عِلْمِي دِكْلْ بُونْكْ مَكَاسِبْ

خُدَادَنْ مَوْهِبِيدُرْ عِلْمِ نُعْمَانْ … هَمَانْ اِشْرَاقْ اِيدَرْ قَلْبِنْدَه عِرْفَانْ

دِيدِي اِنْصَافْ اِيلَه اَسْتَغْفِرُ اللّٰه … يُولُمْ يَكْلَمِشْ اِيدِمْ اوْلْدُمْ آكَاهْ

سَنِي بُو اُمَّتِيچُونْ رَبِّ رَحْمَانْ … بَقَا اوُزْرَه اِيدَه اَيْ شَيْخِ نُعْمَانْ

نِيجَه عَالِمْ اُدَنْدَه نَامِ دَارَه … بُو سُوزْلَرْلَه صَلَا رَدِّمْ اَنِي زَارْ

سُوزُكْ كُوشْ اِيدُوبْ اُوتَانْدُمْ سُوزُمْدَنْ … قُولَقْدَنْ كُوشْ اِيدُوبْ كِتْدِي اوُزُمْدَنْ

رُجُوعْ اِيتْدِمْ اوُ بَاطِلْ مَذْهَبْمْدَنْ … فَرَسْ بِنْدُمْ اِينُوبْ لَنْكْ مَرْكَبْمْدَنْ

اِمَامْ اِيدَرْ نَدَنْ مَعْلُومْ رُجُوعِكْ … بُوكَا شَاهِدْ كَرَكْ اَصْلُ وَفُرُوعِكْ

دِيدِي شَاهِمْ نَدَنْ كَلْسُونْ قَنَاعَتْ … بُوزَانِي قِيلْمْ اَكَا اِجَابَتْ

دِيدِي شُولْ دَمْكِه سَنْ شَامَه وَارْسِنْ … كَلُورْ اَحْبَابِي اَنْدَه كُورُرْسِنْ

چُو تَا بِعْلَرْ دِي سَكَا اوْلْ جَمَاعَتْ … قِيلَه سِنْ اَنْلَرِي حَقْ يُولَه دَعْوَتْ

بِيلَه لَرْ تَا سَنِكْ اَنْدَنْ رُجُوعِكْ … اَكَا شَاهِدْ اوُلُوبْ اَصْلُ وَفُرُوعِكْ

چُو صَاحِبْ شَامَه وَارْدِي كَلْدِي اَتْبَاعْ … دِيدِي بُو مَاجَرَايِي شَاعْ مَا شَاعْ

اوُدُمْ اِضْلَالْ اِيدَرْكَنْ اوْلْدِي هَادِي … بُودُمْ حَقْ يُولِنَه اوْلْدِي مُنَادِي

كِه اوْلْدُرْ مَذْهَبِ سُنَّتْ جَمَاعَتْ … زَهِي شَانْ وَ زَهِي فَضْلُ وَكَرَامَتْ

نَظَرْ قِيلْ فَضْلِ نُعْمَانَه خُدَاوَنْدْ … كِه قِيلْدِي بِيلِي بِرْ رَشْتَيلَه پَيْوَنْدْ

نَه مِيدِي اوْلَكِه وِيرْدِي اَنِي كُوشْدَنْ … پِيَادَه اَيْلَدِي بَاطِلْجَه هُوشْدَنْ

بُو بَحْثْ اِيچِنْدَه چُوقْ اِطْنَابْ وَتَفْصِيلْ … رَوَا كُورْمَدِمْ اِيتْدِمْ تَرْكِ تَذْيِيلْ

قَدَرْ بَحْثِي دُرُرْ چُوقْ سُوزْ بُو اِثْمْ … كِه هَرْ عَامِلْكْ بُوكَا عَقْلِي اِيرِشْمَزْ

غَرَضْ فَضْلِي اِمَامِيدِي بِلِنْدِي … يَا پِسْ دَامَانِنَه چُونْ يُولْ بُولِنْدِي

وَصْلْ ٧٦

رِوَايَتْدِرْ كِه بِرْ مَسْتُورَه خَاتُونْ … كَلُورْ بِرْ شُبْهَه اِيچُونْ اَنْدَه مَفْتُونْ

شُو دَمْكِه حَضْرَتِ نُعْمَانْ هِمَّه … سُؤَالْ اوْلْمَقْ دِيلَرْدِي بِرْ مُهِمَّه

قُومَقْ اوُزْرَه يِدِي يَانِنَه اوْلْ رِكَابَه … سُؤَالِنْ عَرْضَه قِيلْدِي اوْلْ جَنَابَه

بِنَرْكَنْ اَسْتَرَه فِكْرِنْ قِيُورْدِي … تَمَامْ بِنْدِي وَ اوْلْ زَالَه بُيُورْدِي

سَنِكْ بُو مَسْئَلَكْ اَيْ زَالِ پُرْشُورْ … كِتَابُ اللّٰه دَه يُوقْدُرْ قَالْدِي مَسْتُورْ

تَفَكُّرْ قِيلْدِمْ اوْلْدَنْ تَمَامَه … بُولِيمَه دِمْ ظَفَرْ اِشْبُو مَرَامَه

وَلِي صَبْرْ اِيلَه كَلْ تَا بِنْ كَلِمْ تِيزْ … قِيلَمْ بُو شُبْهَه نِي تَصْحِيحْ وَتَمْيِيزْ

تَفَكُّرْ اِيلَه عِلْمِينَه اوُشَاهِكْ … كَلَامُ اللّٰهِ ضَبْطِينَه اوُمَاهِكْ

كِه بُو جُزْئِيجَه مُدَّتْ اِيچْرَه اوْلْخَانْ … كَلُوبْدُرْ يَادِنَه اَحْكَامِ قُرْآنْ

وَصْلْ

بیمنا ایدی وزنانك صاحب
فنون شتی ایدر نحوده مهذب غلط ادب
کاتب سلامات غریب حدیث معانی قرآن
مصابیح کتاب ما اختلف فیه البصریون
والکوفیون النزله مصنفاتلریدر ایکیوز
طقسان طقوزده وفات ایلدی بوتلردن نصکره
حسن بن احمد بن عبد الغفار امام ابو علی الفارسی
طهور ایلدیکه علوم عربیه ده وحید وفنون ادبیه ده
فرید ایدی نحوده ایضاح وتکمله مسائل جلیه بغدادیه
مقتصور وممدود وغیرهم مصنفاتیدر اوچیوز
یتمش یدیده بغداده وفات ایلدی (بعده) حسن بن
عبد الله المرزبانی القاضی ابو سعید السیرافی ظهور
ایلدی شیخ شیوخ وامام ائمه در نحو ولغت وشعر
وعروض وقوافیده امام وفقه وقراآت وفرایض وحدیثده
وکلامده مقتدای انام ایدی مذهب حنفیه رضی الله عنهم
فرق سنه فتوی ویروب برمسئله ده خطاسی بولنمدی
حد ذاتنده عابد ومتقی وزهد وصلاحیله موصوف وديانت
وامانت ایله معروف ایدی شرح کتاب سیبویه شرح دریدیه
القاب القطع والوصل واقناع فی النحو صنعة الشعر
والبلاغت اخبار نحات البصریین اشهر مصنفاتیدر
اوچیوز التمش سکزده رحلت ایلدی وتلامذه زجاجدن
علی بن عیسی ابو الحسن الرمانی امام علوم عربیه و
علامه فنون ادبیه ایدی فصاحت کلامده
فائق الاقران و ایضاح مشکلاتده
عربیه ده مشار بالبنان ایدی

اشت بندن ینه فضل وکمالین	تفکر له تدبرده مآلین
کلور بر دمده بر خاتون امامه	فرایضدن صورت ایدر هماسه
قرنداشم وفات ایتدی بناکاه	قودی آلتی یوز آلتون ای یوز ماه
چوبزه مالی تقسیم ایتدی داود	سکا دوشن بر آلتوندر دیدی زود
بو مبلغدن همین بومی نصیبم	بکا حل ایله اشکالم حبیبم
چو تقسیم ایلین بیلدیکه طالب	بیلور بو آیلمز بونده خطاسی
بیوردیلر امام اولدم علی الفور	مکر قومش قرنداشدن ایکی ار
دخی ایکی قزین بر قز قرنداش	انا سین عورتن اشبو دیدی باش
دیدی خاتون نعم صورت بودر بس	دیدی نعمان اودر حقك سوزی کس
که اصل مسئله یکرمی دردن	بونك تصحیحی آلتیوز عدددن
سکا دوشنجه بر دینار در انجو	برنده آیلمش تقسیمی الحق
کالینه انك انصاف وانصاف	جمالی جنتنده بوله الطاف

فصل

اشت فضلندن اول شاهد دیکر	نیجه قومشدر زهر فنده آثار
دخی یازلمشدی علم تصریف	بنا سین قوردی اول ایتدی تعریف
مکر دیمشلر ایدی اهل کوفه	کلام وفقهه شیخدر بو حنیفه
ولکن اشتقاقده شهره سی یوق	مکر اول فنده چوقلق بهره سی یوق
ایرر بو نکته چون سمع شریفه	سبب اولور بآخر بو لطیفه
ادا ایتدی عشایی مسجدنده	دوتوب اوده اوتوردی معبدنده
قلم الدی الینه اولدی شبخیز	یازار مقصودکا بك اوکیجه تیز

عبد القاهر جرجانی بکرمیسنده دن شافعی المذهب
اولمشدر درتیوز یکرمی سکزده رحلت ایلدی عبد القاهر
بن عبد الرحمن الجرجانی کا ائمه عربیه دن دلائل اعجاز واسرار
ومعانی وبیانده صاحب یدبیضا در وآیت کبرادر
بلاغت نام کتابلری کالنه برهان عظما واملء عمدة فی التصریف
وشرح ایضاح مقصید اعجاز قرآن عوامل
اشهر مصنفاتلریدر درتیوز یتمش برده رحلت
ایتمشدر (التذکرة العشدون) نحو یون
علماء کوفیین بیانده در (معلوم اوله که بو محله کلنجه
ذکر اولنان علماء اعلام بصریین کثرهم الله تعالی الی یوم القیام
تلامذه امام الکوفیین کسائینك اشهر تلامذه سیبویه علیه الرحمه در انما
امام الکوفیین (بدی فرادر) یحیی بن زیاد بن عبد الله بعد
الکسائی اعلم اهل کوفه در سیبویه اوزرینه
زیاده تعصب ایدوب اعتراض ایدرده معانی
قرآن مصادر فی القرآن کتابی تألیف

... اشتهر ...
... وطلب بدیع وحلت ...
... امام سیبویه بن زید بن سیار الامام ...
... الکوفیون وغرایب ...
ابن ... الله ابن ...
... ادیب ...
... الشعر قرائت ...
... فصیح اختلاف ...
مقصور وممدود ... طریق حجه ایکیوز بدیع وطن
مصنفاتلریدر ... احمد بن یحیی بن زید بن سیار الامام
ابلدی (ابو العباس ثعلب نحو ولغات امام الکوفیین
علم نحوه اتقاناندنصکره شعر ومعانی وغرایب
تحصیلنه بذل مقدور وسعی ناعصور الله ابن
عربینك مجلسنه اون سنه ملازمت ادیب
احمد فی اولدی معانی القرآن معانی الشعر قرائت
تصغیر وقف وابتداء امالی غریب القرآن فصیح اختلاف
نحویین اشهر مصنفاتلریدر اواخر عمرنده صمم
عارض اولوب برکون جامعدن کلورکن بردابه کلوب
اصم اولمغله حس ایده میوب دابه نك صدمه سندن
دوشوب قیامه قادر اولمامغله خانه سنه
کتوریلوب بو سبب موتی اولدی قالدیروب طقسان
برده وفات ایلدی فلاح بولمیوب ایکیوز دردنده
اولان کتب مختصره دن (علم نحوده فی زماننا مشهور ومتداول
سبقت ایلدی بین الطلبه کافیه دیرکه ابن حاجبکدر ترجمه
لایحصی در اولا شرح علامه مقبول اولمغله شروح متعدده
شرح عظیم الشان جامع نجم الدین رضی الدین استرابادیدر که
مذهب رفضیه ذهابله لکل بیان وبرهاندر لکن رضی الدین
وصغیر حسن بن متهمدر وشرح ثلثه کبیره ومتوسط
الدینندر ابادی شرفشاه العلوی الاستراباذی سیدندر
طوسیدن هندده مشهور ومتداولدر علمی نصیر الدین
مدرسه ابلدی موصلده توطن ایدوب
بنده اخذ نوریه ده ایکن بدیبوز اون
رحلت ایلدی و

سحر وقتنده اتمام ایتدی آنی	کورن کیمدر بیلور آندن نشانی
اساسی دوشدی بو جمله علومك	مبانیسی اولوبدر هب فهومك
صباحین ویردی تلمیذدن برینه	ایلته کوفه نك سرورلرینه
ایلتدی سروران کوفه یه دوذ	دیدیکم اشتقاقدن بومی مقصود
کوروب بوس ایتدیلر بوجه اجمل	دیدیلر کر بودر مقصود اکمل
بو تقریبیله مقصود اولدی نامی	بو الزا بیله کسدیلر کلامی
بس ایمدی بو حنیفه اولدی اوستاد	قموعا لمکره ذی فضل وارشاد
خواشیده بو وصلی بو یله بولدم	نیجه بولدمسه شاهم او یله قیلدم

الباب الثالث فی کراماته قدس سره ورضی الله عنه

اشت بندن کراماتندن انك	دیر ذره ولایاتندن انك
روایت ایلمش بر پیر مرغوب	که واسطه اولور بر شیخ محبوب
لقب اولمش اکا مولای نعمان	که ازادیدر انك مرد فرحات
واروب اول پیری بولدم بو سببدن	سؤال ایتدم لقبدن هم سببدن
ندن ازادیسین سن اول همامك	ندن مولاسی اولدك اول امامك
دیدی آنام او لیجك اول ودودم	انك رحمتنه ایمش بو وجودم
فچن غساله تجرید ایدر آنی	کورر قرنده کی اوغلانه نهانی
دکل خالی تحرکدن اومسکین	وارر لر انده نعمانه پس اولحین
بو احوالی اکا اعلام ایدرلر	قولاق طوتکم جوابنده نه دیرلر
بیورمشلرکه تیز شق ایدك آنی	یسار ندنکه انده در نهانی
بو اسلوب اوزره جراح ایلمش شق	چیقارمشلر بنی آندن محقق

جامی قدس سره ... جبیصینك شرحی وشا ...
سراج الهندی مفید وموجز بین الانام متولد روشرح
واکمل تقریر ایله شرح فاضل سامی مولانا عبد الرحمن
ایتمشدر تلخیص کافیه نك فوائدنی احسن تعبیر
کلشن ولایت ایدوب ایضاحنه فوائد کثیره درج
معارف وجود اولوب خراسانده جام نام قصبه ده قدم زن
سمرقندی ایله پیراسته اولدی زبور علوم ایله اراسته وحسن
نشئه قدس سره بدندن نصکره خواجه عبد الله
شهرت رجعیق عرفان جام محبت نوش ایدوب
مستغنی فضیلتی ایله خصیل نشاط ایلدی
لفظ جام عن البیان کالشمس فی وسط النهار اولمغله
روایت کم فرق درت عدددر و تصانیف جلیله بین الانام
تصانیف کرده ثنادر بلاغت اول قدر تصنیفی ولدینی
جام رحلق منظوم سنددن نمایاندر اشعاری وفضائلی کتاب
الشهیر مصنفك نوش ایتمشدر (وشرح مولانا شیخ علی
حداثت سنده امام فخر الدین رازینك اولادندندر
دیبلدی کتاب تصنیف ایتمکین مصنفك
ومعقولات علوم عربیه وفنون ادبیه ده جمله اجمالی
تضنیفی ومنقولاتده مجمع الابکار در هرفنده
ومر علوم وهر مجلده تالیفی مقبول علمای عظام
شرح ارشاد اجله کرامدر نحوده شرح کافیه
شرح الباب شرح مصباح شرح اداب الجرة
تلویح شرح مطول شرح مفتاح حماسیه
شرح البرده شرح قصیده

بو معنیدن آنك آزادیم بن | دعالر ایلرم دلشادیم بن
بونك کبی دخی چوق چوق کرامات | اولوبدر اول ولیدن صنعه طامات

وصله

روایتدر امام شافعیدن | امام ثانی اول مرد ولیدن
بیورمشلر که قبری بوحنیفه | مبارکدر وضیعه وشریفه
فجنکم واقع اولسه بنده اشکال | بولنمیه نقولدن انده حلال
واردم روضهٔ پاکینه آنك | سوررزدم یوزیمی خاکینه آنك
نمازدنصکره بولوب بویله حیله | ایدردم روحنی انده وسیله
دعایه بشلدقده انده فی الحال | همان حل اولوردی اولدم اشکال
که کویا روضه سندن چاغرردی | مرادم روضه سینه ایرکوررردی
انکچون ایلرم دم دم زیارت | بولوب هر بر زیارتده غنیمت
فضائل اهلنك بودر خصالی | تعصب دستله اورمز جمالی

وصله

ابو یوسف بونی قیلمش روایت | امامدن واقع اولمش بو کرامت
فجنکم محتضر اولمشدی سلطان | ابو یوسف بلیدم دیمش اولخان
مبارك لبلریله غمز ایدردی | سوزم وارسکا دیو رمز ایدردی
که حلقومه کلوبدی روح پاکی | قغردی رمزلد بن سینه چاکی
قولاغم اغزه اوردم ایتدم ازبر | اشتدم بونی سویلردی او سرور

یقول رضی الله عنه

لبن الوطواط کفی الرجال

بودر فحوا که خفاشك سودی بیل | آرنلر صوبی کیبدر عبرت قیل
اشتدم بو سوزی اولدم محیر | اشیدنکم اوله اولدی متغیر
که بودمده امامدن اجنبی سوز | شهادت یرینه اولدی جکرسوز
قفسدن اوجدی جون مرغ شریفی | اولشدی آشیانه اول لطیفی
چو دفن اولدی وجود پاکی رحلت | علوم دفنینه اولدی سینه لر چاك
او بینه کلدی هر کس طوتدی یاسی | ابو یوسف قیلوبدی انتکاسی
خلیفه دن کلور تیز اکا حاجب | ابو جعفردی اولدم امر واجب
دیدی سنسین جو نعمانه خلیفه | بر ایش اولدی جوابی استر خلیفه
واروب نسوان سرابینه بناکاه | کوروب بر امر منکر اولور آکاه
کورر انده سرلمش بر بساطی | بر اقچا رشاب وار اوستنده نشاطی
دوکلمش اوستنه بریرمنیدن | آرنلر صوبیدر بو دیدی نیدن
خلیفه کوکلنه کلدی چو وسواس | دخی چوق نسنه القا ایتدی خناس
بودم عزم ایلدی قتل نفوسه | اورلدی مردودندن چوغی حبسه
شها فتوا ایله ایرکور خلاصی | والا قتل اولیسر عام وخاصی
کرم قیل بو ایشه برچاره ساز اول | قلوب خائفینه دلنواز اول
که هیچ کمسه بوکا بولمدی بر یول | بودم آزادلك اولسون نیجه مقتول
جو کوش ایتدی بونی یعقوب اکرم | همان دم یاده کلدی قول اعظم
که آخر دمده بیورمشدی آنی | جنان ایجره مرفح اوله جانی
دیدی دی پادشاهه حکم طاسه | که کورسون وار می هیچ انده پراسه
که آنك سودی ارصوبینه بکزر | دیو بیورمشیدی بیزه سرور

دکیردی چون خلیفه یه جوابی — سرایه اول زمان ایندی شتابی
کورر کیم چارشافه بوریاسه — معلق در ایدر نفسین حراسه
بیلورکم اولدر زبس شیر وطوط — جواب روشن اولوب قلمدی اخلاط
محکسز بوسوزی اول کان عرفان — آنکچون بیوروبدر آیله اذعان
بیلوب نوری ولایتله بو وقعه — اولیسردر تدارک قیلدی دفعه
خلاص ایتمک ایچون بونخه نفوسی — خلیفه حکمیه هم تأس تأسی
دخی هم محصنین ومحصناتی — بو ایشده غافلین وغافلاتی
تهمتدن صقلدی ویردی امانی — ولایت نور سوردی بوکمانی
کل ایمدی فضلنی بیل اول امامک — کل ایمدی شکرنی قیل اول همامک
عجب خورشید دکلمی ذات نعمان — طولنمشکن بورانی قیلدی رخشان
عوضلر ویره یزدان اول جنابه — ایریشه تا ابد نعم المآبه

وصل

روایتدر که حضرت بوحنیفه — واریدی بر حسودی طولطیفه
حسدده ایرمشیدی شول مقامه — کرداتم قصد ایدردی اول همامه
منافقدی ولی بیلدرمز ایدی — نفاق ایتمه دیسک الدرمز ایدی
مکر برکون امامی قیلدی دعوت — نفاق ایله ایدوب عرض محبت
ایلتدی بوستانده جنب نهره — دیلرکه چاک اوله زهر یله زهره
طعامی سردیلر انده میانه — اوتوردی انده اصحاب فرزمانه
امام انده همان طوردی یرندن — ولایتله مکر طویدی یرندن
دیدی یاران بکا تبعیت ایلک — طعامیچون نهردن سنت ایلک

همان طوردی یرندن جمله اصحاب — وضوءیه بشلدیلر شیخ وکرشاب
بو اثناده کلوب بر هره ناکاه — امامک قصعه سندن بیدی ناکاه
همان دم اولدی هره بیلدی اصحاب — که سم خلط ایتمش اکا مرد قلاب
خلاص اولدی قموسی ماجرادن — طاغلدیلر همان دم اول آرادن
کرامتله بیلوبدی سم نعمان — ولی ستر ایلیوب قلمدی اعلان
آراده سنتی قیلدی بهانه — بودر عادت ازلدن کاملانه
دخی سنت نه تریاق اولدی ای جان — خلاص اولدی انکله انجوق جان

وصل

کلور بغداده بر دهری لجاج — بو نطع دهره اولمشدی حلاج
قموکز سشدی بلدان عراقی — کورر اینده یقینیله ارااقی
او دم حماد ایدی مشهور بغداد — انکله اولمشیدی شهر آباد
امام اعظم دخی تا زیده اولدم — اکا شاکرد ایدی اول شاه اعلم
شو دهریدی او کیم مشهور آفاق — اولوبدر دین اسلامه قتی عاق
نه یرده کیم ایشیدر مرد فاضل — اولوردی تیز انکیله مجادل
انکله بحث ایدوب الزام ایدردی — آنی کوردی دیکر جایه کیدردی
ایشیدوب حضرت حماد انده — آنکچون کلمشیدی اول فکنده
دیدیلر دهریه اتباع واشیاع — که بولدک شهرتی وشاع ماشاع
اکر حماده ایتسیدک الزام — عراق اهلی اولوردی سکا رام
بابیلوب مذهبک اطراف اقطار — سکا اتباع اولور دهرایچیکم وار
قیتحافخ ایتدیلر اول بدنهادی — یقین اولدی چیقه تختکنده یادی

طوته اطرافِ دهری بد روایح | ظهوره ایده اودم بریز فضایح

تقریب

بو سوزلردن صیقین دوشمه کمانه | ایرورم فصل اصلینی بیانه
که دهری شول کشیدر مردسك وار | که اول صاحب کلامی ایدر انکار
آلوبدر یادنه اغلوطه سوزلر | که عالم انی نه دکلر نه کوزلر
قولوق اصمز انك کبی کلامه | انی الزام صیازیاق بو عوامه
اکر ایاتی دکلر اولسه اول کمه | انی الزام ایدیدی لالو آنکمه
سبب بودر او ضالك شهرتینه | والا شهرتی نه صورتی نه
عراقك بکلری رخصت ویردی | اوسك براوش دیمکله یوکرریدی
بحمد الله بدور آل عثمان | نه حدی وار قیله بطلانن اعلان
والا چوقدر هر برده دهری | همین کندین اغولر بینه زهری
جو تقریبیله دیدم نیجه ابیات | عوامك عقده سن قیلمق جون اثبات
کله لم جونکه نفخ ایتمشدی اتباع | اکا تأثیر ایدوبدی قول اشباع
بونفخیله یوکوردی پس امیره | دیدی بر دهری بم کلدم حضوره
دیلرون بحث ایدم عالملر کله | بو بابی فصل ایدم فاضللر کله
اکر غالب کلورسم ذی سعادت | بکا تابع کرکدر جمله ملت
اکر غالب اولورسه بکا فضال | کیرم بن ملت اسلامه درحال
واریدی نفسنه جون اعتمادی | که رخصت ویردی لافه اعتقادی
رجوع شرطین اشتدی جون خلیفه | سونمك کلدی آندن اول شریفه
سعادتدر بکا بو بیله برضال | عراقك قومنی ایتمشکن اضلال

بنم دورمده ایده اول رجوعی | براغوب مذهبن قیله خضوعی
رساله یازدی تیز حماده درحال | ثنالر برله قیلدی انی ارسال
که ای علم ایجره فاضل فخر ملت | وبا علیله عامل ذخر امت
کلوبدر بونده بردهری بدکار | بو عالم صانعینی ایدر انکار
عظیم دعوالری وار کیت کیت | سزکله بحث ایدم دیر لیت لیت
بیلورم دین اسلام مدز مبرهن | اومارم کم اوله اول سکدن ادون
فلان کون وعده در جمیع اهالی | بیور جامعده اولسون بحث عالی
رجادر غیرت صاحب رسالت | ظهور ایدوب ویره اول ضاله خیبت
دروش الله معینك اوله هربار | انکدر حول و قوت نصرت زار
صباح اولدقده حاضر کلم نعمان | کورر استادی حمادی پریشان
سؤال ایتدی اکا نعمان سببدن | جواب ویردی اکا استاد کریدن
که نامه کوندریبو بزه خلیفه | ویرم الزام و افحام اول حریفه
ایشتمش سن آنك لج و عنادك | دخی هر برده اول کلبك فسادك
بلا بو دکلمز ایات و اخبار | که منکوردر بولاره اول ستنخار
جوهر قنده واروبدر اولدی غالب | عوامك طبعی اول کذابه راغب
خصوصا بر عجب رؤیاده کوردم | قتی هانلدی اندن قورقو ویردم
دیدی نعمان بیورك تا اشیدهم | اومارم خیر اوله کوکلم اشیدهم
دیدی حماد کیم برخوش اوه کیردم | عجایبدن اودم چوق نسنه کوردم
دخی هم برشجر وار انده بالا | یا بلمش شاخلری هر جانبه اعلا
طلو هرشاخی آنك درلو میوه | یتن اندن دیمز بر دخی آیوه
بنا کاه کلدی بر خنزیر آزار | اوشاخ و میوه اکل ایتدی یکبار

وما هو بقول شاعر) پس شعر کلام موزون ... اولمز قرآن مبینده شعرلرك وجودی لازم کلور

جمیعسی معتبر در زیرا تخیل ... لکن حق اولان بودر که شعرده قیود مذکوره نك

موزونه شعردن خارج اوله که عمده بو قدر (قوله تعالی وما علمناه الشعر وما ینبغی له)

همان اصل شجر قالدی او یرده
دیلر انی آکل ایده فسرده

بو حالتله تحیرده دررخلق
کیمك نه زهره سی وار ذکر ایده دوق

ظهور ایتدی همان بر بچه شیر
قراره طوتدی یوز کوردکده خنزیر

ایروب خنزیره اوردی شویله پنجه
هلاك ایتدی انی باصدی شکنجه

دیدی نعمان خیردر چکمه غصه
بزمچون حسب حال اولمش بو قصه

بیوررسك ایدم تعبیرین آنك
بعون الله کورم تدبیرین آنك

دیدی حماد بودم تعبیرین آیله
ندر فواجیکی تفسیرین آیله

دیدی نعمان که بو دار مزین
بو اسلام دینیدر شاهم معین

اودار ایچره شجر ارباب علمك
مثالیدر فواکه انده علمك

او خنزیر دهریدر اصحاب اخصم
آنك باطل سوزیله اولدی ملزم

اول ارسلان بوروسی بتون دریندار
خدا عونیله ایدم انی بردار

همین همت بیوز ای شیخ ابرار
که حق کلدکده باطل ایده ادبار

وارلدی جامعه پس چوق عالی
قمو حاضردی انده هب موالی

دورکعت ایتدی محراب ایچره حماد
فراغت بولدی اولدی حقه حماد

یونن خلقه دونوب قیلدی دعایی
طورر بر کوشه ده دهری خفایی

چیقوب بر کرسیه اوتوردی دهری
دیه سن افعیدر اغزنده زهری

دیدی لاف ایلیوب کیدر بنمله
طوروب قرشومده قیله بحث حمله

چو حمادك جدا سندیدی نعمان
طوتاردی نعل استادینی اول آن

قراری قالمیوب قیلدی خطابی
ادب سنله دیر ای دهری خرابی

نه اشدر بو کرسن دهری باطل
طوره قرشونده هر بر مرد فاضل

سوزك وار ایسه شویله آشبو جمعه
بولینور بر مجیب اهل لمعه

دیدی دهری کرسن کمسن ایا شاب
نیچون ندر کوزله ترسن بونده آداب

وار ایکن بونده عالم نیجه پیران
سکا سوز دوشمز ابسم اولمه عجلان

دیدی نعمان اولر سادات دیندر
ذو الفضل ذو العقل المتیندر

سنکله بحثه انلر عار ایدرلر
یوزینه بقمغه انکار ایدرلر

بو جمع ایچره بنم تلمیذ حماد
آدیم نعمان صغیرم حقه حماد

اولاره خدمت ایتمك مفخرمدر
نریرده طوردینلسه هپ برمدر

هله شاکردله بحث ایله اول
اکر غالب اولورسك اشته کمّل

دیدی دهری وار ایکن صاحب افهام
دخی صاحب عمایم پیر هنکام

سنکله بحثه استنکاف ایدرون
اولرله بحثه استشراق ایدرون

دیدی نعمان لباسه بقمه نادان
علوم هم سنده اولمز ایله ادعان

ولی هر کیمه لایق کورسه الله
اکا ویرر بو یولده دوشمه کمراه

سوزك وار ایسه دی ایتمه تعلل
بو عذر باطلك ویرر تسلسل

ضروری قلدی دهری مرد ضایع
دیدی بو عالمك چون وار می صانع

دیدی ممکنمیدر ای مرد مؤمن
که بی صانع اوله موجود ممکن

خدادر جمله یه رب توانا
هپ انك صنعیدر بو پست و بالا

انك اثاریدر اجسام و اعراض
کوزك آچ خوشجه باق ای مرد اعراض

دیدی باقنده در بلدر مکانن
معین دی بکا مثوی و کانن

دیدی نعمان کر اول بر لامکاندر
مکان و کان قمو آندن نشاندر

دیدی موجود اولور می هیچ مکانسز
بو کوهر وار میدر کر اوله کانسز

دیدی نعمان بدنده وار می روحك
که آنکله اوله جمله فتوحك

دیدی جسمیمده روحم وار مقرر
آنکله در بدن حالی میسر

کلمات ولساننک طلاقتنه حیران.
اولوب اسمنی سؤال ایلدکده ابوزید
سروجیدر دیو جواب ایلدی اول
بجه ادبادن برقاچ کسنه ایله همصحبت
اولوب سائل مزبورک اوصافنی حریری
نقل ایلدی مجلسده اولنلر هر بری برمجلسده
سائل مرقوم راست کلوب جمله سی فصاحتنی
اعتراف ایلدیلر لکن برمحلده اولان
لباسی وکلامی اخرده اولیوب برقاچ شکله
تشکل ایلدیکنه جمله سی متحیر اولدیلر حریری
دخی سائلک بصره ده اولان احوالنی برمقام ایدوب
بغداده کتوردی ومجلس خلیفه یه عرض ایلدکده
حاضر اولان علما حریرینک اولدیغنی استبعاد
ایلدیلر حریری دخی الینه قلم آلوب سئلوا
کلما یتعلق بهذا دیو فقلمه اشارت
وجمله سنک سؤاللرینه احسن وجهله
جواب ویروب جمله سی فضلنه اعتراف
ایلدیلر خلیفه نک وزیری مقامات مرقومه
کوردکده برقاچ مقام دخی زیاده ایتمک
رجا ایلدی حریری بصره یه واروب انده ایتمک
اوزره تعهد ایدوب بصره یه عودت وقرق

که روح اولماسه اولمزدی بو آثار | اشتمک کورمک و رفتار و گفتار
دیدی یا قنده در روحک بیان ایت | باشنده یا الینده خوش عیان ایت
تحیر ایچره قالدی انده دهری | معین بولمدی اعضاده یری
اگر باشده دیسه سائر اعضا | بیلور جانسز قالور کلا و بعضا
اگر الده دیرسه نقل ایدر سوز | همان دهری بو سوزله اولدی دلسوز
بودم میدانه کیروب دیدی نعمان | کل ای نادان جاهل اکله غل شان
همین بونک کبیدر بل مثالا | اکا یوقدر معین جا و مأوی
تتبع ایلسک عرشدن ثرایی | قمو سیر ایلسک گزسن آرایی
معین بر یسنده یوق مکانی | ولی هر ذره دن ویرر نشانی
تصرف ایدر اگر انده او سلطان | ولی ذاتی آراده شویله پنهان
تصرفدن بلینور قالمه مطروح | بدن اقلیمی ایچره نیته کیم روح
مکانی یوقدر انک لامکاندر | ولی کون و مکانه جمله کاندر
بو سوزلردن بولوب دهری تنزل | لساننده ظهور ایتدی تزلزل
دخی چوق چوق سؤال هم جوابات | باخر نولدی انده دکله حالات
صوکنده دیر کرای نعمان خوشکان | جوابم ویر بو ایشده ایله تبیان
جود یرسک که خدا وار صنع انکدر | قمو محدث درر مصنوع انکدر
یا بو جامعده بو جمعیت ایچره | ندر صنعی بودم دی حکمه ضجره
دیدی کرسیدن این ای مرد دهری | چیقوب ویرم جوابن انده فوری
که بو نیجه ایلدک انده سؤالی | دیدم کرسی اوکنده حسب حالی
همین انصاف ایدوب کرسیدن ایندی | قمو مؤمنلرک جانی سوندی
چیقوب نعمان خبر دیلر محادلن | کیدوب ظلمت کونش طوغدی حمدلن

کلدی
مقام ایدوب ینه بغداده بعض اصحاب حسد
وزیره عرض ایلدکده بوکونا فضیلتنه لیاقتی
ایدوب بوکسنه نک بعید التسویدیله
یوقدر بونک مؤلفی غیریدر کبیر مشلدر دیدیلر
وفات ایدوب مسوده سی النه کیرمشدر دیو
وزیره دخی حریری یه اون مقام زیاده ایدوب
الی مقام اولمسنی امر ایلدی حریری بوقدر
اول کیجه صباحه دک النه قلم الوب ایتمکه
جهد وجهد ایلدی ایکی کلمه بیله عودت وانده
قادر اولیوب بصره یه عودت ایدوب زید
اون مقام دخی ایدوب تکرار بغداده کتوردکده
فوائد انعام ایلدیکه کندی خطیله بیاض ایدوب اوهام
مقامات یازمشدر درة الغواص فی اوهام ودیوان
الخواص ملحة الاعراب وشرحی واردر بشیوز
شعری ورسائل متعدده سی واردر
اون التیده وفات ایتمشدر (تاریخ عینی) ابوالنصر
وکتابه انشادن عبد الجبار عینینککدر ذکر
بها الدین محمود سبکتکینک احوالنی صنایع بدیعیه
ایدوب فصاحت وبلاغتده لطیف برکتابدر
وانشاد
(علم مبادی الانشا) واداته

اولوردی

برعلمدرکه انده کتابت وعلوم
عربیه وشرعیه وتواریخ وسائر
انشایه مناسب اولان علومدن بحث
ایدر وموضوعی وغایتی ظاهردر وبعض
فننده اولان کتابدن کتاب صبح
الاعشی فی صناعة الانشا درکه بوفنک
جمیع مهماتنی مشتمل اولوب قلیل
وکثیر قواعدنی جمله ذکر ایلمشدر امام
العلامه جامع الشافعینک انتسابی علوم ابوالعباس احمد
قلقشندی سکزیوز یکرمی برده مصرده وفات ایلدی
انشا ایدی) برعلمدرکه انکله غیرک
(علم محاضرات) برعلمدرکه کلامنی ایراده ملکه
مقامه مناسب اولان معانی اصلیه سی
تحصیل اولنوب (فائده سی اوزره عبرتی
جهتندن مقام مخاطبک اقتضاسی خطادن احتراز
منقول اولان کلامی تطبیقده بیننده
(علم معانی) ایله محاضرات کلامنی
در و علم معانیده متکلم عبرتی
فرق اولدرکه تطبیق ایده خواص اوزره
مقتضای حال اوزره تطبیق لایق کلام بلغاجه
کلامنی کندی حالنه (اما محاضراتده) الحکایه
تطبیقدر مناسبنده علی طریق
محلنه

اوتوردی قرشوده دهری مرجوز | دیدی نعمان سؤالن ایله مغروز
اعاده ایتدی چون دهری سؤالن | همان بیلدردی نعمان حسب حالن
که شول شان اوزره در رب تعالی | سنی ادنا ده قیلدی بنی اعلا
که یعنی باطلی کرسیدن الدی | بودم حق اهلنی کرسی یه صالدی
همان ملزم اولوب دهری باطل | باشین آشاغه صالدی اولدی سافل
قوپاردی خلق بودم تکبیر و تهلیل | که ایردی دهریه خذلان تذلیل
بو مجلسده شوکلو اولدی رسوا | سجلن اولدی دهریدن سراپا
معززدی امام اولدی مکرم | آیاغ آلتنده قالدی مرد مفخم
امامی یانینه الدی خلیفه | ایدوب اعزاز و اکرام اول شریفه
کتوردیلر دخی دهری اولدم | حقیر و خوار و مفلس دخی ملزم
دیدی دهره قنی لاف و کذافک | نه تیز بیلندی کذبیله خلافک
بو نطع اوزره سن ایدک فرز مفرد | عجب مات ایلدی بر مرد امرد
کل ایمدی شرطک اوزره اول مسلمان | رجوع ایت مذهبکدن چکمه خسران
چو حق ظاهر اولوب ایتدی انصاف | ثنالر قیلدی نعمانه اولوب صاف
رجوع ایتدی اوفندن قودی دهری | چو افعی ایدی قی ایتدی او زهری
عجب نعمان دکلمی کان عرفان | کوچک یاشنده ایتدی دینی اعلان
نهایتده نه قیلمشدر قیاس ایت | کمالین اکله بوندن اقتباس ایت

وصل

امام مجلس قوروب درس اوقودر | لساننده معارف آقدیردی

نقلدر (و بوفنده اولان کتبدن کتاب
ربیع الابرار جار الله علامه نکدر ترجمه سی
علم تفسیرده ذکر اولنور (وکتاب فنون
المحاضرات) مفضل بن محمد ابو القاسم راغب
اصفهانینکدر هرفنده تصانیف جلیله سی
واردر (کتاب تذکرة الحمدونیه ابو المعالی
محمد بن سعید بن علی بن حمدون بهاء الدین
بغدادینکدر علوم عربیه ده فاضل وفنون ادبیه ده
کامل اولدیغی کتاب تذکره سنده ظاهردر
و بوفنده انفس کتابدر تواریخ وادب ونوادر
اشعار عربیه یی جامعدر بغدادده بشیوز
التمش ایکیده مجوساً وفات ایلدی وکتاب
العقد ابو عمر واحمد بن محمد بن عبد ربه
نکدر اخبار ناس واشعار عرب ونوادر
وحکایات غریبه ده اولان محظوظاتی
کتاب مرقومده ذکر ایلمشدر او یچوز یکرمی
سکزده رحلت ایلدی کتاب اغانی علی بن
الحسین بن محمد ابو الفرج اصفهانینکدر
اعیان ادبا ومشاهیر علمادندر علوم
عربیه ده ماهر وفنون شتاده مهارتی
نعمانیدن ظاهردر خصوصا کتاب
اغانی کمی فننده اولقدر فوائدی مشتمل
کتاب تصنیف اولنمدیغی

هماندم برعرب ایتدی سؤالی — کم واردر مشکلم حل ایله حالی
کم برواو ایله می اوقویر آنی — یا ایکی واو ایله ویرکل بیانی

قال ابواو امر بواوین

بیلوب نوروولایتله مرادی — دیر ایکی واو ایله درقو عنادی

قال الامام رضی الله عنه بواوین

عرب دیدی سوسیوب بارك الله — ایتکیم لا ولا ده قیلدی اول شاه

قال العرب بارك الله فیك کما بارك فی لا ولا

عرب کیتدی ایشیتنه قلدی اصحاب — دیدیلر ای سراج نوروهاج
نه دیدی نه ایشتدك نه بیوردك — که بررمز ایله اول شخصی دوندردك
دعالر ایلدی آندن سوندك — ولی فهم ایتمدك خیلی بریندك
کرملر ایلیوب قیل حل شبهه — که دوشدك بو ایکی سوزیله شبهه
بیوردیلر عرب کلمشدی ناکاه — تحیاتدن سؤال ایتدی اول آکاه
مرادین فهم ایدوب ویردم جوابن — اوده فهم ایلدی کوردك احتسابن
که برواو ایله اوقور ابن عباس — آکا میل ایتیوب قیلادم ایناس

فانه یقول والصلوات الطیبات

ایکی واو ایله اوقور ابن مسعود — بو اولمشدر بکا مختار ومودود

فانه یقول والصلوات والطیبات

مبارکلکله قیلدی خوش دعایی — که حق زیتونه ایتمشدی ثنایی

بقوله تعالی من شجرة مبارکة زیتونة لا شرقیة ولا غربیة

نه حالتدر بلا تقریب بلا عهد — جواب شافی ویردی آکا چون فهد
خدا نوریله بقاردی جهانه — اولیسری انك نطقی فسانه

الباب الرابع فی کونه محقا وقائلا بر رضی الله عنه

ایشیت انصاف نعماندن حکایت — دیر حاصل اوله سکا درایت
ابولیلا ونعمان ابن عمار — خلیفه ایله اوتورمشلردی بکبار
سؤال ایدوب خلیفه برخصوصده — دیدی وارمی جواب بونده نصوصده
جواب ویروب ابولیلا ونعمان — موافقدی جوابین اولدی اذعان
خلافنجه کیدوب بس ابن عمار — جواب آخر ایله اولدی معمار
تفکرله دیدی نعمان خوش کار — صواب اولدر که دیدی ابن عمار
خلیفه ایتمیوب اول قولی اصغا — ایکیسینك جوابن قیلدی ممضا
خطادر بو ایکیمز دیدوکی قول — دلائل له بودر وجهه معول
ابولیلا بو دم طوتوب خلافی — نیجه سوزلر دیدی جمله خلافی
دیدی نعمان عجبمیدر خطا من — که ایتمشدی انی اول آتا مرز
خطا اشدن رجوعده بوقدر زعار — ولی عار اولدر که قیله اصرار
روایت ایلمش اولسینه صاف — دیمش نعمانه انصاف کل الانصاف
حرمده جمع اولوب اولدق مصارع — جهانده انی کورزدم حقه تابع
که هرکسدن ظهور ایتسیدی برحق — قبوب قولنی انی طوتاردی اوفق
همین اظهار حق ایدی مرادی — کیم اولورسه اوله انده منادی
انکچون اولدی قولی بین الاقوال — مثال العسجد المسکوك بی قال

فصل

روایتدر امام اعظم اورحمت — کیدرلردی امامینله بروقت

ایلدی رحمة الله علیه کتاب مرآة الزمان سبط ابن جوزی شمس الدین
ابو المظفر یوسف وفننده مشهور وواعظ
ایدی لسانیده طلاقت ومجلسنده مهابت
اولمغله اکابر عندنده مقبول ومسلم ایدی
ابن خلکان مرآة زمان نام تاریخنی کوردم
قرق مجلد ایدی دیو روایت ایلمشدر وکتاب
منتهی المسؤل فی سیرة الرسول ولوامع فی الاحادیث
وتفسیر القرآن الکریم اشهر مصنفاتندندر
تبشیر سکسان برده بغدادده تولد ایدوب
الکی درتده دمشقده وفات ایلدی وتاریخ ابن خلکان

نه تعلیمدر بو دم بونده سینه
کوکدر اله وز بوندن عبرلر
اشیدلك ای آبا یوسف محمد
آکوظن ایتسه کز بندن خطایی
سزه ویردم اجازت اجتهاد ده
که حق ظاهر کورکدر غیر خافی
بو معنیدن نه سوزدیرسه امامز
که مأخذ هب اما میکدر برادر
تفکر ایله شاننده امامی
ظهور حق درز انجق مرادی
بو حشمت بر له عار ایتمز خطادن
خصوصا که خطاسینه ثوابی
هر ایشنده چو حقی ایده تعظیم

صبیدن ایردی بو افکند سینه
خطادن ایده وز کلی حذرلر
که سزسز علمله شمدی مؤید
خلاف ایدلك بکا قوبوب حیایی
مسائلده ایدلك خلقه افاده
صلاحیچون روا کوردم خلافی
امام اعظمکدر ایتمه کل مین
بو مأخذ اوزره کیندی اولیکی آر
نه رتبه اهل حقدر کور همامی
یا سوقیدن که سوزیا جهادی
ولی قورقر خطا سندن خدادن
مقررکن کل اذعان ایت جوابی
آدین اعظم قودی حق قیلدی تکریم

وصل

زمانه عالمی روحم افندم
اکر درس خانه ده یادر محافل
آنك دستنده اولسه لیکن حق سوزی
نجالت نفسه کلسون حقی اظهار
چو حقیچون بو نفسی ایده سن خوار
چوسن حقی کورتدك حقده یارا

قبول ایله کرمدن اشبو پندم
سنکله اولسه برادرنی مجادل
قبول ایله بو عاری حکم کل سوز
ایدیکور کیم بودر عادات ابرار
ایدیسر خیرلهمذ کور ومشهور
سنی کوزلر کل اولورسنك خارا

الجزریه که جزیرهٔ ابن عمرده تولد
ایدوب موصلده توطن ایتمشلر شام
وقدسده اولان فضلادن اخذ علوم ایدوب
ینه موصله عودت وملازم خلوت اولوب
خانه سی مجمع فضلا ومحط ادبا ایدی علم حدیثده
امام عصر وانساب عرب واخبار ووقایعده وحید
دهری ایدی کتاب مذکوره ابتدا عالمده تاریخ هجرت
نك التیوز یکرمی سکزینه دك

کورزلر بر محلده جمع صبیان
ولی وار ایچلرنده بر صبی خوب
شطارتلر ایدر صبیان ایچنده
نصیحت ایلیوب دیر اکا نعمان
بناکاهی طپینورسین وحلده
تدارکله یوری اولمه شتابان
کورزك اوکینه باق بیهوده کتمه
اشیدیجون صبی قولن امامك
دیدی خوب دیرسین ای دینك امامی
شو سوزلرکه بیوردك بکا الان
ولی بنده دیم بر کودکانه
که تا کرطاینورسین دین ایچنده
ملوث اولیسر تقوی لباسی
سرایت ایدیسر سندن تلوث
سنك جرکن یونه کر توبه ایله
بتم کرچرك اوله بر قطعه صابون
اکر دینك لباسی اوله ناپاك
مثلدر سرور عالم خطاسی
اشیدیجون امام صاحب انصاف
بکا ایدوب دیدی یاران فتوی
صبی اغزندن اول وهاب هادی

ایدرلر لعب وبازی شاد وخندان
کیر فاخر لباسلر خیلی مرغوب
لباسن کوزلمز شادان ایچنده
کوزلك اوکینه باق ای فخر صبیان
لباسن چرك اولور اشبو محلده
یدر زمادر سکا اولمایه غضبان
اوزوکی ضرب وشتمه معرض ایتمه
تمام فهم ایلیوب رمزین همامك
سراجیسین بو خلقك هم همامی
قبول ایتدم اوینیدی یا دل وجان
کوزلك اوکینه سن باق ای یکانه
صنار چینی طبقلر چین ایچنده
ویررسن فتنه یه بو جمله ناسی
اکاکم ایده لر سکا تشبث
سکا اوینلرك کینه نه حیله
ابی پاك ایدیسر در بلکه افزون
ابی درپالر ایتمز طاهر وپاك
اولیسر سر تسر عالم خطاسی
صدق قیلدی بودر سینه سن صاف
صبیدن اخذ ایدولك فتوای تقوی
عجب لطفیله ایر کوردی رشادی

آگر فرضا ایدرسك نفس تجیل | دیه سن کیمدر بیوردی تجیل
آذالر ایده سن قصدا مصیبه | سکا راجع اولور آخر مصیبه

وصل

روایتدر که برگون بو حنیفه | وقاریله اوتوردی بی تکلم
دیدی ای وارث علم رسالت | نیچون چوق سویلمزسن محضرنده
گلوب سائر قرنداشك دمادم | سکوتیله کوردن ویرمه وحشت
دیدی نعمان آبا میر مفخم | مقرب ایلسك نعمانی بونده
که قرب والی شاهم هشتدر بادر | آگر ابعاد ایدرسك بعد قربه
ولی هر کیم گلورلر بو فنایه | نه خوف ایدرکه شولدستنده ادرار
بنم امیدم یوق سنده قدرت | خدا دندر بنم خوف و امیدم
ولی سلطان ایچون لازم اطاعت | بیورلك وارایسه بر امر معظم
بوگلمکدن مرادم دین ایچوندر | واررعیسا قتینه والی کوفه
چکوب آندن خلیفه چوق تالم | که سنسین مخزن کنج فقاهت
سکوتیله اولورسون منتظرمده | کلامیله اولورلر بیزه همدم
کلامکله رجا درایره الفت | سوزیله یاده سنم دوشسم مکرم
ظلموا ایدیدی نیجه فتنه بندك | تحرز ایلمك بزه سنا در
چکیسردر مقرب نیجه کربه | اومادقلر ایره کرسندن غنایه
کیده آلدن چکه آندن نیجه زاد | نه خوف اولورمحا اولمایه ندرد ست
که اولدرتا ابد رب حمیدم | اکا تفویض اولوبدر امر امت
که تا حل ایلیم قالمایه مبهم | بوفهم اولمایه که تحسین ایچوندر

(تاریخ خطیب بغدادی اون مجلددر حافظ ابو بکر احمد بن علی بن ثابت بغدادینکدر حفاظ متقنین و علماء متبحریندن فقیه و محدث ایدی وسائر علومدن زیاده حدیث وتاریخده ممتاز ونشانه سرفراز ایدی یوز مقداری مصنفاتی اولدیغی مشهوردر اوچیوز طقسان ایکیده تولد ایدوب درتیوز التمش اوچده وفات ایلدی رحمة الله علیه ظاهردر التمش مجلددن زیاده تصنیفی کتابت ایلدیکی روایت کرده ثقاتدر یدیوز طقسان درتده طاعوندن وفات ایلدی

(ذیل تاریخ بغدادی او توز مجلددر (حافظ محب الدین بن الحسن بن هبة الله که محب الدین ابن نجار بغدادی دیمکله مشهوردر سعت علمنه وحفظنه وعلو شاننه تاریخی برهان باهردر مناقب امام شافعی وسنن احکام متعلق تصنیفلری واردر تحصیل علوم ایچون شام ومصر وحجاز ومروه واصفهان وهرات ونیشابورده اولان علمای عصریندن تعلم ایدوب یکرمی یدی سنه سیر وسیاحت ایلدی واوچیکدن زیاده کمسنه دن استفاده علوم ایلدم دیمشدر بغدادده التیوز قرق اوچده وفات ایلدی (وتاریخ ابو سعید السمعانی تاج الاسلام ابو سعید عبد الکریم ابو بکر محمد بن ابی المظفر منصور السمعانی المروزی فقیه شافعینکدر علم طلب ایچون خراسان وماوراء النهره گیدوب باقطار ارضده سیر وسیاحت ایلدی درت بیک مقداری مشا[یخ]

علمادن اخذ ایدوب خطیب بغدادینک تاریخینی ذیل اولمق اوزره اون مجلددر وتاریخ مروه اون مجلددر وکتاب انسابی سکز مجلددر غایتله واسع العلم وکثیر الحافظه ایدی بشیوز التیده تولد ایدوب بشیوز التمش ایکیده وفات ایلدی (وتاریخ یحیی ابو عبد الله ابی المعالی الفقیه الشافعی المورخ الواسطینکدر زماننده اولان مشایخ حدیثدن اخذ احادیث نبویه واسماء اخبار مصطفویه ایدوب علم حدیثده فائق الاقران و رجال وطریق روایات وتواریخ حفاظ اطلاعده مشار بالبنان اولدی تاریخ مذکور اوچ مجلددر وتاریخ واسطی واردر بشیوز اللی سکزده تولد ایدوب التیوز اوتوز یدیده بغدادده وفات ایلدی (تاریخ ذهبی) محمد بن احمد بن عثمان شمس الدین ابو عبد الله الذهبینکدر اوچ تاریخی واردر کبیر واوسط وصغیر عصرنده وحید عصری وفرید دهری ایدی امام المحدثین ایکن حدیث نبوی قرائتنه شروع ایدوب دمشقده ومصرده واسکندریه ده تحصیل علم ایلدکده نصکره کیجه وکوندز خدمت احادیث شریفه ایله مقدور ایدوب الی آخر العمر تعلم وتعلیمنده اون سکز یاشنده بذل اوقات ایلدی تصانیف کثیره واسماء رجال وقرائت واردر تاریخ اولدی حدیثیه جلیله سی وار ایدی (تاریخ کتاب البابع ابو وفات ایلدی عبد الله هارون بن علی بن نجیبی

بو سوزدن عالما کل برخبرآل | بو حرفدن رمزی اکله خوش عبرآل

وصل

ربیع بن یونسدن بر روایت | اولنمشدر بونی آیله درایت
خلافت تختنه چونکه منصور | دوانیقی دیمکله اولدی مشهور
اولوبدی حضرت عباس اکا جد | که عم مصطفیدر اولمؤید
گلور دعوتله هب اشراف کوفه | بلیدی انلر ایله بو حنیفه
دخی مالك انس اوغلیدر اولخان | دخی ابن ابی ذیب بحر عرفان
خطاب ایتدی بو جمعه انده منصور | دیلر بو مشق سوزیله اوله مسرور
بهانیله آله هم عقد بیعت | مسلم اوله اکا امر امت
دیدی سویلك بنم امرمده الآن | که والی قیلدی ملکه رب منان
رواگوردی محمد امتینه | قوشانمیشم نطاق خدمتینه
بوکا لایق میم بن نیجه درحال | دخی عادل میم ای جمع اجلال
سماع ایدوب قموسی اولدیلر ساکت | گورر بوندن مراد اولمدی ثابت
توجه ایلیوب دیر ابن ذیبه | جوابم ویر بو ایشده ایتمه ریبه
دیدی شاهم انکدر ملك دنیا | ویرر هر کمسه یه اعلا وادنی
ولکن ای امیرم ملك باقی | ویریلور شول کسه کم اوله ساعی
دخی توفیق ایدر اکا خداسی | اطاعتله ایرر حقه کداسی
خدایه هم رسولنه اطاعت | ایدوب خلقه قلورر اولسك عدالت
بودر توفیق حق اوله قرینك | قلوب اصفیا اوله معینك
آگر عصیان ایدرسه نفس مستك | ایرشمزدامن توفیقه دستك

بن منصور النجم البغدادینکدر عالم ادیب وفاضل لبیب لطیف المجانسه وحسن المنادمه ایکی احوال الشعرا واشعار بلغاده محفوظاتی طوق شعرادن خاوجادن کتاباً عن اخبار شعرا ابی ریح ایدوب یوز ایکی شاعرک احوال واشعارلرین تحریر ایتمشدر بشار بن برد ایله بدا ایدوب و محمد بن عبد الله الملك ذکری ایله ختم ایلدی بوفنده اولان کتب انفسدر یدیوز سکسان سکزده وفات ایلدی (یتیمة الدهر ابو منصور عبد الملك بن محمد بن اسمعیل الثعالبی وامام النیسابوری فایق الاقران وقتنده رئیس المؤلفین ایدی المصنفین مقبول علمای عظاما مشار بالبنان ایدی وبسنده جمله تصانیفی اجلی یتیمة الدهر در فی محاسن فضلاء اهل العصر نام کتابیدر که فضلنه برهان باهردر وفقه اللغه مصنفاتندندر ومن غاب عن الطرب مونس الوحید سحر البلاغه مصنفاتندندر اوچیوز الیده تولد ایدوب درتیوز یکرمی طقوزده وفات ایلدی (تاریخ دمیة القصر ابو الحسن علی بن حسن بن علی بن ابی الطیب الباخرزینکدر شاعر مشهوردر ابتدا قرائت فقهه شروع ایدوب وامام حرمینك بار زلری شیخ ابو محمد جوینیدن فقه شافعیه یی تحصیل ایتدکده نصکره فنون ادبیه ده کامل عصرینده شروع ایدوب حسن خطه مالك اولدی وعلوم عربیه وفنون ادبیه ده کامل عصر وبین الاقران وحید فرید

ایله همصحبت اولوب فوائد کثیره تحصیل ایلدی وکتاب دمیة القصری تصنیف ایدوب یتیمه الدهره ذیل ایله غایتله لطیف کتابدر (و باخرز) نیشابورده بر ناحیه در انده درتیوز التمش بدیده مجلسده صحبت ایدرکن اهالی مجلسدن بری اوروب قتل ایلدی (تاریخ زینة الدهر) ابو المعالی سعد بن علی بن قاسم الانصاری الحظیری الخزرجینکدر دلال کتب دیمکله معروف ایدی معارف بسیار ولطایف بیشمار ایله وحید عصری ایدی کتاب مذکورده لطائف شعرای عصری وقصائد واشعار نی واخبار واحوالریی ذکر ایتمشدر ولمح الملح نام کتابی وار در که سعت علمنه وسیر وتواریخ اطلاعنه شاهد در بشیوز التمش سکزده بغدادده وفات ایلدی (تاریخ) خریدة القصر محمد بن ابو عبد الله محمد بن صفی الدین ابو الفرج محمد بن نفیس الدین ابو الرجا حامد علاء الدین کاتب اصفهانی دیمکله معروف ایدی شافعی المذهب وغایتله فقیه ایدی اصفهانده تولد ایدوب بغدادده نشو ونما بولدی مدرسه نظامیه ده تحصیل علمه شروع ایدوب فقهده وسائر علوم ادبیه ده فایق الاقران وفننده مشار بالبنان اولدی تاریخ مذکور خریدة القصر زینة الدهره ذیل

مصباح الظلام ورياض الصالحين ودرر نظيم وخواص القرآن العظيم مصنفات مشهوره وغيره مطبوع تصوفه رساله سى واردر ... وفات ايلدى ... وبو نادر دن ما عدا ... مسعودى نك مروج الذهب ... نوادر الاخبار ... زبدة الفكر تاريخ ...

دخى شاكر دن اول بو نعمتنده | كه شاكر لر اولور حق رحمتنده
چو مالك ويردى منصوره تسلى | دونوب هر برى ايتديلر تولى
ربيع راوى ايدر ديدى منصور | كتور اوچ بدره ايركور انلره سور
اگر مالك قبول ايدرسه جمله | اگا و بو غيريسنه ايتمه حمله
اگر انلر قبول ايلرسه مالى | همان كس باشلرين ويرمه مجالى
ربيع ايدر ايرشدم ابن ذئبه | ديدم ال بو بدره دو شمه ريبه
ديديكم كيم اليسر فو محالى | حرامدن جمع اولنمش بويله مالى
بودم نعمانه ايتدم عرض قصه | ديدى وار ايشكه چكدرمه غصه
اگر بولى ترحمدن ايدرسه | سبيل راحمينه هم كيدرسه
بنه مظلومه ويرسون اشبو مالى | غرامت اولميه اندن مالى
ايلتدم مالكه انى همانده | قموسين الدى انك اولدم اسلم
كلوب منصوره قيلدم حالى تقرير | ديدى قورتاردى باشين اول ايكى پير

وصله

روايت ايلمش يحيى ابن خالد | كه منصوره وزيرى ايدى او حامد
امام يوزبيك التون ويردم اخى | وديعت وجه اوزره قيلوب اخفا
جوار حقه چونكه ايتدى رحلت | كلوز ذكريمه انده بو وديعت
ديديكم كوفه ده ويردكى مالى | ضياعه واردى مشكل اولدى حالى
بودم بغداد دن ايتدم عزم كوفه | كلوب حماده ابن بو حنيفه
ديدم حماده كم اى ابن نعمان | امامه ويرمشيدم يوزبيك التون
نيجه اولمشدر آخر اول امانت | ديدى محفوظ درر هيچ سلامت

... الاسد ... بن العوام رضى الله عنه ... ذكر ايلدى ... رضوان الله عليهم اجمعين ... وابى بن كعب وزيد بن ثابت ... خلفاء اربعه ... حضرتلرندن ...

... الشافعى نام تاريخى ايدى ... سلطان صلاح الدين ... رسائل ... عرب وسير اخبار ... ابن ... علاء العماد ... قاضى فاضل ... سلطان صلاح الدين ...

بودم خذلان ايدرلر سكا الناس | دخى شاهم خلافت امرى جمعا
خليفه اوله لى بو آن زمانه | سلامت اشتريسك ايكى اووده
والا حق اوليسر انده قاضى | چون اندن اولمدى منصور منصور
ديدى يا با حنيفه سن بو امره | طلوع ايدوب همانده غيرت حق
ديدى ارشاد طلب ايدن كويمان | خصوصا كم اكا نصح ايده بر مرد
بره لايق اولان حق سويلمكدر | مرادك بو ايسه خوفندن آخر
نفاق ايتمز اولان صدرنده ايمان | كجوب تختنه اوتوردك بى تشاور
ايشتدكى خليفه اولدى صديق | تشاورله اوتوردى بر بساطه
ايشتدى چونكه نعمانك سوزينى | آنن اوغلينه پس ايتدى خطابى
چو كوزدى اسب عنفه بندى والى | ديدى اهل اولمسك بو امره بايق
بو امرنده خدا اوله معينك

براشمز بو لباسه آل عباس | تشاورله اولور با اهل تقوا
عباد اللهى ويردك چوق زيانه | عزيمت ايله بيرم عدله عوده
يورى حق قولنى ايله راضى | غضبله پس يوزين دوندردى مغرو
نه ديرسن ويرجوابى چكمه غمره | شو سوزلر سويلديكى اولدى اليو
كركدر اولميه حق سوزده غضبان | صلاح دينه خوش اوله ارشد
ولاته لايق اولان دكلمكدر | رضاكه تابع اوله بو مفاخر
بو در سوز طوغريسى يوق بوندن بلا | بو ايشده ايلدك آمره تجاسر
دخى يارانى جمله اهل تحقيق | انكچون دوشمديلر هيچ خباطه
همان انده دوندردى يوزينى | ديدى سنده نديرسين وير جوابى
بودم تليين يوزندن طوتدى قانى | سنى كورمزدى حق بو جايه لايق
مهمات تدارك قيل بو دينك

... في الفقه شرح درر البحار ... وفات ايلدى ... الحافظ ابو القاسم ... تاريخ ابن عساكر ... علي بن ابي محمد بن هبة الله ... نقة الدين ... حديث شريف ... ايلدى ... بغداده ... وهرات ... تصانيف ... ابن على ...

وصایاسنده یازمش انی مرحوم | ولی مدفون تدر ردیر جایی معلوم
بکا ادم ویرك تا ایدم احضار | کیده بوزمتمیدن اول کران بار
دیدم طورسونر برنده چکم زحمت | که سینر یارشور بویله امانت
امین اوغلی امین وخوش متین سز | بو ایکی اوده رضوانه همین سز

وصل

روایت ایلمشدر ابن عمار | که منصور اون بیك اقچه ایتدی احضار
قغردی قحطبه اوغلونی درحال | دیدی قیل حضرت نعمانه ایصال
که فضل اسی درز انعامه لایق | هدیه اوله می انعامه لایق
دیمیش واوبله اول کلمزدن اقدم | ایرشدم حضرتینه بن مقدم
دیدم ای مخزن علم وفضائل | طفیلکدر سنك جمله کوامل
امیردن کر کلورسه سکا بدره | قبول ایت انی رخصت ویره عذره
که قورقورن قبول ایتمزسك انی | ایره اول ظالمك سکا زیانی
جو بدره کلدی انی آلدی نعمان | دیدی حماده اوغلم ایله پنهان
شو دمکم ایردی اکا قرب رحلت | اودم حماده ایتمشدی وصیت
که اول بدره هرکیم کتوردی | اکا ویرکل انی کم اول کتوردی
جو اوجدی آشیاندن مرغ جانی | مکان ایدندی اعلای جنانی
کتوردی بدره حماد خوشحال | که ایده قحطبه اوغلنه ایصال
دیدی بو بدره آل کم امانت | برنده یارشور ایله حمایت
دیر ابن قحطبه حاشا امانت | دکلدی بو ویرلمشدی عطیت
دیدی بابام امانتدر دیمشدر | کیرو المق انی بکا نه اشدر

دیر ابن قحطبه نعمانه رحمت | نیجه قیلمشدر دینی صیانت
دخی اوغلینه ده انصاف وانصاف | که نعمان اوغلیدر اول سینه سی صاف
هزار وصد هزار رحمت بر و باد | ره پرهیزه ایتدی بیزی ارشاد

وصل

روایتدر نسا بیله خلیفه | مجادل اولدی در قسم و وظیفه
حکم قیلدیلر اول ایشده امامی | کتوردیلر سرایه اول همامی
ورای پرده ده طورمشدی نسوان | خلیفه‌یله اوتوردی انده نعمان
دیدی وار بر خصومت بیننزده | رضا ویردك قضاکه ایکمزده
کرمدن ایله کل فصل خصومت | چکلمه یه قیامتده غرامت
حلال ایتمدیمی دنیاده رحمان | برده درت خاتونی ای نوریزدان
جواریدن دخی کرقاچ آلورسه | یمینیله اکا آل ایر کورسه
حلال اولورمی بونلرهب رجاله | یاخود باعث اولورلر جدا له
دیدی نعمان بلی بونلر حلالدر | بولاری کیم حرام دیسه وبالدر
خلیفه دیدی دکلسن بوجوابی | لجاجی قوك دخی ایتمك عنادی
همان فهم ایلیوب خیر الائمه | دیدی برسوز دخی وار ایله همه
دیدم کرچه بولر جمله حلالدر | ولی عدل ایتمامك شاهم وبالدر
بیورر حضرت قرآنده مولی | اکر عدل ایتمسه بربسندر اکا

قال الله تعالی وان خفتم ان لا تعدلوا فواحدة او ما ملکت ایمانکم

سکوت ایتدی خلیفه اولدی ملزم | که حالنی بیلورسردر مرد اسلم
سعادتخانه‌یه چون کلدی نعمان | ایریشور در عقب خدام نسوان

که بسیار امتعه بر بذره بیله / نهایت یوق دخی حمد جمیله
اوقیوب خدمته دعوات بحد / قبول ایتسون دیدیلر اول مؤید
دیدی حاشا قبولم اوله خلعت / که الله امریله اولدی حکومت
شو ایشکم اوله اوله امریله اجرا / دیلنمز لا جزاء لا شکورا

وصل

کلوز بر دمده بر خاتون امامه / متاعی واردیلر صاتموق همامه
دیدی نعمان نه ویرم بو متاعه / دیدی یوز اقچه ویردوشم صداعه
امام بیلدیکه بیلمز قیمتنی / نه سویلر کور بیلورسون همتنی
دخی ارتق دیکو بر دخی سویله / سوندی خاتون انده دوشدی میله
ایکی یوز ویر دیدی دیدی اوچیوزده / ایکیوز قیمتندن دخی جزده
دیدی اوچیوز کرمدن اولدی انصاف / دیدی ارتق دیکر اول سینه‌سی صاف
دیدی درتیوز دیدی لایق بهادر / همان نقد ایتدی اولدم اول بهادر
کل انصافیله کور اول سینه‌سی صاف / نه رتبتده ایمش دریاب انصاف

وصل

روایت قیلدی حفص اتباز نعمان / تجارتده شریکدی اول مسلمان
دیدی بردم بکا ویرمشدی اسباب / واروب بغداده صاتم انی هر باب
ولکن بر بسین ایتمشدی تعیین / که بونک عیبی واردر آنله تبیین
مقدم مشتری یه عیبی کوستر / صقین ستر ایتمه انی اولمه بی ستر
واروب بغداده صاندم اول متاعی / کتوردم قیمتنی هم ریاعی

دیدی نیجه اولوبدر ثوب معیوب / ایشتدم بونی عقلم اولدی مسلوب
دیدم نسیانله هپ بربهایه / فروخت ایتدم ودوشدی شمدی وایه
دیدی بغداده واروب اول فقیری / کیرو ویر فضله سن قومه نقیری
واروب بغداده بولمادم او شخصی / که ویرم فضله سن قالمیه نقصی
حساب ایدوب او ثوبک قیمتنی / تصدق ایتدی هپ کور همتنی
بکا کندو پایندن ویردی حصه / که بو یولده چکوبسین نیجه غصه
هزاران صد هزار رحمت بر او باد / تعامل اهلنه ایتمشدر ارشاد

الباب الخامس فی فطنته وحسن فراسته قدس سره

فراستدر شها عرفی وشرعی / کرکدر طوته سن هر یرده مرعی
کرکدر مؤمنه اول فراست / فراست اولمسه اولمز دراست
قمو احکام بونکله اولدی مقبول / کرک عرفی کرک معقول ومنقول
وکیع ایتمش روایت دکله قصه / ایره فضل امامدن سکا حصه
اولوبدر کوفه‌ده بر جمع عالی / اودم حاضر کلوبدی هپ اهالی
امام اعظم دخی سفیان ثوری / دخی مسعر وجعفر دخی غیری
ولیمه جمعی ایدی عالی مجلس / اولوبدی جنس بجنس انده مجالس
ایکی اوغلنه عمرک ایکی قزین / آلوب تکمیل ایدر انده جهازین
نکاح اولندی بر وجه معین / ایکی باشدن اسامیله مبین
زفاف ایتدیلر اول ایکی فتایی / نثار ایله بر ایتدیلر فنایی
کیروب هر بری خلوتخانه‌سینه / معامل اولدیلر مقرون سینه
ولی اولمش بو ایشده چوق خطالر / خلاف حجره‌یه وارمش فتالر

که هر برا خرك منكوحه سینه / واروب دخل ایلمش ممدوحه سینه

طیوب شبو خطایی اول ایکی شاب / چیقارلر حجره دن برغم وبرتاب

فراغ اوزره بو جمع اهل صفاده / تنعمده کیمی ذکر و دعاده

کلوب صاحب ولیمه کیزیه آیلر / نه کوریه فزعه بی مرتبه آیلر

فضیحتلر اولوب خانم خرابه / اولوب دینم تحایر مشرتابه

چوکوش ایتدی بو بی جمع مفاخر / دیدیلر اول کیشی یه تولدك آخر

دیدی دیمکدن استحیا ایدرون / نه چاره لیکه استفتا ایدرون

امام اعظمه دیدی ای نوردیده / یقین کل ای کیشی دوشمه فسرده

کلوب ایتدی خطا امرینی تقریر / نه کیم واقع اولوبدر قیلدی تحریر

دیدی پس خسته یم آم سنم کرکدر / بو ایکی یاره یه مرهم کرکدر

ایشتدی بو خطابی انده نعمان / باشین آشاغه صالدی قیلدی امعان

همان سرعت ایدوب سفیان ثوری / شروع ایدوب جوابه انده فوری

دیدی ذلك علی فخر الصحابه / که رابعدر خلافتده جنابه

بو امثاله دیمشدر حسب حالی / عقددر هر بیره لازم مالی

هم استبرا کرکدر طبق مشروع / واره منکوحه سینه صکره مطبوع

چو ایردی آخره بو قول سفیان / دیدی مسعر مدد نعمان خوشکاز

دخی استهلده آیله اجتهادی / که کتمیه بو جمعك اغزی دادی

همان قالدردی باشین انده نعمان / دیدی عون ایده الله قیله آسان

ولی حاضر کرکدر اول ایکی شاب / سوزم وار انلریله فتح اوله باب

چو حاضر طوردیلر فرشوده ایکی آر / حیا و شرمله منکوس و بی قرار

دیدی هر کیم اولوبدر سنره خلوت / دیلرمیسن اوله کر شیمدی عورت

یاخود منکوحه مخطوبه کزمی / قدیمی متنیه مرغوبه کزمی

دیدیلر بو کیجه کیم که صحبت / اولوبدر آکا دوشمشدر محبت

بیوردیلر طلاق ویرك بودم خوش / اول ایکی عورته سزدن اوله بوش

طلاق ذکر ایتدیلر بونلرده بودم / شو منکوحه اولنلره مقدم

دخی اول زنلره ایتدیلر اعلام / که سوز بنجه اولوبدر بوندن انجام

رضا ویردیلر انلرده بورأیه / که هم صحبت واراکز برارایه

رضا ویردی فتانلرده بورأیه / که هم صحبت کله لر برارایه

ایکی باشدن رضا چون اولدی محبوب / نکاح ایتدی همانده شیخ مرغوب

بیوردی چونکه دخولدن اوکدر طلاق / بولرده عدت اولمز اولمکز عاق

وارك هر بریکز اول حجره کزده / صفا اوزره اولوکز ایکیکزده

بیوردی هم شو سوزکه دیدی سفیان / جوارنده نزاع یوق ایتدم اذعان

ولکن واردر انده چوق محاذیر / بدیهیدر بیلور ارباب تدبیر

بو خوش تدبیر قیلدی انده اول شاه / دیدیلر خاص و عام هب بارك الله

طوروب مسعر یرندن خوش طربله / عمامه کوروب اوپدی ادبله

دیدی کمدر بکا جنتده لائم / که بنون عاشق شیداسی دائم

ولیمه صاحبی هم اهل نادی / تبکلی ایتدیلر اظهار شادی

دعالر قیلدیلر اول شاهه صدبار / جمالك کوستره جنتده غفار

فصل

روایتدر که برکمسه امامه / کلوب بیلدردی حالن اول همامه

که ای بیچاره یه لقمان حکمت / نظر قیل حالمه آیله عنایت

بلاد نصکره کلان علمای مفسرین ذکرنده در (طبقهٔ اولی) مفسرین
تابعیندن اصحاب ابن عباس رضی الله عنهما کبار
علمای مکه عکرمه در اولا مجاهد رحمه الله
علیهمدر که قرآن کریمی ابن عباس حضرتلرینه
اوتوز دفعه عرض ایلدی وقرائت وتفسیرین
اخذ ایلدی وامام ثوری بیوردیلر که مجاهددن
کلان نقل ایله تفسیره اخذ وحفظ ایدکز سزه
کافیدر وامام شافعی وبخاری ومشاهیر علمانك
کرتی مجاهدك تفسیرین اخذ ایلمشدر جمله عندنده
مقبول ومسلم وموثوق به بودر ترجمه سی
ذکرنده تحریر اولندی وبری دخی سعید بن جبیردر که
ترجمه سی سبقت ایلدی امام سفیان ثوری بیوردیلر که
تفسیر شریفی درت کسنه دن اخذ ایلدی سعید بن جبیردن
ومجاهد وعکرمه وضحاکدن امام قتاده بیوردیلر که
اعلم تابعین درت کسنه در مناسکده عطا بن ابی رباح
تفسیرده اعلم سعید بن جبیر سیر مغازیده اعلم عکرمه
وحلال وحرامده اعلم حسن بصری وبری دخی عکرمه در
ترجمه سی سبقت ایلدی وطاوس بن کیسان وعطا بن
ابی رباح رحمه الله تعالی علیهم اجمعین ودخی علمای
تابعیندن اصحاب ابن مسعود رضی الله عنه علمای کوفه
دندر قرائتده ذکرلری سبقت ایلدی واصحاب زید بن
اسلم عبد الرحمن بن زید ومالك بن انس وعلمای
تابعیندن حسن بصری وعطا بن ابی
رباح وعطا بن میسره وسلمه

کِه وار ایدی بر جارِیه بر خواجه‌نِك — دَخی بر دُختَری مَرضِیَّةُ الحالْ
جمال و حُسننه یوقدر نهایت — صَلاح و عِفّتنه حدّ و غایت
ضروری خطبه ایتدم وفق معتاد — رِضا ویردیلر اولدم انده دلشاد
کوردی طاقتم یتدکجه لازم — بودم اولدم نکاح امرینه عازم
دیلرلرندن دیکر مال عظیمی — معجل خرج ایده سیم جسیمی
بو تکلیفنده یوقدر بنده طاقت — ندر چاره بکا ایرکور عنایت
بیوردیلر یوری وار استخاره — ایدوب ویرنه دیلر دوشم فکاره
دیدی شاهم مجالم یوق بو حاله — دیدی قرض ایله وار ایرمه ملاله
بعون الله صوکی خیر اوله آنك — که اولدرکا فلی جمله دیونك
وارو اول شاب ایدنجه قرض وافر — ایروب مطلوبنه وصل اولدی آخر
تعیش ایلدیلر نیجه ایام — بودم بورج اسی ویرمز اولدی آرام
حضوره مانع اولدی دق بابی — کیجه‌له بیله مسلوب اولدی خوابی
کلوب اول شاب امامه ایتدی شکوی — که داینلردن ایردی بکا بلوی
بکا بر چاره قیل بیچاره قالدم — عبادتدن دخی آواره قالدم
دیدی وار اهلنه سویله بو حالی — که بو قدر طاقتم کسدم مجالی
بوکا ایر کوردی فکرم اشبو کاری — که ویرم داینك بر ینه داری
کیجه‌له ایده وز عزم خراسان — که غربتده اولیسر مشکل آسان
نیجه بر داینك بودق بابی — نیجه بر هر خسك عنفی جوابی
بودم البته فکرم حاضر اول وار — بودر چارم مقرر آخر کار
ایشیدوب بونی بانو ایتدی فریاد — بوزایکدن دیدی کیم ایده‌م داد
همانده مادرینه صالدی ادم — طیوب اول دخی کلدی قویدی ماتم

الخراسانی ومحمد بن کعب
قرظی وابو العالیه وضحاك بن مزاحم ومسروق
وعطیة العوفی وقتاده وزید بن اسلم
الهمدانی وابو مالك وربیع بن انس وعبد الرحمن بن زید
اسلم وبعضیلرینك ذکری سبقت ایلدی وذکری
ولی نانلرك بری عطا بن میسره وکعب الخراسانی
سبقت ایدنلرك اصلی بلخدندر اوثق علم نشر علمدر ایلدی
ابو عثمان اصلی بلخدندر رسول اکرم صلی الله علیه وسلم
ومحمد بن قیس قرظی ابو حمزه تولد ایدوب کلدی
حضرتلرینك قرظی سنه سنه مدینهٔ منوره‌یه رجعت ایلدی فضائله
مجبتلك قرنده بنه مدینهٔ صدیقه رضی الله عنها دن
مکثنده نصکره حضرت عایشه دن روایت احادیث شریف
ابن عبیده رضی الله عنهما دن نقل اولندیکه تاویل
وابو هریره رضی الله عنه دن عبد اللهدن دیرایدی بر مسجدده
ابن عون بن عبد الله کوزمدم تعالی سنفی بیقلوب
وعظ ایدرکن بعضا الله اولدیلر جمله‌سی هجبتان بوز سکسن سنه
قراتنده ضیعندن اعلم کوزمدم ابو العالیه رحمه الله علیهم اجمعین
سنده هلاك اولدیلر رفیع بن مهران ابو العالیه الریاحی
وابو العالیه تابعیندن رسول الله صلی الله علیه وسلم
کلا رنا تابعیندر رحلتلرندن ایکی سنه صکره
حضرتلری تلك رحلتلری حضرت ابی بکر رضی الله عنهما
اسلامه کلدی مجلس شریفلرینه واخل اولدی وخلفهٔ حضرت
عمر رضی الله عنهما ده نماز قیلدی وعمر بن
کعب وابن عباس وزید بن ثابت
بوکره

وقرائت ایلدی ورضی الله عنه دن
حضرتلرندن اخذ وروایت ایلدی عمر رضی الله عنه دن نقل
عظیمی اوچ دفعه تماما حضرت ابو بکر بن داود دن نقل
قرائت ایلدیم دیرایدی وابو بکر بن ابی العالیه
اولندیکه بعد الصحابه قرآن مبینه عالم ابو العالیه
دن غیری بعده سعید بن جبیر بعده سدی بعده ثوری
دیرایدی طقسانده وفات ایلدی عطیة العوفی عطیه بن
سعید بن جنادة العوفی ابو الحسن الجدلی کوفده تولد ایدوب
انده نشو ونما بولدی ابو هریره دن وابن عباس دن
روایت ایلدی یوز اون برده کوفده وفات ایلدی اما قتاده
بن دعامه کنیتی ابو الخطاب در اعمی واکمه در ترکوز
طوغدی حافظ القرآن والاحادیث قوه حافظه‌سی
مرتبه ده ایدیکه بر دفعه استماع ایلدیکین بردخی
عند العلما روایتی موثوق وکلامی مقبول ومسلم
اهل عصری ایله وغفل حنظل سدوسی نسابه بر ملاقی
اولشدرکه رسول اکرم صلی الله علیه وسلم زماننده
بیشوب رؤیت دیدار سعادت ایله مشرف اولمشدر
عربیده اعلم النسابیندر روایت اولندیکه امام قتاده بصره ده
مسجده وارویب اول وقتده معمر بن عبیده وبرقاچ کمسنه
حسن بصری حضرتلرینك مجالسلرندن اعتزال ایدوب بشقه
طلقه اولمشلر قتاده حسن بصرینك حلقه سی قیاس ایدوب
یانلرینه کلوب استماع ایلدکده اما هؤلاء المعتزلة دیوب
قالقوب کیتدی اول وقتدن انلره معتزله دیمك ابتدا افاده دن
صادر اولدی واول اسم ایله قالدی یوز اون بدنجی سنه
وفات ایلدی (طبقهٔ ثانیه) معلوم اولدکه
بوذکر اولنان علمای تابعیندن

علمای عظامدن اقوال صحابه
ایله اقوال تابعینی جمع ایدوب تفسیر
تألیف ایلدیلر روایتلری موثوق وتألیفلری
معتبر ومقبول تفسیر سفیان بن عیینه وتفسیر وکیع
بن الجراح وشعبة الحجاج ویزید بن هارون وعبد الرزاق
وآدم بن ایاس واسحق بن راهویه وروح بن عباده وعبد
بن حمدون وابو بکر بن ابی شیبه کبی سفیان بن عیینه
بن ابی عمران میمون الهلالی الکوفی بوز یدی سنه سنده
کوفه ده تولد ایدوب انده نشو ونما بولدی عالم وفاضل وعامل
کامل زاهد متورع امام مشهوردر صحت روایتی جمع
علیه علمای عظام واقوالی مسلم فضلا دراعمش و
ثوری وشعبه وشافعی انلردن اخذ روایت ایتشلردر مکه ده
توطن ایدوب سکسان سکز تاریخنده یوز طقسان سکزده مکه ده
وفات ایلدی وکیع بن الجراح الکوفی قبیله قیس عیلاندن
بعضیلری نیشابور فرقلرندن برقریه ده تولد ایلدی هشام بن عروه
واوزاعی وثوریدن اخذ روایت ایلدی بغدادده مدت
مدیده ساکن اولوب تعلیم حدیث نبوی ایدردی مشایخ حدیثك
ثقاتندن روایتی مقبول اقوالی معمول
اعلم عالم وعابد وفاضل متورع وزاهد ایدی تفسیری
نادر بولنور ماوراء النهرده ایالی علماده متداولدر
مذهب حنفیه ده فتوی ویررده واما اعظم حضرتلرینه
تتلمذ وانلردن روایت ایدردی یوز طقسان بدیده فوت
اولدی شعبة الحجاج بن ورد کنیتی ابو بسطام وقرائت
وتفسیرده عالم کامل وحدیث شریفده فاضل ودوایتی
موثوقدر بصره ده یوز التمشده وفات ایلدی

بوکردی خواجه‌یه اول مادر پاك — دیدی احوالی قیوب باشنه خاك
چو اولدی خواجه بو احواله واقف — واروب باب امامه اولدی واقف
دیر ای هر مشکلك حلالی نعمان — دم حکمتله سن سین شمدی لقمان
بودر قصد بکا بر چاره ایله — یه احیا قیل یاخود آواره ایله
رضا ویرمم بن آنك رحلتینه — که صبرم یوق اودختر فرقتینه
بوکا تفریقه بر یول بولکر مدن — خلاص ایله بنی بو نوع غمدن
دیدی آنك یدنده در بو عقده — دیلرهنده کیدر دیلرسه سنده
دیدی ای خواجه بودر چاره انجق — ویره سن الدیغن مالی موفق
ویره دینینه اولده اوله اسلم — اوله سن قرب دخترله مسلم
ضروری ویردی مالی خواجه مالك — بو نکله حاصل اولدی بونجه آمال
هزاروصد هزاران آفرین باد — امامك رأینه کم قیلدی ارشاد

فصل

ایشت بنه قراساتندن آنك — دیم شاهم کیا سانندن آنك
ابو یوسف ایدر بونی روایت — که برکس قیلدی حالندن شکایت
دیدی دفن ایلدم بنتیمده چوق مال — ولی شاشدم نکانن بودر احوال
بودم ارشاد کیلله آیله تعلیم — که بولم مالی قلبمدن کیده بیم
دیدی سن کزلدك بنتیکده مالی — عجبدر صوره سن بندن بو حالی
ایشیدوب بونی اول کس قیلدی زاری — که اونوتدم ایدیدك بکا یاری
فرادم اولمدی حرمانه دوشدم — فقیر اولدم بودم تا لانه دوشدم
کوروب حالن همان ایتدی ترحم — برنده طوردی دین یاران انجم

بزید بن هارون السلمی الواسطی
زاهد وعابد وکامل حافظ حدیث نبوی
واعلم اخبار مصطفوی ایدی ابن مدین
لم ار احداً اعلم من ابن هارون دیر ایدی
برازمدت بغداده احادیث شریفه نقل
ایدوب بعده ینه واسطه کتدی واندهبوز
اون بدیده وفات ابلدی عبد الرزاق بن همام
کنیتی ابوبکردر احد اعلم علمای مفسرین واعلم
آثار مصطفوی واورع مشایخ محدثیندر تصنیفاتی
ممدوح انام واقوالی موثوق علمای عظامدر
ایکیوز اون برده وفات ابلدی (اسحق بن راهویه
ابو یعقوب اسحق بن ابراهیم الحنظلی ابن راهویه دیمکله
معروفدر طلب علم ایچون خراسان وعراق وحجاز
ویمن وشام ولایتلرنده سیر وسیاحت وشب وروز
جد وسعی ایله تحصیل علم ومعرفت ایدوب سرفراز
اقران ومشار بالبنان اولدی حدیث شریفده کامل
وتفسیر ولغتده فاضل زاهد ومتورع عالم وعابد ایدی
نیشابورده توطن ایدوب ایکیوز اوتوز سکزده وفات
ابلدی فضائلی اکثر من ان یحصی دربخاری ومسلم
وترمذیدن روایت حدیث ایتمشدر (طبقۀ ثالثه)
بومذکوردن غیری اهل تفسیردن طبقۀ اخری دخی
کلمشدرکه اقواللری معتبر ومقبول وتصنیفلری موثوق
ومعمولدر راغب اصفهانی وابن الحطلحه وجریر
طبری وبونلرک عصرنده اولان
علمای عظام کثرهم الله

طوررلر تیز وارهلم اول خانه سینه ‌ | که شاید بوله بولم افسانه سینه
واروب اول خانه سینه باقدی هر جا ‌ | دیدی یاران بو ایشده نیجه در را
بزم اولسه بو خانه دخی بو مال ‌ | نه بیره دفن ایدردک نیجه دیرحال
تفکر ایلیوب هرکسه اولحین ‌ | قیلورلر هر بری بر کوشه تعیین
امام ایدر بزم اولسه اکر مال ‌ | بو جاده دفن ایدردم ایتمک اهمال
آل اوردیلر امام ملک منظرینه ‌ | همان دم چیقدی اولیرده دفینه
سوینوب ایتدی اول مسکین دعالر ‌ | مرادینه ایروب کیتدی عنالر
زهی رأی وزهی فکر وفراست ‌ | برو باد اهزار رضوان ورحمت

فصل

کلوب بر کس ینه بر کون امامه ‌ | شکایت قیلدی حالندن امامه
که بر صحراده دفن ایتمشدم مال ‌ | یتوردم بریني تنك اولدی احوال
کیجه کوندز طلب قیلدم مرارا ‌ | مدد ایر کور بکا سن اي جهارا
دیدی فقهی دکلدر بو مسائل ‌ | ولی بر شوز دیم بن سکا سائل
اولورسک اول سوزمله شیمدی عامل ‌ | بولورسون دست رس مقصود ده کامل
یوری قیل بو کیجه احیایه نیت ‌ | صباحه دک نمازه ایت جکه قدرت
کلیسر یادکه کیم قنده قودم مال ‌ | یوری وار بو سوزیمه ایتمه اهمال
واروب اول کس کیجه قیلدی قیامی ‌ | صلاته ایتدی کلی اهتمامی
کیجه نصف اولمدن تیز کلدی یاده ‌ | صلاتی براغوب کیتدی فناده
سحر کلدی خبر ویردی همامه ‌ | که ایودم یمین را یکله مرامه
دیدیلر که ندر بو ایشده حکمت ‌ | صلوات ایجره بولینه مال نکبت

تعالی الی یوم القیامه منکبی
صدرلری روایتلرده سعی تام واهتمام ایدوب
احادیث وروایتلرنده دقت وتألیفلرنده درج ایلدکلری
اصح اقوالی جمع وتصنیف وتوقف ایدن راغب اصفهانی مفضل
کلاملری معتمد وموثوقدر راغب اصفهانی که ماتن خامسه ابدا
بن محمد ابو القاسم صاحب مصنفات جلیله در مفردات
سنده کلمشدر محاضرات کبی امام سیوطیدن
قرآن افانین البلاغه ومحاضرات ماعدا کتاب الذریعه فی محاسن
نقل اولندیکه بو اوجدن کتبه فوائد کثیره لی مشتمل بالغ
الشریعه وکتاب اخلاق که مصنفات کاملنه برهان بامردر
حدکمال بر تصنیفدرکه مصنفات نقل اولندی بیوردیلرکه راغب
وبنه امام سیوطیدن نقل اولندی حتی شیخ بدر الدین
اصفهانی معتزلی تلف ایلردم تکاملک ظهورنده
نادکنی خطیبه قواعد صغری نام کتابک تأسیس التقدیس
نام کتابنده ذکر ایدرکه امام فخر الدین رازی راغب ائمه اهل
سنتدندر وامام ملاقی اولمشدر بورواباتک فائده کثیره در
متضمندر زیرا اکثر ناس معتزلی اولق زعمنده امام فخر
الدین رازی اول زعمه مانعدر خصوصا که (ابن جریر محمد
بن یزید امام ابو جعفر الطبری الاملی ثم البغدادی
مشاهیر علمای اعلام وفرید فضلای عظامدندر
طبرستانده تولد ایلدی سنۀ آمل نام قصبه ده ایکیوز بکرمی
درتده تولد ایلدی سنی بکریمه بالغ اولدقده
طالب علم ایچون اقطار ارضده سیر
دیدی

وسیر وسیاحت ایدوب اتقا مدایح ذکر
کمال ایلدی خطیب بغدادی تاریخنده ذکر
ایدر که ائمه علوم دینیه قولیله عمل ورأیه
مراجعت ایدرلردی کتاب اللهی حافظ وقرائتده
عارف ومعانی نظم کریمده فاضل واحکام قرآن
عظیمنده کامل وسنن واحادیثده وطرقنک
صحیح وسقیم وناسخ ومنسوخنده کمال اقتداره
واحوال صحابه وتابعین کرامده عرفان وایام ناس
واخبارلرندن سعت علی ظاهر وغمایانادر ونظایرنده تکنا تمامی
تهذیب الآثار کتاب فننده بی‌مثل ومعادلدر کتب کثیره تصنیفی
مسیدر اوله مادی واصول فقهده لطیفی مشهور ومقبوله
تفسیر شریفی وتاریخ روایت ایدرکه تلامذه‌سی
واردر نفسیر بن محمد فرغانی وقت وفاتنه دک
رابو محمد عبد الله بن محمد ایلدیلر بلوغندن ولکه حسابات
مصنفاتی حساب ایلدیلر ورقا ومیشمر بکر دیلور رحمه الله علیه
اوراق مصنفاتنه بهر یوم بکر بیورد یلور علمای مفسرین
اوجیوز اونیجی سالنده رحلت بیوردیلر منصوص تفسیرلی
(طبقۀ رابعه) بومذکوردن کثیره ایله مشحون تفسیرلرکه
فضلای کرام کلدیلرکه سوزلری مقبول وممدوح انام وتفسیرلی
تصنیف ایلدیلر علمای عظامدر ابو اسحق زجاج وابو علی فارسی
بسندیدۀ علمای ایلدی ودخی ابو بکر نقاش وابو جعفر نحاس
ترجمه لری سبقت ایلدی نقاش محمد بن الحسن بن محمد بن زیاد
وغیرلرکبی ابو بکر موصلی نقاش امام عصری ابدی
بن هارون ابو بکر الصید ور نام تفسیری واردر
شفاء الصدر ایکیوز تولد ایدوب

دیدی بیلدمکه اول ابلیس کمراه ‌ | تمام شبده نمازه ویرمز اول راه
اولور رنجیده کیم بر مرد عامی ‌ | صلوات ایچره اوله بر شب تمامی
چو عزم ایتدی کشی احیای لیله ‌ | جفالر ایردی ابلیس علیله
همان دم ایتدی مالن اکا تذکیر ‌ | قیوب قاچدی صلاتی مرد تحییر
دیدی مال ایسته طپراق بشینه ‌ | صلاتی ترک ایدوب کتدک ایشینه
نولیدی شکر ایدوب تمام ایدیدک ‌ | لعینی خوار ایدوب الزام ایدیدک

فصل

ابو یوسف روایت ایکر اولخان ‌ | زکا سندن ایدر بر ذره اعلان
امامک وار ایدی بر خار جاری ‌ | بولوبدی رفضیله اول اشتهاری
امامه دیدیلر اول مرد منحوس ‌ | که عثمانه یهودی دیدی معکوس
یرنده طوردی اولدم مغضبانه ‌ | یانیجه سایه وش دوشدی روانه
چو اولدق رافضی بابنده قائم ‌ | همان حاضر بولندی کلب لائم
تملق ایتدی نعمانی کورنجه ‌ | ندر خدمت دیو صورد نیرنجه
دیدی بر حاجته کلدک بورایه ‌ | رضا ویرز میسین ایا اورایه
دیدی شاهم بیان ایلک مرادی ‌ | بودم فرماننه ویردم نهادی
دیدی بر دخترک وار در رسیده ‌ | فلان حجامه ویر اولمه رمیده
دیدی شاهم روا کوردکمی انی ‌ | بکا کفو اوله بر حجام خونی
بکا صهر اولمغه لایقمیدر اول ‌ | جنابن اکمغه رایق میدر اول
امام ایدر خبر ویر بکا ای جار ‌ | رسول الله که اولدر خیر الاخیار
که ویردی قیزلک اول شاه والا ‌ | انک صهری کیمدی ایله انها

تحصیل علم ایچون اطراف
بلدانه وامصارده سیر وسیاحت ایدوب
اخذ ایلدیکی احادیث شریفه‌لی کتابت ایله جمع
ابلدی وقرائت وتفسیرده مصنفاتی مقبول ومسلمدر
کتاب اشارات فی غریب القرآن وکتاب موضح فی القرآن
ومعانیه ودلائل النبوة واسماء قراده معجم اکبر واوسط
واصغر وکتاب السبعه بعللها اکبر واوسط واصغری
واردر ورع وصدق لهجه وبراعت فهم وحسن
اطلاع واتساع معرفتده تفرد ایدوب عصرنده
فرید واعلم ومعرفت وکمالده وفننده وحید ایدی خطیب
بغدادی ذکر ایدرکه ابو بکر نقاش واسع العلم وحافظ
تفسیر وحروف قرائتده عالم شرقاً وغرباً سیر وسیاحت
ایدوب مصر وشام وجزیره وجبال وخراسان وماوراء النهر
ده اولان علمادن اخذ علوم ایدوب امام عصری اولمشدر
اوجیوز اللی بشده وفات ایلدی (ابو جعفر النحاس
احمد بن محمد بن اسمعیل بن یونس النحوی المصری
امام اوان وعالم ربانی ایدی ابو عبد الرحمن نسائی
روایت ایدرکه نحوی ابو الحسن علی بن سلیمان اخفشدن
وابو اسحق زجاجدن وابن انباریدن اخذ ایلدی
ومصردن عراقه کلوب تحصیل علم ایلدی غایتله
متواضع وحلیم کسنه ایدی سوقده حوایجی
کندی آلوب خانه سنه کتوررردی وطلبۀ علوم
اندن استفاده یه رغبت ایدرلردی ومصنفاتندن
تفسیر شریف واعراب قرآن وناسخ ومنسوخ
وکتاب التفاح وکتاب کافی کبی دخی

دیدی عثمانله حیدردی داماد ... بونی هر کس بیلور ای شاه ارشاد
دیدی قور قمازمیسین ای جار خداد ... نظر قیل طوتدیکیسه بو آدادن
که حجام اولدیغیچون مرد مؤمن ... رضا ویرمز سین ای مرد دوخوبین
روا اولورمی بواول شاه کونین ... قرین ویره یهودی یه اوله شین
چوصحبت سنبم ارشا دی اول شاه ... اویاندی خواب جهلندن اوکمراه
دیدی ای امتک روشن سراجی ... قومدی برتوبن سینمده داجی
رجوع ایتدم اوباطل مذهبمدن ... بولوب تازی بس اینده مرکبمدن
خدا راضی اوله سندن اماما ... دخی اصحاب سروردن عموما
نظر قیل حکمت حلمیله نعمان ... شو ایشکر قیلدیکم ایتمدی لقمان
ایچوردی علمله حکمت شرابن ... بولوب عین الحیات قودی سرابن
بودر هردم دعام اول رب باقی ... اوله قدرتیدیله اکا ساقی

فصل

روایت ایلمش ابن المبارک ... اکا رحمتلر ایدرحق تبارک
که حجه کیدر ایدک جمع صوفی ... بزه همراه ایدی نعمان کوفی
کتوردی برکشی چوق لحم بریان ... دیلر خلیله یبه آنی یاران
ولی بولنمادی برقصعه اخر ... تحیر ایچره قالدی اول مفاخر
بوحیرتدن چو آگاه اولدی نعمان ... همین برحفره دوزدی قومدی اول آن
سروب اوستنه سفره ویردی غمزی ... همان برقصعه اولدی اکله رمزی
پس اولدم خلق انده ایتدیلر صحب ... بنزدی لقمه سنین قوم مصوب
دیدیلر ای امام دین و دنیا ... سکا هرنسنه فتح ایتدی مولا

دیدی حمد اول خدای ذوالجلاله ... که ملهم ایلمشدر هر کماله

وصل

روایت اولنور بر مرد بصری ... جکر زوجه اوجندن جور وقهری
ضروری رحلت ایتدی کوفه یه اول ... کلوزلر انده اهلیله طوتوب یول
بولوب سکنی اولور بر یرده ساکن ... اولور بردم معاش امرینه راکن
واروب کسب حلال ایلر تمام روز ... اولور اهلی قتنده کیجه بی سوز
بواسلوب اوزره اولدی نیجه مدت ... کلور برشب کورز که خانه خلوت
بوحالتدن اوکسن ایلر فغانی ... که بولنمشدر اوزوج زندکانی
دیدیلر که فلان مالدار اخس ... کلوب کیدردی کاهی بونده اول نحس
فلان موضعده در انک مکانی ... طلب ایلرسک انده ایله انی
واروب کوردی طورر خاتون محترمه ... دزین حور یدر کویا ارمده
انی زین ایتمش اصناف حلیدن ... حریرلر کیدیروب مخفی جلیدن
یاننده خدمت ایلر کرجواری ... همین کوردکده مسکین ایتدی زاری
حلالم کل دیو ایتدی ندایی ... دیدی سورک حرمدن بوکدایی
دوکوب سوردیلر اول مسکینی خدام ... بوکوردی قاضی یه محروم و ناکام
همان دم کلدی قیلدی بث شکوی ... که ایردی بن غریبه شویله بلوی
ابولیلا ایدی اولدمده قاضی ... حکومت مسندنده اول رضی
ویروب آدملر ایتدی انی احضار ... تعجب محضرنده قالدی نظار
ندر دعواک دیدیلر بوغریبه ... دیدیکم عورتمدر بو فریبه

دیدی لر عورته سویله ندر حال / دیدی حاشا اوله زوجم بویله حال

بنم زوجم بودر بو خواجه حاضر / آنی حقیله اول بزده ناظر

سؤال ایتدیلر اولده قیلدی تصدیق / حلالمدر دیو هم ایتدی تحقیق

فقیره دیدیلر وارمی شهودک / که مثبت اوله دعواده عهودک

دیدی مرد غریبم قنده شاهد / بمله اوله بو دمده معاهد

یمینه چکدیلر بس منکر یینی / همان انده ایچدیلر کور منکر یینی

بودم فریاده باشلر انده مسکین / حقیر وخوار و مغلوب شویله غمگین

دیدیلر بعض مشفق اول حزینه / یوزیکوار بو حنیفه محضرینه

فراستله بولیسر اول بوکا یول / کتور غمی بو اشده اولمه مغلول

حضورینه کلوب مسکین امامک / لقاسنده بولور شادی همامک

چو بولدی بولور حضور خاصه سنده / اکا دیر قصه سنده غصه سنده

او شفقت معدنینک یاندی جانی / همان خصمینی احضار ایتدی آنی

سؤال اولدقده بر اسلوب اول / جوابن ویردی خصمین تا معول

دیدی نعمان غریبه مسکننده / سنکچون وارمی حیوان مکمننده

دیدی بر سک وار انجق جنس حیوان / دیدی بیز وار کتور انی شتابان

دیدی هم خواجه یه هم مرد فتان / کتور بر قاچ نسادن اولمه عیان

همان ادم تیز کتوردی بنجه عورت / قریشوب بر یره اولدی جماعت

غریب اول کلبی تیز ایتدی احضار / بیلوب بو بنده ن اول خاتونی بکار

او حالتدن چو کلبی قیلدی ارسال / یوکوردی آیاغینه دوشدی درحال

صلوب قویروغنی ایلر تملق / یاقوب یوزینه عرض ایلر تعلق

دیکر خاتونلره ایتمز علاقه / جو بولمشدر محبتده سلاقه

شو دکلو ایتدی اول سک عرض اشواق / بو ایشدن اغلدی اصحاب اذواق

نوله سک اولدیسه کور حق شناسی / قدیمی نان ایچون آیلر سپاسی

چو حاصل اولدی بو علم ضروری / خجالت چکدی اول خصمین ضروری

امام دیر عورته آیرل بولردن / یوری شول جایه بشقه سن اولردن

چو ایرلدی اولردن ایتدی رفتار / یاپشدی دامنینه اول سک زار

ازینه دوشدی هر قنده کیدرسه / تحمل ایلدی هر نه ایدرسه

زن غدار چندان ایتدی منعی / قومادی سایه سن اولمدی نفعی

بیوردی اول زمان نعمان که یاران / بو سک یکدر سوزندن اولدی کفران

فراستله چو حق اولمشدی روشن / دیدی مسکینه اول احسندن احسن

یوری وار عورتک یاپش صچندن / که لایقدر بوکا ایشبو صوچندن

یوری قنده دیکرسک سوری انی / اوکت ضبط ایله هیچ ویرمه امانی

دونوب مالداره ایتدیلر نکایت / نه کی مستحقدر آز سیاست

بیوردی حاضرینه اول اوزبانک / عجب قاضیلق ایتدی کلب ناپاک

عجب قوتاودر حق قیل درایت / ظهور ایدر سکیله آیله عبرت

شو باطل اولمیه اول حقه راضی / عجب میدر اکا کلب اولسه قاضی

امامک رمزینی کور بو خصوصه / نه نکته ایتدی سکله اول لصوصه

که رمز ایله دیر اول سک سیرتچون / سزه بن قاضی اولمم سیر ایچون

سزک کبیلرک قاضیسی سکدر / حکومت ایتمکه سزه او یکدر

انکچون ایتدی کلبی انده احضار / که عبرت اله لر غیاب و حضار

وصل

حضرت امام رحمة الله علیهك صیت فضیلتی و ولوله آرای جهان اولمشیدی ما وراء النهردن هر اننه کلدیکنده آنی ... اولان علما و صلحا و سلاطین و امرا جمیع ... تهنیه قدومنه کلدیلر ... زیادتی کلمش کسنه واردر که زاویه نشین ... اول کسنه کلدی دیدیلر ...

ابو یوسف بونی آیلر روایت	اوکت فهم ایله بولورسین درایت
ظهور ایتدیکی دمده بوحنیفه	خوارج چوقدی در شهر کوفه
که مروانیلرك آخرلری ایدی	اولر شام و عراق سرورلری ایدی
خوارج مذهبندن بریدی بو	کبائر ایله بر آدم اولسه بدخو
اودم کافردر اول مؤمن دکلدر	حضوری بلدی موقن دکلدر
بونی مذهب ایدنمشدی او فرقه	بو سوزدن چاك اولوبدی بنجه خرقه
ولی اول حضرت نعمان خوش شان	بونك عکسین ایدردی آی اعلان
کبیره ایشلمکله عبد مؤمن	دیمه ایمانسز اولور دخی بی دین
ولی بر جرمله فاسق اولور اول	خدانك خشمنه لایق اولور اول
که کچمشدی یوقاروده بو اقوال	بودر سنت جماعت یولی قال
بو وجهی امته تعلیم ایدردی	قلوب قاصره تفهیم ایدردی
خوارج سمعنه ایردی بو پیغام	که نعمان غیری مذهب ایدا علان
خوارج مذهبك ابطال ایدرمش	قمو ارکانلرین بطال ایدرمش
تنفخ بولدی عرق جاهلیت	هجوم ایدوب بودم باطل حمیت
همان قرق اشقیا ایتدیلر احضار	واروب نعمانه صوره بوندن اخبار
رجوع ایدرسه ایتسون مذهبندن	والا تیز کسولك باشین دینندن
اوتورمشدی حضورنده امامك	کلامك دکلریدك اول همامك
همان دم بی صلا بر چوق بطالك	کیررلر مجلس نعمانه در حال
قلجلری اوزلرنده مسلول	دیرلر ایده لر اول شاه مقتول
دیدیلر ایده رز ایکی سؤالی	جواب ویرمك کرکسین بزه حالی
جوابن کر اوله بزه موافق	خلاص اولوب اولورسز لطفه لایق

(التذکرة السادسة والعشرون) تفسیر آیات عظامه ... علوم متقدمیندن علم ... اهل تقیین مفسره بلمسی لازم اولان علوم ... علمای متبحرین و فضلای اهل عارف ... اوله کم) غواص بحر حقایق اولان اهل قرآن عظیم و نظمه تفسیر ده غواص افشان اولمشلر که قرآنك شرائط لازمه ... بوکونه کوهر تفسیرینه تصدی ایدن مفسرك الاتقان اولنشن علی کمال نفسیرینه سند نادر که علی وجه اولدیغی محالده ولوازم واجبه وحقایقنده ماهر و لازم اولدیغی ... بلوب دقایق ... (اولا علم لغت) زیرا مفردات اجا سنه قادر اوله ... لغت ایله معلوم اولور ... الفاظ ومدلولات وضعیه سی ... امام مالك ... اما بجا ... علم لغته معرفت ... قرآن عظیم الشان آخرنه ایمان کتورن کمسنه یه جائزدکلدر ... حصر بلرندن ... ویرزمك

کە مؤمنلر ایمش بو ایکی مسکین
چوکندی سوزلریلە اولدی الزام
بری دیرقو بونی نیا با حنیفە
خبر ویرکە اولورمی اهل جنت
بیوردی اول امام امرلاهوت
دیمزون آنلرک حقندە الا
شو قومکیم او بونلردن آستردی

تلوث جاهنە دوشدکدە اوزجین
غضب ناری سیوندی بولدی افحام
بودکلو اولدی معلوم بو لطیفە
یا خود دوزخدە میدر اهل محنت
سوزی جان خلقنە قوت کوش یاقوت
شونیکە دیمشیدی نوح بلوا
نە بیوردی اشت اولکیم نە دیردی

قال ❁ ان حسابهم الا علی ربی لو تشعرون الآیة ❁

دخی آنلر ایچون دیمزون الا
شونیکیم دیدی ابراهیم اوفا

قال ❁ فمن تبعنی فانە منی ومن عصانی فانک غفور رحیم الآیة ❁

دخی شونی دیرم آنلرچون انجق
دیدی کفار ایچون عیسای اوفق

قال ❁ ان تعذبهم فانهم عبادک وان تغفرلهم فانک انت ❁ الآیة

دخی شونی دیرمکە فخر عالم
محمد مصطفی اول شاه اعلم
دیمشدی امتک حقندە آنی
کە آنلردی اودم کفار شانی

قال ❁ ولا اقول لکم عندی خزائن اللە ولا اعلم الغیب ❁ الآیة

اشتدیلرچو بو فصل الخطابی
چوکوردیلر بریقی سیف نضی
بودم عبد اولدیلر قیوب عتابی
فتنە قویدیلر شمشیر لصتی

چو سیف حق بودم اولمشدی عریان
خشونت کندی قیلدیلر تواضع
دیدیلر ای امام شاه ارشاد
براقدق شمدی باطل اعتقادی
قبول ایتدک شها سنت جماعت

دیدیلر اشدە بتغلک اشدە کردان
هماندم اولدیلر بر عبد خاضع
سوروب دلدن ظلامی آیلدک شاد
یودق جرک رزا لتدن نهادی
بولین کیم اولمش راه هدایت

فصل

اشت بونی شریک آیلر روایت
چو بردم بر جنازە اولدی حاضر
مکر اوغلی ایدی اول بر شریفک
جنازە چونکە چیقدی اندە ناکاه
آناسی واریدی هم هاشمیە
یوزی یرتق دخی رویی پریشان
قرشمش خلقە آیلر نعرە وزار
بو ایشندن چو سید اولدی آکاه
نە در بو پردە سزلک بو قباحت
بو اسلوب اوزرە چندان ایتدی بندی
غضبلە دیدی ای مفتونە بی هوش
دیدی خاتون بو اوغلومک نمازی
نە کی ملکمدە واردر ندر و معتوق
چو اولدی بو ایکی خلف مخالف

کە قلمش برە نعماندن حکایت
آنی تشییع ایچون طوردق نواظر
همان بردانە سی دی اول لطیفک
سمایە ایردی اولدم نعرە و آه
فراقە دوشمیوب هم اول سمیە
کیدوب برقع یوزندن شویلە عریان
اشیدن نعرە سنی بولور آزار
نجا لتلر چکوب دیر اکم ای ماه
ندر بو نسل هاشمدن فضاحت
مصیبت مستبدر طوتمادی بندی
اکر دونمز سک اوجلە بند اولور بوش
قلنما دین دونزسم آ کلە رازی
اولوب اولمایە دخی باکرملحق
تفکر قلدی بونی مرد خالف

یمین ایتدی چودو نم یلدی عورت / نزو منیدن طلاقك چکدی ضجرت
اونوتدی بودم اوغلن یکی یاسه / دوشوب یلوارمغه بشلدی ناسه
دیدی ای ارباب فضل واهل دانش / مصیبت ایکی اولدی ایدی اندیش
بکا بو چاره ایلك قالدم ابتر / چو اوغلم کیتدی یاری قالدی همسر
کیمه کیم عرض اولندی اشبو قصه / جواب بولمدز دیو چوق ویردی غصه
امامك اولیا ایتدی حالت / ولکن زایله بولمشدی شهرت
امامی بولدی ایتدی عرض حالن / همان دیدکده فهم ایتدی مآلن
بیوردیلر جنازه یره اینسون / بو عقدك اقتضاسی صکره دکنسون
بو امر ایله قودیلر نعشی یره / نمازك قیل دیو بیوردی پیره
قیلندی چون نماز بولدی فراغت / دیدی یا نوبه دون واچکمه ضجرت
خلاص اولدك یمیندن روا اولا / خدایه شکرك ایله بی فغان اول
چون عورت دونده اولدم دیدی بره / یرین بولدی یمینك اولمه تیره
تعجب قلدیلر جمله اهالی / دیدیلر اولیسر مولی الموالی

فصل

روایتدر بینه اول شاه والا / اوتورمشلردی یارانیله جمعا
بناگاه کلدیلر بر چوق طغیات / قلیجلری اموزلرنده عریانت
مکر بونلردی اصحاب قدردن / خدا حفظ ایده اول قوم اشردن
دیدیلر سنی دیدك رب قادر / دیلر بعض قولندن اوله کافر
دونوب اکا عذاب ایدر خداسی / بودر کفر اهلنك دیو جزاسی
دیدی سیفیله میدر حرب وابرام / یا خود عقلیله میدر بحث والزام

دیدیلر عقلله اولور تحاکم / بیوردی اوتورك ویرمك تزاحم
اونودیلر قینینه کیردی شمشیر / جواب اشتر کر اندن شیمدی بربر
شروع ایدوب جوابه دیدی نعمان / شول انسانکیم کلوبدر بونده مهمان
بیلورمیدی ازلده رب قادر / اولوردن نه ظهور ایدردی آخر
دیدیلرکه نعم بیلوردی آنی / بنا بردر آنك سر ونهانی
دیدی چون بیلدی کافر اوله حقدر / مقرردرکه آنی قیله جقدر
دیلر کفرین ایدوب علمی تحقیق / بوله تا علمی معلومیله توفیق
اگر ایمان دیلسه اندن الله / دونردی علمی جهله اوله گمراه
تعالی الله عن ذلك علو / نه جوهرلر صچر طوتدیکسه نحوا
اشتدیلر بونی چون قوم گمراه / دیدیلر بارك الله بارك الله
جوابجد یلردی نعمان مشربندن / دونرلر اندن بر بر مذهبندن
بیلندی چونکه حق سنت جماعت / بولبیدر قلدیلر اکا انابت

فصل

ابو یوسف روایت ایتدی اول خان / حضورنده اولوردق جمله یاران
کلوب بر کمسه تیز ایتدی سؤالی / دیدیکم یا امام بیلدز بو حالی
کیم دیر بر کمسه یوق جنت امیدم / دخی قورقمم جهنمدن فریدم
معاشم میته در انکله کلدم / خدادن قورقمزم بن بویله بولدم
ایدرون کورمدیکمده شهادت / قیلورم بعض حقده شویله جرأت
رکوع وهم سجودسزدر صلاتم / سورون فتنه بودر صلاتم
مصر اولسه اوکس اشبو تمامه / ندر حالی آنی ایکور بیانه

واضح امام فخر رازی وتفسیر جلالین درکه نصفی جلال الدین محلی ونصفی جلال الدین سیوطی تکمیل ایلدی وکتب متوسطه دن تفسیر ماتریدی ابومنصور محمد بن محمود الماتریدی امام الهدی پیشوای اهل السنة والنقاد در کتاب توحید وکتاب مقالات وکتاب رد الادلة للکعبی وکتاب بیان وهم المعتزله وکتاب تأویلات القرآن مصنفاتندندر اوچیوز اوتوز اوچده سمرقندده وفات ایلدی وتفسیر تیسیر نجم الدین ابو حفص عمر النسفینکدر ترجمه سی سبقت ایلدی وتفسیر کشاف زمخشری ابو القاسم جار الله محمود بن عمر بن محمد بن احمد الزمخشری زانك فتحی ومیمك فتحیله سمرجل وزننده بر قریه کبیره در علوم عربیه ولغت ومعانی وبیان وسائر علوم عربیه وادبیه ده امام عصر ومقتدای وقتی ایدی حدة ذکا وجودة طبع ایله مذهبنده ایدی معتزلی المذهبدر وزیاده مذهبنده متصلب ایدی نقل اولنورکه احبابی زیارت ایچون بر ینه قبوسنه وارسه خدمتکارینه ابو القاسم معتزلی قبوده در دیو امر ایدردی واعتزال الله فخر ایدرده بغداده کلوب ابو الحسن علی بن مظفر نیشابوریدن وابو منصوردن اخذ علوم ایدوب وشیخ الاسلام ابو جعفر بغدادیدن استماع ایلدی ومکه معظمه ده مجاور اولوب اول سببله جار الله لقبیله ملقب اولدی

دونوب بره بیوردی بوحنیفه ندر یاران نه دیرسز بو حریفه
دیدلر بوندن شقی اولور می یار كه بو افعالنه هم ایده اصرار
تبسم ایلیوب بیوردی یاران بو بر اولو كشیدر ایلك اذعان
دیدلر ایمدی بیان ایله ای شاه دیدی بر بر دیدیم پس اولك آگاه
دیدی یوق اولا جنت رجاسی دیمكدر كه امیددر خداسی
دیدی قورقمم جهنمدن دیر اول كس خدادن قورقرم دیر پس سوز كس
معاشی میته در یعنی یمكدر آنك شرعی بلا ذبح یمكدر
دخی دیر قورقمزم ظلم خدادن كه ظلمی یوقدر آكله آدادن
خدا وهم رسولی آكا غیبدر شهادت ایتسه آكا دیمه عیبدر
حقی سومم دیدوكندن مرادی اولوم حقدر ولی سومز نهادی
ركوع وهم سجودسزدر صلاتی رسولینه اوقور چوق طیباتی
كه فتنه سوزرون دیر نهایت ایدر اولاد و مالندن كنایت
كه فتنه دیدی بو ایكی یه رحمان بوكه تصریح ایدوبدر نص قرآن

ومن فضائله قدس الله سره

روایت اولنور حجاج سفاك غلات اعتزالدندی اوبی باك
اوبدنامدر كه بهر خلق قرآن بیكه یاقین اولولر ایتدی بیجان
كه هر بری دخی بو امتده سرور آنكچون طوتدی باشدن اولدی بی سر
بونیتله امامی قیلدی دعوت توكلله او ده ایتدی اجابت
سؤال ایدوب همان ندم دیدی قرآن قدیممیدر یا حادث ایله تبیان
دیدی میرا بودم ویر بكا مهلت كلم ایرته دیرم اندن حكایت

چو مهلت اولدی كندی خانه سینه دوشر آتش بو سوزدن سینه سینه
كه مخلوق دیسه كفر اولور مآلی دكل دیسه معین حسب حالی
اوندن چیقمدی اوچكون او سرور بودم كوندردی حاجب آكا اول حر
اوتوردی چونكه حضرت حضرینه دیدی ایو كورمدك عهدی یرینه
دیدی میرا بو خلقی ایله معذور اولی كلدی مصیبت اهلی مغفور
كه غم خانه مده مهمانیدی اخلاص بنا كاه خسته اولدی انده اول خاص
یقین اولدیكه دنیادن كوچیدی خواص صفحه صدرندن اوچیدی
آكا خدمتله اولدی خلف وعده ایرشمدم قبول ایله او عهده
دیدی قرآن نیجه خسته اولیسر یا خود مستند اولور انده اولیسر
دیدی معلومدر ذكر اهل حادث آكا دائم ایریسر در حوادث
كه دائم حادثك ایشی فنادر مریض اولور اولور دیسم روادر
اشیدوب بو جوابی اولدی مبهوت طوروب كندی همان دم نور لاهوت
نیجه دفعه دخی اولدی ملاقات كلامدن اجهدی هركز حكایات
كرامتدر امامدن بو وقیعه نر ایتمشدر شریفه و وضیعه
زكاسندن اكوبم عیانی زكادن ذره اولمز بیل بیانی
خدا شاد ایلیه روح روانی مسلم ایلیه آكا جنانی
چوكیردك مذهبینه بوفناده معا حشر اوله وز تحت اللواده

الباب السادس فیمن رآه ابو حنیفة من الصحابة رضوان الله علیهم

روایتدر كه نعمان بو حنیفه صحابیدن ایشدی چوق شریفه
مترجم بیورمش بو آدادن رجالدن سبعه در برده نسادن

روايت هم اولنمش هرويدن / تواريخده اول مرد وليدت
كه اصحاب حديث ايچره امامدر / صحابی سبعه ده مرد همامدر
بو سبعك درديدر بر اتفاقی / بيلندی اختلافی اوله باقی
شوكم ثابت اولمش اتفاقا / تعصب اولميانلردن وفاقا
بری انلرك انس در ابن مالك / روايتده اولور اخباره مالك
صحابه دن خادم اولمشدر رسوله / يرندن واصل اولمشدر اصوله
ابو اوفی نك اوغلی بوكم ثانی / كه عبد الله در آدی ذو المعالی
اوچنجيسی بونلك سهل بن سعددر / احاديثده شيوخ ايچون سنددر
بريده وائله اوغليدر عامر / كه بونلردر رواة ايچره مشاهر
جوابشديلر بو دردده اتفاقی / امام پس تابعيندندر وفاقی
نه تابع بلكه خير التابعيندر / دخی كر بركه در نعمان معيندر
رسول الله كورندن عيانا / بو كورمشدر كما فی قو عيانا
ديمش بزلر غريده نعمان ابهج / ياشی يتمشدر ايتمش الحاوج حج
صحابيله بولشديلر حرمده / قمر كوكب كبی برج همده
امامدن بونی داود طيالس / حكايت ايلمشلر در مجالس
بيورمش كه امام چار تودسالی / پدرله حجه واردم بولدم افضالی
اودم اون درت ياشنده دم تمامی / كه كوردم بر حرمده بر همامی
ياشينه اوشمش انك جمع عالی / بوزلك كورمكه بولمزلر مجالی
سؤال ايتدم پدرده نكه بوكمدر / كه بونی بيلمكم غايت مهمدر
ديدی بوكمسه اوغليدر انسك / كه عبد الله در آدی بو آنيسك
صحابيدندر بو شيخ مخدوم / الين بوس ايلين مغفور و مرحوم

كوروبدر بو رسولك روی پاكن / سوروبدر يوزينه نعلين خاكن
اشتمشدر خطابن بالمواجه / ويروبدر هم جوابن بالمشافه
ديدم ايلت بنی آكا دعاسلك / سعادت مايه سن قيلم لقاسن
ايلتدی بنجه زحمتله حضوره / كوروب رخسارينی ايردم سروره
اشتدم بو حديثی نقل ايدردی / او مجلس اهلنه خوش نقل ايدردی

عن عبد الله بن انس رضی الله عنهما عن النبی صلی الله عليه وسلم
حبك الشیء يعمی ويصم

امام ايدر چو بالغدم اشتمشكه / ايكنجی حج ايدی اون بش ياشمده
انس حضرتلرينی كوردم انده / ديه سين حضرتی كوردم او انده
رسولدن نقل ايدردی بو كلامی / اشتدم انده بولدم صد مرامی

عن انس بن مالك رضی الله عنه عن النبی صلی الله عليه وسلم انه قال
الدال علی الخير كفاعله وان الله يحب اعانة اللهفات

بيورمش هم كبير نعمان خوش حال / جو ايردم محضرينه بولدم افضال
اودم خاطرده كلدی بو مسائل / كه سهو سجده دن اولمشدی سائل
ايكيدر انده اصحابدن روايت / ديلده مكرر الامام اندن روايت
بری قبل السلام در بری بعده / انسدن آل بو درسی دوشمه بعده
ديدم بو ايكيدن قنغی در اولی / ديدی قبل السلام در ايله املا
ابو يوسف روايت دير امامدن / اوچنجی حجی سويلر هم امامدن
كه تاريخ ست تسعين ديدی اول آن / ياشم اون التی ايدی انده ای جان
كه اولدم انده عبد الله همدم / كه حارث اوغليدر اول مرد اكرم
صفا بولدم حضورنده اوتوردم / بونی بالذات اشتدم هم كوتوردم

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم من تفقه في دين الله كفاه الله ما اهمه ورزقه من حيث لا يحتسب صدق رسول الله

بيورمش هم كبير و نعمان آكاه	بولنشدر جابره بر دمده ناكاه
كه عبد الله هك اوغليدر اول اكرم	لقاسيچزله خوش دوشدم مكرم
بوني نقل ايدر ايدي خلقه انده	اشتدم بو قولاغمله بو بنده

يقول رضي الله عنه جاء رجل الى النبي صلى الله عليه وسلم وقال يا رسول الله ما رزقت ولدا قط قال عليه السلام فلئن تكثر الاستغفار والصدقة لترزقن الولد باذن الله قال الراوي ثم لاقيت الرجل قد حصل مراده ببركة

الاستغفار والصدقة

بيورمش هم كبير و اول بحر والا	چو عبد الله كوردم ابن اوفى
بوني آيلردي حضرتدن روايت	اشتدم آيلدم حفظ و رعايت

يقول رضي الله عنه قال النبي عليه السلام من بنى مسجدا ولو بمفحص قطاة بنى له بيت في الجنة

بيورمش هم كبير و نعمان خوش كان	ايرشدم واثله اوغلنه بر آن
پيمبردن بيوردي بو نقلي	آلوب جيبمده قودم اشبو نقلي

يقول رضي الله عنه قال النبي عليه السلام دع ما يريبك الى ما لا يريبك

بيورمش هم قولاق طوت كلعذاره	ايرشدم معقل ابن يساره
يسار دن عايشه خاتونه ايردم	كه حجرت قپوسي در آينده كوردم
روايت آيلر ايدي بو كلامي	سزلچون يا ديمه آلدم تمامي

ابو المعالي عبد الملك بن الشيخ ابي محمد عبد الله جويني شافعي در لقبي ضياء الدين امام الحرمين ديمكله معروفدر طقوزده وفات ايلدى (تفسير امام الحرمين) واردر مصرده برازمدت قاضي اولدى يديوز النشر الفوائد وشرح الفيه ابن مالك وبعض رساله سي العزيز تتميه ايلدى وكتاب المساعد على تسهيل القرآن بعده تلخيص ايدوب املاء الوجيز على الكتاب الاجتهاد تتميه ايلدى وكتاب ذخيره في تفسير تلخيص ايدوب تيسير الاستعداد الى رتبة جامع النفس نام كتابي التي مجلد در بعده وآثار جميله سي پسنديده علماى عظامدر تصنيفات جليله سي مقبول انام

اصحاب شافعيه دن اعلم المتأخرين وافضل المتبحرين در حاوى الفروع والاصول وجامع المعقول عمليله عامل زهد وصلاح وتقواده كامل بر ذات ايدى همّا ابكه بدرى ابو محمد جويني دن اخذ علوم ايلدى جودت طبع وسرعت فهمنه بدرى تعجب ايدردى ووالديدن مصنفاتندن تحقيق وتدقيقاتى واردر پدرينك وفاتنده كره برآز مدت تدريس ايدوب بعده واردى جماعت علمادن چوق كمسنه ايله ملاقات ايلدى بعده مكه مكرمه يه واروب درت سنه مجاور اولدى اندن مدينه منوره يه كلوب انده دخى مكث وارام وتدريس وافتا ايلدى اول جهتدن امام الحرمين اطلاق اولندى بعده وزير نظام الملك مدينه نيشابورده مدرسه نظاميه بنا ايلدكده مدرس انده اولدى

وخطابتنى ووعظيه سنى جمله اكا تفويض ايلدى اوتوز سنه مقدار اكثر بو اسلوب اوزره وعظ وتدريس ايلدى اوقات كندن اولدى واكابر علمادن مجلسنه چوق كمسنه حاضر اولوردى صيت فضيلتى اطرافه منتشر اولدى مجلس تذكيرنده تصوف واحوال سلوك ذكرينه شروع ايلسه اهل مجلسده بكا ايتمز كمسنه اولمزدى اول عمرندن اخرنه دك اوصاف حميده ايله ايامى مرور ايلدى درتيوز اون طقوزده تولد ايدوب درتيوز التمش سكزده وفات ايلدى ويوم وفاتنده درتيوز شاكردى باباننده موجود ايدى نقل اولنديكه اول كون جمله سى محابر واقلامن كسر ايدوب بر سنه ياس وماتم ايلديلر ونيشابورلك اسواقنده اولان دكانلر وچارشولرين قپايوب وجامعده اولان منبريني قيرديلر

وجمله اهالى ولايت عزا سن ايدوب ياس وماتم ايلديلر رحمة الله عليه رحمة واسعة (تفسير ابن برجان) عبد السلام بن عبد الرحمن بن ابى الرجال محمد بن عبد الرحمن اللخمى ابن برجان ديمكله معروفدر كه ابو الرجال علوم عربيه ده امام عصرى وپيشواى دهرى ايدى علوم عربيه يي ابن ملكوندن اخذ ايلدى احفظ اهل زمانى ولغتده مسلم ملازم اولوب لغت عربيه يي اخذ ايلدى وموفق ايدى يديوز يكرمى يديده وفات ايلدى (تفسير ابن منير) احمد بن محمد بن منصور ابن منير مالكي المذهب نحو وآداب واصول وتفسيرده امام عصر ايدى وعلم بيان وانشاده صاحب

بقول

يقول رضي الله عنه قال النبي صلى الله عليه وسلم اكثر جند الله في الارض الجراد لا آكله ولا احرمه

سكز اولدي بونكله صحب اكرم	روايت بونكله در والله اعلم

الباب السابع في دعواته ومناجاته رضي الله عنه

روايت آيليوبدر حفص عياش	ديانتله اولوبدي فرد عياش
مكر بر كيجه قيلمشدم عزيمت	ايدم تنهاجه مسجدده عبادت
چون اوون چيقمشيدي كوردم اوللا	سعادتخانه سندن چيقدي اعظم
كيوب فاخر لباس معظم عمامه	معطر اولدي عطرندن مشامه
بوكدي خاطره دعوتله اول شاه	كيدر سلطان سراينه آزين راه
نشئه ايلدم بريرده آنبسم	كه كچسون باب مسجددن اول اكرم
وقاريله بيوروب كلدي اولخان	كيروب مسجدده اولدي شويله پنهان
ديدم مكه قيلسر در ايكي ركعت	كيدر وقتده ايسه بودم عزيمت
كيروب مسجدده ايتدم اختفايي	كه اول شه طويميه اشبو كدايي
ولي احوالني قيلدم تجسس	تعبد نيجه در ايدم تحسس
خشوعيله شروع ايدوب نمازه	خضوعيله دوشردي صد نيازه
عجب ترتيل ايله با طيب الحان	اوقوردي سوره سوره سوزيله شادان
كه حتى سوره طاهاي اتمام	ايدوب قيلدي ركوعي با صد اعظام
ايكنجي سوره مريمدن آغاز	ايدوب ختم ايتدي قرآني باعزاز
سحر وقتنده قورتلدي دو ركعت	دعا آغاز ايتدي قيلدي حقه خضوع
جماعت كلمدن اول صاف سينه	رجوع ايتدي سعادتخانه سينه

ايدى اسكندريه ده مدت مديده بي مثل وهمتا ايدوب بعده قاضي اولدى برازمدتدن نصكره تدريس عزل اولنوب وافر مالى مصادره اولندى بعده ينه قاضى ايلديلر مصنفاتندن تفسير والانتصاف من صاحب الكشاف ومناسبات تراجم البخارى التيوز يكرميده تولد ايدوب التيوز سكسان اوجده وفات ايلدى (مقدمة التفسير) ابن نقيب محمد بن ابي بكر بن ابراهيم بن عبد الرحمن بن محمد جده حمدان قاضي القضاة شمس الدين بن النقيب زهد وصلاح ايله اراسته وورع وتقوا ايله پيراسته متدين كمسنه ايدى حضرتلريله مصاحبت و

حلبده حاكم اولدى وامام نووى حضرتلريله مصاحبت اولوب اخذ علوم ايلدى واحمد بن شيبان وزينب بنت مكى دن استماع حديث نبوى ايدوب يديوز قرق بشده وفات ايلدى (تفسير الدر المنثور في التفسير بالمأثور) ابو الفضل عبد الرحمن بن الكمال بن محمد السيوطينكدر سيوط اعمال مصردن بر قريه در انده سكزيوز قرق طقوزده تولد ايدى سكز ياشنده حافظ قرآن اولدى علوم عربيه ده ضبط واتقان وتدقيق حديث وتفسيرى كما ينبغى اذعان ايدوب وقتنده مشار بالبنان اولدى علم معانى وبيانده كامل نكته وخبايا ودقائق وحبايا سنه واصل اولمشدر علم حديثده زياده اهتمام واطلاع رجال ورواتلرينه وقوف تام ومى واردى علم حكمت ومنطق طبيعته ملايم اولمغله اناره اشتغال ايتمدى سائر علومدن بر علم يوقدر كه انده تصنيفى اولميه وعدد

مصنفاتى اوچيوزه بالغ اولمشدر مصنفاتندن علم تفسيرده اتقان ترجمان القرآن قطف الازهار في كشف الاسرار كتاب النقول في اسباب النزول مبهمات الاقران في مبهمات القرآن الاكليل في استنباط التنزيل تكمله تفسير جلالين كه نصفنى جلال الدين محلى تصنيف سيوطى تكميل ايلدى التحبير في علم التفسير حاشيه على البيضاوى تناسق الدرر في تناسب السور مراصد المطالع في تناسب المقاطع والمطالع مجمع البحرين ومطلع البدرين الازهار الفائحة في تفسير الفاتحة شرح الاستعاذة والبسملة علم حديثده كشف المغطا في شرح الموطا اسعاف المبطا في رجال الموطا التوشيح على جامع الصحيح الديباج على صحيح مسلم بن الحجاج مرقاة الصعود الى سنن ابى داود شرح ابن ماجه تدريب الراوي في شرح تقريب النواوي شرح الفيه ابن مالك والفيه العراقي نظم الدرر في علم الاثر عين الاصابة في معرفة الصحابة توضيح المدرك في تصحيح المستدرك اللآلي المصنوعة في الاحاديث الموضوعة لب اللباب في تحرير الانساب على عربية الالفية الفريدة في النحو والتصريف الفتح القريب على مغني اللبيب الاخبار المروية في سبب وضع العربية المساعد العلية في قواعد العربية درة التاج في اعراب المنهاج الكوكب الساطع في نظم جمع الجوامع عقود الجمان في المعاني والبيان

بودم تبدیل بیورمش اول ثیابی — بنه عادتجه کلدی اول جنابی
نمازی قیلدی خلقله اوتوردی — بودم اوراده اشراقین یتوردی
دونوب طالبلره بشلدی درسه — افاده ایتدی بر بر اول نفوسه
نیجه کونلر اکا قیلدم ترصد — همین بو وجهله اولدی تعبد
بو اسلوب اوزره هب روز ولیالی — کچردی کورمدم انده کلالی
نه خواب و خورد و نه اکل و نه آشام — بودر علم و عبادت انده تا شام
کیروب بر دمده تنها محضرینه — دعالر ایلدم چوق منظرینه
دیدم ای جانب حقدن مؤید — اوله ذاتک بو امتچون مؤبد
ندر بو اجتهاد بی کلالک — ندر بو درس و فتوای بی ملالک
نه قوتدر نه قدر قدر نه کوشش — نه خصلتدن ویرلدی اشبو بخشش
بیوردیلکو بنم بر عبد ناچار — ولی لطفینه دوش اولدم درین کار
بکا الهام ایدوب اول رب منان — بو دعوانی چیقادم بولدم احسان
اوقی بودم الف با تا و ثا یا — بو حرفلرله ایدوب اسمایی هم یا
بو حرفلرکه اوقورسین بونی ای یار — بولینور جمله بر ایده هموار
که فتحک اخریدر اول کریمه — بونی بیلمک مهم در هر کریمه
اکا اول دوشر اسم محمد — کل ایمدی باشله میمدن اول مؤید
بیلورسین کیم تهجی حرفی یارا — یکرمی هم طقوزدر آیله احصا
حروف اوزره بولوب اسمای حمّا — بو ترتیب اوزره قیلدم شویله انهی

قال الله تعالی محمد رسول الله والذین معه الی صاد ۲ الصالحات

که تا صاده وارنجه صالحاتدن — بو ترتیبله اوقی وارد آندن
خلوصیله جو اولدم بوکه مشغول — بری بیک بولمشم مخزنده محصول

المعانی البدیعة فی ... درالکلمة
النقایه فی اربعة عشر علما علم تاریخنده
طبقات الحفاظ طبقات النحاة الکبری و
الوسطی والصغری طبقات المفسرین طبقات
الاصولیین وبونلردن ماعدا نیجه کتب ورسائل
وارددر وارجوزه لری واردر رحمة الله علیه
(التذکرة الثامنة والعشرون) احادیث شریفه علیه
نبویه وسنن منیفه مصطفویه علیه افضل التحیه ده
تصنیف ایدن علمای عظام ذکرینده در (معلوم اوله که
احکام شرعیه محمدیه واساس ملت حنفیه احمدیه چهار
ارکان کتابیه وسنت وقیاس واجماع امت اوزره مبنی
اولوب کتاب منزله آسمانی اولان قرآن عظیم وفرقان کریمدن
استنباط احکام شرعیه مبین ایچون تدوین علوم وفنون
اولنوب وسنت سنیه شارع اعظم نبی محترم صلی الله
علیه وسلم حضرتلرینک لسان شریف بدیع البیان وربان
لطیف بلاغت عنوانلرندن شرفیافته صدور اولان احادیث
شریفه فصاحت مورد وجوامع الکلم کنجینه لطافت کنجور
وافعال سعادتمآل هدایت مآل ایله که هادی راه یقین ورهنمای
طریق شرع مبین در بالذات لسان شریف فصاحت منبعه
لرندن اخذ وسماع وافعال سعادت البطلرینی رأی العین
مشاهده دیده هدایت التماع ایدن صحابهٔ عظام والذین
اخذ وروایت ایدن بررهٔ تابعین کرام رضوان الله علیهم
اجمعین حضراتندن روایت اولنان احادیث شریفه
واخبار منیفه جمع وتألیف وبونجه کتب
معتبره ترتیب وتصنیف

اولنوب علمای محدثین وفضلای
مدققیندن اقوالی موثق ومعتبر کتابلری
مسلم علمانک فحول اولان مشایخ احادیث نبوی وکتب
اخبار مصطفویاتک ذکر جمیللری علی وجه الاختصار تحریر
اولندی ومشایخ محدثین که قدوه دین وشیوخ مسلمین
وحافظ احادیث سید المرسلین خاتم النبیین ودرر اسماء
شریفه لریله تبرک اولنورکه عند ذکر الصالحین تنزل الرحمة
واقم حروف روحیه واضعف عبد الرحمن اشرف ذنبی
امید درکه فیوضات ارواح طیبه لرندن مستفیض اوله
امین بحرمة النبی الامین وعلم روایت الحدیث بر علمدرکه
احادیث شریفه نک الفاظندن قواعد عربیه واصول شرعیه
احوال نبویه یه مطابق اولمق اوزره معانی مرادی منبعث
اولنور (موضوعی) احادیث رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلمدر (غایتی) آداب نبویه ایله تخلی در (مبادیسی) علوم
عربیه وتواریخ وقصص وسیر واخبار نبویه یه وقوفدر
وعلم کلام وفقهه عالم اولمقدر وروایت احادیث شریفه
رجالی وصحابه عظام وتابعین کرام احوالی واحاد
رجال روایتی کالیله بیلمکدر انباء زمانه فرزندن عملری
واقف اوماهرلری قاصر اولمشدر اسم محمد اطلاق اولنه جق
کمسنه عدیم اولوب علم حدیثه شریفه انتساب ادعا ایدرلر
ومصابیح اوقیوب مجموعه لرده یازیلان کلامی صحیح مشارق
وهر موعظه وسقیمدن فرق قادر دکل ایکن مجالس ومحافلده
کرسیلره چیقوب وعظلرنده رسول اکرم صلی الله
وسلم حضرتلرندن حیا ایتمیوب نقل

دخی هر کیم ایدر بونی رعایت — اکا مقرون اولور لابد اجابت
دیمش راوی چو تقریر ایتدی نعمان — یا بشدم دامننه دیدم ای خان
بودم لله و بالله آیله تعلیم — ندر بربر دعالر آیله تفهیم
بو اسلوب اوزره تعیین ایتدی اول تا — تغافل ایلمه کل اولغیل آکاه
تمام اولدی چو راوی قولی بونده — نه دیردکله بو شمسی فکنتده
دعایی کرچه نظم ایتمک میسر — ولی لازم کلور نیجه محذور
تکلفلر چکیلیسر دعاده — بو خود منهی دررز باب دعاده
حضور آل و یرمیوب وارز قوره — نه لازمدر دوشیلور بو قصوره
بو ترتیبه اوله شاید بو خصلت — بیلور نظم اهلی بونی اولیسر فوت
انکیچون یازیلوبدر عین دعوات — چونه اولیه بیوریدر ذو الکرامات
مرادم بودرر دعوات نعمان — اولوب شایع اوقویه بر بر اخوان
یا بیله هر طرف شهر و دیاره — تواله آله بوندن چوق فکاره
دعالر ایرشه بو بن علیله — صفالر حاصل اوله هر ذلیله
کل ایمدی اولمق استرسن مؤید — تفأل ایله ازمیم محمد
که اندن اول ایرمشدک فتوحه — حقیقی آب اودر چون جمله روحه
کیروانندن طلب ایله کمالی — بیلورسک جمله آندندر زلالی

(م) اللهم انت منان مجیب مؤمن مهیمن ملک متکبر ملی مصور معط مالک ملیک متعال مسبح ماجد محی ممیت مقتدر مبین اسئلک رضوانک والجنة

(ح) اللهم انت حی حنان حمید حلیم حق

حفیظ حسیب

ایدرلر هیهات هیهات که بو مثللی محدث اولدی
کیمسنه لر حتی یلج الجمل فی سم الخیاط اصطلاح اصحاب آثاری
اصول حدیثی قرائت واسانید وعلل واسماء رجال ومغایب
ضبط واتقان وکتب ستهٔ مشایخ احادیثه ذقرائت
کما ینبغی اذعان احمد بن حنبل وسنن ومعجم طبرانی استماع
ومسند حفظ ایدرسه معارج احادیث شریفه نک
وکمالیله سنه وضع قدم ایده بلورسه انجق ایسه دن
اول قدمه صراط مستقیم (رئیس مشایخ محدثین)
اللهم اهدنا الی سنن سید المرسلین امام ابو عبدالله محمد بن
وامام اهل آثار ابراهیم بن مغیرة الجعفی البخاری رحمة الله علیه
اسمعیل بن جعفی بمنده برقبیله نک اسمیدر اول قبیله یه
حضرتلریدر جعفی اول مسبندر که امام بخارینک جدی
نسبت اولندیغی ایدی جعفی که امرادن ایدی والی بخارا ایکن
مغیره آتش پرست ایکن اتباعندن اولدیغی ایچون اکا دخی
الک النده اسلامه کلوب امام بخاری بونلره نسبت
جعفیه اطلاق ایلدیلر وحضرت امام بخاری ایلدیلر وسمرقند
درنده تولد ایدوب ایکی یوز التی ده رحلت ایلدیلر مرقد منورلری
قصبه سنده خرتنک نام قریه ده دفن اولندی عمرلری التمش ایکی یه
معین وزمانلرینک شیخ وشابلری وصدت وسعی ایدوب بعضاً ثانیده
بالغ اولدی وطلب علم حدیثده جد وسعی ایدوب خراسان ودیارنده
مشایخ حدیث مجالسنی دور ایدوب مکهٔ مکرمه ومدینهٔ منوره
وعراق وحجاز وشام ومصر ومشایخندن اخذ حدیث نبوی ایدوب حافظ
اولان مشایخندن حدیث شریف اولدی وسیر وسیاحت
ایلدیکیچون بلادده خلق کثیره

کندیدن حدیث شریف اخذ
ایلدیکی نقل ثقات ایله ثابتدر وامام
بخاری رحمة الله علیه حضرتلرندن طقسان
بیک آدم اخذ حدیث شریف ایلدیکی نقل ثقات ایله
ثابتدر امام بخاری رحمة الله علیه حضرتلرندن
نقل اولندیکه احادیث وصحیحه دن کتاب صحاحده تخریج
وتحریر ایلدم وهر بر حدیث شریفی یازدیغمده ابتدا
استخاره ایدوب بعده طهارت کامله ایله ایکی رکعت
نماز قیلوب اندن صکره تحریر ایدردم بیوردیلر وایضا
واحاد روایتی صحیحه یوز بیک حدیث شریف حفظ
ایلدی وکتاب شریفلری اون التی سنه ده تمام
ایتمشدر وهر حدیث شریفی جد وسعی ایدوب تمام
صحتنه واقف اولدیغنده تخریج ایتمزدی وکتاب
صحیحده یدی بیک ایکیوز طقسان بش حدیث
شریفه درج اولنمشدر امام بخاری رحمة الله علیه
حضرتلری عباد صالحیندن صاحب ورع وتقوی
وملازم عبادت وزهادت علمای عاملین وفضلای
کاملیندن ایدی وپدرلری مالک بن انس
وعبدالله بن مبارک وحماد بن زید حضرتلرینه
کلدکلرنده بغدادده اولان اصحاب حدیث
قصد امتحان ایدوب یوز حدیث انتخاب واحاد
راویلرین متن حدیثدن تفریق ایدوب بر حدیث
شریفک راویلرین آخر متن حدیثه وآخرلرک متنی
راوی آخره قلب ایدوب اون کمسنه یه اوزمدبره
شریفه تعلیم ایدوب مجلس

أَسْئَلُكَ رِضْوَانَكَ وَالْجَنَّةَ (د) اَللّٰهُمَّ اَنْتَ دَيَّانٌ دَائِمٌ دَافِعٌ اَسْئَلُكَ
اَنْ تَرْفَعَ عَنِّي شَرَّ مَا اُحَاذِرُ مِنَ الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ اَسْئَلُكَ رِضْوَانَكَ وَالْجَنَّةَ
(ر) اَللّٰهُمَّ اَنْتَ رَبٌّ رَؤُفٌ رَحْمٰنٌ رَحِيمٌ اَسْئَلُكَ رِضْوَانَكَ وَالْجَنَّةَ
(س) اَللّٰهُمَّ سَلَامٌ سَمِيعُ الدُّعَاءِ فَلَا تُعْرِضْ عَنِّي وَسَلِّمْنِي مِنَ الشَّرِّ كُلِّهِ
اَسْئَلُكَ رِضْوَانَكَ وَالْجَنَّةَ (و) اَللّٰهُمَّ اَنْتَ وَاحِدٌ وَاجِدٌ وَكِيلٌ
وَدُودٌ وَارِثٌ وَهَّابٌ اَسْئَلُكَ رِضْوَانَكَ وَالْجَنَّةَ (ل) اَللّٰهُمَّ
اَنْتَ لَطِيفٌ بِالْعِبَادِ تَرْزُقُ مَنْ تَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ اُرْزُقْنِي مَعْرِفَةً
مِنْ عِنْدِكَ وَاجْعَلْنِي مِنْ عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ اَسْئَلُكَ رِضْوَانَكَ وَالْجَنَّةَ
(ا) اَللّٰهُمَّ اَنْتَ الْاَوَّلُ وَالْاٰخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ فَوَفِّقْنِي
لِمَا تُحِبُّ وَتَرْضٰى اَسْئَلُكَ رِضْوَانَكَ وَالْجَنَّةَ (ه) اَللّٰهُمَّ اَنْتَ
هَادٍ فَاهْدِنِي بِهِدَايَتِكَ وَاَخْرِجْنِي مِنَ الظُّلُمَاتِ اِلَى النُّورِ اَسْئَلُكَ
رِضْوَانَكَ وَالْجَنَّةَ (ذ) اَللّٰهُمَّ اَنْتَ ذُو الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ
وَالْقُدْرَةِ ذُو الْبَطْشِ الشَّدِيدِ وَالْعَرْشِ الْمَجِيدِ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ
ذُو الْمَنِّ ذُو الطَّوْلِ اَسْئَلُكَ رِضْوَانَكَ وَالْجَنَّةَ (ى) اَللّٰهُمَّ
اَنْتَ الْمُكَوِّنُ يَكُونُ مِنْكَ كُلُّ شَيْءٍ وَمَا كَانَ فَهُوَ مِنْكَ كُنْتَ قَبْلَ
كُلِّ شَيْءٍ وَتَكُونُ بَعْدَ كُلِّ شَيْءٍ اَسْئَلُكَ رِضْوَانَكَ وَالْجَنَّةَ
(ن) اَللّٰهُمَّ اَنْتَ نُورٌ مُنَوِّرُ النُّورِ وَخَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ اَسْئَلُكَ
رِضْوَانَكَ وَالْجَنَّةَ (ع) اَللّٰهُمَّ اَنْتَ عَلِيٌّ عَظِيمٌ عَزِيزٌ عَدْلٌ
عَفُوٌّ فَاعْفُ عَنِّي مَا سَلَفَ مِنْ ذُنُوبِي وَوَفِّقْنِي فِيمَا بَقِيَ مِنْ عُمْرِي
لِطَاعَتِكَ اَسْئَلُكَ رِضْوَانَكَ وَالْجَنَّةَ (ش) اَللّٰهُمَّ اَنْتَ شَاكِرٌ
شَكُورٌ شَاهِدٌ لَا يَغِيبُ عَنْ عِلْمِكَ شَيْءٌ تَشْهَدُ سِرِّي وَعَلَانِيَتِي

اَسْئَلُكَ رِضْوَانَكَ وَالْجَنَّةَ (ك) اَللّٰهُمَّ اَنْتَ كَافٍ كَبِيرٌ كَرِيمٌ
كَفِيلٌ تَكَفَّلْتَ بِرِزْقِ الْعِبَادِ وَرِزْقِ كُلِّ دَابَّةٍ وَكَفَيْتَهُمْ فَاكْفِنِي شَرَّ
نَفْسِي وَشَرَّ الْجِنِّ وَالْاِنْسِ اَسْئَلُكَ رِضْوَانَكَ وَالْجَنَّةَ (ف) اَللّٰهُمَّ
اَنْتَ فَرْدٌ فَعَّالٌ لِمَا تَشَاءُ فَتَّاحٌ لِلْخَيْرَاتِ فَافْتَحْ لِي اَبْوَابَ فَضْلِكَ
اَسْئَلُكَ رِضْوَانَكَ وَالْجَنَّةَ (ب) اَللّٰهُمَّ اَنْتَ بَرٌّ بَارٌّ بَارِئٌ بَاعِثٌ
بَاقٍ بَدِيعٌ اَبْدَعْتَ مَا شِئْتَ وَكُلُّ شَيْءٍ دُونَكَ فَانٍ وَاَنْتَ بَاقٍ بَعْدَهُمْ
اَسْئَلُكَ رِضْوَانَكَ وَالْجَنَّةَ (ت) اَللّٰهُمَّ اَنْتَ تَوَّابٌ تَرٰى وَلَا تُرٰى
وَاَنْتَ بِالْمَنْظَرِ الْاَعْلٰى تُبْ عَلَيَّ تَوْبَةً نَصُوحًا اَسْئَلُكَ رِضْوَانَكَ وَالْجَنَّةَ
(ج) اَللّٰهُمَّ اَنْتَ جَبَّارٌ جَمِيلٌ جَوَادٌ فَجُدْ عَلَيْنَا بِرِضَاكَ عَنَّا
اَسْئَلُكَ رِضْوَانَكَ وَالْجَنَّةَ (غ) اَللّٰهُمَّ اَنْتَ غَفُورٌ غَافِرٌ غَفَّارٌ
غَنِيٌّ اِسْتَغْنَيْتَ عَنَّا وَعَنِ الْعِبَادَةِ وَافْتَقَرْنَا اِلَيْكَ اَسْئَلُكَ رِضْوَانَكَ
وَالْجَنَّةَ (ض) اَللّٰهُمَّ اَنْتَ الْمُضِيءُ بِكَ الضَّوْءُ تُضِلُّ مَنْ تَشَاءُ وَتَهْدِي
مَنْ تَشَاءُ فَلَا تُضِلَّنِي بَعْدَ اِذْ هَدَيْتَنِي اَسْئَلُكَ رِضْوَانَكَ وَالْجَنَّةَ
(لا) اَللّٰهُمَّ اَنْتَ لَا تُلْحِقُ الْخَيْرَ بِالشَّرِّ وَلَا تُلْحِقُ الشَّرَّ بِالْخَيْرِ فَلَا تُلْحِقْ
خَيْرِي بِشَرِّي فَاَخْرِجْنِي مِنَ الظُّلُمَاتِ اِلَى النُّورِ اَسْئَلُكَ رِضْوَانَكَ
وَالْجَنَّةَ (ث) اَللّٰهُمَّ اَنْتَ ثَابِتٌ فَثَبِّتْنِي فِي طَاعَتِكَ وَلَا تُخْرِجْنِي
مِنْهَا وَثَبِّتْنِي بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَفِي الْاٰخِرَةِ اَسْئَلُكَ
رِضْوَانَكَ وَالْجَنَّةَ (ز) اَللّٰهُمَّ اَنْتَ زَاجِرٌ زَجَرْتَ الْبَحْرَ
عَنِ الْبَرِّ وَزَجَرْتَ الشَّيَاطِينَ عَمَّنْ شِئْتَ وَازْجُرْنِي عَنِ الْجِنِّ
وَالْاِنْسِ اَسْئَلُكَ رِضْوَانَكَ وَالْجَنَّةَ (خ) اَللّٰهُمَّ اَنْتَ خَالِقٌ
خَبِيرٌ خَلَقْتَنِي وَكُلَّ شَيْءٍ خَلَقْتَ اَسْئَلُكَ رِضْوَانَكَ وَالْجَنَّةَ

خلق کثیر کندیدن اخذ حدیث شریف ایلدی
امام مسلم حضرتلری اوچیوز بیک حدیث شریف
ایدوب کتاب صحیحی اندن انتخاب ایلدی
دخی اخذ حدیث شریف ایلمشدر بغداده کلوب ونقل اولندیکه
بحیاء نیشابوری و قتیبة بن سعید و اسحق بن راهویه و یحیی بن
اخذ حدیث نبوی ایدوب و نیشابورده
وسیاحت ایدوب انده اولان مشایخ محمد بندن
رحمان اولدی حجاز و عراق و شام و مصرده سیر
ایدوب ایکیوز التمشده واصل رحمت
مسلم در نیشابورده ایکیوز التیده تولد
وه مطلقا صحیحین اولسه صحیح بخاری و صحیح
ائمه حفاظ و اعلام المحدثین و امام خراسانده
القشیری النیسابوری بدر که سرو اولد

(ط) اَللّٰهُمَّ اَنْتَ طَاوٍ تَطْوِی السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ كَطَیِّ السِّجِلِّ لِلْكُتُبِ طَوِّقْنِی بِالْعَمَلِ لِطَاعَتِكَ كَمَا طَوَّقْتَ الْكَرُوبِیِّینَ وَحَمَلَتَ عَرْشِكَ اَسْئَلُكَ رِضْوَانَكَ وَالْجَنَّةَ (ظ) اَللّٰهُمَّ اَنْتَ الظَّاهِرُ ظَهَرْتَ فَلَا تُرٰی وَبَطَنْتَ فَلَا تَخْفٰی وَاَنْتَ بِالْمَنْظَرِ الْاَعْلٰی تُبْ عَلَیَّ تَوْبَةً نَصُوحًا اَسْئَلُكَ رِضْوَانَكَ وَالْجَنَّةَ (ق) اَللّٰهُمَّ اَنْتَ قَیُّومٌ قَادِرٌ قَرِیبٌ قَدِیمٌ قَاهِرٌ قَهَّارٌ مُنَّ عَلَیْنَا بِخَیْرِ الْقَضَاءِ وَالْقَدَرِ اَسْئَلُكَ رِضْوَانَكَ وَالْجَنَّةَ
(ص) اَللّٰهُمَّ صَمَدٌ صَادِقٌ تَصَدَّقْ عَلَیَّ بِالْجَنَّةِ اَسْئَلُكَ رِضْوَانَكَ وَالْجَنَّةَ ❊

شروع بمناقب

جوجا بغدی بو دعواتی امامك
ایکچون اکتفا ایتدم بو قدره
والا جوق دردر دعوات نعمان
خلوصیله اولورسك بوکه مشغول

بونکله یدی مهماتی هماملك
مراد ایدن بونکله ایره قدره
همین صانمه کم بودر حرز ایمان
بوله سین محزن قلبکده محصول

اَلْبَابُ الثَّامِنُ فِی جُودِهِ وَسَخَائِهِ رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَیْهِ وَرَضِیَ اللّٰهُ عَنْهُ

جواد در جون خدای رب دانا
ویرر جودندن اکا دخی حصه
جو کلدك جود بابنه امامك
علومی بحره بنجه اولمشیدی مشهور

قچن بر قولنی سوسه او بینا
اونا میله اولور عالمده قصه
دیم آثار فضلندن هماملك
همین اوتلیدی جودا بجند سیسو

من حسن ایمان المرء ترکه ما لا یعنیه ...
مؤمنا حتی یرضا لاخیه ما یرضا لنفسه ... امور مشتبهات ...
والحرام بین وبینهما ... کم ابوداود محدثین عصرنده
بین اولندی بیور مشلرکه ابوداود حافظ احادیث نبوی و ورود
روایت اولندی بیو وحید عالم و سندی عالی ایدی
فرباید و ورع و تقوید عالم و سنده سنن ابوداود شریفکرد
حدیث ورواة رجالنك احوالرینه بکه ابوداودك سنن برکتا به محتاج اولنر
وخطابیدن نقل اولنمشدر تصنیف اولنمامشدر وابن اعرابی
علم دینده انك مثلی کتاب بکسنه نك عندنده مصحف شریف
بیور مشلرکه سنن ابوداود اولسه علم دینده آخر کتابه (ومناهب
الیه سنن ابوداود نصره ده وفات ایلدی محمد بن عیسی الترمذی
ایکیوز نشده بوری دخی ابوعیسی محمد بن نبوید نبیرانمه
محدثینك علمای اعلام حفاظ احادیث نبویه شریفلرینه داخل
در علمای جمع کثیرلک مجلس شریف ایلدی وصدور
محدثیندن اخذ حدیث شریف احادیث نبوی
اولوب اخذ اولان مشایخ
اولده

رحمهم اللهدن بر قاچ مشایخ کرامه
ملاقی اولوب اخذ حدیث شریف ایلدی
قتیبه بن سعید و محمود بن غیلان و سفیان
بن وکیع و محمد بن اسمعیل بخاری کبی واردر کتاب
نبویه ده کتب کثیره تصانیفی واردر که فوائد کثیره ایله
صحیحینی جمله نك احسنیدر و تعبیری ایندر و سائر
منتجون ترتیبی احسن فوائدی ذکر ایتمشدر بیان مذاهب
کتابده اولنمیان فوائدی بحدیث شریف انواعنی بیان
ووجوه استدلال ذکر صحیح و حسن و مشهور و متواتر و غریب تصنیفه
ایلمشدرکه ... و ترمذیدن نقل اولندیکه بو کتابی علماء
وغیریلرکبی حجازه عرض ایلدم استحسان ایلدیلر

رِوَایَتْدِرْ اَبُو یُوسُفْ اُو خُوشْ نَامْ
عُلُومْدَنْ طُویْمِشْ اِیدِی جُزْئِی لَذَّتْ
نِیجَه کُونْلَرْ کُورْمَزْ اُولْدِی آخِرْ
دِیدِیلَرْ کِه بُو دَمْ کَسْبْ اُوزْرَه دِرْ اُو
دِیمِشْ نُعْمَانْ دُرُرْ خُوشْحَالْ وُ بُو مَالْ
سَنِکْ فَرْضِکْدُرْ اَمْرِ مَعَاشِكْ
بُو وُرْهَمْدَنْ دُوشُونْدُرْ اُولْ فُتُورَه
هَمَانْ خَادِمْ وِیرُوبْ اِیتْدِیکْ اِحْضَارْ
بَیَانْ اِیتْدِی اُودَمْ حَسْبِحَالِی
حِسَابْ اِیتْدِرْدِی سُلْطَانُ الْحَوَاشِمْ
کِفَایَتْجَه وَظِیفَه قِیلْدِی تَعْیِینْ
کِه وَارْ شَانِنْدَه خَیْلِی قَابِلِیَّتْ
اُومَارِمْ اُولَه سِینْ قَائِمْ مَقَامِمْ
بُو جُودِنْدَنْ اَنِکْ چُونْ اِیتْدِی تَحْصِیلْ

مُلَازِمْدِی اِمَامَه هَرْ سَحَرْ شَامْ
جِکَرْدِی لِیکِه عَیْشِنْدَنْ مَشَقَّتْ
تَفَقُّدْ اَیْلَدِی نُعْمَانِ فَاخِرْ
اَنِی مَنْعْ اَیْلَمِشْ بَابَاسِی بَدْ کُو
اَکَا اُویْمُوقْ یَرَاشْمَزْ هَرْ کِدَا حَالْ
تَدَارُکْ اَیْلَه کِلْ وَارْنَا دُوَا شُولْ
بُولِنْ سَنْ اَیْلَدِی اِیرْمَنْ حُضُورَه
دِیدِی تُولْدِی کِه کَلْمَزْ اُولْدِی آنِی یَارْ
عُلُومْدَنْ اِفْتِرَاقِی وُ مَلَالِی
کِه نَیْلَه دُوزْ یَلُورْ اَمْرِ مَعَاشِی
دِیدِی عِلْمَه جَالِشْ غَلْ اُولْمَه غَمْکِینْ
بُودُرْ خَوْفُمْ کِه اِیرَه اَکَا ضَیْعَتْ
اُولَه نِیسَانِ رَحْمَتْ هَرْ غَمَامِمْ
اِشِتْدِکْ نِیجَه بُولْدِی فَضْلْ وُ تَکْمِیلْ

وَمِنْ فَضَائِلِهِ رَضِیَ اللّٰهُ عَنْهُ

اَبُو یُوسُفْ رِوَایَتْ اَیْلَرْ اَنِی
جُو بِرْ دَمْ کَلْدِی بِرْ مِسْکِینِ بِزَّازْ
کُورُوبْ بِنْجَاهِی دَسْتِنْدَه اُوفَاقْ
دِیدِی بِنْ اِیسْتَهَمْ سَنْدَنْ ثَنَایِی
اَنِکْدِرْ جُمْلَه مَالْ اُولْ قِیلْدِی اِعْطَا

کَثِیرُ الْبِرْ اِیدِی دِیرْ ذُو الْمَعَالِی
تَصَدُّقْ اِیتْدِی اَکَا اَلْلِی دِینَارْ
ثَنَا کَرْ لَه اُولُورْ نُعْمَانَه شَاکِرْ
کِه رَبِّکْ اِیتْدِی بُو نَوْعَه عَطَایِی
آنِکْدِرْ جُودْ وُ اِنْعَامْ وُ عَطِیَّتْ

وآثار و اخبار مصطفویه علیه افضل التحیه ده
اصول کتب سته اولمق اوزره اتفاق ایدوب ذکر اولنان
مشایخ خمسه نك کتابلری وبری دخی موطا امام
مالك رحمة الله علیه در دیوب مرتبه ده امام
مسلمدن صکره عد ایلدیلر و بعضلر ابن ماجه یی
کتابی موطا یرینه عد ایلدیلر لکن بین العلماء
مشهور وجمله نك عد ایلدکلری کتب سته دنده
بری موطادر (ابن ماجه) محمد بن یزید بن ماجه
ابو عبد الله القزوینی و حافظ صاحب السنن در
بین المحدثین معتبر و معتمدلردن و باتفاق
موثوق قزوینده ایکیوز طقوزده تولد

ايدوب اكيوز يتمش اوچده وفات
ايلدى سن شريفلرى التمش درده بالغ
اولمشدر (حضرت امام مالك) احد ائمة
المجتهدين مالك بن انس بن مالك بن عامر
الاصبحى رضى الله عنه كنيه سى ابو عبد الله
طقسان بشده تولد ايدوب يوز يتمش مكرده
وياخود طقوزده مدينهٔ منوره ده وفات ايلدى
مرقد منوره و مشهد معطره لرى بقيع شريفده در
امام دار الهجره عالم مدينهٔ منوره در روايت اولنمشدر كه
امام مالك بطنده بنى اصبح قبيله سندندر والده
سنك قرنده اوچ سنه طوردى بنى عباسدن هارون
رشيد زماننده وفات ايلدى جماعت كثيره دن تعلم علم
ايلديلر اكثر تلامذه سى مشاهير ائمه دن اولمشدر
برى حضرت امام شافعى رحمة الله عليه
عبد الرحمن بن مهديدن روايت

بنم دستمدرز دست وديعت	انكدر جود وانعام وعطيت

ومن فضائله رحمة الله عليه

روايت اولنور قيس ربيعدن	شريكيدى امامه ربح وبيعدن
بمله كوندروب بغداده اسباب	انى تبديل ايدردم انده هرباب
امامه كوندردم اول متاعى	صاتوب حفظ ايلديكى هب رباعى
بنم حصمده اوزكه جمله ربحى	تصدق ايلريدى شام وصبحى
شوعالملركه اشياخ حديثدر	عموما يا قديم ويا حديثدر
ربحدن كه قالور اولسيدى فضله	كيرو تقسيم ايدردى بهر فضله
ديريدى اول شيوخه بوهديه	خدا انكدر سزه ايتدى عطيه
كيرو شكرى اكا ايتمك كركدر	كه نعمان ارادة عبد ديلكدر

ومنها رضى الله عنه

روايتدر بنه برشاب بى مال	كلوب ايتدى امامه عرض احوال
كه شهرك خواجه سندن مرد اباد	قزين ويروب بنى ايدنده داماد
ولى يوق انلره لايق لباسم	كه اوله اختلاط والتباسم
چو معلوم اولدى فرد الحسبى الحال	بيوردى اول كسه مولى الموالى
ايكى جمعه بكا وير بونده امهال	بعون الله قولا ايدر اولمز اهمال
اودم بغداده كوندردى متاعى	شريكينه ديدى چكمه صداعى
نه بيچه صاتارسه صاتال ايكى ثوبى	كه فاخر اوله هيچ اولميه عيبى
ايريشوب جمعه يه اولميه تأخير	محلنده براشور وعد وتوقير

يكرمى التونه صاتوب متاعى	آلور اون طقوزه ثوب فقاعى
چو وعده يتدى حاضر كلدى اول شاب	كيوردى بوحنيفه اكا اثواب
بانجه ويردى بر دينار صافى	ديدى اول شاب آيا نعمان وافى
ندر بومكرمت بو فضله دينار	ندر بومرحمت بوجود وايثار
ديدى ويرميش ايدم بغداده كالا	سنكچون الله لر ثوبين والا
بو دينار فضله قالمش الغلائى	بو نعمت شكرى اول مولايه ثانى
ولى نعمت اولدر بن كدا يم	ولى امر يله بر صاحب ادا يم
يد عليا انكدر اى معول	يد سفلايه باقمه اولمه احول

ومنها قدس سره

زياد اوغلى حسن ايلر روايت	نه كونه در ايشت فضل ومروت
اوتورمشدق حضورنده امامك	بليدى برمحبى اول همامك
لباسى كهنه سى كيرمشدى شاله	كلن سوردى انى صف نعاله
چو مجلس آخر اولدى اول صدقه	ديدى كل يانمه اكله دقيقه
يورى سجاده قالدرنه كى وار	سنك اولسون لباس فاخر الوار
واروب سجاده قالدردى اول كسر	كوروب نقد كثيرى ايلدى سر
ديدى لايقمى بر بن بوكه شاها	كه واردر مخزنمده نقد وكالا
بيوردى چون غنا ويرمشدر الله	يورى وار ظاهر ايله اولمه كمراه

ومن فضائله رحمة الله عليه

امامك واريمش برجار فاسق	ايشى فسق وفسادونا موافق

غراب البین ایدی اول زاغ مغلول — امامی سوءمز ایدی فسقه مشغول
کیجه اولسه همین اسباب صحبت — تدارک آیلر ایدی انده نکبت
باشینه چقسه کر خمرک خماری — بو آسندن اوجارده مرغ زاری
نهاقه بشلر ایدی اول خرتنر — عراقدن کفرینی اوقوردی از بر
تغنیلر ایدردی نا موافق — خطا سوزلر دیر ایدی اول منافق
خدایه عاق ایدی همجاره موذی — بو حالیله کچردی شام وروزی
اشیدوب صبر ایدردی انی نعمان — صلاحینه دعا ایدردی هر آن
مکر شبلرده برشب اتفاقی — اشتمدی امام آندن نهاقی
چو صبح اولدی سؤال ایتدی اوجاره — دیدیلر که عسس طوتدی اوخواره
کززکن بو کیجه اعوان سلطان — طوتارلر اول حریفدن فسق وعصیان
طوتارلر انی کلی زجر ایدرلر — بودم حبس ایچره در اخر نیدرلر
یرندن طوردی تیز یار وفادار — دیدی بیزه دوشرمی حبس اولجار
همان دم ایردی خوش باب امیره — که حالین عرضنه قیلدی اول خطیره
قدومندن امامک طویدی چون شاه — خوش استقبال وتعظیم ایتدی اول کاه
اذا اولندی چون رسم ملاقات — آکا تعظیملر ایتدی انده قات قات
بیوردی پس امام کان شفقت — شها کلدم سکا بهر شفاعت
که بر همسایه م وار ایدی ناکاه — بودم حبس ایچره در جرمیله کمراه
آنک جرمینی آیلک بیزه بخشش — جفا در بیزه اول اولدقجه دلریش
امیر المؤمنین دیر ای خداوند — همین بر مجرمیچون اولمه پیوند
نه کیم زندان ایچنده وار بر الآن — سنکچون جمله آزاد اولسون ای جان
کرامات اشیدوب اهل زندان — دعالر قیلدیلر شاهه فراوان

کلوب جاری الوردستن اکینه — سرور یله کیدرلر خوش یولینه
چوناب جاره کلدی بوحنیفه — چقردی ویردی اون دینار حریفه
دیدی خرج آیله بونی حکمه تاسه — بنه مفتوح سنکچون باب کیسه
کیروب دارینه کرچه اولدی فرحان — ولی غرق ایتدی انی بحر خجلان
که بو بجه کملک ایتدم بن امامه — نه کستاخلقلر ایتدم اول همامه
بکا احسان ایله قیلدی مکافات — یا پشدم دامنینه فات ملاقات
امامه اولدی شول دکلو ملازم — که اولدی علم ایچنده مرد حازم
موثردر عجب صحبت موثر — که آسفه افقه اولوردی والمفاخر
اولوب شوری شکر هم سمی تریاق — یوز اورماغیکه آیاغینه فساق

ومن فضائله رحمة الله علیه

روایتدرکه اسماعیل حماد — امامک اوغلی اوغلیدر اولدلشاد
اودم نوروزیده کلدی امامه — دیکر نوروزی استادی همامه
امام ویردی همان دینار کامل — ویره استاده نه عادتچه کامل
کلوب اوستادینه ویردی اودم شاد — تعجب قیلدی انده مرد استاد
که هیچ برخواجه نک اوغلی بو مقدار — هدیه ویرمشدی خاصه دینار
کلوب عرض ایلدی نعمانه احوال — که سزمی ایتدیکز دینار ارسال
بیوردیلر که معذور ایله انی — نه جزئیدر سزه دینار فانی
که قرآن حضرتندن حرف واحد — قیلورز دنیا ومافیهایی کاسد
اکر تعلیم وتادیبده همت — ایدرسک بوکه سیئی آرتق عطیت
که هرکس خدمتنده اله مزدی — دنی همتدن اومه فخر ومجدی

ومن فضائله قدس سره

روایتدر که حضرت بوحنیفه / ویرر حماده استاد شریفه
کلور بر نیجه کوندنصکره حماده / ایدوب مژده امامه دیرکه اولشاد
که چقدم اشبو دم ام الکتابه / هدیه ویرلئ استاد لبابه
امام مسرور اولوب بسر ویردی برکیس / که بشیوز درهم ایدی انده درکیس
که دربیکدر زمانه درهمیله / بی استاده کوندردی همیله
که لایقمیدر ام الکتابه / ویرم بشیوز درم اول مستطابه
چو واصل اولدی استاده هدیه / اکا چوق کلدی بو دکلو عطیه
کلوب نعمانه قیلدی خیلی اعذار / که تعلیمدن زیاده در بو مقدار
غضب ایدوب بیوردی بحر عرفان / نه جز ایدر بو دکلو بهر قرآن
خصوصا کیم چیقه ام الکتابه / هدیه جان کرکدر اول مستطابه
مکر بو قدر قیتده قدر قرآن / که استکثار ایدرسین بونی نادان
بولوب حماده بر آخر معلم / اکا ویردی آنی صاحب تکرم

الباب التاسع فی قیامها اللیل رحمة الله علیه ورضی الله عنه

اولنمش روضه دن اشبو حکایت / که بو الفضل ایلمش انده روایت
بدایتنده حضرت بوحنیفه / بو اولمش عادت اول اول شریفه
که هر کیجه قیلورمش اوچه تقسیم / صلوة ونوم بریسی دخی تعلیم
آبو یوسف‌له برکون سیر ایدرکن / برای مصلحت انده کیدرکن
همان اوغرادیلر برچوق صبیانه / مکرکم لعب ایدرلردی بن اولد

کوروب بری ایچندن دیدی هیهات / بوشول نعماندر کم قیش وکرمای
اویومزمش کیجه احیا ایدرمش / درون نوریله اضفا ایدرمش
ایشیدوب آنی نعمان اولدی غمکین / که بندن اولمیانی ایتدی تبیین
دیدی یعقوبه ایشتدکمی آنی / که ربیم قیلدی تنبیه نهانی
صبی آغزندن اولدی بکا ارشاد / که یاتمیام کیجه باشوق اوراد
بودم نذر ایلدم بکا وظیفه / بره یاتمیه دخی بوحنیفه
جناب حقه اولاشیجه روحم / قیام لیل اوله ذاتم فتوحم
نذردنصکره قرق ییل اولدی عمری / عشا آبدستی ایله قیلدی فجری

حکایت

روایت اولنور ابن حصیندن / موذنلک ایدن روشن جبیندن
چوقیلدق دیر امامیله عشایی / طاغلدی اولرینه هب عشایی
کوررمکه امامی صاحب اوراد / قالور بر کوشه ده مخفیجه دلشاد
قنادیلی سیوندردم تمامت / ولی بر بن قودم بهر کفایت
بوکز کتمکلکه بس ایتدم اهنک / که بندن ایرمیه قلبینه بررنک
که کیمسه کوردیکین سومزدی قطعا / عبادت ایلسه ایدردی تنها
سحر کلدم ینه ایتدم رجوعی / ایدر ایدی مناجات وخشوعی
مبارک لحیه سین طوتمش الیله / ایدر اشبو مناجاتی دلیله
امامتده مکرکم قیلوب افضالی / اوقومشدی صلوة ایچنده زلزالی
آنکچون یلواروب رب علایه / دیر ایدی بخشش ایدن میر وکدایه
عوضلو ویرجی سین ذره خیره / ایدرسین هم جزا قدرنجه شره

بو نعمان قولکی ناردن امین ایت / چنانک ایچره الطاف قرین ایت
ایشتدم بو مناجاتک امامک / تیقن ایلدم نورین قیامک
شروع ایتدمکه تا قندیلی اصلاح / ایدم کوردی بنی اول نور فتاح
دیدی قندیلی اطفا ایدر سین / بو طور سون غیرسین نتسک ایدرسین
بونی ظن ایلدم اول نور یزدان / دخی بتسون نمازین صانده اولان
مناجات وصلاتک لذتندن / دخی قرب و وصالک راحتندن
اکا بر دمجه کلمش بونجه ساعات / که وصلک بر ییلی دمدر فهیهات

کما قیل سنة الوصل سنة وسنة الهجر سنة

دیدم ای طوطی باغ جنانی / صباحلک وقتیدر ایتدم اذانی
طوروب بس قیلدی صبحک سنتنی / دخی فرضی کوزانک همتنی

روایت در حق او

روایت ایلمش حفص مرد میدان / صلوة ظهری قیلدی بزه نعمان
مبارک ظهرینی محرابه ویردی / دعا وسائر اثنارین یتوردی
طوروب برکسنه تیز ایتدی سؤالی / که ای دینک سراجی ذو المعالی
بو محراب اندە نماز اولسونمی جائز / که بونده چوق صور وار شویله بارنه
دونوب محرابه بقدی ایتدی انصاف / دیدی کوزمک دیدک ای سینه صاف
دیدی قرق ییل در بو مسجده بن / واروب کلمکده یم در روز روشن
بونی بن کورممیشم تا الی الآن / دیدی محو ایتدیلر با امر نعمان
شوکیم اولدی بو وحدتده اولغرق / که جمعه ناظر اولان کوزلمز فرق

که قرق ییل ایچره در اوقات خمسه / طوقنمامش صوردن بیری حسته
شونک کیم کوزی کوزلر روی جانان / کوربیورمی اکا دیر ایچره بی جان

روایت

جهاندن شریک ایلر روایت / که بر ییل بیله اولمیشم تمامت
بن انک کورمدم جنبنی ارضه / نه بیتنده نه صحرانه ریاضده
روایت قیلمش اصحاب صحاحی / قیلور یتسو وضوسیله صباحی
روایتدرکه صورمشلر زفردن / عجب مشکل سؤالی اول کهردن
همان ویرمش جوابینی علی الفور / دیمشلرکه زهی قوت زهی فر
بو کره هیچ ویرمدی کیمسه جوابی / نه ایتز بولدک جوابنده صوابی
دیدی نعمانله مسجده بر دم / اولوبدم برکیجه مسجده همدم
بو مشکلدن سؤال ایتدیلر انده / جوابن ویردی اولمدی فکنده
چو قلدق انده انکله عشایی / دونوب شرح ایتدی کور مشکل کشایی
ایاق اوزره طوردم کیتمک ایچون / دلیلینه شروع ایتدی امام چون
ابی دکلرایدم طوردم قیاما / که اثبات ایلیوب دیو تماما
شو دکلو طالدی نعمان ایتدی تحقیق / دلائل قومدی هب ایتدی تطبیق
ایاق اوزره طوروب قالدم بناکاه / اذان صبح اوقوندی اولدم اکاه
کلامی لذتندن اولسه امامک / کلامین طویمامیشم هیچ قیامک
انک تحقیقیدر اشبو جوابم / انک یمنندن اولمشدر صوابم
امامک کوز صفای سینه سنی / تماشا ایله کل کنجینه سنی
اکا طبع اولمش احیا وتعبد / ایدر احیا قرین بی تعمد

حضور حقده اولان فرد نساك … تکلفسز اولور طاعتده چالاك
حضوری اولیان اصحاب غیبت … عجبمی گرچکه زحمت مشقت

روایت

قیلوب مسعر روایته درایت … ایدوب اوز حسبحالندن شکایت
دیمش که سو مرة ایدم بن امامی … که کیمدر بیله میشم اول همامی
حسد عینن عبادە بد سبلدر … زمانم ایچره بو چرکین عملدر
اکا بغض ایلر ایدم جاهلانه … مساویسین ایدردم بی بهانه
تجسس ایلر ایدم شینن و عیبن … تفقد قیلار ایدم عیب و غیبن
اشتدم نصح ایدردی تابعینه … که کیزلو قیل صلاتی ویرمه عینه
که خلق ایچره اولان جمله عبادات … خلاص اولمق عجبدر آز ایات
اگر بر غایده نوم اولسه غالب … گرك تجدید ایده آبدستی طالب
دخی دیرلر که بودر انده عادت … نیجه بیلدر ایدر مولایه خدمت
عشا آبدستی برله طاڭ نمازین … قیلور ترك ایلمز ورد و نیازین
چو منکر دم اینانمدم بو قوله … دیله دم بن ایرورم بونی فعله
عشایی قیلدی خلق ایتدی رجوعی … ایده‌رتا مضاجعده هجوعی
امامی گوزله دم اولدخی کیدر … دیدم صبر ایده یر آخره نیدر
نیجه گچدی بر از قطع اولدی همنا … سعادتخانه سندن چیقدی ملا
وقار ایله یونلدی مسجده شاه … ولی اولمادی بندن هرگز آگاه
خشوع ایله شروع ایدوب نمازه … سلام ایدوب کهی دوشر نیازه
تحصل شول قدر ایتدی عبادات … اوصاندم بن اوتورمقدن اوساعات

رجوع ایتدم همان دم سوی خانه … قیوب کفشینه طاشدن ایکی آنه
که تا آندن بیلم اننك رجوعین … دخی ظن ایلهیم اوده هجوعین
سحر اولدی ینه کلدم ایرشدم … مبارك کفشه آل اوردم گورشدم
گوردم نیجه قودم اویله در طاش … امام کبریه یله بیرنده دوگرطاش
صلات فجری قیلدی ایتدی اوراد … دوزر طلابه ایدر درس و ارشاد
صلات ظهر ایرنجه ایتدی تعلیم … ظهوردن صکره عصره وارده تفهیم
ادا ایتدکده عصری هم اوتوردی … بقا یاسین تلامیذك یتوردی
سعادتله قیلندی چونکه مغرب … سعادتخانه اولدی اول ماه مغرب
شو مقدار انده اکلندیلر الحق … خفیفا فطار و وضوء اولوردی الحق
طلوع ایتدی چو مغربدن او رحمت … کلوب مسجدده قیلدی ایکی رکعت
عشایه دك ینه کلدی بقیه … اوقوندی طالبه ایردی هدیه
عشا قیلندی طاغلدی جماعت … امامده بیله کتدی وفق عادت
ترصد ایلدم ینه اوتوردم … شو دکلو کیم اکا نطنم یتوردم
گوردم اولکی وقتنه ینه کلدی … نیجه قیلدیسه دون گون اویله قیلدی
تمام اوچگون اکا اولدم ملازم … یقین بیلدم بو کاره عزم جازم
فتوری یوق دمادم شوق زیاده … چو عشق ایتینه بندك اولمز باده
بو حالی چون شهود ایتدم امامدن … دیدم ایرلمه یم دخی همامدن
چو طوغدی قلبمه نور هدایت … سورلدی سینه دن ظلمانی خصلت
محبت دلده پر ایتدی اولوب سد … حسد نابی همان دم اولدی منسد
صداقت دمبدم اولدی زیاده … بو دم شیدایی اولدم بن فناده
وارو خلوتده دوشدم اعتذاره … دیدم عفو ایله بن ایردم خساره

یکلمشم یولم توبه‌یله بولدم — جماعت کندی شیمدی اوله بیلدم
حلاول ایله بکا گچمش قصوری — ایلم طوت شیمدی بیلدم بو عثوری
بیوردی هر کیم ایدر بزی غیبت — مساویدن نه که سوزلر فصاحت
حلاول اولسون اکرچه اهل سهو اولکس — که بیلر عالمك احوالن اول خس
اکر عالم ایسه عیاب وغیاب — ایشی مشکل درانك خاب من خاب
مکر تائب اوله قیله تدارك — که بودر مؤمنه خیر المدارك
عنایت ایردی بس اولدم محبی — بودم محرم ایدندی بو محبی
براقمادم دخی آنك فناسین — کوزتدم کیجه کوندز مستغناسین
بو دکلو خدمته اولدم ملازم — بن انی بولمدم بر کیجه نائم
دخی هم کورمدم بن کوندز انی — طعام یر اوله جهرًا یا نهانی
مکر ایام تعطیل وقت ضحوه — ایدر قیلوله جزئیجه بخلوه
جو صحبت اولدی مسجده موثر — عبادتدن بنام اولمشدی مسعر
امامك مسجدنده سجده دکن — جوار رحمته رحلت ایتدی احسن

روایت

روایتدر که مالك دخی نعمان — مقارن اولدیلر بو ایکی عثمان
کیجه اولدی رسولك مسجدنده — اوتوردی هر بریسی مسجدنده
تکلم ایلدیلر نوبتیله — وقار وهم سکینه حشمتیله
نه رفع صوت اولندی نه تعسف — نه غلظت اولدی انده نه تأسف
همین لطف رحق ایدی مرادی — منور مسجده خوش ویردیلر زین
شو دکلو بولدی مجلس امتدادی — مؤذن اولدی صبح ایچون منادی

نه کندولرده اولمشدی سآمت — نه اهل مجلسه کلدی ملالت
عشا ابدستی برله قیلدیلر پاك — صلاة فجری انده اول ایکی پاك

روایت

روایت ایلمشدر صیدلانی — که نعمانی اوکوردکله اوخانی
کیجه ورد ایدی آکا ختم قرآن — انی فوت ایلمزدی اول کوزل خان
ایکی رکعتده ختم ایدردی دم دم — صلاة لیله کاه ایدردی منضم
فجردن اول اولسه ختم قرآن — مناجات وبکا ایلردی اول آن
نهاری سربسر درسیله فتوی — شعاری دمبدم زهدیله تقوی
دعامز بودرر رب العباده — بزی جمع ایلیه تحت اللواده

روایت

روایتدر بوسوز آندن خزانه — بوورد ایدی امامه جاودانه
صیام اینده قلمشلردی ختمی — که التمش بر ایدردی انده ختمی
بری کوندز بری کیجه تماما — تراویحده بری دخی قیاما
روایت اولنور ابن نعیمدن — دیانت صاحبی مرد سلیمدن
قچن وارسم امامی مسجدنده — قلوز کوردم صلاتی مسجدنده
طلوع فجره دك اولوردی ممتد — بآخر وتری قیلوردی اول امجد
بکا ایلردی کاهی بالضروری — دموعدن نمتر ایلردی حصیری
کوزندن هر قچن ایرلسه قطره — اشیدردم سسین دوشدکده یره

روایت

بوني يازمش بينه آندن جرانه | كه حج ايتمشدي نعمان وادعانه
دخول بيتله اولمشدي مسعود | عمودين آره سنده طوردي محمود
شروع ايتدي ايكي ركعت نمازه | نماز ايچره دوشوب غايت نيازه
طوروبن صاغ آياغي اوزره اولخان | اوقودي بر ركوعده نصف قرآن
ايكنجيده بصر صولبني سرور | اوقور نصف اخيري انده ازبر
چو ختم اولور ايكي ركعتده قرآن | شروع ايدر دعايه نور رحمان
دعاسنده نياز ايدوب الهي | عبادت قلمه دم سكا كما هي
نه حدم وار سكا حق عبادت | ايده بو عاجزه صاحب كدورت
ولكن حق عرفانيله بيلدم | غلط يوقدر بو عرفانمده بولدم
بو عرفانم ايچون اي رب اجلال | باغيشلا نسنه نوله نقصان اعمال
تمام ايتدي دعاسين بوحنيفه | كلور سمعينه بر صوت لطيفه
ديرا اي نعمان بني بيلدك كما هي | خلوصكدر بو عرفانك كواهي
عباداتنده قيلدك حق همت | بودكلو كيم ايدوسين حسن نيت
قبولمدر سنكدر باب غفران | دخي هم تابعينه سكا يكسان
شولركه سالك ايدي مذهبنجه | يورر لر دي صراطه مشربنجه
آيرمايم دخي سندن اولاري | بوله لر جنت ايچره كامكاري

الباب العاشر في رؤياه رحمة الله عليه ورضي الله تعالى عنه

روايتدر بو سوز ابن زياددن | ديانت صاحبي صافي نهاددن
اولوبدي بوحنيفه شمع مجلس | بيله بيدم بنده اوز جمعه مجالس
ديدي بر نسنه كورمشدم دوشمده | حديث ايتسن ايدم اولدم ياشمده

كوردم روضه سلطاني بنده | محمد مصطفي اول روح زنده
آچوب جسم شريفين ايتدم اظهار | آلمده بر بچاق وار شويله تيزكار
مبارك لحمي كويا شرح ايدردم | عظام الطفندن طرح ايدردم
ايدردم استخواندن لحمي تفريق | كيرو جمع ايلر ايدم بهر توفيق
اويانديم بو دوشمدن خوفه دوشدم | معبر آرادم پس طوقه دوشدم
كسنه بولمدم در شهر كوفه | كه قو قم باغ تعبيردن شكوفه
ضروري كيزلدم رؤيايي دلده | بولم شايد معبر بر محلده
بناكاه اصدقادن بر موافق | كيدرمش بصره يه با جمع وافق
يازوب رؤيايي ويردم اكا تنها | ديدم هر كسه دن ستر ايله اما
شو شيخ كه آنك آديدر ابن سيرين | كه اولدر شيخ تعبير مرد شيرين
كتابي ويرديمه استيني كيمدر | سؤال ايدرسه دخي استي كيمدر
جوابي آل امانت ايتمه افشا | نيجه ويردم بنه قيل بكا انها
واروب ايتمش كتابي اكا انها | نظر قيلوب بيلمش چونكه فحوي
ديمش كيمدر بو رؤيايي كورن كس | ديمشكه كوفه دن بر مرد بي كس
ديمش ايركوز اكا بندن بشارت | كه واردر بو بشارتده اشارت
كه بو دوش صاحبي برهان اوليسر | بو امتدن عظيم الشان اوليسر
رسولك قول و فعلك جمع ايديسر | بو دينك مشكلاتك قمع ايديسر
آييره ناسخي منسوخدن اول باز | اوله قول متين اوزره ممتاز
رسولك سنتن احيا ايديسر | ضلالت نارني اطفا ايديسر
اول اظهار ايديسر شرع رسولي | تتبع ايليوب فرع و اصولي
اوكس شول كسنه دركاني اكركو | ذكا و زهدله دخي اوكرلو

اکا کنیت ویرلمش بوحنیفه … امام اولسه کرك دین حنیفه
انك حقنده سلطان الرساله … جسیم القدر ذو النعت الجلیله
سراج امتم دیمشدر اول خان … معیندر آدی خلق ایچره نعمان
عجب حاذق دکلمی ابن سیرین … که اشمام ایتدی تعبیرك عبیرین
شبیه الوحی اولودر انده تعبیر … ایده قبرینی جنت بونی تعبیر

آخر

یازار تقدیمه ده اشبو روایت … امامدن بو یله قلنمش حکایت
که کوردم ربمی طقسان طقوز کز … تمور ویا ایچنده یدی محرز
بو کلدی خاطره بر دخی کورسم … او عیده جانله بردانجی ایرسم
سؤال ایدیدم اول ذات العلادن … مغیث الخلق اول مولی الولادن
که نیله قورتلور قوللر خدایا … جهنمدن بو اصحاب خطایا
میسر اولدی بر کز دخی کوردم … او عیده جانمی قربانه ویردم
دیدم ای مالك یوم القیامه … سنکدر قبض و بسط عون غرامه
نه ایله قورتلور انده عبادك … جهنمدن بیورایر کور رشادك
بیوردی اول کریم رب اعلا … کلامی جمله احلالردن احلی
بو تسبیحی شو کیم وقت عصرده … اوقور هر کون اوکش اولمز فسرده
جهنمدن ویرم اکا نجات … کل ایمدی ورد ایدلك بو طیبات

دعاء عظیم

سبحان الله الواحد الاحد سبحان الله الفرد الصمد

سبحان الله رافع السموات بغیر عمد سبحان الله باسط الارضین بلا سند سبحان الله لم یتخذ صاحبة ولا ولدا سبحان الله لم یلد ولم یولد ولم یکن له کفوا احد

وصل فیما یری فی حقه

اشتکیم حضرت نعمان چو زماه … طولندی دنیادن اولخان آکاه
کورر بر اهل حال اولدی امامی … که اولمش محرم قدسك همامی
خطاب ایلدی اودم رب علادن … که یاز اصحابنی اهل ولادن
دیلرون یارلغایم آنلری بن … طوته لر مقعد صدق قدم مسکن
قلم الذی الیه انده نعمان … یازوب داود طائی ویردی عنوان
ابو یوسف یازار دفترده اخر … قمودن صوك اولور اولدی والمفاخر
دیدیمکر ای سراج نور وهاج … ابو یوسفدی بو جمع ایچره بهاج
دخی بو جمله دن اول اکرم ایدی … بیلورسین هم قمودن اعلم ایدی
انی بو جمله دن تأخیره باعث … ندر بیلدر بکا ای خیر وارث
دیدی بیرنده درجمله کلامك … محلسندر ولی بونده ملامك
که اول صیمشدر بندن رضایی … قبول ایتمشدر آمر قضایی
شریکیدی اکا داود طائی … بساط اختلاطی اولدی طاوی
جکلدی خلقدن ایتدی اعتزالی … دل یاکن غبادن قلدی خالی
صدیقندن بریسی ایتدی لومی … ندر باعث که قلدك بو کز عزمی
نیچون اخوانله اولمز تذاکر … نیچون اولمیه علم ایچره تناظر
دیدی کوردم پریشان قلب یاران … ولی ظاهر لسان هموار و یکسان

تشریفی اخذ ایله فقهده کنز وکتاب المنافع
بغداده شمس الائمه کردیدن فقه
فی شرح النافع وکافی فی شرح الوافی تصنیفاتندندر
اصول فقهده منار اصول دینده عمده انکدر
وفحول علمادن متن مناره شرح عدیده ایله
شرح اتمشلردر جامع الاسرار غایتله لطیف
شرحدر افاضة الانوار فی اضاءة اضواء المنار
سعد الدین محمود دهلوینکدر وشرح اکمل الدین
وشرح ابن مالك (مغنی) عمر بن محمد بن شیخ جلال
الدین خبازینکدر عالم وفاضل وفقیهدر کامل
ایدی التیور طبقاتدن برده وفات ایلدی وشرح
معنیدن شرح الی محمد منصور بن محمد بن یزید الخوارزمی
العاینده رکه غایتله لطیف شرحدر وعلمای خوارزمك
مشاهیرندندر مناسك حجده ارجوزه منظوم
واردر وشرح سراج الدین الهندی
بن احمد الغزنوینکدر

که هر برنده وار برهم دیکر
چو کوردم اختلاط ایجره کدورات
بناهم اولدیجاندن کهف عزلت

اوله مدم اولرله دخی همسر
ویروردل آفتابنه خسوفات
بخی لوم ایتمه بارا ویرمه زحمت

ومنه

روایت ایلمش بونی جمانی
دیمش کورد منکه اوچ یلدز سمادن
یره عرق اولدیلر طولندی کوزدن
که عالملر درر ارضك نجومی
اوبیل کجدی یره نهرین وعمان

که بابادن حکایت ایلسر آنی
قتی براقدی ایندی هوادن
هماندم برندا کلدی بو یوزدن
کرك مؤمن چکه بوندن همومی
بری مسعر دخی سفیان ونعمان

روایت

روایت ایلمش برمرد امجد
دیدم نولدی شها قبر ایجره احوال
بکا رحمتلر ایتدی رب اعلا
عذاب ایتمك مرادم اولسه اول
دیدم قانی ابو یوسف قرینك
دیدی صورمه انی عالی دردر اول
دیدم یا قانی استاد بو حنیفه
مکان اولمشدر اکا فوق الاعلا

که شیبانیی کوردم خوش نوبد
دیدی الحمد لله خوش دردر حال
دیدیکم یا محمد چکمه بلوی
سکا علمی ویررمیدم مکمل
که اولدر امردین ایجره معینك
سما وارض قدر سامی درر اول
دیدی هیهات وهیهات اول لطیفه
انی کوزمی کورر ایتمه تمنا

روایت

روایت ایلمش برمرد نوری
حرمده اوتوروب سویلر بو حالی
رسول اللهی کوردم بوکیجه بن
نه بیورر سکز درحق نعمان
یتیشدی دستمه کشف ایتدی حالی
کوربون بن انك نیجه کتابك
موافقدر کتاب اللهه قولی
جمیلدر هر سوزی ایتم جمالت

که اولمش صاحب مستغنان نوری
که کعبه ربنیچون دکله قالی
دیدم ای ملجا اعلا واکاه وبن
دیکل بوخلق انك شاننده یکسان
بیوردی دکله بونی قوسوالی
بکمیشم سؤالن هم جوابن
دخی سنت غرامه فعلی
حسندر اینلری قیلمه حسادت

روایت

روایت ایلدر ایوب مؤدب
ویروب رؤیاسی حالندن بیانی
که بردم سجده ایتمشدم حرمده
کوزومه اوبقو غالب اولمش انده
بکا ایتدم اوقورقودن فزعله
کوروردم اولمشم سرسر عرق ریز
که نولدك بو بکا وبو عرق نه
ضرورت ایلدم رؤیایی تقریر
دیدی برکمسه کلدی پرمهابت
کوزومه طوتدی انی دیدی ای ضال
که سن شول حضرت نعمانه حاشا

که اولدر سختیانیله مرتب
وراء پرده دن ایلر عیانی
صفا اوزره ایدم صحن ارمده
ایرشدم انده بر هوله بو بنده
اویردیلر بنی یاران جزعله
سؤال ایتدی بکا برمرد تمیز
بودم نولدك سکا یا بو فرق نه
که ظاهردر دکل محتاج تعبیر
النده رمحی واردر بی صیانت
چیغاردم کوزلرك ویرمایم امهال
فلان برده دیدك حقنده فحشا

ولابد اولان علمده ماهر واحكام
شرعيه يي استخراج واستنباطه قادر بو
مجتهد بولوب اندن اخذ وانك مذهبنه
ذاهب اولمق لازمدر وبو مذاهب مشهوره در.
شرعا قادر وعقلا صحيح اولوب اكثر مسلمين بونلر
بالقبول ايله ذاهب اولدقلري مذاهب اربعه دركه
ابو حنيفه وامام مالك وشافعي واحمد بن حنبل
... تعالى عليهم حضرتلريدر وبو مذاهب
... ابو حنيفه احق واولادر
... رضي الله عنه حضرتلرينك
... علم وجودت

[illegible]

كوزم جيقمق محلنده يكن انده	همان توبه ايله دوشدم آنده آنده
بكا ايله ديدم استغفر الله	دخي هيچ ايتميم والله وبالله
جو اقرار ايلمشم بو خطايه	خطا ايكوردي آخرده عطايه
كه جانيله محب اولدم امامه	قرشدم بنده اصحاب كرامه

رِوايت

روايتدر محمددن بو اخبار	كه اولدر ابن عبد الله انصار
ديدي بر مسئله ايتديلر ايراد	جوابن ايستديلر قلدم ايعاد
اگرچه ايلدم چوق چوق تفكر	ولي مشكلدي اولمدي تذكر
همانندم باده كلدي بو حنيفه	كه اول مشكل كشادر هر نحيفه
اوقيوب فاتحه خوش ايتدم اهدا	ديدم شاد اوله بزدن روح والا
كورورم دوشده اول نعمان شادان	جنابه مشكلم عرض ايتدم اول آن
اودم ويردي بكا بر بر جوابي	عطش كندي جو نوش ايتدم جوابي
اويانديم بربرين يازدم كما قال	قتويه حاصل اولدي حل اشكال
خدايه حمد ايدوب قلدم دعالر	اوقيوب روح پاكينه ثنالر

رِوايت

حكايت ايلمشدر ابن مَيسر	كه اولدي صالحان ايچنده مفخر
مقاتل حضرتي اول شيخ تفسير	حضورينده ايدك شبانگه بر
كلور صالحلر ايچره مرد مشهور	صلاح آثاري ايله اولدي پرنور
ديدي اي اعلم ارباب تفسير	بودم رؤيا كوريون ايله تعبير

[illegible]
اعظم حضرتلري وابو هريره رضي الله ... حضرتلري ...
ومتعارفدر ... صلى الله عليه وسلم ابو حنيفه هو سراج امتي
رسول اكرم صلى الله ... يقال له ابو حنيفه ... نعمان واقع اولمشدر
سيكون في امتي رجل يقال له ... وبعض روايتده اسمه النعمان بن ثابت وابو
يوم القيامة) وبعض روايتده سيكون رجل يقال له النعمان بن ثابت وابو حنيفه سابق كافيدركه
وروايت اخاده سيكون ... وسنتي وارد اولدي ... صلى الله عليه وسلم رسول
وكيني بابي حنيفه ديني وسنتي قال رسول الله صلى الله عليه وسلم ... امامه
ربيعه دن روايت اولندي في كل قرن من امتي سابقون وابو حنيفه حضرتلري توصيف
وسلم في كل قرن ... اوصاف ثلثه ايله رسول الشرع وسابق
زمانه وارد اولدي ... مقدم اوصاف ... حضرتلري ويحيي ... نقدمنه
وجوده كلمزدن ... عليه وسلم ... سراج امة ... اوزرنه ... امام رضي الله
اكرم صلى الله ... بو شرف ساير ائمه ... حضرت امام
بيوردقلري ... وبو شرف دخي ... بوده كه حضرت امام
زمانلرنده بو شرف ... تابعيندن اولوب صحابه
كافيدر ... عنهمدن غيري تابعيندن
شها

صحابه عظامدن ... رضي ...
[illegible]
درت كيمسنه ... انس بن مالك ... صحابه عظامدن ... وفات ... اولوب ...
مشايخ محدثين ... امام ... اوليا ...
[illegible]

شها كوردم كه بر كس بر مناره	جيقوب ايلر نداي بر خساره
كه شهر كوفه دن بر مرد فاضل	وفات ايدوب بو مده اولدي راحل
اول ايدي امتك روشن سراجي	آنكله روشن ايدي جمله داجي
فزع ايتدي ايشيدن اول صداي	اكر مير و كر مرد كدايي
ايشتدي چونكه رؤياي مقاتل	فزعله طوردي يرندن و فاضل
الين ديزينه اوردي ديدي انا	اليه راجعون حزنا لحزنا
امام اعظم در اول سلطان والا	جناب حقه كوچمش اولدي مولا
عقيلدر مثلنه بو زال دوران	كورلمز دخي مثلي بابدي عمان
بو رؤيا صادقيدي اولدي واقع	خبر كلدي ايشيدن اولدي فازع

رِوايت

ابو الاحوص قلوب بو نحكايت	ايدر ابن هبيره دن روايت
كه مروانيلرك آخر كريدن	عراقك والي وزاجر كريدن
ايدو بدي حضرت نعمانه تكليف	كه قاضي اول ويروب دورمده تشريف
قضا اولمدي چون مقبول نعمان	جفايه طوتدي يوز اولمز باداد
ايكي باشدن تخالف هم تخالف	اولوب صالنده سجنده حين خالف
عنادين قوميوب ابن هبيره	اهانت قلدي اولدم اولخيره
امام حضرتلري حبس ايچره مرجون	كورر رؤياده اول مروانى مغرو
محمد مصطفى شاه رسالت	اميدي عرصه روز قيامت
غضبله بيورر اي مرد مفتون	نيچون قيلديك بوده نعماني مسجون
دوشرمي اكا بو حبس و غرامه	كه اولدر امتمدن ذو الكرامه

[illegible]
اشعار او قودلر وانواع كلمات
ايكي طفل كوردك قرآن او قودلر وجمع
عمده ... بردنام ... ده مسجد ايچنده
موفق جمع ... دن روايت اولنديكه بلاد
طالب كرم الله وجهه ... امير المؤمنين علي
كتاب الفوايد ... ابيات قرآن ... حسين
ابا دايلدي ... قرآن عظيم الشان ...
نامونده قرائت ... تفاوت مقرر ...
بحسب النظره ... اعتبار ...
قدرت ... مجلس ...
[illegible]

بنم علمیده اولدر خیر وارث	سبیل شرعتمه خیر حاثث
خدادن قورقمیوب ایندك جفالر	بولیسز سن بوجورندن سنزلر

وصال فی رؤیا الناظم الحقیر فی شان الامام الاعظم رضی الله عنه

جو تاریخ اولمشیدی الف وواحد	جمادی الاخره یدی وقت ناقد
کورورایشبو فقیر و مفلس وآج	کتابی نظم ایدن بو عبد محتاج
شو وقتیدی کتابه بشلمشدم	براز زعمیجه برایش ایشلمشدم
اولوردی خاطر فاترده بیدام	کورنمی حضرت نعمانی ایا
بو اثناده کوریرم بر مفازه	آقار صولر چمنلر تازه تازه
یانیجه بیله ایمش جمع یاران	بو ظاهرده اولان اتباع واخوان
بو صحراده قورلمش بر ضیافت	کلوب کیتمکده هر سودن جماعت
قورلمش کوشه کوشه انده قرغان	پیشر هر برنیسنده خوان الوان
صلا اولنمش کلوب قونمقده اخیار	سوائد دن ییوب طویمقده ابرار
ولی وار بونده برکس خیلی خوبرو	یانیجه چوق عالی جمله مهرو
الینده بر عصا وار صالحانه	ولی شاتر لباسی جندیانه
اولوبدی بو اطعمه اوستنده حاکم	یونلمش خدمته جانبله عازم
طوزینی دادوب رسومین ایدا اصلا	بو حالیله یکر اول نور فتاح
سؤال ایتدم کیمکدر بو ضیافت	که خلق ایچون عجب قیلمش عطاعت
دیدیلر که محمد مصطفانك	قیامت فخری اول نور هدانك
سرو بدر بو سماطی بهر امت	که بوندن طویناکر تا قیامت
دیدم یا بو حکم کندرکه دائم	اولوبدر خدمت اوزره شویله قائم

ویرر جمله طعامه اعتدالی	دکل بو خدمتك همنده خالی
میانن شد ایدوب خدمتده جالاك	اولوبدر عهدده امرندن دراك
دیدیلر که بودر اول بوحنیفه	ادی نعمان دررخلقته خلیفه
رسول اکرمکدر بو ضیافت	بوکا اصمرلدی بونی تمامت
که ترتیب ایلیه یرلو یرنجه	مبادا اولمیه بونده یرنجه
کالین اکلدکمی کورامامك	نه عالی رتبتی واردر همامك

تعبیر

سماط شرعی بس سلطان کونین	یکرمی اوچ بیل اجره سرده فی البین
که امت آله کر زاد معادی	اکا دعوتجیدر بیرتر منادی
حکمدر اول سماطه بوحنیفه	بو عزت بسدر اکر سن لطیفه
تمکدر اکا اقوالی امامك	ملذردر هم افعالی همامك
امین مطبخ شرع اولدی اعظم	حفیظ اصل و هم فرع اولدی اکرم
سراجیدی طولندیجو نکم کوزدن	ینه خدمتده در کوزله بو یوزدن
عمل ایتدکجه اقوالیله آنك	سماطندن ییوب طویمقده جانك
هزار وصد هزار رحمت بروباد	که ایتدی علم وحکمت شهرین اباد
خدا ویرسون اکا بزدن عطیات	که قالدی بزه اندن چوق هدیات

رؤیای دیکر للناظم الکسیر فی شانه الخطیر

آوایلده کوروم ینه رؤیا	طوروز اول حضرت نعمان والا
ولی یوقدر نشاطی شویله معمو	بولنشدم خدمتینه شویله مرسو

سؤال ایتمکده ایکن آز کده ورت — کوروردم بر قاشنده وار جراحت

آکا صوردم دیدی بر کولهٔ دستمالی — انی کوزدکده چشمم اولدی مالی

دیدم ای روح جسمم جان جانم — فدا اولسون سنک یولنده جانم

بیان ایت بو جراحت کیمدن اولدی — اکرچه بیلورم بر کیمدن اولدی

بیوردیلر فقیهان زمانه — بکا بو رسمه ایتدیلر اهانه

تعبیر

کل انصاف ایله که اشبو حکایت — تحلیلنده در ایتدکسه درایت

که بغلامشدی نعمان بوحنیفه — مسائل چوق قوانین لطیفه

اصولیله بولیسن انی اهلان — بو بی صنعه فقیها لعب طفلان

ولی بزم کبی نا اهل و زاعم — اصولسن اولدیغنجه فقهه عازم

اوخالی اولمیه خبط و خللدن — مفارق اولمیه کب و زللدن

بقار فقهه دیمه انی چیقاردز — باشین یارار کبی چشمین چیقارز

کما نیله فقیه آتدقجه هر طاش — نشان اوله اکا رخسار و یا قاش

کشیدن شاکی اولسه مقتداسی — بو ظاهردر نولیسر منتهاسی

مناجات

الها ربنا برا رحیما — عطوفا محسنا ربا کریما

خطامز صفحه‌سن محو مستور — طوتوب قیلمه اودمده رق منشور

کرم قیل بزه عفو و عطادن — اونتدیرمه بزی اول مقتدادن

الباب الحادی عشر فی ولادته و وفاته رضی الله عنه

وفاتندن دینلمش بر نیجه قول — بودر العلم عند الله معقول

چو منصور خلقده اولمشدی خلیفه — اودم شهرتده ایدی بوحنیفه

بودم جمع ایلدی علم ارلوینی — او عصرک زبده و سرورلرینی

اولاره رمز ایله عرض ایتدی بیعت — امام رد ایتدی قیلمدی اجابت

کچوبدر باب رابع ایچره تفصیل — دیلرسک آندن ایله انی تحصیل

کدورت قلمشدی انده منصور — دیلدی انتقام من آله مغرور

همان چاغردی نعمان سرایه — شریک و دخی سفیان بر آرایه

اوتوردیلر چو بریر مستطایان — خطاب ایدوب عموما دیدی اول آن

سزی بوخبر ایشه جمع ایلدم بن — قبول اولورسه خوشنود جان و هم تن

والا فتح اولور باب شقاقک — بیلورسز حالنی والی عراقک

طوتاردی الده اوج منشور پرشور — برین سفیانه ویردی دیدی مغرور

قضای بصره در بو سکا حجت — ثوری وار شرعیله ایله حکومت

برین صوندی شریکه دیدی منلا — قضای کوفه در وار اول مولا

امامه صوندی آخر دیدی نعمان — بنم شهرمده سن اول قاضی الان

بنم یانمده سن اولمق روادر — که منصب فاضله اولمق سزادر

خلافت امر یدر خیلی خطرناک — بو امرمده معین اول بیمه کل باک

چو امر پادشاهی اولدی وارد — طغلدیلر بس اصحاب محامد

ویروردی لرنجه بیله حجاب — که هر بر خدمتنده اوله هر باب

قضادن قنغیسی ایدرسه اعراض — جفا کر ایده همچون صاحب اغراض

سعادتخانه سینه کلدی سفیان — دیدی اول حاجبه وار اوله تعیان

کوکلدن ایتمشدر شمدی جزمی — که ایرم بن قضایه ایرته عزمی

واوغلی حماد اعتقاد معتزله دن اجتنابه وصیتی شاهد عدلدر که اعتقاد فاسده دن بریدر اهل سنت وجماعت اعتقادی اوزره اولوب معتزله نك کلاملری کذب وافترادر

(فصل خامس حضرت امامك اجوبهٔ لطیفه لری بیاننده در) معلوم اوله که حضرت امامك مشکلاتی تسهیل ایتدکده واجوبهٔ لطیفه لریله کتب مناقب مشحوندر ... سی ذکر اولنسه مستقل بر کتاب اولور

قضاء الله ایدی بوندن مرادی | ولکن توریه قیلدی او هادی
قیوب بر طاقه منشوره بش اولاد | اوکیجه یاتمدی کیتدی شتاباد
یمن اقلیمنه قیلدی عزیمت | انی حکم ایلمشدی قاضی قدرت
شریك منشورله کیتدی قضایه | معادل قیلدی عرضینی رضایه
فاما دکله نعمان رضایی | نه قاچدی نه قبول ایتدی قضایی
ایشتدی خلفه بس انده منصور | غضبله سجنه صالدی انی مغرور
معارف یوسفی چون چاهه دوشدی | احبا زار و شور و آهه دوشدی
کلوب کیدرلر ایدی چوق اصحاب | امامه بند ایدرلردی در بین باب
ابو یوسف باخر کلدی سجنه | دیدی شاهم نه اشدر اشبو محنه
بیلورسن خود قضادر خیر الاعمال | واریکن سن کبی لایق بو احمال
یانوبدر آتش هجرانه احباب | سنکچون اولدیلر جمله جکرتاب
کرم قیل کل قبول ایله قضایی | بزه تنك ایتمه شاهم بو فضایی
دیرای یعقوب بزه بونه تعبدر | قضا دنسه بکا سجنم احبدر
قضا امرینه بلکل طاقتم یوق | شو حالده طاقتم یوق طاعتم یوق
اکر امر ایتسه لر اشبو خلیفه | فلان بحری یوزوب کچ بو حنیفه
اکا قادر اولورمیم بیان ایت | بو تکلیفك نه لابن سن عیان ایت
دیدی یعقوب کیم اولور بوکه قادر | دیدی بس سویله اوله مجاور
قضایه صاحبکن اولمز رضا من | اومارم سجن ایچنده اوله قضا من
مستحکن اولوردی زجر و تهدید | بو حالیله ایدردی شکر و تحمید
باخر انده اولدی هم وفات | دخی ضربیله سمدندر ممات
شهادتله کیدوب بذر ایتمه شبهه | شهیدلر اسعد ایدر دوشمه شبهه

روایتدر که سجن ایچنده اول ماه | طولندی سجده ایچره کن بس اول کاه
مبارك نعشی چون کلدی فنایه | فنا ویردی ینه تازه فنایه
صلا اولدی درلدی اهل بغداد | دماغدن الدی دادی دو فریاد
شو دکلو کلدی جمع اولدی اوده ناس | حسابن بیلور الحق خالق الناس
صلاتن قیلدیلر بس جمع عالی | آنك اردنجه هم چوق اهالی
ایکنجی قیلدیلر آنلر صلاتی | اوقودیلر دعای طیبانی
اوچنجی ابن عامر قاضی بغداد | قیلوب اولده دعالر ایتدی ایراد
شو دکلو اولدی بو خلقك زحامی | بولنمز اولدی بر یرده تحامی
بو کثرتدن بولنمز اولدی فرجه | که درج اوله مبارك درجه درجه
باخر دفن اولندی اخر عصر | اودمده کلدی اول منصور بی خیر
اولوب کردارینه غایت پشیمان | تأسفلرله اولدی اولده کریان
چو کوردی دفن اولنمش طیبانی | اولر قبرن اوزره قیلدیلر صلاتی
چو ایرته اولدی کلدی جمع عالی | کبی برسی کیمی شهرك اهالی
نمازین قیلدیلر آنلرده برچوق | انك اردنجه اخر چوق برچوق
محصل هرکیمه ماتم یتیشدی | قاری قالمیوب انده یتیشدی
بو اسلوب اوزره هرکون کلدی اخیار | صلاتیله مشرف اولدی ابرار
یکرمیدن زیاده اولدی ایام | که قیلدیلر صلاتن خاص و عام
اوقوندی روح پاکینه دعالر | اولوندی شانینه درلو ثنالر

وصل فی اولاده وسنه رضی الله عنه

چو هشتاده ایرر تاریخ هجرت | کلور دنیایه اول نعمان خوش بخت

وفات ایتدی بوز اللی سنه اولخان … تمام یتمش اولور بس سن نعمان
شو یرده دفن اولنمشدر او خوش کان … که مشهور چیزوان دیرلر اکا نام
اولولر مدفنیدن جای سادات … حوالیسنده واردر نیجه روضات
چون انده دفن اولندی جسم پاکی … زیارتگاه اولوبدر پاک خاکی
خلوص ایله کلنلر مرقدینه … یوزین خاک ایلینلر مشهدینه
شو حالاتی بولوردیکم نیجه سال … عبادتده بولیمزدی اولوب دال
اکر ارباب علم ایچنده شبهه … اولوب دوشیدیلر امرنده شبهه
واررلردی مزارینه پس اولان … همان دم شبهه حل اولوردی ای جان
کتابک یوقروسنده بو منوال … یازلمشدر کرک طی اوله امثال
خصوصا کیم امام شافعیدن … حکایت ایلمشدر اول ولیدن
معیندی مزارات ایچره قبری … بولوردی زایرون اندن حضوری
کلوردی دمبدم ارباب حاجات … کیرورد اولمزدی هیچ مناجات
اشتدی شهرتنی چون روافض … علیهم لعنة الله بالفرایض
قیلورلر شهر بغداده عزیمت … ایده لر تا که قبرینه اهانت
اودم سنیلر ایدی اهل بغداد … که برج اولیا ایدی اول آباد
چو سنیلر اشتدی عزمین انلک … بو فکر فاسد ایله جزمین انلک
کیجه ایله بوزدیلر قبر شریفین … که تا بولمیه لر جسم لطیفین
بنالر اوستنه دیوار محکم … اوله دیوار ایچنده نور مبهم
قچنکم الدی بغدادی ملاعین … روافض شاهی میشوم بد آیین
همان قصد ایتدیلر قبری امامه … صیانت ایردی حقدن اول همامه
اکچون یقیدیلر نیجه مزارات … بوله مدیلر اندن هیچ علامات

تجسس ایتدیلر کرات و مرات … امکلر ضایع اولدی قالدیلر مات
چو دیوار ایچره دی سنک مزاری … بولنمدی خدادن ایردی یاری
بیلوردی سنیان واردی تنها … اولوردی نوره غرق ارواح و تنها
اکر زواری کورسه جند نکبت … ویررلردی اکا درلو غرامت
کیمسین قتل ایدرلردی کیمین حبس … بوده کلو بولدی فرصت قوم اخس
محصل رفضله طولمشیدی بغداد … خراب اولمیشدی اولمشکن آباد

بیان شرف آل عثمان وفتح بغداد بعد مرحوم سلطان سلیمان خان واظهار اوقد حضرت نعمان جمعهما الله فی الجنان بالروح والریحان آمین یا مستعان

زمان اولدیکه کلدی آل عثمان … او شهلر زبده سی سلطان سلیمان
طقوز یوز قرق برنده ایدی تاریخ … بو رسمه یازلوردی هم تواریخ
توجه ایتدیلر بغداده یکبار … سعادت وایه سیله جند انصار
خدادن چون ایرشدی عون فرصت … شیاطین جندینه ایردی هزیمت
سعادتله نزول ایتدی فنایه … بوکه مصروف اولوب روی عنایه
امامک قبرینی قیلوب زیارت … تشرف بوله اندن شاه نصرت
روافضدن چو مستوریدی روضه … دلالت قلدی اصحاب ریاضه
که سنیلردی انلر جد و آبدن … ملاعیندن کوررلردی تعبدن
اشارت قیلدیلر قبر شریفه … آل اوردیلر او دیوار شریفه
که نعمان ایچون اتمشلردی پرده … آماراتنی بولدیلر او یرده
عیانا بولدیلر جسم شریفین … ینه ستر ایتدیلر اولدم لطیفین

امام حضرتلری صبر و تحمل ایدوب
حق جواره رعایت ایدوب برنسنه دیمزلردی
برکیجه صیت و صداسی اولمیوب امام حضرتلری
عجبا خسته می اولدی و یاخود برقضایه می
اوغرادی دیو صباح اولدقده خانه سنه واروب
هر کیجه همجواریمز اولان فلان طنبوره چالوب
جالوب تغنی ایدردی بزلر دخی استماعیله [illegible]
ایدک بوکیجه صیت و صداسی اولمدی عجبا خسته
میدر و یاخود برامر آخر می ظهور ایلدی دیو سؤال ایلدیلر
عورتی جواب ایدرک یا امام بوکیجه [illegible] کلورکن بولده
عسسلر سرخوشدر دیو طوتوب حبس ایلمشلر دیدکده امام
حضرتلری اول شهرک والیسنه وارد قده امامی کوردکده
استقبال ایدوب تعظیم و تکریم ایله صدر مجلسه اجلاس
وسبب تشریفلرندن استفسار ایلدی امام حضرتلری
بر همجواریمز وار ایدی اخشام عسسلر اخذ ایدوب حبس
ایلمشلر انی رجا ایدرز عفو ایده سز دیدکده همان اول آن
حبسدن اطلاق ایدوب امامه تسلیم ایلدیلر اولدخی آلوب
طشره چقدیلر اولکسنه یه لطف ایله معامله ایدوب
سنک طنبوره نک صداسیله الفت ایتمشیز بوکیجه صیت
و صداسی اولمدی و عیالکک نفقه سنه دخی مدار ایده مز
دیوب وافر اقچه ویروب و میخانه جی یه نقدر دینک وار
ایسه بن ویرورم دیدکده اولکسنه حضرت امامک بو
معامله سندن زیاده خجیل اولوب همان اوساعت
خلوص ایله توبه و استغفار ایدوب
مجلس امامه ملازمت و قوعه ایدوب

علی ما روی عن رسول الله صلی الله علیه وسلم لحوم
العلماء محرمة علی الارض

خدایه حمد ایدوب سلطان سلیمان	دیدی ای قادر و منان و رحمان
نه عزتدر بکا قیلدک میسر	بنمله ظاهرا ولدی قبر انور
نشاطیله بیوردیلر بس اول آن	وزیله قبر پر نوریته عنوان
اوریله استونه بر قبه عالی	نه قبه قبهٔ مینا مثالی
کواکب وش قنادیل مزهر	آصلدی پرینه اولدی منور
یاپلدی حولنه هم سور عالی	که محصور اوله اول مولی الموالی
جوامع اولدی وجوده کلدی معمور	یاپلدی جنبنه هم جامع النور
کورنلر دیدیلر که حصن مذکور	اوده برشهر اولوبدر شهر معمور
اولوبدر دیدیلر بغداد ثانی	نه ثانی بلکه بغداده اکا ثانی
که انده یاتر اول سلطان اعظم	ائمه ایجره اول شاه مفخم
خدا لطف ایلیوب سلطان سلیمان	اوله جنتده نعما نیله هر آن
چون ایتدی روضهٔ نعمانی معمور	اوله قبری بودم نوریله مغمور
دخی مرحوم اوله اسلاف آنک	قمو منصور اوله اخلاف آنک

وصل فی کرامة قبره الشریفة رضی الله عنه

ایشت قبری شریفک حالندن	او جنت روضه سنک هیبتیندن
یوقاروده دینلمشدی کرامات	که زائرلر بولوردی نیجه حالات
خصوصا اهل علمه واردات	طلب اهلینه حل مشکلات
دخی اولمش بو عصره ایجنده برحالت	اولوب صدق کرامانینه خوشدالّ

اولدی
مداومت ایدوب مدت قلیله ده
تحصیل علم ایدوب فقهادن اولدی امام حضرتلری
(رواة ثقاة) ایله منقولدر که امام صباح نمازینی قیلدیلر
فرق بیل یتسو نمازینک ابدستیله ادا ایدردی برختم
وینه منقولدر که هر آیده التمش ختم شریف ایدردی و دنیادن
شریف کیجه و برختم شریف کوندز قرائت ایدردی برختم شریف
آخرته رحلت بیوردقلری موضعده یدی بیک ختم امامت
ایلدی (منقولدر که) برجار ملاصقی وار ایدی و نیازینی
زیاده عداوتی ایدردی کیجه لرده عبادتنی و تضرع و توبه
و بکاسنی دائما استماع ایدردی قلبنه رقت کلوب بیک عداوت
و استغفار ایدوب امام حضرتلرینک حقنده ایلدیکی غیبت
و افعال شنیعه سندن استحلال ایلدی امام حضرتلری
بیوردیلر که غیبت ایلدیکک جملسندن نادر نقدر غیبت ایتدیکسه
حلال اولسون لکن علماء دینک اول کسنه دخی خلوص ایله
ایله توبه ایتماک لازمدر دیدیلر (رواة ثقات) عقد مواخات و احباب
خلوص ایله
نجا لصلرندن اولدی امام حضرتلری ایله منقولدر که
بنی امیه وقتنده امام حضرتلری خوف ایدوب بیت الله الحرام
فرار و اختفا و مکه مکرمه شرفها الله و عظمها ده ساکن اولوب
بیاز مدت اقامت و مدینهٔ منوره ده ابلدیکی خدای
الی بش حج ایلدی و نه قدر عمره ایلدیکنی اوروپه اولوب
متعال عالمدر و دائما تجارت اوزره اولوب
ربحیدن حاصل اولان مالی مکه ده و مدینه ده
اولان مشایخ محدثینک حوایجلرینه صرف
ایدردی و اهل عیالنه نقدر انفاق
ایدره

ایدردی ایسه اولقدر دخی فقرایه انفاق
ایلردی و لباس مصنوعه نه دخی کذلک عیالنه
ایلدیکی لباس مثللو فقرایه الباس ایدردی
وبیوردیلر ایدیکه فرق سنه دن بری درت
بیک درهمدن زیاده یه مالک اولمدم هرنه قادر
زیاده اولورسه انی اخراج ایدوب عیالنه و متعلقاتنه
اولان علماء و طلبه علوم و سائر فقرایه انفاق ایدردم
و درت بیک اقچه سرمایه ایچون الیقودم اگر جنتی حضرت
علی کرم الله وجهه بیورمشلر که اربعة الاف و ما
دونها نفقة) اگر اخره دیرلر ایدی محتاج اولمق خوفی اولمسه
بر درهم الیقومزدم دیرلردی و هر جمعه دن جمعه یه
وارنجه یه دک والدینی ایچون یکرمی دینار تصدق
ایدردی و رمضان شریفده ایچون تراویحی عمرو بن دینارک
قیلمق ایچون هر کیجه عمرولک مسجدنه کلوردی کندی
خانه سیله اول مسجدک بینی اوج میل مقداری مسافه
ایدی و حضرت امامدن منقولدر که بو دیو ایلرحماد که استاذی
ایدی وفات وقتندن بری هر نماز عقبنده انکچون و والدینی
ایچون و بندن تعلیم ایدنلر و بن تعلیم ایلدیکم کمسنه لر
ایچون استغفار ایدرم (ومنقولدر که) استاذی حماد
ایچون فنه ابا قاری اوزادوب یاتمش ایدی (وروایت
خانه سی طرفنه ابا قارنی اوزادوب یاتمزایدی فضل الله
اولدیکه شارح مصابیح علاء الدین قریمی که علم
مقصودی وقفودرکن صبا ایمک دبشلری ارا سنده
دیشلری مقداری بلع ایلدیکی بحله کلدکده امامک
اوکون دیشلری سبزه ایمش که نحود مقداری
دیشلری سبز اراسنده قالور ایمش

جمله دیشلری دو کلدی
کوند نصکره مرض عارض اولوب
سوء قصد ایدنلر و ناس (کلمات ایلدی اوج
عارضه یه مبتلا اولوب جزالرد بولد قلری کتب مناقبده
مسطوردر رحمة الله علیه (فصل سابع) امام همام
حضرتلرینک تقلید قضادن اجتنابلرینی بیانده در
(صاحب هدایه مرغینانی رحمة الله علیه نقل ایلدیکی منصور
خلیفه امام اعظم و امام ثوری و امام جندی و شریک
و مسعر رحمهم الله تعالی حضراتلرین کوفه یه قاضی نصب
ایچون دعوت ایلدی امام حضرتلری بن برحیله ایله
خلاص اولورم دیدی امام ثوری بن فرار ایدرم دیدی
امام مسعر بن تجنن ایدرم دیدی شریک بی قاضی
ایتمک مراد ایتمز دیدی سرای اماره یه کیدرکن نهر
شط او وزره برسفینه کیدردی امام ثوری ملاحه
تضرع ایدوب بنی ذبح مراد ایدرلر سفینه یه
قیوب بنی خلاص ایله دیدی ملاح دخی قیوب اوزرینه
برنسنه اورتوب اختفا ایلدی اول تقریب ایله بغداده
فرار ایلدی سائرلری خلیفه نک حضورینه وارد قده
مسعر خلیفه یه دوا بلغ نیجه وغمالر نیجه دیوب
بوکونه پریشان کلمات ایلدی بوکسنه
مجنون دیوب مجلسدن طشره ایلدیلر امام
اعظم حضرتلری بن بو منزلی کوفه قضاسنه
بی قبول ایتمز دیدی و اهل کوفه قریش
وانصار عرب دن بن موالیدم

وَمِنْ كَرَامَةِ قَبْرِهِ الشَّرِيفِ اَيْضًا

روایتدر که اول طهماس بی ناس	روافض شاهی اول منکوس ونسناس
تراب پاکی نعمانه او بدخواه	اهانت قصدین ایتمشدی او گمراه
مبارك جسمنه آل اوره بدرك	ثریایه ایرزمی عوعو سك
مرادینه ایرشمه دین او بدحال	کیدوب بغداددن ایتدی ارتحال
جهاندن کچدیکنده خیلی عمری	وصیت ایلمش اول دیننده جمری
که بغداده واره اول جسم ناپاك	جنانده یا قشوری خار و خاشاك
اوله قرب امام ملرده او مدفون	نجات استر بونکله مرد مفتون
عجمدن خواجه نامیله چوناپوت	کلوب دفن اولورانده شونکله مسکوت
چوواروب کلمکه بشلر روافض	طویار آنی بس اصحاب فرائض
همین اعلام ایدرلر پادشاهه	سلیمان خان سلیم خان ابن شاهه
بودم ارسال ایدرلر امر عالی	که چیقه حفره سندن جسم بالی
اهانتلرله ایتدیلر آنی طرح	بوکونه قیلدی راویسی مشرح
ولی انکار ایدرلر دیر روافض	تغیردن محجوب ایکن تعارض
امامیچون بونی قلمشدی مقصود	بودم باشینه ویردی رب معبود
انکچون بیورو بدر سیدما	محمد مصطفی اول نور اجلی

قَالَ رَسُولُ اللّٰهِ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ حَفَرَ بِئْرًا لِاَخِيهِ وَقَعَ فِيهِ

یوقارودن بروشا هم امامك	دیمیشم کرکمالندن همامك
دکلدر بحر فضلندن او قطره	ذکای موهبانندن ذره

ولی شول دکلو قیلدم آندن ایراد	که بیله شانینی هر فرد افراد
دعالر اوقنه روح شریفه	ایریشه حصه کر اشبو نحیفه
قرائت صورلیجق بو رفاتم	یره غوز ایلدکده هم قرائتم
دعالرله ایریشه بکا رحمت	بولم دار البلاده عز و نصرت

اَلْخَاتِمَةُ فِي مَنْقَبَتِي الْاِمَامَيْنِ الْهُمَامَيْنِ اَبِي يُوسُفَ يَعْقُوبَ وَمُحَمَّدِ بْنِ الْحَسَنِ الشَّيْبَانِي

ینه دیرت زبانی قو کلالی	که یولدن قور سبیل اهلین ملالی
کرك الذرمه رحمت نقطه سینه	دیلرسنکم طوله رحمتله سینه
اولور همت ارینه کوه نقطه	ولی نقطه که اولور اهل سخطه
ابو یوسف کمالندن بیان ایت	او محبوبك خصالندن عیان ایت
آدی یعقوبدر بو کنیتیدر	بونکله یاد اولنمق شهرتیدر
قچان والی اولور موسای هادی	ابو یوسف ایدی بغدادده قاضی
دخی دورنده هارون الرشیدك	ینه قاضیسی ایدی اول حمیدك
بولر عباسیلردر ایکی قرداش	بولردر مهدی اوغلی سیله پاداش
بو ایکی عصره بو یوسفدی قاضی	قیلوبدی خطه بغدادی راضی

نقل

ابو یوسف بونی قلمش روایت	که جدم سعد در ز اهل سعادت
بنم انصاریدندر جد سعدم	بنم اول مایه دندر جد و سعدم
رسول اللهه کلمش دوز خندق	دعاسن جلب ایدوب اولمش موفق
باشن مسح ایلمش جد لبیبك	کورردم مسحه سن دست طبیبك

دخی بكا من دیدی خوش حسنده
باخر كوفه ده ایتدی توطن
نقلدر كه ایدر ایمتی سماعه
كه كفارت اوله سهو قضایه
ایشت بو سوزلری قاضی زمانه
بولوردر چون قضاده مقتداكن

دیدیكی زنبیله اول مدهندی
هم اولدی انده دفنیله تدفن
ملازمدی بهر روز یوز ركوعه
تدارك بوكرك اهل رضایه
صلاتی قوت ایدوب دوشمز زبانه
آنی قیل كیم ایدوبدر مقتداكن

نقل

روایتدر كه حماد حنیفه
سعادت برله اولورمشدی نعمان
زفر دوشمیشدی لكن شماله
ایكی باشدن اولوردی خوش تجاور
ابو یوسف زفر قولین ابطال
سكوت اوزره دی یا امام سوئلمزدی
بو حالنده آذان اوقوندی اول آن
دیدی اومه شوشهر ایچره ریاست
بونازكلكله معلوم اولدی تفضیل

كه ابن صلب اولوبدی اول شریفه
ابو یوسفله بن صاغنه اول آن
مسائل ایچره دوشدیلر جداله
دوشرز كاه تقدم كاه تاخر
ایدرزدی كاه بو دخی انی ابطال
سوزی دیكلر تحكم آیلمزدی
آلین اوزدی زفر دیرزینه نعمان
كه انده اولدی یعقوب فراست
دكل لازم بو امره دخی تفصیل

نقل

مكرر بر مجلس جمع الفواضل
اولور بر مسئله جمع ایچره ذاكر

ابو یوسفله اعمشك انده حاصل
جوابنده اولورلر انده قاصر

ابو یوسفدن انی صوردی اعمش
دیدی اعمش بوكا وارمی دلیلك
دیدی شول بر حدیثكه انی آیار
اوردر بكا سند بو مسئله ده
دیدی اعمش كه سا باش بارك الله
كه بن آز بر لمشدم اول حدیثی

جوابن ویردی فی الحال انده بیغش
شفالر بوله نوشندن علیلك
بیور مشدك فلان مجلسده تكرار
بودر حلم سكا بو مشكلده
كه علم ایچره اولوبسون مرد آگاه
آنك آنكله قیلمادین حدیثی

نقل

روایت آیلر ابراهیم جراح
ابو یوسفله حج ایتدمدی بردم
عیاده ایتمكه واردم حضوره
قتی مختلدر ضعف اوزره حالی
ولی دلك طورمیوب سوئلر مسائل
دیدیكم نیجه در بو حال جسمه
دیدم شاهم دكل وقت دراست
دیدی لا بأس دررركم علم احیی
دیدم جمره سوار ایكن رواد ر
دیدی اكله خطا ایتدك سوزكده
دیدم ماشی كرك الله اعلم
دیدی ینه خطا ایتدك بوراده
دیدم بیور ندر یا بونده اولی

كه اولدی بحر علم ایچنده ملاح
چو خسته اولدی آنده اول مكرم
كورورمكه مرض ویرمش فتوره
آنی كوردكده جشمم اولدی مالی
دیكر كه هر طرفدن اوله سائل
بیانن ویر بكا بتیر جكمه عمره
كه وار زدر عنصر باكنده ثقلت
مرض ثقلین طیور مز ایدر آبری
جو میل اوزره حواله در سرادر
تفكر ایله كل كندی اوزكده
كه بودر ورطه خوتدن اسلم
خلال ویردك طریق اجتهاده
دیدی تفصیل كركدر بهر اجلا

اگر کیتمک دیلرسه انده زاهی — رکوبیله میسر می مرامی
مراد ذکر وقوف ایسه اوجاده — گرکدر که اوله اول کس پیاده
که دعوات خشوعه بودر اولی — شوکی اولی اودر ایتمکدر اولی
تفکر ایله ای اهل دراست — مرض حالنده چون بودر فراست
قیاس ایله ندر حال صفاده — که اوله طبع موزونی کشاده

نقل

روایتدر محمد موصلیدن — حکایت ایلمش اومرد علیدن
دیمش بویوسفه بردمده هارون — که سنسن جوهر علمیله مشحون
بزه بر قصه اولدی بونده حالا — انی حل ایلکدر سکا اولی
که برخوب جاریه وار نزد عیسا — بکندم حسن و خویک انک اما
طلب قیلدقده انی اول فضولی — تعللر ایدر ایکن نکولی
که تا حتی یمین ایتدیکه انی — نه صاته نه هبه ایده اوجانی
دخی هم ایتمیه عمرنجه اعتاق — بوکونه ایشلر ایتدی بزه اولغاق
ولی شمدی پشیماندر بوکاره — مدد بر چاره قیل قالدم فکاره
دیدی آساندر بو حلفه حیله — نه کی دیرسم بنی انی اویله ایله
سکا باغشلسون نصفین بودم او — صتون ال نصفینی بودر یول
نه صاتلمش اولور اول شخص حر بو — نه خود موهوب اولور بس کندی محذو
یمیننده خلاص اولور او حالف — اولورشه کردن مقصوده حالف

نقل

حقایقده یازار انی او شارح — زکات احوالنی اولدقده طارح
ابو یوسف امامدن درس اوقوردی — ذکا سینه انک نعمان بقاردی
ابو یوسف دیر ای سلطان خالص — اگر بولنسه قرق حملان خالص
ندر لازم اولان اول قرق قوزیده — بیوردی برقیوندر اول گزیده
ابو یوسف دیر ای استاد حاذق — دکلمی اول قوزی اسبینه یا ذوق
که ویره بو حملده بر مسنه — گرانمدن اولور بو ضد سنه
بیوردیلر برین ویره قوزیدن — بیته مثلندن اوله اول سوریدن
ابو یوسف دیر اولمسه مسنه — روا گورر انی شرع سنه
بیوردی یوقدر حملانده واجب — که خالص قوزیدر اولمز مواجب

تقریب

دیمشلر درکه اول نعمان سامی — بودکلو تا خطا ایتمک روامی
اول ایکن اجتهاد ایچنده سابق — طفیل ایکن اکا اتباع لاحق
انک شاننده بولایق اولورمی — یا بو وجهیله او فایق اولورمی
جوابنده دیمش ارباب تحقیق — ایدوب بو اوچ سوزی بربیره تطبیق
امام بو اولوبدی داب سنت — تلامیذه ویرردی کاهی رخصت
تتبع ایتمکیچون فطنتینی — تفرس قیلمغیچون رتبتینی
بودم یعقوب چکدی امتحانه — که واصل اوله علمندن عیانه
چوقولینی اکا دیدی مقدم — ذکا و فطنتنده بولدی همدم
بیوردی ثالثا قول متینی — بودر مقصود اولان فهم ایله بونی
والا دوشه می یعقوبه افراط — سراج امته یا قول اخلاط

خصوصا که امامدن بو اوچ آوال	بریسی ضایع اولمدی بو درحال
زفر یا پیشده اول قوله محکم	آنی مذهب ایدندی اول مکرم
امام شافعی هم دخی یعقوب	ایکنجی قولی طوتدی اول ایکی خوب
اوچنجی قولنی طوتدی محمد	قرار ایتمشدی چون انده مؤید
بیلورسک بو امامدن خوشتر	تفکر قیل نه کونه شیرندر در
حقایق نقلی بیلدی بنده غایت	بو تحقیق ایدین یارا درایت

نقل

ابو یوسف او حق امرنده راضی	شهود مکر اول ایدی بغداده قاضی
اوروب سیفیله بر ترسایی مؤمن	همان دم قتل ایدر عمدیله اولحین
کتوردیلر حضوربنه امامک	بواشده عدلین استرکر همامک

کما قال الله تعالی النفس بالنفس

جو مؤمن ایتدی قتلی انده انکار	ولی سندن شهود استر درین کار
ولی کندی شهوده قالدی مسلم	اودم قیلدیلر انی حبسه تسلیم
که تا شاهدله کر اولورسه مثبت	قصاصا اوله صلب سیاست
دوشر مؤمنلر اولدم اضطرابه	که کافر چون دوشه مؤمن ترابه
ایدرلر قاضی یه کلی تقاضه	که ایتمه کافری مؤمنله ارضا
ابو یوسف بیورر حکم شرعی	بودر پس بن طوترون انی فرعی
بو آثناده کلور بر کمسنه انده	طوتر بر رقعه اولدر الده
یازلمشدر ایچنده اشبو ابیات	ایرر بوندن دل یعقوبه حالات

یا قاتل المسلم بالکافر	جرت وما العادل کالجائر
یا من ببغداد واقطارها	من فقهاء الناس او شاعر
جار یعقوب تقتل المسلم للکافر	استمعوا تلک المصیبة بغتة
فاسترجعوا وابکوا جمیعا معا	واصبروا فان الله مع الصابر
الوب بو رقعه کیدر رشیده	بو حالی عرض ایدر اولدم حمیده
بیورر اول دخی یا شیخ الاسلام	بوکا بر حیله بول دفع اوله آلام
والا مؤمنونک اضطرابی	آلورسندن وبندن خورد و خوابی
چقوب پس مسندی ایتدی جلوسی	کورور جمع اولمش انده خیلی ناسی
شهود عدلی ایتمشلر احضار	ثبوتیله ایده کر تا که بردار
ولی مؤمنلره ایرمش حرارت	که کفار ایدیسر کردر شماتت
ایدوب مقتول ولی سنه خطابی	دیدی ویر کل بکا اول جوابی
که اول مقتول اولان ذمی بوسیله	خراجن ویردمی طوعا محلده
بوکا اثبات کرکدر سندن اول	ثبوت دم اوله آخر معول
که اثباتدن اولور عاجز او ترسا	قود ساقط اولور شرعیله ممضی
نه رسمه اولدی کور حسن تدارک	عصا شق اولمدین بلده مدارک

نقل

ابو یوسف بونی قیلمش روایت	قیلوب هارون خصمندن حکایت
کلور کوکنده بر پیر سوادی	شکایت ایله دیر ای قاضی هادی
بنم ظلمیله بستانم خلیفه	آلوب ضبط ایلمشدر تا بوحنیفه
ابو یوسف دیدی ای پیر محنت	خلیفه ایله نه لازمدر خصومت

ولی آکارله آیله نزاعی | آنکله حکم شه ایتمز خداعی
دیدی خصمم طورر کی شاه مذکور | بو شمدی خصم اوله آکا ره مأمور
اگر شرعی سوررسه قاضی ای جان | خصومت ایلرم شاهیله یکسان
ابو یوسف دیدی پک طور بو قوله | بعون الله اودورم قول فعله
خلیفه محضرینه کیردی یعقوب | کورر خلوت وزیریله او مرغوب
دیدی بسط ایلیوب ای شاه عادل | ایدرسن دن شکایت مرد خامل
که دیر بستانمی غصب ایتدی سلطان | تصرف ایلمکده آنی الان
دیدی احضار ایدک کلسون او مسکین | حضوره کلدی اولدم مرد غمکین
دیدی ملکمدر بستان مزبور | دکیدر ارث شرعیله بلا زور
دیدی کیم آلدی بستانن بیان ایت | لکنکله در خصومت هم عیان ایت
دیدی خصمم بنم شهدر بلا ریب | سوزی طوغری دیمکده اولمیه عیب
ابو یوسف دیدی ای شاه حق بین | یا خصمک یانکه چقسون یا سن این
همان دم کرسی قویدیلر حذایه | اوتوردی خصمی باشلدی آدایه
ابو یوسف دیدی ای شاه اجلال | جوابن ویر بو خصمم سویله احوال
دیدی ملکمدر بستان مزبور | بابام مهدیدن ایردی بکا بی زور
دیدی اول پیره شاهد وار می غصبه | کرکدر بینه چون اولدی ریبه
دیدی یکدر کلن شه محضرینه | که اولدر پادشاه بن بوکیمنه
شهودی یوغ چو عجز اولدی ظاهر | دیدی شرعی بودر ای شاه فاخر
یمیندر شمدی لازم پادشاهه | خلاف اولمیه تا امر الهه
دیدی سمعا وطاعة امر شرعه | بیوردی صوندم در او اصل و فرعه
دیدی والله انی غصب ایتمدم بن | دخی بیلم که تابم ایده اولسن

بو رسمه اولدی پس فصل خصومت | اشینه کیتدی اولدم پر محبت
ابو یوسف بیورمشکن بو قصه | جکرون یاده کلدکجه غصه
که کوردم او خصمنی برابر | بری تختده بری کرسیده بی فر
نظر قیلنجه ذر کور شاه قاضی | خدا اوله اولردن جمله راضی

نقل وفات ومدت عمرش رضی الله عنه

روایت ایلمش جعفر طحاوی | که اولدی علم تاریخ ابجره حاوی
ابو یوسف طوغوبدی یوز اون اوچده | وفاتی اولدی هم سکسان ایکیده
بو دم عمری اولور التمش سکز بس | بودر قول اصح بوندن سوز کس
جمالک جنتنده یا الهی | جمالک خوننه طویله کماهی
دخی اتباع و اشیاعینه انک | مدد ایرکور آکی اوده او خانک

واما بعض منقبة محمد بن الحسن الشیبانی رحمة الله علیه ورضی الله عنه

حقایقده یازر منظومه شرحی | قوروب شیبانینک مدحنه صرحی
که اولدر کتخدای فقر عالی | هم اولدر مقتدا بین الموالی
امام شافعی اول مرد میدان | آنک شاکردیدر اول فخر اقران
محمددن آلوبدن دیوا وقار | ایدردی فضلنه هر یرده اقرار
دخی هم ایلر ایدی حقه حمدی | که عون ایتدی بکا وهاب هادی
علومی آندن آلدم اولدر استاد | انک یمنندن اولدی بکا ارشاد
دیوب ایلردی هر یرده مباهات | که آندن ایردی بکا فضل غایات

ومنه

منتی یوقدر اجق امام محمدك واردر بر وقتده عراقده
برکسنه‌نك علمنه و اسباب دنیویه‌ده بیكم اورزیه
بیكم بالغ اولدی وینه امام شافعیدن منقولدرکه
فهرست ایلیه اول دخی فهرست ایدوب مجلسی
وکندولردن الحاح ایتدیلرکه جمیع مصنفاتنی
ابتدا زهد و ورعه تصنیف ایتمشلردر
اول وقتده احکام نام کتابی تصنیف ایلمشلر
تقواده کتاب تصنیف ایتدیکزمی نعم دیدیلر
محمد حضرتلرندن سؤال ایلدکده زهد و
طوغورمغه قادر دکلدر دیرلردی امام
وزماننده انلك مثلی برعورت

مُصَنَّفادَه یازَرْ مَنْظومَ شَرْحی	مُحَمَّدْدَنْ ویرُوبْ اَحْبابَه رُوحی
کِه فِقْهِكْ تُخْمینْ اَکْدی ابْنِ مَسْعُودْ	صُووَرْدی عَلْقَمَه اوُلْ شَیْخِ مَوْدُودْ
اَنی بِچِمْشْدی اِبْراهیمْ نَخَعی	بُورَسْمَه ویرُمِشْدی اوُلْدَه نَفْعی
دُوُرشْدی اَنی خَرْمَنْ ایتْدی حَمّادْ	اوُکوتْدی بُوحَنیفَه قیلْدی اِرْشادْ
اَبُویوسُفْ اَنی خُوشْ قیلْدی تَخْمیرْ	مُحَمَّدْ ایتْدی اَنی نانْ تَنْویرْ
پَسْ اَنِكْ نانی اوُلْمِشْدِرْ فُقَهاتْ	اَکا سَنْدِرْ بُودَمْ عِزْ وُ شَرافَتْ
کِه اوُلُورْ اِعْتِبارْ وَصْفِ اَخیرَه	بُو ناسْ ایچُونْ اوُقیلْمِشْدِرْ ذَخیرَه

ومنه

حَسَنِ ابْنِ زِیادْ آیلَرْ رِوایَتْ	مُحَمَّدْ فَضْلِنَه قیلُوبْ اِشارَتْ
کِه اوُلْدی صاحِبِ اَسْرارِ نُعْمانْ	بُو مَخْزَنْدَه قیلُوبْدی سِرّی پِنْهانْ
اوُلُوبْدی اوُلْ بَنی شَیْبانَه مَوْلی	کَمالِ مَنْزِلَتْدَه اوُلْدی اَوْلی
عُلُومِ حَلّ وُ حُرْمَتْدَنْ اوُ عالی	نیجَه تَصْنیفْلَرْ ایتْدی کَاللَّآلی
اَبُو یوسُفْ‌کِه چِکْمِشْدی عِراقْدَنْ	اوُلْ ایدی کُورِیانْ یَقینْ ایراقْدَنْ

ومنه

رِوایَتْ آیلَمِشْ بونی مُحَمَّدْ	کِه حالِنْدَنْ خَبَرْ سُویْلَرْ مُؤَیَّدْ
کِه باباَمْدَنْ اوُتُوزْبِیكْ صادِرْهَمْ	بَکا دَکْمِشْدی اوُلْ بی کُتُبِ فی هَمْ
اَنِكْ اوُنْ بَشْ بیکِكْ نَحْوِیلَه شِعْرَه	تَمامْ صَرْفْ آیلَدِمْ اَلْماغَه بَهْرَه
حَدیثْ وُ فِقْهَه اوُنْ بَشْ اُخْریی	بِنَه خَرْجْ ایتْدِمْ آلْدِمْ بِهْتَرینی
اَکَرچِه کِنْدی آلْدَنْ نَقْدِ مَوْرُوثْ	نَه مَخْزَنْلَرْ قَزانْدِمْ دِلْدَه مَبْثُوثْ

وکا میجه اول صوودن کوده سنه
سربیعی ز یحیی بن سلام‌دن نقل اولنورکه
خلیفه هارون الرشیدك مجلسنده امام محمد
حضرتلرینك علمی و فهمی وذکا وطلاقت
لسان وفصاحتی وصفا اولنوب کورنجه طبیعتی
میل ایلدی دیدی وامام ابو یوسف حضرتلرینه
اول کسنه کتور کوره‌یم دیدی ابو یوسف
خلیفه‌یه کتوروب هم مجالس اولوب ثالث
محبتنه میل ایده‌جکنی بیلوب مجلسکزه کلمکه
لیاقتی یوقدر اهل عذردر سلس البوله مبتلا اولمغله

بُودَمْ حِرْصِمْ اوُلُوبْ عِلْمْ وُ عَمَلْدَه	طُوغَرْ هِمَّتْ ذَکاسی تا حَمَلْدَه
تَشَوُّشْ واقِعْ اوُلْدُقْجَه مَعاشَه	دُیَرْایدُمْ اَهْلِمَه ای خَیْرْ تُوشَه
حَوائِجْ حالِینی ایتْمَكْ بَکا اِعْلامْ	کِه عِلْمَه مُشْتَغِلْدِرْ فِکْرُ وُ اَفْهامْ
تَوَجُّهْدَنْ بَکا ویرْمَكْ فُتُوری	کِه ویرِرْ سَعْیِمَه بیلِكْ قُصُوری
بَنی عِلْمْ وُ عَمَلْدَنْ قُورْ اوُفِتْنَه	کِرَنْدَنْ ویرْمَکِزْ بُو بابَه رَخْنَه

ومنه

اَبُو الْقاسِمْ کِه اوُلْدی وَصْفِ صَفّارْ	رِوایَتْ آیلَمِشْ اِخْبالْ لَخْبارْ
مُحَمَّدْ قُولِنِكْ دِرْ کُورْ بِناسی	تَعامُلْ اوُزْرَه دِرْ کُورْ بُوناسی
اَنِكْ اوُزْرَه قُورُولْدی اوُلْ بِنایی	بُونی فَهْمْ ایتْ اوُ تِمَّه اوُلْ فِنایی
یَری دُوشْدُکْدَه کِرْ خاطِرْ نِشانْ اوُلْ	بُو اَصْلَه عالِمْ اوُلُوبْ عالی‌الشّانْ اوُلْ
اَبُو یُوسُفْ بِناسی نَقْلِ آثارْ	دَه اوُلْمِشْدِرْ بُونی فَهْمْ اِیلَه ای یارْ
مَعانی اوُزْرَه دِرْ نُعْمانْ بِناسی	عَجَبْ اِمْکانْ ایدُوبْدِرْ کُورْ اَساسی

ومنه

اِمامْ شافِعیدَنْدِرْ رِوایَتْ	کِه بُیُورْمِشْ بُونی اوُلْ خَیْرِ اُمَّتْ
بُونی هیچْ کُورْمَدِمْ بِرْ مَرْدِ میدانْ	دِیَه قَوْلی اِینَه صِدْقینَه قُرْآنْ
وَاِلّا اوُلْ مُحَمَّدْ بِنْ حَسَنْدِرْ	قُوقُولی بُو وَجْهیلَه حَسَنْدِرْ
قَچَنْ بیُورْسَه دی بِرْ قَوْلی اوُلْ خانْ	چِکَرْدی صِدْقینَه آیاتِ قُرْآنْ
دَخی دیمِشْ اَنِكْ حَقّینْدَه اوُلْ خاصْ	اِمامْ شافِعی اوُلْ صاحِبِ اِخْلاصْ
کِمْسَنَه کُورْمَدِمْ دَرْ بَسْطِ عالَمْ	کِتابْ وُ سُنَّتَه اوُلْ اوُلَه اَعْلَمْ

دخی علم حلال و هم حرامه — دخی ناسخله منسوخده مرامه
والا کوردیکم ابن حسندر — بولر لؤلؤ در اول بحر عدندر
بکا کر اولمسه استاد محمد — بکا فتح اولمز ایدی علم احمد
عیالدر خلق قمو اهل عراقه — ایراق اهلیلک یاقندن ایراقه
قموسی کوفه اهلینه عیالدر — ولی نعمان بولرده فخر و فالدر
دخی هیچ ایتمدم برفرد تفتیش — عمیق مشکلاتدن دوشه براتیش
ایده روی آنک تعبیر اشکال — دلین دیر تمدین فتح اوله اقفال
ولی ابن حسن اول شاه امجد — بوحالی انده بولدم ایتمکل کد

ومنه

ایشت نقل ایدر ابراهیم حرانی — معارف درینک صرافی اولان ذ
امام حنبله صوردم بوحالی — مسائل نشر ایدر کلا للالی
دیدم کیمدن آلوبسین بوعلومی — یه کیمدن اوکرنوبسین بوفهومی
دیدی آلدم محمد بن حسندن — علومک مخزنی وجه حسندن

ومنه

روایت اولنور ابن سلامدن — مراتب عارفی مرد هما مدن
خلیفه مفتی قیلمشدی امامی — محمد بن حسن فخر الهمامی
اوتورمشدی حضورنده مشرف — حسن ابن زیاد بیلیکی اشرف
دخی جوغیدی علم اسی کبار دن — حساب اولمز دخی عد اولان صغار دن
بناکاه اول آرایه کلدی هارون — آیاغه طوردی انده خلق افزون

سن

حسن طوردی بیله تعظیم بربا — محمد طورمدی یرندن اصلا
حسنده واردی برجزئی شحنه — محمد خذ سینه ایتدی طعنه
که واجبدی سلاطینه رعایت — خلافی نیه اولدی ذی نجابت
سکوت ایدوب محمد طوردی آخر — خلیفه محضرینه کیردی غافر
بشاشتله یرازدن اولدی طالع — مسترتدن خبر دیر روی طالع
سؤال اولندی کیفیتدن اول آن — دیدی کردکده هارون دیدی ای جان
شودمکی طوردی اخوان انده بربا — نیچون سن طورمدک کشف ایله اجلی
دیدی بودر سبب ای بحر عرفان — برزی لایق کوروب شه ویردی عنوان
دخی بیوردی بیزه شیخ الاسلام — بونکله یاد ایدرلر خاص و کر عام
چویردی هر طرفدن امتیازی — بزه لایق دکلمی شکر سازی
اکر طورسم اولرله بن برابر — مساوی اوله دیم انلرله یکسر
بیله واریدی تمییز خلیفه — بورشندر وضیعه وشریفه
خصوصا ابن عم سلطان اعظم — محمد مصطفی شاه مفخم
بیورمشدر بوبابده بو کلامی — روادر نقل ایدم اوله تمامی

قال رسول الله صلی الله علیه وسلم من احب ان یمثل له الرجال قیاما فلیتبوء مقعده من النار صدق رسول الله

بودر معناسی بو قول شریفک — دیم بر نور اوله سمع شریفک
بیورمش اول اوزی اولادن اولا — نه دیر اول کوز سوزی اجلادن اجلا
سورسه برکیشی اویه عوامه — طوره انلر له تعظیما قیامه
یرین حاضر ایلسون ناردن قعوده — مجلسنز دوشمه ای عالم سجوده

سؤال ایلدیلر کی اصحاب امام ملک فایق الاقران ایدی

مراد بوندن شوعالملردر ای خان — عوامه اونکنه دره حق میزان
قیام ایدنده لازمدر بونیت — که نیله والیه اعزاز و حرمت
مهابت عرض ایده دخی عدایه — تعرض یوق بو حال اوزره ادایه
شوعالمکه ولی اولمیه قائم — دکلدر اولدخی صنعنده هائم
که دیننده اوددر سنتله عامل — اولورسه نیتنده مرد کامل
بو تحقیقی ایشتدی چونکه هارون — تمام نرم اولدی انده طبع موزون
دیدی کرچکدر قول بیمثل — وقار اوزره کرکدر مرد بهتر

ومنه

روایت ایلمش ابن سماعه — که اولدی خیر سنت والجماعه
شودمکه مفتی قیلمشیدی هارون — محمد حضرتک اول مرد میمون
دخی یحیی که اسباط علیدن — معین مرد ایدی نسل علیدن
امان ویرمشیدی اکا خلیفه — تعطف ایلیوب نسل شریفه
که اکا اولمیه اندن تعرض — شقا قیله سکوا اوله تمرض
قضا ایله اوروب بر مرد یحیی — عصا بیله اولور اول مرد ناسا
ایشیدوب پس رشید اولدی غضبناک — بو جرمیله دیلرکا ایده اهلاک
قعزدی شیخ الاسلامی سرایه — دخی ابن زیادی اول ارایه
چوقا ضللر اوجایه اولدیلر جمع — دیلر یحیی یی ایده ارهدن قمع
بهانه جو ایدی نقض امانه — الینه کیردی بودکلو بهانه
امانک نامه سن صوندی امامه — که تا فتوی ویره ایده مرامه
اوقودی جهر بیله صک امانی — مرادین فهم ایدر اندن همانی

که قتل ایتمک دیلر یحیایی بازور — بونی فهم ایلمز که اوله موزور
طلوع ایدوب همان دم غیرت حق — دیر ای شاه کرم مأمور مطلق
صحیحدر بو شروط و بو امانک — بونک متننده اولمسون کمانک
حلال اولماز دمی انک بونکله — بو وقعه اولمسون شاهم انکله
مع هذا عصا بیله قتلده — قود یوقدر بودر فتوی نقلده
جواندن اولمدی مقصود واصل — الوب ابن زیاده اولدی ناول
اوقودی اولده خفیه بیوردی — امانندر بو اکا ایتمک نبردی
الوب اندنده ویردی بختری یه — که بغداد قاضیسی ایدی اول جریه
اوقیوب دیدی اول بوزمش امانی — حلالدر النه قتلیله جانی
دیوب ایتدی امانک صکنی چاک — عجب بیهوده جرئت ایتدی بیباک
دیدی اولدر انی بوزیغمه قانی — بودم شاهم اکا ویرمه امانی
مرادنجه چو فتوی ویردی قاضی — طتوب مرعی انی خوش اولدی راضی
اهانتله اولاره اولدی ناظر — همان دم طوردیلر اول ایکی فاخر
چو حق سوز بولمدی انده نفوذی — اوقودیلر قیام ایله تعوذی
دیمش راوی بیله اویدم امامه — کیدرکن اغلدی دیدم همامه
ندندر اغلدک ای نور دیده — دیدی تقصیر ایدوب دوشدی فسرده
دیدم هیچ ایتمدک سوزده قصوری — برنجه سویلدک حکم ضروری
دیدی ارتق کرکدر بونده اقدام — که شاشمیه صراط اوستونده اقدام
موافق بولمدی چونکه امامی — اودم عزل ایتدی فتوادن همامی
چو حکم ایتمشدی قاضی انده قتله — عزیمت ایلدی بقمدی نقله
اودم حاضر بولندی طالبی نام — ندیم پادشاه حق امرینه رام
نصیحت ایلدی هارونه اخر — دیدی سیر تمیز ای شاه فاخر
عراقک مفتیسی فضل ایسی امجد — امام ابن حسن اعنی محمد
دخی ابن زیاد فضل ایسی کامل — که اولدر علمله دهر ایچره عامل
بوکر فتوایی ویرمشکن امانه — اولاری رد ایدوب دوشدک کمانه

وکیع بن الجراح بن عدی الرواسی الکوفی اصلی نیشابور قریه لرندن بر قریه دندر یوز یکرمی ده تولد ایلدی هشام بن عروة والاعمشدن و عبد الله بن عون واوزاعی و شعبه دن اخذ علوم و استماع حدیث ایلدی (بعده) امام اعظم حضرتلرندن و ابو یوسف و زفردن تلمذ ایلدی عبد الله بن مبارك و یحیی بن ادم و ابن سعید واحمد بن حنبل و ابو خیثمه و بو طبقه ده بولنان علمادن چوق کمسنه وکیعدن قرائت و روایت ایلدیلر هارون الرشید قاضی ایتمك ایچون وکیع و عبد الله بن ادریس و حفص بو اوچنی دعوت ایدوب قضایی تکلیف ایلدکده وکیع قبول ایتمیوب و ابن ادریس دخی امتناع ایلدی حفص قبول ایدوب قاضی اولدی و امام وکیع حضرتلری عالم و عابد و متقی و زاهد ایدی (یحیی بن اکثم دن منقولدرکه وکیع ایله سفرده و حضرده چوق زمان همصحبت اولدم صائم الدهر ایدی و هر کیجه برختم شریف ایدردی منقولدرکه ثلث قرآنی تلاوت ایدوب

بعد ازان استراحت ایدر ثلث لیلده قالقوب ختم شریف اوقوردی بعد الختم اوتوروب صوم ایله ایدردی و فجر طلوع ایدنجه یه دك بعد طلب علمده صورب استغفار ایدردی و سجوده وارلر دیکه محمد بن حرب دن منقولدرکه امام وکیع حضرتلری عبادان شهرنده قوق کون مکث ایلدی و فوق کیجه ده قرق ختم شریف ایلدی و قرق بیك درهم تصدق ایلدی درت بیك حدیث روایت ایلدیکده وکیع روایت ایلدی وابی التائب روایت ایلدیکه برسنه ایچون یمین ایلدیکه بقاج سنه بر بیرده اولدم بری سوء حفظ دن اولدیغی استماع ایلدم و تلاوسیندن بری سوء حفظ ایله دیدیلر اول شکایت ایلدی معاصیدن اجتناب ایلدی (نظم) شکوت الی وکیع سوء حفظی * فارشدنی الی ترك المعاصی وحفظ العلم فضل من الله * و فضل الله لا یهدی لعاصی

وکیع حضرتلری بو قطعه یی انشاد ایلدی ... کمسنه دخی ... استماع احادیث شریفه و مسائل شرعیه یه ... حفظ ایدوب ... برسنه ... اولوب تقدیم بجودیلرکه قرق سنه ... استماع ابدیف

بعد ... ابن معین ... امام وکیع ... احمد بن حنبل ... اولورسه ... کمسنه

واما بو ... برکتیله ... حفظ ... بیوردیلرکه ... ابن ... کورمدم

بو نوع علیه رحمة واسعة بیوردیلر رحلت ابی حنیفه دن ری بو نوع ابو ری ... واعد ... افضل التحریر ... ری رحمة الله علیه ... جمیله لری عزیزدر اولنه

شونك قولینی اخذ ایتدیکده اول کس	تنبسنزلکله مشهور مرد اخس
بولونه ایتدی نصحی ایتدی تأثیر	بودم حسنیله قیلدی اکا تدبیر
چو عزل ایتمشدی فتوادن امامی	پشیمان اولدی طرحندن همامی
بودم قاضی القضاة ایتدی نصب ناز	مکافات اولدی پس توقیر و اعزاز
چو ری یه کوچه لو اولمشدی هارون	امامی بیله الدی اولدی مأمون
چو یوز سکسان طقوزه ایردی تاریخ	بونی یازدی کتب اهل التواریخ
امام الوقت محمد رحلت ایتدی	جوار حقه ایردی رحمت ایتدی
شو دمکه رحلت ایتدی بو فنادن	یاشی اللی سکزدی بو فنادن
هم اول کون رحلت ایتمشدی کسائی	آنکده بلده ری اولدی جائی
تأسفله رشید ایدردی نحوی	تراب ری یه قویدم فقه و نحوی
خدای ذو الجلاله حمد بی حد	رسول بر کماله نعت بی عد
چو خیر یله کتابم بولدی انجام	رجادر که ایره خیره سر انجام
چو تاریخ اولمشیدی الف و احد	فقیر اولمشدی بو نظمه مجاهد
محل بدء ایدی اولی الجماذین	ایرشدی اخره شعبانه بو بین
تمام درت آی اولوبده بدء و فراغم	اومارمکه اوله روشن چراغم
هدیه ایلدم اخوان دینه	تبرك قودم اصحابی یمینه
دعا ایله اوقوندقجه اولم یاد	اوله قبر خرابم آندن آباد
عوائف دخی جسمانی عوارض	قفا سیرده تقیدله تعرض
بو جمله خدا عون ایتدی الحق	ایشم بتدی اولوب منو محقق
تصانیفم بو تکله اولدی عشرین	حقیر انه دیکرسه ایله سیرین
که هر برنده وار بردرلو نحوی	کبی فتوی یوننده کیمی تقوی
الك اول دیدیکم حل المعاقد	که نحو ایچره اودر شرح القواعد
عنیدر مغنیدر دیرلر کورنلر	بو فن ایچنده تحقیقه ایرنلر
ایکنجی زبدة الاسرار و وافی	منار مختصر چون شرح شافی
دوشونبدر قاعده علم اصوله	وسیله درکالینه وصوله

منقولدرکه علیه و حفظ و ورع و تقوی ... زمانه منزه مشایخ امام دیلمی دیرلردی امام وکیع دن نقل ... ایلدیکه ابن ... و ملیح بن وکیع ... حالت نوعیدن ایکی الدین چیقانیجی کورمکی قد اوغل ابو اللربی کوردم دیدی عمر ملیح بر ریسنه برادوردم منقولدرکه و اقعمانی داود بن حبیبا دن صلی الله علیه وسلم حضرتلرینی رسول اکرمدم ایلدیمکه یا رسول الله ابدال کیملردر سؤال ایلدم الربی برشیئه اوربمیانلردر و اما وکیع کوردم دیلرکه الربی برشریفه کیدوب بورطقسان بیوردیلر دیرلردی حج شریف رحمة الله علیه ابدان دندر رحلت بیوردیلر حفص بن غیاث بن سنه سنانه دن بری دخی ابو عمر حفصن بن غیاث ابن طلق النخعی الکوفی در امام اعظم حضرتلرندن و ابو یعقوب اتمه حنفیه دن بری دخی ابو عمر حفصن ... علوم ایلدی علمای محققین قضاتدن واما ثوریدن اخذ علوم ایلدی هارون الرشید کامل و ورع و تقواده فرید عصری ایدی زیاده اهتمام خلافتنده بغدادده قاضی و احکام شرعیه ده زیاده ... ایدر حکمنده عادل ایدی هارونك زوجه سی زبیده خانم انا عنادنده مرزبان نام کمسنه بی دخی سببیله حبس ایلدی زبیده غضبه کلوب هارونه البته بونی قضادن عزل ایله دیو ابرام ایدوب عزل ایتدیردی و بعینه

امام یوسف حضرتلری نصب ایلدی بعد زمان کوفه یه قاضی ایلدیلر اون اوچ سنه کوفه ده قاضی اولدی ومنقولدرکه اکر عالم اولمسه قضایی قبول ایتمزدم دیرلر ایدی بن الفقها روایتی موثوق و کلامی مقبولدر یوز طقسان درنده دار بقایه رحلت بیوردیلر رحمة الله علیه (ائمه حنفیه دن بری دخی امام یحیی زکریا بن ابی زائده میمون و فیروز در میمون شرف اسلام ایله مشرف اولوب فیروز جاهلیت اوزره قالدی عمرو بن عبد الله کوفه نك مولی سیدر اعمشدن و اسماعیل بن خالد و عبیدة استماع احادیث شریفه ایدوب بعده حضرت امامدن استماع فقه شریف ایدوب عصرنده مشار بالبنان اولدی بین العلماء مشهوردرکه ابن عباس رضی الله عنه زماننده علم انلره منتهی ایدی بعده زماننده امام ثوری حضرتلرینه منتهی ایدی بعده کندی وقتنده یحیی بن زکریا یه منتهی ایدی عصرنده جمله دن احفظ و فقه شریفده افقه ایدی حدیث بنوعده

غایتله متورع و متقی زهدیله مشهور ایدی ... وصلاحیله مشهور ایدی ... هارون الرشید مدینه منوره یه قاضی ایلدی ... اندن چوق کمسنه اخذ ... حدیث شریف ایدوب ... تعلم فقه ایلدیلر ... مدائنده قضا ... کوفه یه

سلیمانیه در اوچنجی منظوم	الك اول نظم اولدر اوله معلوم
اکا دردنجی ارشاد العوامدر	که محتاجدر اولر چون کالهوامدر
بدور حضرت سلطان سلیمان	علیه الروح والرضوان هر آن
بو درت تصنیفم انده اولدی ایجاد	هزار و صد هزار رحمت بروباد
الك بشنجیسی عبرتنما در	سلوك اهلینه خوش نظم عطادر
سلیم خان دورنجه اولدی اتمام	مراد خان دولتنده بولدی اتمام
بوکا سادس دوشونبدر گلشن آباد	اولوبدر صوفیان ایچون نشاباد
یدنجی علم توحیدده صفایح	اولوبدر ترجمه بعض لوایح
بوکا ثامن درر مولود کتابی	اشارتله دیدم اول مستطابی
بوکا تاسع درر هشت بهشتم	اکا خدمت ایتدی طبع سنتم
بو جمعه عاشر اولمشدر منازل	اودر عارفلر ایچون خوش مراحل
بر بیسی انك مرآت الاخلاق	اولوبدر سالکه الطاف خلاق
بریدخی مناقب چار یاره	عجب مداح اولوبدر اولخیاره
بریدخی مناسك حجه منسوب	اودر حجاجه عمده دخی مرغوب
بریده عمده در الفاظ فرشه	اولوبدر مختصرجه اخذ و خشیه
بریده دائره علم اصوله	کفایت ایدر ابواب و فصوله
بریدخی انك امر الهی	یا نخبه مجتبی دخی کواهی
الهیات غزلهادر بریده	بریده ترجمه در شرح برده
بری شرح غزلهای مرادخان	که اولدر زبده خاقان عثمان
یکرمنجی دوشونبدر بو مناقب	اولوبدر بو حنیفه نك مواهب
انك تمیمی اولدی بو نجه تصنیف	خدا سندن ایرشه درلو تلطیف
انك دورنده بولدم چوق ترقی	عطایا سندن ایتدم هم تلقی
عوضلر ویره اول وهاب و منان	که کوزلر کورمش اوله الی الان
بقصد رحمت که قیلدم بو نجه تالیف	هدیه قیلدم اخوانه بتلطیف
اومارم ایده کر شفقت مروت	دعادن کوندروب خوان عطیت

سکسان درنده رحلت ایلدی رحمة الله علیه قاضی نصب ایدوب کلدی وکوفه ده ابتدا قاضی ایکن بوز ... ایدیخ (ائمهٔ حنفیه دن) حسن بن زیاد اللؤلؤی الکوفی در حضرت امام اعظمدن اخذ علوم ایدوب فرید اقران ومشار بالبنان اولدی جمیع اوقاتی علم شریفه صرف ایدوب بروقتنی ضایع ایتمز ایدی نصر بن یحیی نقل ایدر اوقاتی تقسیم ایدوب صلوة ضحی اداد نصکره وقت زواله دك مسائل فروع اوقیدوب وقت زوالده خانه سنه کیدوب حوایج خانه سنی کوروب صلوة ظهری اداد نصکره وقت عصره دك واقع اولان مسائله فتوی ویروب صلوة عصری اداد نصکره اشتغال دك اصول فقه مذاکره ومباحثه ایدردی وصلوة معزبی اداد نصکره خانه سنه کیدوب برآز توقف ایدوب بنه طشره چقاروعشاوقته دك مسائل معلقه مذاکره ایدردی صلوة عشایی اداد نصکره ثلث لیله دك حدود ودور ووصایا مسائلنی تذکر ایدردی وبرجاریه سی وار ایدی طعام کتوردکده ویا خود ابدست آلورکن آکا دخی مسائل تقریر ایدردی اول سببدن جاریه دخی مسائل کثیره اخذ ایتمشدی منقولدرکه

بسمله ده خطا ایلدی وخطا ... بر مسئله ده خطا ایلدی بر منادی به ندا ایتدیروب فلان کون حسن بر مسئله ده خطا ایلمش اول مسئله یی استفتا ایدن کلسون دیوب اوج سنه واقف اولدقده ... کون برکمسنه یه فتوی ویرمک واول کمسنه یی بولدیرقه خطاسنی بیان ایلدی وبین العلماء مشهوردرکه حسن دکل ایدی بن زیاد سؤال احسن اولوب جوابا احسن دکل امام ابو یوسف وامام محمد جوابا احسن ایدی وحسن بن زیادن منقول سؤالا وجوابا احسن ایدی ایجوب یا تمدم دیبشلردر * قرق سنه در اسیا بنی چقاروب بن زیاد وحسن ومالك بغداده طحاویدن منقولدرکه حسن بن زیاد درنده وفات ایلدیلر رحمة الله

وامام شافعی مصرده ایکیوز درت (التذکرة الرابعة والثلثون) علیهم اجمعین ایدوب انلردن امام اعظم حضرتلرندن اخذ علوم ومشایخ کرام بنزه علم واصل اولان علمای عظام اوله که امام اعظم ذکرنده در (معلوم اوله که امام اعظم حضرتلرندن اخذ علوم لا یعد ولا یحصی علمای عظام ابدن در ائمهٔ بلدان ومشایخ اجتهاد مسائل مسلمین کرسعی استخراج کتب ونشر لرایله تدوین علوم ابدنلر بایبیوز ذات سنتعوده سمات اولدیغی اصحاب تاریخ ویرن

الهی ذو الجلال رب اکرم — علیم و قادر و قیوم و ارحم
مصور خالقدن تقویم احسن — ایدن گلزار گلشندن مزین
تمنا غنچه سی سندن شکفته — درون دل دگل سندن نهفته
تعالی الله ذهی خلاق عالم — ایدن بر قطره دن خلق مکرم
اولوا الابصاره ماه و آفتابی — ایدن آوراق زرینندن کتابی
بولور هر بری در قدره رای عاقل — ثبوت وحدته اقوی دلائل
خلیل اسا کورر ملك یقینه — سرای لا احب الآفلینه
بو صنعت لازمی توحید صانع — نه ممکندر توارد و یا تمانع

بسم الله الرحمن الرحیم

العلوم السماة بنظم الرسالة الهادیة

اللهم یا رب اجعل کتابی هذا خیر زادی في معادی واجعله منتفعاً به الاخوان واولادی وصلی الله علی رابطة الفیض محمد وآله وصحبه اجمعین والحمد لله رب العالمین

آمین

بغشلا یوب بزه ام الکتاب
هدیه ایده کز اول مستطابی

عنده معدود وسوتقادر وجملهسی ... ذکر اولنسه مستقلا ... کتاب اولور ... اسمالری ... اولمنمله احوالری معلوم ... دکلدر وزمانمزده اسامیلری مذکور وروایت واقوالری ... کتب معتبره ده مسطور اولنلردن برقاچ مشایخ عظام ذکر ایله تبرکا وتیمنا اکتفا اولندی خدای ذو الجلال سعی واجتهادلرین مشکور وجمله سنی مغفور ایله امین بحرمة النبی الامین

(امام حماد بن امام اعظم) رحمة الله علیهما غایتله متدین ومتورع عابد وزاهد ایدی وفقه شریفك دقایق وحقایقنه عالم وزمانانده اقراناندن ممتاز واصحاب بدعت واهل هوا وزنه تعصب وانکاری زیاده ایدی ودلائل واضحه ایله اثبات ودلائل ... منع وتزییف ... ایدیکه اهل بدعت مدعی والزام خصمده اولقدر ماهر ایدیکه بخاردن کوردکلرنده مباحثه دکل قرشوسنده طورمیوب خطه مالك ایدی وکتابتده غایتله سریع القلم وحسن خطه اولمغله احادیث شریفه یی کتابته زیاده حریص ایدی * چوق حدیث کتابی تحریر ایتمشدر رحمة الله علیه

(اسمعیل بن حماد بن امام اعظم) پدری حماددن وحسن بن زیاددن اخذ علوم ایلدی عالم وعابد

وتقی وزاهد ایدی بصره یه قاضی ایلدیلر اکثری امر قضاده احکام دقایقنه عالم وحکمنده عادل وسیاست مدینه ده کامل صالح ومتدین ایدی جدی امام اعظم حضرتلرندن منقول اولان مسائل اولمق اوزره فقهده جامع نام کتابی تصنیف ایلدی وفرق ضاله دن قدریه طائفه سنه رد ده کتابی واردر ایکیوز اون ایکیده دار بقایه رحلت ایلدی رحمة الله علیه (امام یوسف بن خالد) عالم وزاهد ومتصلب فی الدین فقیه کامل ایدی امام اعظم رحمة الله علیه حضرتلرینك قدمای اصحابندن مدت مدیده صحبت امامه ملازمت ایدوب بعده اردن بصره یه کیتمك مراد ایلدکده امام اعظم حضرتلری بر وصیتنامه یازوب ویردی بصره یه واروب انده تمکن ایلدی ناسیله اختلاط وامتزاج ایده میوب فتوی ویرمکدن کاه عزلت اولنوب کاه منه نصب ایلدیلر امام ابو یوسف حضرتلری خلیفه هارون الرشید ایله بصره یه وارد قلرنده امام ابو یوسفك زیارتنه واروب اکرام ایتمکله اهالی بصره امام یوسفك رتبه علمی بیلوب تعظیم ایتمشلر ... ناسدن عزلت ایدوب الی ان یموت عبادت وطاعت اوزره اولدی رحمة الله علیه

ویرن طوفان قهرین قوم نوحه — ولی سن سوق ایدن باب فتوحه
ویرن ایوبنه صبر و قراری — خلیلنه ایدن گلزار ناری
ایدن آثار لطفندن هویدا — جمال یوسف و شوق زلیخا
ید بیضا ایله موسای ظاهر — عصا ایله ایدن الزام ساحر
سلیمانه مسخر انس و جنی — ایدن خضره عطا علم لدنی
ایدن سن شبهه سز آی فردیکتا — دم عیسی ایله احیاء موتی
ویرن اعجاز نظمی مصطفایه — تدرو بوستان اصطفایه

نعت سید المرسلین صلی الله علیه وعلی سائر الانبیاء اجمعین
وذکر آل واصحاب کزین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین

حبیب حضرت خلاق عالم — علیه و آله صل و سلم
علو شانه برهان اقوی — نصوص قاطعه یس وطه
نه رحمتدر سموات و زمینه — نظر قیل رحمة للعالمینه
تقربده ترقی اهتمامی — ورای عقل آوادنی مقامی
قبول خدمت فخر مدینه — یتر بو فضل جبرائیل امینه
بحمد الله بیك سکسان سکزده — مجاوره جان و دلدن عزممزده
غبار کعبه اولدی کحل دیده — کم اولماز بو سفرده کام دیده
صفا و مروه سعیندن غباری — ایدندم ستر روی شرمساری
بولتی حضرتی ایتدم زیارت — بولندی هر برنده بیك بشارت
بها یوق زمزم نیکو صفاته — دکشمم قطره سین آب حیاته
بو احسانانه باعث نور عالم — شه لولاك فخر ابن آدم
دل و جانم فدا اول خوش وسیمه — منور مرقدی و عنبر شمیمه
نه نوری مشتمل شهر مدینه — علوم اولین و آخرینه
غبار آلوده خاك آستانه — مقیم اولدم مقام راستانه
اوله اول روضه نك جانم فداسی — مقدس خاك چشمم توتیاسی
فلك شك آیکر اول شاه جهانه — اوله خادم بو عالی آستانه

فقیرم پر قصورم لا محاله / حضورنده یوزم یوق عرض حاله
سحاب رحمت ایده نکاهی / بولوب تشنه فقیره کاه کاهی
رضای عرق عصیان وکناهم / وجوه ایله مکدر روسیاهم
رجام اولدر که اول فخر شفاعت / مبین وعاجزوبی استطاعت
اوله روز جزاده دستکیرم / فناده قالمسه روی حقیرم
خوشا صدیق وفاروق حرمده / منور لسر مقام محترمده
در جبرائیلدن رضوانه دوغری / طریق روضه در عثمانه دوغری
علی ابن ابی طالب مزاری / نمایان اولمقده ستر وباری
بقیع محترمده چوق صحابه / قبور اولیا کلمز حسابه
عجب اکرام اصحاب کرامه / مجبیله کیدر دار السلامه
بو اسحاق رضائی بر کدادر / ترحم قیل الهی بی نوادر
بهشت آسا بقیع پاکه ایچنده / قاله ایمانیله اول خاک ایچنده

مدح الامام الاعظم نعمان بن ثابت ومدح تلامیذهم رحمهم الله

امام اعظم همام اولیادر / سلف صالحلرینه پیشوادر
ابو یوسف نجم اهتدادر / محمد نور بزم اقتدادر
زفر حضرتلری شمع مجالس / منور ذکر خیریله مدارس
الهی قیل کرم اوزره زیاده / طریق حقده اهل اجتهاده

مدح استاذ حیات محمد الوافی عالم الربانی سلمه الله الملک الصمدانی

فرید عصر استاذ افاضل / هلا آسا مشار بالانامل
دل صافیسی دریای معانی / سنه حفاظله دخی آسمانی
ولی عادتلی فعلی خرق عاده / ضیاده شمس تقواسی زیاده
ویرزکیه بوبخه قرآنه معانی / نه بیضاوی نه سعد تفتازانی
ایشته نامور نامن روانی / فدا ایلر بولنده سرروانی
المدد حفظ اوله نارک وجودی / ترقیده اوله حزن وحسودی

مدح حضرت سلطان محمد خان بن سلطان ابراهیم خان ابن سلطان

مراد خان بن سلطان احمد خان ایده الله سلطنته الی انتهاء الدوران

ابو الفتح محمد خان غازی / ملوکک شهسواری شاهبازی
سعادت کوکبی هردم شرفده / عدوسی منهزمدر هر طرفده
غنا تاریخ ایدی کلدی جهانه / غنادن فارغ اولدی بو زمانه
بو مدتده دم اولدی سال ماضی / نه خوش دمدر بودم ای حقه راضی
دیدم هاکلدی تاریخ مجدد / یقین رأس مائه‌دن مجدد
زماننده بقک فتح فتوحه / کیمه حاصل ایرشه عمر نوحه
ایدوب اوج سعادتدن عزیمت / بحر محاربنه ایردی هزیمت
حیات وآب وروی آل عثمان / صحایفدن بو نظمی یازدی دوران
طلوع ایتدردی دور مستطابی / اقالیم علومه آفتابی
قیلوب سربسر لطفی هر دیاری / کلستان علومک نوبهاری
عجبمی افتخار ایسم قدیمه / کریم بن کریم بن کریمه
قرینی ذاتی فرد زمانه / یتر بو فضل بو شاه جهانه
الهی پادشاهی بر وبحره / ویره فضلک ایکی دنیاده بهره
اوله شرعه موافق مدعاسی / بودر هردم رضائیک دعاسی
کرم دیده کمسنه بیچ حجابم / همایون مجلسنده لوز یایم

سبب تألیف هذه الرسالة المسماة بنظم العلوم

مهیا ایلمشدم بر عجاله / تراکیب عرب اوزره رساله
مرصع لعل یاقوت ودردن / احادیث وکتاب معتبردن
ایدوب هر علم حالندن تکلم / نه کیفیتده در تعلیم وتعلم
کلوردی خاطر غمکینه کاهی / بولؤلؤ نثری نظم ایتسم الهی
میسر ایلدی اول ربم الله / خیالمده خطاب ایتدم سحرکاه
کل ای باد صبا صاحب فضائل / سلامم ایله فضل الله واصل
ایدوب تحصیل علم ای نوردیده / صلوة خمسه‌دن آیرلمه بردم
مقارن ایله سن علم صلاحه / ایکی دنیاده باعثدر فلاحه

ابن سماعه نك مسائل نوادره اثك تصنيفى در وكتاب المحضرات والسجلات وكتاب ادب القاضى
منقولدركه كتابى سببيله جمع اولنوب تدوين منقولدركه
ايتمدم ديرلردى فرق سنه در امام ايله وابن سماعه دن وابن اولنمسى
ايلدى رحمه الله عليه (ايكيوز اوتوز اوجده فوت
امام ابوحنيفه وابن عوان (ابو مطيع الحكم بن عبد الله
مالك بن انسدن اخذ علوم وهشام بن حسان وامام
ايلدى وامام اعظم حضرتلرندن فقه اكبر روايت
ايدوب علماى عظام روايتنى توثيق ايلديلر بلخده
قاضى ايدى بتمش بديده وفات ايلدى رحمه الله عليه
معلوم اوله كه ائمه مجتهدندن اخذ علوم ايدوب
نشر علم ايدن علماى عظام وفقهاى كرام لا يعد ولا
يحصى در بو محله كلنجه يه دك مشاهير فقهادن
تبركا وتيمنا برقاج علمانك اسملرى ذكر اولندى
رحمة الله عليهم ورضى الله عنهم
اجمعين (التذكرة الخامسة

ازاله بكره قادر ايدى
وجماعه دن قالميوب ابرزدى
انه بنوب معاونت ايتمكسزين
اولمشدى بنه كسنه
يوز اوتوزه بالغ

يقين اولمه صاقن بو باده كويه — مصاحب اولمه هر كز زشت خويه
اودين تدريسه استادى ديجى — فان الدرس غرس يا حبيبى
ايو فهم ايله درسك ايله ازبر — مكرر ايت مكرر ايت مكرر

بيان علم التجويد

اداء فرض عين ايت اول مجود — مقصر كر اولور وجهين مسود
بلى ترتيل وتدوير وهم اول زاج — بولر جائز بلا تمطيط وامواج
وسط مختاردر اما نه كامل — ورتلناه ترتيلا يه عامل
مجود خذ منندن اولسه خالى — خذ القرآن فى جوف الليالى
بو فنده شاطبى نور بصردر — خلافيات قراده تيتردر
براز دمده ايرر اجر عظيمه — كيم اولسه مشترى دريتيمه
مقدم سعى صرفك علم حاله — ادادر فرض يعنى لا محاله
جميعى حضرت قرآنى ازبر — بودر فرض كفايه اى برادر

بيان علم الكلام

طوالعدر رئيس علم كلامه — كتب ترتيب ناقص بو كلامه
بو علمك فرض عين اولمسى اظهر — كونشدن هر كسه اى ماه انور
فقيرك فرض عينيله مرادى — بو فنده اهل سنت اعتقادى
موحد مستدل توحيد ايچنده — اوليكور قالمه سن تقليد ايچنده
مقلد واجبك تركيله اثم — دليل قطعيدر بو ائمى حاسم
عقايد كوهر بدر فقه اكبر — عروس اعتقاده ايله ازبر
مقاصد بحرنه غواص واقف — نه مطلبدر بيلور شرح مواقف
كلامك دقتنده واز مزالق — بليده بزمينى سن كورمه لايق
مضرت يوق زكى قلبى صافه — كوكل ويرمز عنادوا اعتسافه
نظر قلسك كتبلردن مقاله — كلامك حرمتنده قيل وقاله
بو حرمتدن ندر منهج خلاصه — بيورمشدر فتاواى خلاصه
تعلم ايت كلامى قدر حاجه — دكل منهى بو مقدار اولسه خواجه

(والثلاثون) علم فقهده واساسى خارج طوق
تصنيف اولنان كتابلر مشهور ومتداول اولنلاردن
مصنفين جمله سى علماء مشهور وعلماى مجتهدين دن
بشمور ابادى علماده ذكر اولندى رحمة الله عليه حضرتلرينك
برقاج كتابلرى تبركا ذكر اولندى امام محمد انده تصنيفلر بدر
ابتدا التصنيف نام كتابلرى ابتدا تصنيفلر بدر انده نصكره وامالى
جامع الصغير ومبسوط وزيادات وجرجانيات بو نلرك
جامع الكبير ومبسوط وهارونيات وعلماى فقها رحمهم الله
ورقيات وكيسانيات حضرتلرينكدر مسائلى تعبير اولنونده
جمله سى امام محمد حاوى اولديغى مسائل طده اولان
نمائى بو كتابلرين كتاب مبسوط وجامعين ده اولنلر
اصطلاح وانفاق ايدوب وزيادات وسير كبير اولان
مسائله اصلدر ومبسوط وجامع صغير وسير كبيره اطلاق
روايت اصول ديرلر وجامع ومشهور الرواية وكيسانيات
مسائله ظاهر الرواية وجرجانيات اولنلره ضبط اولنمز
اولنمور ونوادر وهارونيات ده تعبير ايدرلر
الرواية وجرجانيات امام محمدك

بلدۀ جرجانده اقامت
ايله كلمرى وقتده جمعى وكيسانياته
املا ايتدى كه ايدوب
كيسان نام كسنه
امام محمدك روايت
اولنان مسائلنى جمع
بيان

ايدوب كتاب ايلدى مسائله
واول كتابده اولان
نمنج ظاهر الرواية ديرلر
امام محمدك تصنيفى
اولميوب انجق اندن
روايت اولنديغيچون
وهارونيات دخى هارونه
نام بركسنه نك جمع ايلديكى
كتابدر ورقيات بركسنه رقه ده
قاضى اولوب انده امام محمددن روايت
اولنان مسائلى جمع ايلديكى واول كتابدر رقيات ديرلر
واما امالى املانك جمعيدر واملا اول كلامى كتابت ايليه
سوبليوب باخر كمسنه اول مجلسنده دوبت قلم
اول وقتده طالبلرينك تلاميذى تحرير ايدوب وجمع ايليه
طعن تقيب استادلرينك كلاملرينى وكتب معتبره دن
كتاب ايدرلردى اول كتابه امالى ديرلر ابو يوسفك در كتاب
املاد ونوادر اكثيجيسى امام ابو يوسف رحمه الله تعالى
مبسوط امام شمس الائمه سرخسى ايلدى وكتاب هدايه
عليه حضرتلرينكدر ترجمه سى سبقت ايلدى على بن
وتجنيس ومزيد ومناسك جمع امام ابو الحسن
ابى بكر بن عبد الجليل برهان الدين المرغينانى حضرتلرينكدر
امامان جامع الصغيرى ايله قدورينك مسائلنى جمع
اماوب بعده شرح ايدوب سكسان مقدارى
اولدى كفاية المنتهى تسميه ايلدى
لكن زياده اطناب اوزره

بيان علم الفقه

تفقه يا بنى وهو خير — فان الجهل داء فيه ضير
دكلدر فرض عين اى نور عينم — فروعك كليسى بودر يقينم
بلن علم صلوة وهم شرائط — بولاز امثال هر فرض وسائط
فروض عينيدر علم وعملده — مسوف اولمه سن طول املده
مباح وحرمة ومكروه وباطل — اصول اربعه حكمنده داخل
وجوب فرض وسنت اصل رابع — محصل علميدر معلومه تابع
بو سوزدن فهم ايدر صاحب درايه — جميع فقهه لازم بى نهايه
مناقبده حسن اوغلى محمد — ديمش حل وحرمتده مؤكد
ايكى يوز بيك مسائل حفظ لازم — فقيه اول علم فقهه اول ملازم
قدورى كنز ومختار ووقايه — بولر اشباهى اسباب هدايه
مسائل مجمعيدر متن محرز — اولورمى ملتقى الابحردن احسن
قهستانى رموزى جمع حائل — لآلى نظميدر بحر ومسائل
سكز ابوابيدر كيدانى جامع — بهشت بهشته رمز اكله سامع
درر درياب تحقيقه ذريعه — شفاى صدردر صدر شريعه
نهايه وعنايه شرح اكمل — بولاز امثالى اكثردر مفصل
فتاوى صره سيدر صرة الحق — فريضه اولمسيدى بعض ملحق
نتيجه علم فقهى التزام ايت — لآلى سلك نظمه انتظام ايت
افاضلدن برى فقهى زياده — نه مدح ايتدى بو نظم دلكشاده
اذا ما اعتز ذو علم بعلم — فعلم الفقه اولى باعتزاز
فكم طيب يفوح لا كمسك — وكم طير يطير لا كبازى

بيان علم التصوف والاخلاق

علوم نافعه درسينه هر دم — درش محفوظ اوله درسينه هردم
افاده اولسه بعد الاستفاده — وصول رتبه عقل مستفاده
اولورسه نور تقوى سنده ظاهر — درش سن علم اخلاقه مظاهر

اولسندن خوف رغبت كمسنه
تقرير ايله مفيد ايتمكين اولوب كبير الحجم اولغله
ايندى علماى عاملين ومختصر حسن تعبير والطف
مشايخ عظامدن دن عابد وزاهد شرح ايلدى ونهايه تسميه
كمسنه لره ملاقى برقاچ عالم ربانى ومتقى ايدى
انوار قدسيه ايلدى اولوب انفاس طيبه لرندن استفاضه
سنه ده تصنيف ايلدى منقولدركه كتاب هدايه يى اون اوچ
افطار ايتمدى وصائم اول مدتده صائم اولوب
افتا ايتمدى وصائم اولديغنى اخفا وبركسنه يه
تحرير وتصنيف وتدريس ايله اوقات كذار اولدى
وخادمى خانه سندن اولان صومعه ده اوتوردى
خادم كلدكده يانه كلن طلبه سنه ويردى خادم كلوب
طعاملر قابلرين بوش بولوب كتوروب بانده قوردى
اهل بيتى صائم اولديغنى بلمزلردى
زهد وتقواسى سببيله كتابى

دخى بين العلما مقبول
ومرغوب وكلامى معتبر
وموثوق در بتشور اوچده
وفات ايلدى رحمه الله عليه
(ومشاهير علماى كباردن
كتاب هدايه يى شرح
ايدوب فخر واعتنا
ايلديلر كتاب نهايه

تصوفدر رذائلدن تخلی — صفات مرضیه برله تحلی
توکلدر رضا زهد و تعفف — حقیقتده بودر علم تصوف
تصوف صایلور رقص و دوران — نه فرییه حرمتنده اولمه حیران
بازار تاتارخانیه ده مفصل — سماع و وعظ احوالن مدلل
سماع وعظ قرآن مستحبدر — ریا سز سمعه سز امر عجبدر
تغنینک سماعیدر محرم — بو سوز معلوم اهل علم عالم
نتیجه سد قیل باب سماعی — خلاف شرعه راه اولمه راعی
مشایخدن جنید رحمه الله — سماعه توبه قیلدی اولدی آگاه
مرید صادق اول چون صبح صادق — کیدر تا سهر کل ظلمانی سرادق
نه بولدک ای دده بو دنیالکدن — بو های و هوی ایله دور فلکدن
قدوم و دف صدای نای و نیدن — دیبی دیمدک بونک امثالی شیدن
بلادن وجدی مریدک آه و واهی — اوتوز ییل غیبتندن چوق کناهی
کل اولمه صوفیه جرار و جاهل — جهالتندر بلا ستم و هلاهل
دیمش یوسف زلیخا سندمه جمی — طریقت اهلینک اول نیکونامی
مکن بر صوفیان خام یاری — که باشد کار خامان خام کاری
طریقتجه کارین راند انند — نجاتی میوه از باعث فشانند
ز اصل خویش آن میوه بریده — نماند تا قیامت نارسیده
کریم النفس اولان بر اهل حاله — کیمک واردر مجالی قیل و قاله
بایزید و ولی معروف کرخی — سلاطین مشایخ مثل بلخی
دیمش مرحوم قاضی زاده ماهر — صلاح و علم ایله عالمده ظاهر
چالشلب اهل اول الدانمه قشره — سری معرفتدن قالمه طشره
رسوم و عادتیله اولمه مغرور — مجرد خرقه ایله اولمه مسرور
بو تاج و خرقه مسوالی و هودن — غرض اصلاح نفس اولدی قمودن
آلوب ال قلمه هر زرّاقه اقرار — ایدردی بولسه کل باشینه تیمار
اولارک چوغی صورت اوغرسیدر — کمان بو قدر کم کسوت اوغرسیدر

ایلدیلر کتاب نهایه شرح هدایه حسام الدین بن علی بن حجاج بن علی نکدر حافظ الدین محمد بن نصردن وفخر الدین دن فقه شرعیو اخذ ایلدی و حلبده اقامت ایدوب کتاب بزدوی یه شرح وکافی تتمیه ایلدی بعده شام واروب منتخب اخسیکتی وابو المعین نسفینک اصولده تمهید نام کتابنی شرح ایلدی و مصرده بخاح نام کتاب دخی وارد بدیبوز اون درتده حلبده وفات ایلدی کتاب کفایه تاج الشریعه محمود المحبوبینکدر عالم وفاضل وفقیه کامل ایدی وهدایه یی مختصر ایدوب وقایه تتمیه ایلدی وکتاب الغایه فی شرح الهدایه قاضی القضاة شمس الدین ابو العباس احمد بن ابراهیم سروجینکدر مصرده قاضی القضاة ایدی هدایه یی کتاب ایمانه وارنجه دک شرح ایتمشدر برقاج جلد اولدی تمام شرح ایده مدن مصرده یدیبوز اون سنه سنده وفات ایلدی امام شافعی مرقدی قربنده دفن اولندی رحمه الله تعالی علیه کتاب غایة البیان امیر کاتب ابن عمر العمیدینکدر اتقانی دیمکله مشهور و اتقان فاراب قریه سنده رقصبه ده بغداده امام اعظم حضرتلرینک مشهدنده تدریس ایدردی منتخب اخسیکتی یه شرح ایلدی بعده شام

کلوب انده اولان والی رغبت ایدوب زیاده اکرام ایتدی جامع ماردینیده تدریس ایدردی شافعیه یه رغبتی زیاده ایدی فقه و لغت و سایر علومده کامل ایدی شرح ملتقی تصنیف ایلدکده غایة البیان ونادر الاقران فی آخر الزمان تسمیه ایلدی قصبه اتقانده التیوز سکسان بشده تولد ایدوب یدی یوز الی سکزده وفات ایلدی رحمه الله علیه معراج الدرایه فی شرح الهدایه امام قوام الدینکدر بخاری محمد بن محمد البخاری بدر بخارا قرالرندن برقریه ده تولد ایلدی تحصیل علمدن صکره مصره کلوب جامع ماردینیده اقامت والی ان یموت تدریس ایلدی عالم عامل و متقی و کامل ایدی یدی یوز فرق طقوزده وفات ایلدی رحمه الله علیه (عنایه) شرح هدایه اکمل الدین محمد بن محمود الرومی البابرتینکدر یدی یوز اوننده تولد ایلدی طریق سعادت رفیق اولان علمه شروع ایدوب علمای عصرندن قرائت وبعده حلبه واروب مدرسه ناحیه ده مدت اقامتدن صکره مصره قاهره یه واردی انده قطب الدین رازیله شرحیات اصفهانی اوقیوب شمس الدین اصفهانیدن اخذ علوم ایلدیلر ابن حیاندن وعبد اللطیف دن اخذ حدیث نبوی ایلدی وزهد و صلاح

کورب

کورب هر زراقک کسوتی — انا نمک بیلمدین ماهیتی
صاقن صانمه یمز صوفی تمغانی — قیوغنین دخی قومز بولسه الی
بو قوم ایچنده واردر چوق مرائی — اوزادر طیلسانی دیزه دالی
حذر ایت کیمه دن راه ضلاله — سلوک ایله طریق اعتداله
کیشی بر یول ایله بولمز خدایی — مکر ایده رسوله اقتدایی
ولی اولان اولور فقهیله موصوف — ایدر هم نهی منکر امر معروف
دلیل اولور صراط مستقیمه — طبیب اولور کنهکار سقیمه
ندر دینه تصوف دی تذلل — خشوع و مسکنت صبر و تحمل
تصوف صوفدن مشتق دکلدر — تصوف جز صفای حق دکلدر
بو دنیادن تولیدر تصوف — رذائلدن تخلیدر تصوف
حیات سرمدیه ندر تصوف — صفات احمدی دندر تصوف
تصوف حق یولندن چقمامقدر — تصوف حکم شرعی یقمامقدر
تصوف خلق ایله خلق حسندر — بو سوز جد حسینیله حسندر
دیمش ذوالنون مصری کم تصوف — قبول شرعیدر ترک تصایف
زمانه صوفیسنده یوق توکل — همان صنعتلری اولمش تأکل
دینلمشدر تصوف ماسبقدن — نفور قلبیدر مادون حقدن
ارادتدر دیمش بعض تصوف — دیمیوب شیخنه اوستادنه اوف
تصوف ترک شبهات دیمشلر — تصوف ترک لذات دیمشلر
گیوب آق خرقه کی کوکسو کی کربه — دیمیه کیم صوفیدر کندوکی کورمه
اوزندن ایرلی کورکی سوزندن — بو عجبک پرده سن رفع ایت کوزندن
تعلم ایت رفع آیله ترهاتی — بیلم دیرسک اگر ذات صفاتی
که تا حقدن حقیقت کوستره روی — یت اولمیه سکا بو های ایله هوی
بو مرحومک تصوفده کلامی — اولور اطناب ذکر اولسه تمامی
تصوفده نتیجه علم واجب — بو تفصیله بو معنادر مناسب
امام حجة الاسلام کویا — بو فن ایله جهانی قیلدی احیا

ایله معروف ولایت وکرامت ایله موصوف اولان شیخون ایله مصاحب اولوب تصوف اولوب للشیخ طریقتی نیابه یکی خانقاهنده اقامت ایتدیروب بر سور خانقاهی اکا تفویض ایلدی اکمل الدین دخی ریاضات و عبادات ده روز و شب سعی و اجتهادده بولیان وزهد و صلاحده مبالغه بالبیان اولدی و امرا تعظیم و اکرام منده تکلیف ایدیلردی دفعات ایله مصره قاضی القضاة اولمغی ایلدیلر قبول ایتمدی علوم عربیه ده و فنون ادبیه کمال فقه و اصول و سائر علومده فاضل و فقیه فرید عصرنده وحید ایدی هدایه شرحی بین العلما مقبول و متداولدر تصنیفاتندن شرح مختصر الانوار و شرح منار و شرح بزدوی و شرح تجرید نصیر طوسی و شرح الفیه ابن معطی منتهی فی الکلام سراجیه فی الفرائض و سوزن زمان و شرح کشاف حاشیه سی واردر اولنه دک تصنیفاتی معتبر علمای عظامدن جمیع تصنیفاتی حسنه ایله موصوف اخلاق و ورع و تقوی ایله

معروف مناصب دنیادن انقطا ایدوب قبول ایتمدی امرای مصر رغبت تام و زیاده اکرام ایدوب خانقاهنه کلوب زیاده اکرام ایدرلردی وملک ظاهر سلطنتی خانقاهی قبوسنده آت اوزرنده طوروب اکمل طشره چیقوب مرکبنه سوار اولنجه دک توقف ایدردی بعده همعنان اولوب مصاحبت ایدرلردی دار بقایه رحلت ایلدکده جنازه سنده حاضر اولوب وزراسیله وسائر رجال دولتله کلدیلر وملک ظاهر نعشنی کتوردملک مراد ایلدکده امرای قوبیوب کندیلر کتوردیلر نمازینی قیلوب اول خانقاهده دفن ایلدیلر یدیوز سکسانده وفات ایلدی رحمه الله علیه (فتح القدیر) محمد بن عبد الواحد بن عبد الحمید بن مسعود السیواسی ثم اسکندری علامه کمال الدین بن همامکدر یدیوز طقساننده تولد ایلدی قاری هدایه دن فقه متربعی قرائت و اصول فقهی تحصیل ایلدی بعده مصره واروب قاضی محب الدین ابن شحنه یه ملاقی اولوب خدمتنده ایلدی و اکمل حلبه شهابه کلوب اول ان بوتاتارده اقامت ایلدی و عصرنده اولاد

مشايخ حديثدن اخذ علوم وبين الاقران مشار بالبنان اولوب نيجه مدت نشر علوم ايله اوقاتكذار اولدى علم فقه واصولده ونحو وصرف ومعانى وبيان وتصوف فنع علام ايدى عابتله عابد وزاهد وكشف وكرامات ظاهر عزيز ايدى برازمدت اختيار عزلت ايدوب كوشه نشين عزلت اولدى عصرنده اولان مشايخ رضا ويرميوب طلبه نك سزلره احتياجمز وارايكن عزلت لايق دكلدر ديو نشر علوم مداومت ابتديلر منصوريه واشرفيه ده نيجه مدت تدريس ايلدى وزاويه شيخونيه ده سجاده نشين ارشاد اولوب جميع افعال واقوالى سنت سنيه سيد المرسلين صلى الله تعالى عليه وسلم اوزره ايتمكله اهتمام تام اوزره ايدى واصول فقهده تحرير واصول دينده مسايره وسبحان الله وبحمده وسبحان الله العظيم اعرابنده رساله وفقهده زاد الفقير تصنيفاتندندر سكز يوز التمش برده وفات ايلدى رحمة الله عليه وهدايه نك ذكر اولنانلردن ماعدا متعدد شروحى واردر مشهور اولنلرى ذكر اولندى (كتاب محيط شيخ رضى الدين برهان الاسلام محمد بن محمد السرخسينكدركه دردت

تصانيفى فاضل بر كلينك ... كلستان علومك بر كلينك
معدل هم طريقنله جلاسى ... جهانى كون كبى طوتمش ضياسى
تعلم ايله هم تعليم هر دم ... رساله جمله دن اوله مقدم
صغير الحجم ايسه كوزده انامه ... كثير النفع در بر خاص وعامه
يتر علم تصوفده طريقت ... بودر مختار ارباب حقيقت

بيان علم الاحاديث

احاديث رسول اللهه مشغول ... اولان اولدى ايكى دنياده مقبول
نه عالى مرتبه حفظ احاديث ... خصوصا نيتى تعليم وتحديث
حديث بلغوا عنى يه عامل ... احاديثك كرك علمنده كامل
نه اقوال اولسه اصحاب سننده ن ... عطايادر رسول ذوى المننده ن
ابوداود وترمذى ونسائى ... دخى شيخين مالك اى رضائى
بوفنده اختيارات شيخ كامل ... قمونك اعلى علميله عامل
شيوخ اكثار ايدن اوقات ضايع ... كتبدن معتبرلرده بوشايع
حديث اسماعى بابنده ادبدر ... ايرشمك سنى ميمه مستحبدر
اولور جائز بو سندن اولسه مأذون ... كمالك سنه نيف وعشرون
بولنسه فن وسنده سندن اسبق ... اولور تحديثه انلر سندن اليق
اصوليدر حديثك شرح نخبه ... درر ودلدن ايت عرض محبه
بوفنك كندوسى كبى اصولى ... كفايت اوزره فرض ولمس حصولى
كتبلردن اصح قول بارى ... اصح صكره مسلمله بخارى
مصابيح ومشارق بلكه مشكاة ... بو اسماره حجر ابن مسمات
مصحح كر بولورسن شرح طيبى ... آلورسين حضرت حقدن نصيبى

بيان علم التفسير

يازوب انوار تنزيلنده قاضى ... خلاف ماضيه اولدى راضى
رئيس دردر علوم علمه تفسير ... بودر فرض كفايه اتمم تقصير
كلام الله اوله بر علمه موضوع ... نه مدح ايتسك انى اولمزمى مطبوع

كتابدر برى محيط كبيردر كه قرق جلددر وبرى صغير بش جلددر سرخسدن حلبه وبرى دخى مختصر ايكى جلددر سرخسدن اوزره اولدى وبرى محمود غزنويدن صكره تدريس ايلدى كلوب مدرسه خاتونيه ده تدريس ايلدى بعده شامه كلوب ساكن اولدى وكتاب محيط برهانى والى ان يموت انده ساكن اولدى وبرى دخى محيط سرخسى وبرى شمس الائمه عبد العزيز برهان الدين محمود ذكر كتاب مبسوط الحلوانيدر ورابع الحلوا امام احمد بن صالح عصرنده بخاراده امام اولنلره اكا نسبت اولندى عصرنده مقبول انام وتصنيفى موثوق المنفيه ايدى كلاى سكز يوز قرق دردتيوز ده وفات ايلدى (كتاب البدايع معتبر علماى عظام در رحمة الله عليه مسعود بن احمد ومعتبر بخاراده مدفوندر ابوبكر بن مسعود بن احمد ايلدى بخاراده ملك العلماء علاء الدين سمرقندينك تحفه نام علاء الدين علاء الدين الكاشانيكدر علاء الدين دخى فاطمه الكاشانينكدر ايلدى شرح ايلدى سمرقندينك فاطمه نام كريمه سى كاشانيده فقيهه وعالمه ايلدى تزويج ايلدى وعصرنده علم وفضيلت ايله مشهور ايدى علاء الدين سمرقندى وعلاء الدين كاشانى وزوجه سى فاطمه اوچى برنجانده ساكن اولوب جمله سى نه در

فتوى ويريردى وكتابنه شبهه ايلديكى وقده زوجه سى فاطمه نك خطيله ايدردى اولدقده سنى حل ايدردى شهيد اولدى حلبه كلوب نور الدين شهيد اولدى انده اقامت ايتديروب نيجه زمان تدريس ايله نشر علوم ايلدى زوجه سى فاطمه وعلاء الدين ايكيسى دخى وفات ايلديلر رحمة الله عليهما (كتاب مختصر طلبه وطحاوى احمد بن محمد بن سلامه بن ابى جعفر الطحاويكدر طحاوى امرنده شافعى المذهب اولوب كبار اصحاب اتباع ايدن خالد مزنى مجلسنه مداومت ايدوب شافعيدن فقه ايدردى بركون مزنيدن برجامله تعلم فقه اولوب قارننده ولدى جانلى اولسه خاتون فوت اولنوب ولدى چقارمق جائز ميدر بطنى شق اولنوب ولدى شافعيه ده جائز اولمغله ديو استفتا ايلدى همان طحاوى مجلسندن اولدى ديو جواب ويردى اولان مذهب واراكن اولمن ديو سبب اولمق لايق دكلدر ديو مذهب قالقوب بنم حياته ذاهب اولمق والده سى فوت غيرى مذهبه ذاهب اولدى وطحاوى جقاردلر نشو خنفيه يه ذاهب اولدقده بطنى شق ايدوب علم تحصيل ومنابع اولوب بوقدر اصحاب حنفيه دن ايلدى

ندر فضلى ديسك سائر كلامه ... الهك فضليدر جمله انامه
تفاسيره كوكدردى تعسف ... اقلى اون سكز علمه توقف
خصوصا كيم اوله تفسير قاضى ... علو رتبه ده اى حقه راضى
حسين واعظى اولسه يا مدارك ... اولور اجماليجه نظم تدارك
مصحح معتبردن چوق كتابه ... اولان نائل وارر صوب صوابه
نه دولتدر تفاسير نفايس ... خصوصا بر متمم نوع عرايس
كبيرنده يازار فخر مفسر ... تفاسيره چالش اولمه مقصر
بن اولدم مغتنم لجد غايه ... ايروب تفسير ثعلبده غنايه

بيان علم الطب

طبيبه مستحبدر علم ابدان ... دوا تركنده يوقدر اثم وعصيان
تمكن ايچكده وارسك اعتداله ... اطبادن نه حاجتدر سؤاله
هر ايشده معتدل حب نبيدر ... بوفنده سوكلى طب نبيدر
جلال الدين رومى مثنويك ... مصرح قيلدى نظم مثنويك
نجوم وطب علوم انبيادر ... ديكل عقليله وحى انبيادر
غزالى افضل اهل درايه ... بوعلم طبه دير فرض كفايه

بيان علم اللغة والتواريخ

بيورمش راغب فخر افاضل ... طريق علميدر صاحب منازل
منازلدن لغت اولكى منزل ... بوسوزده متفق اهل فضائل
لغتدن خالى اولمه بهره ياب اول ... عزيز وارجمند وكامياب اول
اولورسك فائق هر معاصر ... تواريخ سيرده اولمه قاصر
كمكده اوله بر قاموسى الده ... لغتدن صانكه وار قاموسى الده
حلبى فارسيده بر عجايب ... لغتدر جامع وجمله غرايب
عرض تمثيلدر علم بياننده ... تصانيف عجيب چوق بيانده

بيان علم النحو والصرف

نه الزمدر ديمشلر علم آلت ... ديكل بوشبيده بر فقهه بو حالت

ابو جعفر احمد بن عمر اندن تعلم فقه حنفيه ابو حازمدن دخى تعلم علم ايدوب عصرنده مشار بالبنان اولدى عبد البردن منقولدركه طحاوى فقه حنفيه ايلدى شام كلوب وسائر علوملده اعلم ناس وعصرنده فريد وعديم المثل ايدى احكام قرآن نام كتابى يكرمى جلددر وفقهده مختصر وشرح جامع الصغير وشرح جامع الكبير وكتاب الشروط كبير وصغير واوسط وكتاب المحاضرات والسجلات والوصايا والفرائض وتاريخ كبير ومناقب ابى حنيفه وتفسير شريف ونوادر فقهيه واختلافات الفقهاء مشاهير تصنيفاتندندر بونلردن ماعدا رسائل لايعد ولا يحصى در ايكيوز يكرمى بديده تولد ايدوب اوچيوز يكرمى برده وفات ايلدى رحمة الله عليه (شرح مختصر طحاوى على بن محمد بن اسمعيل شيخ الاسلام السمرقندى الاسبيجابينكدر زماننده ما وراء النهرده اقرانى يوق ايدى صاحب هدايه اندن اخذ علوم ايتمشدر دردتيوز اللى دردده تولد ايدوب بشيوز اوتوزده سمرقندده وفات ايلدى رحمه الله عليه (كتاب دخيره شيخ الاسلام محمد بن حسن البخارى خواهرزاده حنفيه ده امام عالم وفاضل ومتقى وكامل

علوم صرف ونحوه ایت رعایت / بونلك امثالیدر فرض كفایه
نظر قیل نحو جهلنده وعیده / مصرحدر كلام اصمعیده
اگر طالب اولورسه نحوه جاهل / حدیث من كذب تحتنده داخل
بو بزم ایچره نه هندی نه عصامی / الندن قومه برده نحو جامی
زیاده نحوده اولور نصیبك / شروحیله اوله مغنی اللبیبك

بیانُ علمِ المنطق

طریقت منطقی یازدی مرامه / دیدی حلنده داخلدر كلامه
وجوه حلنی ابن حجرده / ایدر نقلین كتاب معتبرده
معانی نحو در منطق مفصل / عیاردر علوملك شكلی اول
دیمشدر حرمتن بعض افاضل / مناولدر كلامی اولمه غافل
حصولی منطقك حالی تكلم / اولور بالطبع بعضه بالتعلم
صانورسك مجتهد بیلمز بو فنی / كل انصاف ایله ایتمه سوء ظنی
تصورمی گركمز احتمل ووقوعه / سكا تصدیق یوقمی حكم شرعه
اولور گویا یقین فنده مبینه / بو منطق علم لازم علم دینه
تمنطق یا اخی وهو ان تخیر / گرك عالم اولان منطقده ماهر
ایدن افاق منطقدن طالع / نجوم مدعا اوله طوالع
افاضلدن اولان تحقیقه عازم / اكا قانون منطق اخذ لازم
غزالی ابن حاجب فخر رازی / بو فنی مدح ایله كشف ایتدی رازی
تتبعله بیلورسن نور دیده / نه مدح ایتمش بو فنی امدیده
افاضلدن بری صدر شریعه / اصوله منطقی قیلمش ذریعه
بولوردن سن كیمه ایتدك عتابی / دولو صغری وكبریدن كتابی
دیسك بی وجه در تسلیم منطق / كشرب الخمر در تعلیم منطق
جواب شافی كه باعث فلاحه / دیمش ابن حجر ابن صلاحه
محرم خلط اولانلردر فلسفیه / محللدر مزخرفدن صفیه
بو مستعمل اولان منطق ممیز / مهذب امر منهیدن محرز

بلی مغلوطی هم جائز دین وار / حلیمی هم انك مانندی اخیار
دخی بزازیه كبی افاضل / بو تجویزاته در خشنود وقائل
علوملك نفسنه لازم شرافت / اولورمی وجه ذمنده لطافت
نه خوشدر باب تعلیم وتعلم / افاده ایتمش ارباب تكلم
تعلم یا فتی والجهل عار / ولا یرضی بها الا الحمار
عمومنده نه سوز هل یستوینك / آزر بی سالكی راه سوینك
تفننده تخلصدر مقرر / اكا بردن كلامه ایله نادر
حدیث انما الاعمال عامل / اولور هر كیم اولورسه دینده كامل
دكلمی نیتیله اجر اعمال / عرفت الشر لا للشر اقبال
نه مانع سالك راه رشاده / موجه در بجه توجه اقتضاده
مبادیه توغل ایتمز اهلی / ایدرسه نوبت اولور مقصود اصلی
اولورمی ترك اوله تفسیر ایات / اوله دیرسك مجرد فلسفیات
شرایعدن نتیجه اولمه غافل / فقیه مدرسه اول اولمه جاهل

بیانُ علمِ الآداب

نه دیرسن علم آدابه عجب سن / بو علمه جاهل اولمزمی ادبسز
معلل كم معارضكاه مانع / اولانلر اولمق گرك آدابی جامع
جدل اظهار حق ایچون نه لازم / وجادلهم بیورمش رب اعلم

بیانِ علمِ اصولِ الفقه

اصول فقه در فرض كفایه / بیلور خاصیتن اهل درایه
بو فن منقول ایله معقولی جامع / شرفده نفحله خورشید لامع
همان موضوعنه باق سویلیانسه / كتاب وسنت اجماع قیاسه
مجاهد مستعد علم اصوله / فروع جذب ایدر باب حصوله
بتر توضیحله تلویحه همتر / حواشیدن حسن ای حسن منظر
اصولك مختصر شرحیله سید / مرتب منتهاسنده مؤید
كیمه بر متن تنقیح اولسه ازبر / اولور خورشید وش عالمده اظهر

بیانُ علم المعانی

معانی علمیدر فرض کفایه — دکل بو شیده اخوان صفایه
مهمّاتك اهمّیدر معانی — بلاغت باب اعجازك بیانی
فصاحتده کمال ایرسه اراده — بو فنده اول ملازم ایر مراده
دیلر میسین تماشای صنایع — عجایبدن بیتر فنّ بدایع
خطابیدر مشابه مسك چینه — مطوّل بحثی زلف مه جبینه
بیان وحی معجز مختصرده — آلکدن قویمه اولسك محتظرده

بیانُ علم الحساب

مبادیدن بری علم عدددر — بونك ماتندی اعدادی عدددر
علومك ربعیدر فهم ایت حسابی — فرائض نصفیدر بیل انتسابی
خلاصه اوقیان اولورمی خائب — اولورسه کندیده بر فکر صائب
فرائضدن سراج الدینده ماهر — اکا علم حسابك نفعی ظاهر
محمد صاحب الروض ایتدی تحریر — دیدی صاحب محیط فخر نحریر
دیمه مطلق حسابی رأی ایلندر — خطابینك طریقی وحی ایلندر
فقیهی هندوانی سیر ایدرکن — بخارادن کیرو بلخه کیدرکن
دیدیلر محنته اولدك مرادف — افاضلدن کیمه اولدك مصادف
دیدی کوردم بخارا ایچره فاضل — بری نصف فقیه و بری کامل
بتون دنیایی آلمش علم فضلی — فقیه نصف کوردم ابن فضلی
حسابیاته جاهل نصف عالم — بونی یازدی محمد ابن قاسم

بیانُ علم الهندسة

علوم هندسه داخل مباحه — بوله معلوم اهل اصطلاحه
فتاواسنده قاضیخان فاضل — یازار حقّار حوض ایچون مسائل
نه مقدار اولمه ده اجرت اجیره — اولوردائر بو فنّ بی نظیره
ذریعه اولو تصنیفنده راغب — یازار بر قاضی بو فنّه طالب
دیدیلر ایردیکن سن سنیّه — نه لازمدر علوم هندسیه

مرادمدر دیدی هر فنّ بیلمه — عداوت اولمیه قلبمده علمه

بیانُ الحکمة الالٰهیة والطبیعیة

الٰهیات حکمتده مسائل — ایکی قسم اوزره‌در ای یار سائل
شرایع ضدّیدر مطروح رذائل — اودر جهل مرکب غیر طائل
مکرکه دفع خصم اوله اراده — اولور جائز افاده واستفاده
بو تفصیله نظرله اوله مفهوم — طبیعیات حکمت حالی معلوم
اولان شرعه موافق اولدی مقبول — طریقتده بو رأیی کوره معقول
اشارات و شفا و حکمة العین — بولردن قالمیه خاطرده بر زین
قبول قسمت ایتمز جزء فردی — حکیمك وهمیله قسمتده دردی
هیولی صورتك اثباتی بلادر — بو دردده فلسفیلر مبتلادر
بو قولی باطله باعث بهانه — قدم اثباتیدر فانی جهانه
بونك مثلی یکرمی بر مسائل — کتابنده حکیمك قولی باطل
تهافتده غزالی خواجه زاده — بونك تحقیقك ایتمشلر زیاده

بیانُ علم الهیئة والاسطرلاب والربع والتقویم والزیج والرمل وعلم الکیمیا

بیورمش هیئتك حقنده رازی — قلوب مسرور اهل امتیازی
جوازنده شواهد یازدی آیات — بریدر انّ فی خلق السموات
نظر قیل والسماء ذات البروجه — معارجدر کمالات عروجه
سمواتك علاوه آفتابه — تماشا ایلسك زرّین کتابه
تسیرنده کور صنع الٰهی — بو دوّار ایله بیلورسن سال ماهی
دخی شمسیّه و دوریّه حالی — بو علم ایله اولور حاصل مآلی
یوز التمش آلتی بر مقداری شمسك — توقف ایلمش اوقات خمسه
زحلدر مشتری مرّیخ سائر — عطارد زهره در سیرنده حائر
کیمی شرقده کیمیسی غربه مائل — وجودی صانعه اقوی دلائل
ثوابت سیرینی ایلر هویدا — تفکر ایت نه صانع ربّ شعری

جدی کوکبی قربنده بیله | بو قطبی قبله یه اقوی ادله
فلکدن اعظمینک سرعتنده | حیثیّا قول شان رفعتنده
بدیهیدر اکا بردن آنامه | ندن مستخرج اولمش روزنامه
ینه دائرهٔ هندیه ذاتر | اهل سمت قبله چوق نظائر
قوسی هیئتیله ایلر توقف | بو سوز ظاهردر اصلا یوق تعسف
بو علمی بیلمک انصاف اولورمی | کدورتدن درونی صاف اولورمی
نه دیر کور صاحب یوسف زلیخا | کواکب سیرنه ایتدکده ایما
یکی از غرب رو، ز شرق کرده | یکی در شرق کشتی غرق کرده
جنان کرمند در منزل بریدن | کزین جنبشی نوارند ارمیدن
بهر دم تازه نقشی می نمایند | ولکن نقشبندی را نشایند
طریقت صاحبیله خواجه زاده | بو علمک حسنن ایتمشلر افاده
دکل شرعه معاند علم هیئت | بیلور بو رمزی ارباب شریعت
بلی بعض مسائل قلیله | منافیدر شرایعدن دلیله
دکل هیئتدن اول قول منافی | بودر حکم مصحح قول شافی
الهی وطبیعیدن قارشمش | محقق خواجه زاده بویله یازمش
کبیرنده دیدی فخر افاضل | بره طعن ایلمش بوقنده جاهل
دیسک اول شخص مسکینه کرسنده | نه واردر صرف قیل سنده کرسنده
کتاب اللهی ایتسکده تأمل | فنا دور ایلک ایلردک تعقل
طریق اعتداله سالک اولسن | هوادن نفسی حفظه مالک اولسن
علی قوشجی ایله لاری بوقنده | مفید ومختصردن اولسه سنده
نه حاجت اوله اهلک کندسیله | ملخص ردلیسی برجندسیله
کونش مرآت اسطرلاب علمی | دیمشلر ابن هر منلاب علمی
مقنطر یا مجیب ربع وکامل | مواقیت صلوته علمی شامل
جهات اربعه هم سمت قبله | کلور بو فن ایله البته فعله
بلاشبهه بو فن داخل مباحه | نه مانع سالک راه صلاحه

اکر دیرسک غزالی یه غرضدر | دیمش علم نجومه کیم مرضدر
دیمک اولماز بو سوزه حق دکلدر | بلی مخصوصدر مطلق دکلدر
دم خسف قمر وقت زلازل | غیوبه حکم ایدر بعض اراذل
موجّهدر غزالینک کلامی | نکاتی اکلمز هر خاص وعامی
نه سوز تقویم وزیجه ای محاسب | سیوجه دن منجم اولدی کاذب
خدادن غیری بیلمز کمسه غیبی | بودر حق سوز کیمک وار بونده ریبی
حرام مورث نکبت بهر حال | کهانت علم سحر وعلم رمال
بری جیش کیوادن خبردر | بری انکیس لحیاتدن خبردر
شرور معصیت درسن نظر قیل | دیمشلر سه جوازنده حذر قیل
طمع ماله هلاک ناسه باعث | طلب اکسیر ایله افلاسه باعث

بیان علم العروض والمعمّا وعلم الخط وقرض الشعر وعلم الانشاء وعلم الاشعار

عروض وقافیه علم معمّا | دخی هم قرض شعر وعلم انشا
بونک امثالی علم خط واشعار | ندر دینه ضرر ای بحر افکار
بلی بیهوده هجو وناسزادن | صاقن ایله حذر روز جزادن
زمان جاهلیت شاعری سن | بریدر امرئ القیسی صابرسن
مخضرمدنده حسان ولبیدی | رسولک شاعرندندر صحابیده
اولادر شاعردن اسلام ایچره اسبق | بریدر اهل ایماندن فرزدق
صاقن شعرنده سن اویمه هوایه | اولورسن هائم اهلی غوایه
شریعتده نظر قیل جار سویه | یابش الا الذین امنوا یه

تتمه

علوم حالنه آکاه اولنلر | سرای مقصده رهبر اولنلر
درونی تکرده مش بحر محیطه | شفا بولمش جهالتدن بسیطه
مرکبدن قاچوب برقچ مراحل | دیمز علمه حجاب اول مرد عاقل
علومی کسب ایدر اول عار قلمز | الهلک فیضنی انکار قلمز

لكن بر نفسيم اتند مكه
بو حرابسنك كلامي انظاو
حتفذر وبني ارشادا ايچون بدر
مسقط رأسي اولان طوسه
كلدكده اوچ سنه اقامت
ايدوب جميع قرائت ايلديكم
كتابلري حفظ ايلدم وجمله
كتابلري مجالسه لرحملدن برحرف
بندن كيتمزدي بيورديلر اندن
صكره نيشابوره كلوب امام الحرمين
يوسف الجويني حضرتلرينك مجلسلرينه ملازمت
ايدوب علم خلاف وجدل واصول فقه وكلام ومنطق
وحكمت وفلسفه‌يي كمال اتقان وتحقيقا ورزه تحصيل
وجمله سندن فايق الاقران اولدي وفلاسفه نك
مخالف اولان كلاملريني رد ودعوالريني ابطال ايتمكه
تصدي ايدوب هرفنده تصنيف كتب ايلدي غايتله
ذكي الطبع وسريع الفهم الزام خصمه قادر وعلم
مناظره ده ماهر ايدي وزير نظام الملك بغداده
بنا ايلديكي مدرسه‌يه مدرس ايلدي براز مدت نشر
علم ايلدي وشهرت فضيلتي آفاقه منتشر اولدي
ومجلسنده اوچيوز زياده طلبه درسنه حاضر
اولوردي ممالك عراقده مشار بالبنان وفايق
الاقران اولدي رياست دنيا سريع الزوال
وشغل ظاهري بي ماندر ديوب
مناصب وجاهي ترك

كيجه كوندز اولوب علميله عامل عبادتده ايدر اقدام كامل
امامك تلميذي داود طائي نظردن طي قيلدي ماسوايي
فروض عينه عالم مختر مقيم اولسون علمده هردم استر
بلي اويسيدر علمه محبه اولوب شغلي علوم مستحبه
عمل فاضل زياده علي افضل بوكا شاهد يتر قرآن منزل
طريقنده يازلمش بو قواعد احاديث كتبدن چوق شواهد
عرايسك ديمش شمسي افاضل علوم كشفيدر امر فضائل
نه كوردي خضردن موسى عجائب فضيلتدر دكلدر فرض واجب

بيان الوعظ والتدريس

طريق انبيادر وعظ تدريس علو رتبه دندر درس اوريسر
امام اعظم طريقي درس فتوى ردا آفتابه اهل علم وتقوى
حسندر بلكه احسن خلقه واعظ اوله وابني كبي بحر مواعظ
ويررديسه قصاص جاهل مذبذب اعتقادنده مساهل

بيان حال القضاء

قضادر صعب اما چوق ثوابي ديانتدر امامك اجتنابي
ابو يوسف كبي اولورسه قاضي قضا سندن اولور مولاسي راضي
قضات عصرمزده كروفرده هواسي جمع كنج وسيم وزرده
هوادن حكميدر هردم هواسي منا صبدن الحق صاير سواسي
قضادر واقعا فرض كفايه دكل جاه ورياست قطع يابه
قضادر اوغرمق كرچه قضايه نه لازم صرف قدرت ارتشايه
عملده سوكلي اولمز قضادن اولورسه پاك دامن ارتشادن
رشا شاننده كوركنجي نه يازمش اولور روزجزا كنجينه يازمش
بني اسرائيله اولان قضاتي حديث ايله اشتدك آني توقاتي
يتر مال وتيامي اكل وبلعه بو قسمندن كزرسن قلعه قلعه
عجب كشاف نصحندن نصايح اولان عزلتك زماننده فضايح

ايدوب قرنداشي احمد
غزالي‌يي تدريسه قائم مقام ونايب
بيت الحرام قصديله بغداددن چقوب دمشقه
كلدي بيت المقدسه واروب براز وقت مجاور
اولدي اندن دمشقده كلوب بر صومعه ده اعتكاف
ايدوب اون سنه اول صومعه ده اكلندي اندنصكره
عربستانده وسائر دياره سير وسياحت ومرافقه
انبيا ومشاهد اوليا وصوامع ومساجدلري
زيارت ومجاهدات ورياضات ومشاق عبادات
وطاعات ايله قطع منازل وطي مراحل ايدوب
واصل سر منزل قرب اولدي اندن ينه بغداده
عودت ايدوب عقد مجلس وعظ ولسان اهل
حقيقت اوزره تكلم ايدوب نيجه دقايق معارف
وحقايق لطايف اظهار وكتاب احياء العلومي
نقل ايلدي واندن خراسانه واروب مدرسه
نظاميه ده براز وقت تدريس ايدوب
اندن طوسه واردي واناده
طلبه علوم ايچون بر
مدرسه وصوفيون
ايچون برخانقاه بنا ايدوب
قرائت قرآن ومجالسه ارباب
عرفان ونشر علوم وفنني
بعضا نصيحت
اداء فرايض ونوافل واوراد واذكار

وصلوات شريفه
ايله الى الآن بيوت اوقات كذار
اولدي روات ثقات ايله
منقولدركه امام غزالي
رحمة الله عليه حضرتلرندن
سؤال ايلديلركه بغداده
طلبه علوم مجلسكزده
جمع اولوب نشر علوم
وتدريسيه مشغول ايكن ترك
اختيار عزلت ومشاق سفر وغربت وتفقد
زمان اختلاط ناسدن انقطاع ايتمكلكن ينه بغداده عودت
وخلق ايله انسيت والفت ايتمكه باعث نه اولدي
جوابنده بيورديلركه تحصيل ايلديكم علوم شرعيه
وعقليه دن جناب كبريانك وحدانيته وبعث ايله
تبليغ رسالتنه وكتب منزله نك حقيقتنه ويوم
آخرتك صحتنه ايمان يقيني حاصل ايلدم ونفسمده
بوجمله راسخ اولديكه شائبه شك وكمان قالمدي
لكن درونمده ظاهر اولديكه سعادت آخرت انجق
تقوى ايله ونفسي هوادن منع ايتمكله اولور وبونلرك
حصولي دار الغرور اولان دنيانك علايقندن قلبي
قطع وجميع همتي رضاء الهيه صرف ايتمكله اولور
بن كندي احوالمي ملاحظه وتفتيش ايلدم علايق دنيا
جوانبمي احاطه ايلمش واعمالمي تفكر ايلدم احسن
اعمالم تدريس وتعليم اول دعويده بولندم
ولازم اولان آخرته

قضا تقليدي رشوتله بلادر صحيح اولدر انك حكمي هوادر
زمانه قاضيسنك حال غالب قضا تقليدنه رشوتله طالب
دوتوندن آرادهجست جوسن اولور اولمازتوتونسز صادهروشن
توتوندر قهوه در ويرانه سنك توتوني توتمز اوله خانه سنده
قضا علم ايله عاملدن اولمق ديانت دينده در كاملدن اولمق
بني سوق عملده علم يا رب ايكي دنياده رسوا قلمه يا رب

مرثيه وعزا

بنم نظم العلوم آدلو رساله م تمام اولمشدي بو تحفه عجالم
قضاي آسماني اول محلده مهيا بعض اسباب آجلده
توفات خلق ايدي طاعونه مظهر براكسك غصه دن تاريخ اشهر
صداي هر محلده كونه كونه كاورانا اليه راجعونه
بنم مرحوم فضل الله اوغلوم فنونه واقف آكاه اوغلوم
فرح بخش نسيم وصبح كاهي حقيقتده ايدي فضل الهي
اودم درسي ايدي اثبات واجب دم تدريسنه اولمزدي حاجب
اوقودردي اوزي صدر الشريعه وصول رحمته اوله ذريعه
ترحم ايتمدي بن نا توانه جوار رحمته اولدي روانه
خيالي تاريخنك نقش آلدي سوزي دلده خيالي كوزده قالدي
فقيره نوعروسي دوندي ناله غميدن ايلدكجه آه وناله
نيجه ايتسون امرحقه والديني دوتم كندي كه كوزدن نورعيني
آرنلر طاغنه مدفونه قيلدم درونه داغني مقرونه قيلدم
حيا وحي بيننده حياتي سرذي الحجه ده روزمماتي
وجوه ايله شهادته اولدي حاصل ديدم تاريخني جنانه داخل
حبيبك حرمتنه يا الهي نكاهي مرحمتله ايت نكاهي
منا رينه آچلسون باب جنت رفيق اولسون اكا اصحاب جنت
كوكل صبر ايله ايتمه آه وزاري كلام حقه ايله اعتباري

علوم دكل وتدريسدن
بنيتي فكر ايلدم خالصا لوجه الله
دكل بلكه جاه دنيوي وبين الناس شهرت
وافتخاردن غرضي نشسته دكل يقين بيلدمكه معرض
هلاكده يم بو ورطه دن نجاتك طريقي دائما تفكر
ايدوب بر طريق ايله بغداددن هجرت واختيار
سفر وغربت وبر بلنمز محلده كوشه نشين عزلت
اولوب سالك راه آخرت اولم وغربت سفرنه حج
ناميله بغداددن چقوب اناده مجاور اولوب قالمق
بهانه سيله كتدم دمشقه واروب اناده بر صومعه ده
اقامت وتصوف كتابلرين على وجه الاتقان مطالعه
ايلدم قوت القلوب ابي طالب مكي وحارث محاسبي
كتابلرين وجنيد بغدادي وشبلي وابويزيد بسطامي
كلام ماثورلرين تتبع ايدوب علم تصوف تحصيل
ومقاصد علميه لرينه واصل اولدم لكن بو علمك
ثمره سي تعلم ايله اولميوب ذوق حال
وتبديل اخلاق وصفات
اولمغله دمشقده جامع
كبيرده بر صومعه ده
ساكن اولوب ناسدن
عزلت ومجاهدات ورياضته
ايله براز وقت عمر كچوردم
صكره حج شريفه عزيمت
وزيارت رسول الله
صلى الله عليه وسلم ايلدم

بو سوزلردن دکل شکوی مرادم — خدادن مرحمتدر اعتقادم
کیم اوقورسه بو نظم دلکشایی — ایده غفر ایله هردم دعایی
کلامیمده بولورسه عیب ونسیان — کرم وامان ایله ایده پنهان
نه خوش عذر ایلمش بعض افاضل — پسندیده کورن معقوله قائل
اذا احسست في لفظي قصورا — ووهنا في التوصل للمعالي
فلا تأخذ بنقصي ان رقصي — على مقدار تنشيط الزمان

تمت الرسالة بعون الله ذي الهداية

اسحاق افندی منظومه سی

بسم الله الرحمن الرحيم

کلیدر بسمله کلزار علمك — رواجی رونقی بازار علمك
صدارت خصلتی نظم الهی — اقالیم کلامك پادشاهی
شریف الشان اکره ابتدادر — ثنائی مشتمل مشکل کشادر
ثنا سلطاندر الحمد لله — طورر دیوانی هرشام سحرکاه
نه زیبا افضل خلقك صلاتی — ایکی دنیاده مستلزم نجاتی
عجب تحفه صلات ارباب حاله — رسول الله نعتیله آله

في بيان تأليف الرسالة

خطور ایلردی قلبه کاه کاهی — عنایت ایلسه فضل الهی
عقائد انجوسندن بر قلاده — ایدم زینت عروس اعتقاده
طریقنده اولان هر بر عقیده — اوله بنتمده بر مهر خریده
یازم شرح مواقفدن مسائل — مقاصد بکرینه تحفه حمائل

امام

امام اعظم کلامی فقه اکبر — بو نظم کلشنده حوض کوثر
حلاوتده نه بکزر قند مصره — غذای روحدر تا روز حشره
بلم دیرسك بو فنده علم حالی — نظردن قویمه بو نظم اللآلی
بو نظمدن رضائینك مرادی — بیان اهل سنت اعتقادی

الله تعالی حضرتلرینك صفات ثبوتیه وسلبیه سن بیان ایدر

شریکی یوق الهی واحددر — بتون دنیا بو حکمه شاهددر
تعالی شانه علیا صفاتی — نه عین ذاتیدر نه غیر ذاتی
امام اعظم کتابندن رواتی — سکز نقل ایتدی ذاتیه صفاتی
بصر سمع وحیات علم وقدرت — کلام وفعل وتکوین وارادت
نه جسم نه عرض ربدر نه جوهر — مصوردر دکل اصلا مصور
تقاصدن تغایردن مبرا — تبعضدن تجزیدن معرا
تناهیدن بری اولماز دیکرکون — تعالی شانه عما یقولون
یمك ایچمك کبی انده نه ممکن — مکانه ممتنعدندر تمکن
نه مولود اولمه سی جائز نه والد — تصوری اولوراندن نه توالد
زمان جاری دکلدر لا محاله — تجدددن منزه لایزال له
جهات ستدن اولماز انده بر ده — نه صاغ صولده در نه کوکده یرده
اکا واجب اولور بر شیدن کم — الهك وارمیدر فوقنده حاکم
بلا ایجابدر هر شیده فعلی — بوکا وار شاهدم عقلی ونقلی
نه محتاج نه عاجز بر غنیدر — جهان فرمانی اوزره مبتنیدر
جهان جمله اولورسه حقه عابد — عبادتندن ندر معبوده عائد
عبادت نفعدر عائد عباده — بودر جمله کتبده استفاده
جهان کافر اولوب طولسه جحیمه — ضرر کلمز خداوند کریمه
عبث خلق ایلمز قیوم وعالم — حکیم وقادر ومختار ودائم
دیلرسك فهم حکمت لا محاله — مه تابانه بق کاهی هلاله
نظر قیل عالم کون وفساده — منافع یوقمی خلق خنفساده

المنقذ من الضلال
المنتحل في الجدل
شفاء العليل
الاقتصاد
الاعتقاد ومعيار
النظر
كيمياء سعادت فارسيه

توقّع وهم اولنمز بر كماله … نقايصدن منزّه لايزاله

في بيان كلام الله تعالى

قديم اولمق كلام الله ثابت … دكل جنس حروف صوت صامت
بو تحقيق اوزره در مضمون مسبوق … كلام الله قرآن غير مخلوق
كلام لفظيه صانمه عجب بز … ديمك مخلوق بل ترك ايدبدر

في بيان رؤية الله تعالى

بقادارنده جائز رؤية الله … اولوربدر قمر كبي نظركاه
بو باش كوزيله كورمك لامكاني … محال اولمز جهتسز جاوداني
جوازى عقل ايله امّا وجوبي … نقوله مستند بوقدر ربوبي
كورر مؤمن برى جون جادن … بجربو دمده ذوق ماسوادن
بو دعواده دليلم نص آيت … يكرمي بر صحابيدن روايت
روافض ناظر اولمز اول جماله … عجب خسران اهل اعتزاله

في بيان افعال العباد بخلق الله تعالى

خدا خلق ايلر افعال عبادي … اكا در ممكنانك استنادي
خدادر خالقي ايمان كفرك … خدادر موجدى كفران شكرك
خدا قادر اوشتمز قاربجنده … صوقلو خلق ايدر اول نار بجنده
يقار نمرود اوكنده نار كلخن … خليلنه ايدر او نار كلشن
بلى عادت بودر خلاق داور … اولور اتش دوتن احراقه مظهر
نه هل من خالق نصّي مفسر … خدادن غيري وارمي بر موثر
بلى وار عبده فعل اختياري … دكلدر جبر محض اضطراري
بو جزء اختيار ايله مخاطب … اولور كاهي مثاب كاه معاقب
ابو منصور شيخ ماتريدي … حنيفي مذهبي هنرك فريدي
نه تفويضه نه جبره ميل ايدندر … اول امر بين امرينه كيدندر
خدا خالقدر انجق عبد كاسب … بو تحقيق اوزره در بو سوزمناسب
بو امرك اعتبار يدر وجودي … ذهندن غيري يه يوقدر ورودي

توسّط جبره ذاهب اشعريدر … بولازده كفر باعدن بريدر
بلي دير اشعري اي دلفكارم … بنم مختار يوقدر اختيارم
براز وار مدخلم فعلمده اهلم … مجرّد فعله انجق بر محلّم

في بيان مذهب الجبرية

فسادي اعتقادي جبر محضك … خفي اولمقدن اظهر كبر محضك
نه دير جبري بو كسب اختياره … بو صرف قدرته مقدور كاره
ممين بطش مختاري هر ايشده … وجودي لرزه شخص مرتعشده
بجه مؤمن اولور اول شخص اغوا … تكاليفن سقوطن ايده دعوى
ضروريات ديني اولسه منكر … امام اعظم دير مي لا نكفّر
عجب ذم ايتدي اول قوم خبيثي … مجوس هذه الامّة حديثي
موحّد اعتزاليدن نه لايق … عباد الله دير فعلني خالق
كبار ماوراء النهر بى حد … دبدي حال المجوسي بونده اسعد
نه استحقاقي وار عبدك نعيمه … جزا واجب دكل رب كريمه
خدادن فضليدر ويرمك ثوابي … خدادن عدليدر قيلمق عقابي
نه كلسه خير شر تحت قضايه … قبيحك ضد در مرضي خدايه
اولور عبده مع الفعل استطاعت … بونكله كسب اولور عصيان طاعت
ديسك تكليف قبل الفعل حاصل … نه وجه معيت دير سه سائل
جواب اولدر كه كاهي استطاعت … دينور مقصود اولور اسباب آلت
بودر معنى مفسّر لر قتنده … ولله على الناس ايتنده
مناط صحت تكليف انسان … بو معنادر محقق ايمه نسيان

في بيان تكليف ما لا يطاق

دكل تكليف ما لا طاقة جائز … دكل وسعنده نتسون عبد عاجز
بو تكليفي كورر مي قنده فائق … حكيمك حكمت فضلينه لايق
ابو جهل ايچون ايمانه تمكن … مجوزدر دكلدر غير ممكن
ديسك كلمز بيلور ايمانه صانع … جوابي علمدر معلومه تابع

کلورغایتده بو معنا ظهوره ... بو تصویر ایله هر اهل شعوره
جدار اوزره فرس نقشنی نقاش ... قیلور اول صورتا وزره اولدیغی فاش
اجل کلدکده در مقتول میت ... ولا یستقدمون نصی مثبت
اجلی بردر اجلسز کمسه اولمز ... بو حکمه اعتزالی کعبی اویمز
دیر اول قتل و موت ایکی اجلدر ... بو سوز نصه مخالف بر خللدر
حکیمک زعم فاسدله کلامی ... طبیعیدر اجل یا اخترامی

فی بیان الرزق

حرامه رزقدر اهل حق بس ... کیرو قویمز بیر رزقنی هر کس
نه ممکن بیمک رزقنی برجان ... بیه رزقنی یا برغیری انسان

فی بیان عذاب القبر

عذاب قبر وار کافر لعینه ... دخی بعض عصاة مؤمنینه
مزاری روضه ایلر رب عزت ... بودر تنعیم اهل خیر و طاعت
کیمک انکاری وار منکر نکیره ... کورر کرد کده اول قبر حفیره
نصوص قاطعه وار روز حشره ... قبورندن چقار موتاسی طشره
کرر ارواح ابدانی عتیقه ... بودر بعث قیامت فی الحقیقه
بدن حشرینی منکر فلسفیدر ... ملل اربابنه غیر خفیدر
ترازوی عمل نص ایله ظاهر ... بشر کیفیتی درکنده قاصر
دفاتیر عمل جمله ظهوره ... کلور صاعقه صوله سمت حضوره
قیامتده ایده ربم سؤالی ... بیلورکن عبدنک وار سوء حالی
محققدر وجود حوض کوثر ... ایده بر تشنه یه ربم میسر
جهنم کوپریسی وار قلدن انجه ... قلیجدن دخی کسکندر نتیجه
کبائر اهلنه ایلر شفاعت ... رسول متقی ارباب طاعت
بو ساعت وار وجود نار جنت ... بقاسین حکم ایدرلر اهل سنت
بقاسنه دلیل ای اهل همت ... کتاب سنت اجماع امت
مخلد حوریسی خلد برینک ... نیاز و نازه هر بر نازنینک

فی بیان معراج النبی صلی الله علیه وسلم

اوپانوق شخص ایکن اول شاه لولاک ... شب معراج قیلدی سیر افلاک
براقه مکه دن بندی او سرور ... رکابنده یورز ناموس اکبر
حرمدن مسجد اقصی یه واردی ... سمادن جنت اعلایه واردی
شب معراجک اولدی ماه تابی ... نه فرشک بلکه عرشک افتابی
دنی اعلا یه اندن اولدی ارشاد ... ایرشمز اول مقامه عقل نقاد
نه مانع قدرت حقده بو حاله ... بو دعواده محاله یوق حواله
بو معجزده تعجبدن صدا ده ... دی سبحان الذی اسری بعبده

فی بیان اشراط الساعة

قیامتدن مقدم اون علامت ... ظهور ایلر کلور روز قیامت
دخان دابه وهم نار و دجال ... طلوع شمس مغربدن بو یکسر حال
دخی یأجوج مأجوجک خروجی ... ایدوب سد سکندردن عروجی
نزول حضرت عیسی بن مریم ... دخی اوچ خسف اوله الله اعلم
بلی اشراط ساعتدر کثیره ... نه جمع ایلر رسائلدن صغیره
رسول الله بعثت ساعتیدر ... قمو اشراطک اول آیتیدر
صحیحنده یازمشدر مشارق ... مفصل ایلمش شرحن مبارق
سبب رفع علومه موت عالم ... مدارس مندرس قالمز معالم
ظهور ایلر زمین اوزره جهالت ... زنا و خمر انواع وضلالت
ویرر فتوای ناسه شخص جاهل ... هلاک اولور قمو مسؤول سائل
نه مستفتی نه مفتی خیره ساعی ... اولور اهل ضلالت شره داعی

فی بیان الکبائر

کبائر عبدی ایماندن چقارمز ... مجرد معصیتدن کفره وارمز
مخلد بکلمز ناری جحیمک ... اومار غفرانی رب رحیمک
دکل حبط ایلین طاعات ناسی ... کبائر ایجره کفرک ماعداسی
اولورسه توبه سز بر عبد مؤمن ... دکلدر ممتنع عفو مهیمن

محل عفو در كل شركك كناهى — يارب مشرك ايدرسه بيك كوناهى
صغيره مغفرتدن اولمز ابى — كبيره جرمه مؤمن ارتكابى
صغيره جرم ايچون جائز عقابى — كبائردنده ايتسك اجتنابى
قبول ايلر دعايى ربيم الله — خلوص ايله اولنسه عرض دركاه

في بيان وحدة الإيمان والإسلام

ديانم ايمان اسلام اولدى واحد — بو حكمه اهل سنت اولدى شاهد
بولنماز بربرندن بو تصادق — بو معنا ايله وحدت اولدى صادق
خلوص قلب ايله ايمان ايناموق — رسوله منزله اقرار قيلموق
اينانمق قدر اينن يوزدرت كتابه — نه كلديسه رسول مستطابه
بو اجمال ايله اينانمق اولدى ايمان — قبول ايتمز زياده بلكه نقصان
زياده مؤمن به ده نه قابل — دين كافر ديمش بعض رسائل
يازان متن كتاب فقه اكبر — نه ايمان اكسيلور كندى نه آرتر
فزادتهم نظيرى بعض آيت — زياده اولنمغه ايلر شهادت
بو ايراده امامك وار جوابى — بو آيتدن مراد انجق صحابى
مجدد مظهر اولمشلر خطابه — زياده اولمش ايمان صحابه
بو وجهيله بو آيتدن افاده — مفصل مؤمن به ده زياده
بو جهتك غيرى وار بر وجه احسن — حنيفيدن كيا رشافعيدن
جهات اعتبار ايله زياده — ظهور ايدر مجددن مستفاده
متلدر ضعف و قوتده كزيده — شنيده كى بود مانند ديده
نه بكزر هر كلان مؤمن جهانه — يقيننده رسول انس وجانه
تتمم اولسه بو نظم كلى ده — قالورمى مشكلك هيچ بر كلى ده
نزاع ايتمش بو فنك اهل علمى — عمل ايمانده جزمى يا دكلمى
امام اعظم بيورمش جزء دكلدر — بو سوز تحقيق كلزارنده كلدر
خلوص قلب ايله ايمانه فائز — ديسه بن مؤمنم حقا بو جائز
ديسه بن مؤمنم الله ديلرسه — بو استثناده اوغرار بحر يأسه

ديمك ايمانه مخلوق اولدى جائز — بو ايمان اولديغيچون كسب عاجز
ازلدن مؤمن انجق حق تعالى — دكل مخلوق ايمانده بو معنى
مقلدده ندر وجه تردد — صحيح اولدر كه مؤمندر مقلد
مقلد اعتقادى دين بوله فكرايت — مطابق جازم اما غير ثابت
بو مزبوره ديمك عاصى مناسب — كناهى ترك استدلال واجب
وار ايمان ايچون اوچ قسمى حقيقى — مرتب غيبى وعينى وحقى
برى دنيا برى عقبى ده ظاهر — بريسى رؤيتى بارى ده باهر
كمال حكمت ارسال رسلده — عباده لطفدر شرع سبلده
نه حالتلر براتمش انبياده — خصوصا معجزات خرق عاده
مبشر منذر ارسال بشردن — اعانتدر تميزه خيرى شردن
مبرادر نبى مطلق كفردن — كبائردن دخى صنعى سحردن
صغيره مثل بر تطفيف حبه — نبى ايتمز اكا ميل محبه
نتيجه خستى مورث صغائر — نبى دن منفيدر مثل كبائر
دم بعثت بونك كبى صغيره — تعمد منفيدر مثل كبيره
امام اعظم صراحتله دوبرده — كتاب فقه اكبرده بيوردى
محمد مصطفى نعم المآبى — يوق اصلا بر كناه ارتكابه
كروه انبيا اول آدم — آنك آخردر محمد فخر عالم
محمد انبيانك افضليدر — بو حكمك شاهدى نص جليدر
تيقن يوق عددده انبيايه — بو فنده ظنه كيم ايلر رعايه

في مبحث الملائكة

عباد الله در جمله فرشته — عبادتدن اطاعتدن سرشته
ذكورتدن انوثتدن بريدر — نه اكل و شرب و شهوتلك بريدر
بشردن هر رسول افضل ملكدن — ثوابى اكثر اكمل در ملكدن
ملكلردن رسل جبريل امثال — سرافيل و نظيرى مثل ميكال
دخى عرشى اولان حامل ملائك — بولر مثلى دخى رضوان مالك

نبیدن غیریه بونلر مفضل … کتبدن معتبرده بو مفصل
مفضلدر ملکلردن عوامه … صحابه تابعین اهل کرامه
بولردن صکره سائر مسلم افضل … ملکلردن عوام ای مکمل
ملکلردن دکل شیطان ماردر … شواهد جندن اولماسنه واردر
دکل هاروت وماروت امری ظاهر … اصح بونلر ملکدر غیر کافر

مبحث کرامات اولیا

کرامات ولی حقدر نه شبهه … بونی انکار ایدندر قوم بلهه
ولی اولدر اوله الله عارف … اوله حقه سوادن قلبی صارف
معاصیدن تجنب ایده غایت … بوله شهواته دالمقدن نهایت
کرامت تعریفی ای قلب ساده … بلا دعوا النبوة خرق عاده
نبوتدن مقدم هر علامت … دکلدر معجزه دیرلر کرامت
تواتر له صحابیدن روایت … کتاب وسنت ایتمشدر حکایت
طعام واشربه هر وقت حاجت … ظهور مریمه اولدی کرامت
کتوردی طرفة العین ابجره آصف … حضوره عرش بلقیسی مرصف
سگ اصحاب کهف اتمک تکلم … کرامت اولدیغنده یوق توهم
عمر یا ساریه دیو بیوردی … مدینه دن نهاونده دویوردی
کتاب حکم ایدوب جریان نیله … هر ایل بن باکره آقمایه سیله
ابو الدردا وسلماندن روایت … اولندی قصه قصعه حکایت
صو اوزره مشی قیلمق خرق عاده … علیدن نقل اولنمشدر افاده
هواده اهل تقوی ایتسه طیران … کرامت اولمسنده اولمه حیران
بو امثالی چوقدر اولیادن … ظهور خرق عادت اتقیادن

فی بیان الانواع الثلاثة للفراسة

فراست عاقلک سرمایه سیدر … کرامتدن ده ایمانیه سیدر
ریاضیه اولان نوع فراست … گرک اسبابنه حفظ حراست
کم ایتسه اکل شربندن تجرد … بدندن تمکن اولدقجه تقرر

بولور اولمازسه ده شرعیه نفعی … تجرد ایتدوکی مقدار کشفی
اولور مؤمنده کافرده بو حالت … ولی اولماسنه ایتمز دلالت
اطبالرده خلقیه فراست … اولور خلقیله خلقلورنه دلالت
ایدرلر بونیله استدلال کاهی … که دیر بونیله در حکم الهی
بیوک باشلی اولور عقلنده قوت … جمود العین مدلولی غباوت

فی بیان الاستدراج

خدا اعداسی ایچون خرق عاده … قضای حاجتن ایلر اراده
ایدوب ابلیس مستولی جهانه … ویروب قدرت اکا طی مکانه
ایدوب فرعون مالک ملک مصره … مصادف اولمشدر کاس کسره
مسخر ایلمشدر آب نیلی … نوا بیندی نه تمنه اولسه میلی
نه فرصت ویردی حق او خاکساره … معمر اولدی یوز ییل چار پاره
تمیم دارینک کوردیکی دجال … خوارقدن اولور اکا عجب حال
چقار محبوس ایکن ایتمز قعودی … دوشر آردنجه ییتمش بیک یهودی
ایده ارض سمایه امر هر بار … اوله رأی ایله انبات وامطار
کنوز ارض آردنجه روانه … اوجوزلق یوز ویره جمله جهانه
ایده قتل ایتدوکن آردنجه احیا … حقیقتده اولور بو جمله اشیا
بو استدراجه بعضی مبتلادر … دکل لطف کرم قهر وبلادر

فی بیان رتبة الاولیا

ولیلر رتبه ده ایرمز نبیه … بدیهیدر بو سوز هر بر ذکیه
سقوط امر ونهی اولمز ولیدن … خلاف شرعی شی گلمز ولیدن
ولیلر افضلی بوبکر صدیق … بودر اجماع امت آیله تصدیق
عمر ده افضلیدر اولیانک … ابوبکر ولیدن ماعدانک
بولردن صکره ذوالنورین افضل … حیا گنجینه سی حلمیله اکمل
کلوب نوبت علی المرتضی یه … مفضلدر بولردن ماعدایه
خلافتده بو ترتیب اوزره واقع … بودر حق اعتقاد جزم نافع

اوتوز ییلده تمام اولدی خلافت — اوتوزدن صكره یه دینور امارت
ایشت خیر القرون قرنی كلامی — ممیزدر صحابینك كرامی
اون ار اصحابدن اسمیله تقرین — رسول الله قیلور جنتله تبشیر
زبیر چار یار طلحه سعده — سعید بن عوف و بو عبیده
اوچیوز اون اوچ غزات اهل بدر — بودر مژده كچن جنتده صدره
دخی بیعت ایدن تحت شجرده — مبشر منحصر بیك ار شو یوزده
بتول فاطمه اهل سعادت — قیلور جنت نساسنه سیادت
حسن اولمش حسینیله نه جید — شباب اهل جنت ایچره سید
دخی صدیقه عائشه خدیجه — كبیرلر جنته بودر نتیجه
عجبمی سائر ازواج رسوله — اولنسه جزم جنتده وصوله
دخی سائر صحابی ذكر خیره — مخصص قیل قیاس ایتمه غیره
بو امت افضلی بعد الصحابه — محقق تابعیدر دوشمه تابه
معین كیمدر افضل اختلاف — دوشلمش بعض وارمش اعتساف
مدینه اهل ترجیحنده ارغب — دیدیلر افضلی ابن مسیب
دیمشدر بصره لی افضل حسندر — بونی ترجیح قیلمق حسن ظندر
اویسه دیدی افضل اهل كوفه — بو سوز خوش كلدی سامعدن الوفه
بو مبحثده احادیث مبینه — اویسك حكم ایدر خیر تبینه

فی بیان ائمة الاربعة وتلامیذهم

ائمه افضلیدر ابو حنیفه — انكچون وار تصانیف منیفه
رساله فقه ابسط فقه اكبر — وصیت هم كتاب عالم آیسر
اصول دینده در اول مدون — طریق اهل حقیدر مبین
خوارج شیعه وقدریه دهری — ایدردی بونلرم حقیله قهری
ایدی اصحابدن اخذ ایتدی علمی — نه عالی رتبه ده ادراكی فهمی
صحابیدن بر استادی انسدر — علو شاننی بیلمكده بسدر
قبولندن صاپلمش تابعینك — مقرردر بو سوز اولسون یقینك

مالك وسریع القلم والمغله
نخبه كتب نفیسه كتابت
ایتمشدر قصبه لادیقده
شرح فیضنمای مسند تدریس
اولوب اون بش سنه مقداری
مجلس آرای محفل تدریس
ذرت شب وروز مطالعه كتب
نفیسه ودائما تالو میدو
طابعه سی ایله جلیس وتألیف و
تحریر ایله الیف وانیس اولمشدی بیك یوز
اون یدی سنه سنندن ارزوی مشاهده جمال بیت
الحرام ایله محمل بند راحله سفر حجاز اولوب زاد راه
راحت وقافله سلامت بله سر منزل مرامه وصول واحج
مناسك حج ایله سرور وشادمانی حصولندن صكره عودت
ورفاقت مرحله طی ایلدكده بین الحرمین (یا ایتها النفس
المطمئنة ارجعی الی ربك راضیة مرضیة) ایت كریمه سی
كوش جاننه ارشد كده لبیك كویان عازم ضیافتخانه
جنان اولدی اول كریم غفار الذنوب وستار العیوب
مغتنم نعم غفران وقبر انورلرین روضة من ریاض
الجنان ایلیه امین بحرمة سید المرسلین حمد سپاس
ملك متعال وشكر ومنت قدیم لایزاله كه بو اوراق
پریشانی ادا انك جمع وتسوید وتبییض وتتمیمه
توفیقك رفیق ایدوب بیك یوز اللی بر سنه سی
ربیع الاولك سكزنجی كونی دست حقیر
اضعف سید عبد الرحمن اثرو
استانبولی

ایله اختتام میسر اولدی
مستفید اولان اخوان باصفادن دعای خیر ایله شاد
نیاز اولنور كه رحمتیله یاد ودعای خیر ایله اتمام
وواقع اولان هفوات ونقصانن لطف ایله عفو
والحمد لله اولا واخرا وظاهرا وباطنا والصلوة
علی حبیبه محمد واله وصحبه متواترا
ومتكاثرا ورضی الله عنا وعن
العلماء العاملین والمشایخ
الزاهدین والفقراء الصابرین
ورحم الله اسلافنا واساتذتنا
انه الحنان المنان
ذو الفضل والاحسان
تم تم

دیمش استاذ مدحن اولكوزل خو — ثبت عند حماد تبیتوا
مبارك اسمی نعمان بن ثابت — بو نخلك فرعی مثمر اصلی ثابت
بتون عمر عزیزی اولدی یتمش — دم هجرت یوز اللی ساله یتمش
جهان علمینه ایدی جمله بنده — كچوب رأس مائه اولدی زنده
ائمه اعظمیدر علم سنده — بلنمشدر كتاب مستندنده
بشیوز بیك مسئله وار اجتهادی — بشیوز التمشده شاكرد رشادی
مجدد اولمغن بو سوز مؤید — كلور هر یوز باشنده بر مجدد
ابو یوسفده هارون رشیده — ایدوب كتدی ایدی یوز سكسان ایكیده
محمد كتدی یوز سكسان طقوزده — زفر مرحومده یوز اللی سكزده
مدینه عالمی مالك زمانی — حدیثك نوری طوتمشدی جهانی
سنن تصحیحی بخشنده اردی — تمام عمری سكسان دردموارده
وفاتی قطع تاریخنده هجرت ۱۷۹ — براقدی عالمه انواع كدورت
وفات ایتدیكی ییلده بو حنیفه — جهانه كلدی بر ذات شریفه
محمد شافعی ابن ادریس — ایدوب مالك محمد اكا تدریس
الندن اهل بدعت دوشدی درده — تمام عمر واردی اللی درده
نه صاحب فضلدر استاد اكمل — اوله شاكردی احمد بن حنبل

فی بیان اقسام المجتهدین

كروه مجتهد اوچدر حقیقت — بری مستنبط حكم شریعت
بولاره مجتهد فی الشرع دیرلر — اصول ایله فروعی ضبط ایدرلر
بولار بر كمسنه یه تقلید ایتمز — بولار بر كمسنه نك اثرینه كیتمز
كتاب وسنت واجماع امت — قیاسیله بودرده بذل همت
امام اعظم ایدوب هم اوچ ائمه — فروع ایچون قوانین مهمه
بودرتدن جمله احكامه شواهد — چیقارمش هر بری بشقه قواعد
ایكنجی مجتهد مذهبده دربری — ابو یوسف محمد كبی چوق كس
ایدر استاذنه بعضی خلافی — فروعنده در انحق اختلافی

اصولنده دكل قادر خلافه بودر تحقیق وارمه اعتسافه
اوچنجی مجتهد در فی المسائل طحاوی رتبه سنده چوق افاضل
اصولنده فروعنده امامه دكل قادر خلافنه اهتمامه
امام اعظم اصولینی موافق بولورلر بعض جزئیه مطابق
امامندن یوق ایكن نص ظاهر اولورلر بونی استنباطه قادر
مقلد جمله درده منحصردر كال اجتهادی منكسردر
اوَلكی قسمدر اهل ترجیح امام كرخی كبی اصحاب تخریج
بولارك شانیدر تفصیل مجمل فروعك مبهمین ایتمك مفصل
اولور اصحاب ترجیح ای برادر ایكنجی قسمی اكله آیله ازبر
قدوری دخی هم صاحب هدایه بولارك شانی ای صاحب درایه
بودر اوفق دیه یعنی قیاسه بو اوفقدر دیه جمهور ناسه
اوچنجی قسمی اصحاب تمایز قوی سوزدن ضعیفی فرقه فائز
كبیدر صاحب كنز وقایه متون اصحاب ارباب درایه
مقلددن دخی دردنجی قسمی دكلدر معتبر اسمی ورسمی
بولاز فرق ایلمز غث سمینی شمالندن تمیز ایتمز یمینی

فی بیان نصب الامام

امام نصب ایلمكدر خلقه واجب بودر اجماع امت ای مصاحب
امور مسلمین اولمق اقامه اولور محتاج بر مسلم امامه
قریشی و مكلف حر و ظاهر اوله تنفیذ احكام اوزره قادر
دكل شرطندن اولمق نسل هاشم دكل معصوم اولمق شرط لازم
زمانه افضلی اولمق امامه دكل لازم نظام وانتظامه
امام اولورسه جور ظلمه مشغول امامتدن اولنمز كندی معزول
قیلك دیدی رسول حق قادر نمازی خلف هر بر بر و فاجر

فی بیان سنة المسح

ایكی خف اوزره مسح ایت قبل نمازی حدیثیله محققدر جوازی

حسن بولمش طتوب راه صوابی جوازن رأی ایدن بتمش صحابی

فی بیان افضل الاماكن

حقیقتده اولور فضلی اماكن مزید اولور اولورسه فضل ساكن
مدینه مكه كبی هر مواضع شرف اوزره شرف انلرده واقع
بقاعك جمله سندن اولدی افضل منور مرقدی سرخیل مرسل
حرام اولماز نبیذ اولماسه مسكر نبیذ خمرده اولسه اولمه منكر
بودر مسموع اولان اكثر نقلدن اصحی علمدر افضل عقلدن
بولنماز طفل مشرك چون دلائل اولورمی جنته یا ناره نائل
عمل كتاب وار كمار ایچون هم عموم نص ایله الله اعلم
دكل معدوم اولان نفسنده بر شی محققلر بیورمشلر بیانی
دخی العین حق اولدی شایع كتاب و سنت ایله سحر واقع
دیمشلر مجتهد حقنده سوز وار امام اعظم بیورمش رأی مختار
مصیب اولور قموسی ابتداده خطا ایلرسه كاهی انتهاده
دلیل حكمه نسبت بو معین كه حق بردر اولور یعنی معین
دریلردن دعا وهم تصدق كه وار اموانه نفع ایچون تحقق
نصوص ظاهر اوزره حمل واجب عدوله ظاهرك امكانی حاجب
نصوص رد استحلال عصیان بولازدر امن كبی كفر طغیان
طریق یأس سدایت اوله ذاهب اودر كفر و ضلالت اولمه راغب
كناهك بسبتون طونسه قضایی امیدك كسمه رحمتدن رضایی

خاتمه

سر كلكه كلور كن بو رساله دیگر گون ایدی عالم سوء حاله
پریشانلقده حال اشتغالم هواده زلف عنبر بو مثالم
ضیاسی كلمیوب نصرك بدیده لب مهرو كبی كوزمزده دیده
جهانی طوتمشیدی دزد رهزن مثال غمزه خونخوار پر فن
تموجده هجومی اهل شركك ایشی یغما ایدی تركمان تركك

وصفكده ... ... قطمير ابلسون
نور ... ... محمد جانم عرضونه سنى
عرق كفرى قطع ايدوب بنا ديدى عمارت ايمكه
نور جنه نور بى ... ... زيارت ايمكه
دوشدى كوكل يا محمد ... ... عرضونه سنى
قالمادى اوللم خوب جمالكى دوشنمه كورمكه
دونيكله جمله مقصوده مراده ايرمكه
اول غبار خاكپايا ... ...
دوشدى كوكل يا محمد جانم عرضونه سنى
چونكه ديلدى شانكده لولاك لما
فى الحقيقه مدحنه لايق دكلدر ... ...
دردم چوق دردده درمان سندن اولور اى طبيب
دوشدى كوكل يا محمد جانم عرضونه سنى

قرى و مصر و اهل خيم لرهم
جهان جمله اوصانمسدى اوزنده
افقدن شمس نصرتله ظهوره
براز روى زمينه كلدى راحت
ايرشدى بعضنه شمشير جعفر
بدون شهرى كبى محكم حصاره
دعا سى اهل ايمانك سراسر
اوتوز سكز بيلك نار فراقى
داغلدى ناكهان هجرك سحابى
برادر زاده لر كلدى نوقانه
بويلك طقسان سكزده سال هجره
مفسر فاضلك اوغلى محمد

قلنمش موى زنكى كبى برهم
يرك آلتى خبرليدى يوزندن
سليمان زمان كلدى حضوره
پريشان اولدى بردن ديو آفت
قره محموده اسدى باد صرصر
ويرلدى دست فرصت آمل نارة
ايده ربم بنه فتحن ميسر
درونمده اقارب اشتياقى
طلوع ايتدى وصولك آفتابى
ايرشدم خضر وش آب حياته
زلال وصله دوندى نار فرقت
مه شعبانده بو سال مجدد

كلوب دنيايه بهجت اولدى ناسه
براى تهنيه كلدم سيواسه

تمت بعون الله الملك الوهاب

اشبو كتابك درونده شمس الدين سواسينك تأليف كرده سى اولان مناقب امام اعظم و مجتهد ثلثه نك دخى مناقبلرين و كمالاتلرين على وجه الاكمل بيان ايليوب اوقيانلرك و اشيدنلرك دماغنه لذت و قلبنه محبت حاصل اوله جغى ركارد و بر دخى ينه درونده اسحق افندى منظوملرندن ترتيب نظم العلوم و عقائده دائر اولان ايكى عدد منظومسى مصحح اوله رق اشبو مناقبه ضم و ذيل قلنمدى و حاشيه سنده تذكرة الحكم فى طبقات الامم تام كتابك مقدمجه طبع اولنمش ايسه دخى نسخه سى قالمیوب و كتاب مذكور دخى بين العلما مقبول و مرغوب بر كتاب اولمغله جميع علماى سلف مفسرين و محدثين و صرفيون و نحويون و جمله مؤلفلرين مناقبلرين جامع اوله رق بر كتاب نفيس اولمغله خواص و عوام نفع اولنسون ايچون بو دفعه مصحح اوله رق و مصححلرى محمود پاشاى ولى مدرسه سنده طرهبز ولى محمد شكرى افندى و كتبخانه لى اسماعيل افنديلرك معرفتلريله سايه حضرت ملوكانه ده بيك ايكيوز طقسانبر سنه سى رجب شريفك غره سنده توفيق افنديك دستكاهنده حسن تكميل اولنمشدر
و به توفيق

Süleymaniye Kütüphanesi
Kısmı: Hacı Mahmud Ef.
Yeni Kayıt No: 4601
Eski Kayıt No